

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2023 m. lapkričio 15 d.
(OR. en)

Tarpinstitucinė byla:
2023/0264(BUD)

15238/23
ADD 5

FIN 1145

PRANEŠIMAS DĖL „A“ PUNKTO

---

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Tarybai

Dalykas: Bendras tekstas dėl 2024 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto. Duomenys pagal biudžeto eilutes. Konsoliduotoji dokumento redakcija (BP arba Tarybos pozicijos pakeitimų, dėl kurių susitarta, įtraukimas). III skirsnis (Komisija)

– *Patvirtinimas*

2024 M. BIUDŽETO PROCEDŪRA

TAIKINIMO DOKUMENTAS

—

BENDRAS TEKSTAS

Doc No:

3.2

*****

13-11-2023

PAKEITIMAI PAGAL BIUDŽETO EILUTES

KONSOLIDUOTOJI DOKUMENTO REDAKCIJA

III SKIRSNIS – KOMISIJA

(BIUDŽETO PROJEKTO AR TARYBOS POZICIJOS PAKEITIMŲ,
DĖL KURIŲ SUSITARTA, ĮTRAUKIMAS)

01 02 01 01 punktas — Europos mokslinių tyrimų taryba

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
2 164 231 124	1 363 118 896	2 144 231 124	1 363 118 896	2 184 231 124	1 373 118 896	2 164 231 124	1 363 118 896	2 176 231 124	1 363 118 896

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas suteikti patrauklų ir lankstų finansavimą, kad talentingi ir kūrybingi pavieniai mokslo darbuotojai, daugiausia dėmesio skiriant pradedantiesiems mokslo darbuotojams ir jų grupėms, turėtų galimybę vykdyti perspektyviausius mažai tirtų sričių mokslinius tyrimus, nepriklausomai nuo jų pilietybės ir kilmės šalies ir konkuruojant visoje Sąjungoje vien tik pagal pažangumo kriterijų.

Vykdam EMTT veiklą ir laikantis principo „iš apačios į viršų“ remiami mažai tirtų sričių moksliniai tyrimai, kuriuos visose srityse vykdo mokslinių grupių vadovai ir jų grupės, konkuruojančios Europos lygmeniu, įskaitant pradedančiuosius mokslo darbuotojus.

Asignuotosios pajamos (kilmė, apskaičiuotosios sumos ir atitinkamas pajamų suvestinės straipsnis ar punktas).

ELPA ir EEE

76 613 782 6 6 0 0

Kitos šalys

112 618 169 6 0 1 0

01 02 01 02 punktas — „Marie Skłodowskos-Curie veiksmai“

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
891 754 891	622 716 236	891 754 891	622 716 236	906 754 891	630 216 236	891 754 891	622 716 236	899 754 891	622 716 236

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas šiems veiksams ir veiklai finansuoti:

Pagal programą „Europos horizontas“ programa „Marie Skłodowskos-Curie veiksmai“ bus toliau remiama mokslo darbuotojų karjeros plėtra ir mokymas skatinant tarpvalstybinį, tarpsektorinį ir tarpdalykinį judumą. Tai bus pasiekta, *inter alia*, rengiant pažangias ir novatoriškas doktorantūros studijų programas, podoktorantūros stipendijas, bendradarbiavimo projektus, kuriais skatinamas aukštos kokybės mokslo darbuotojų mokymas, užimtumas ir mentorystės standartai visais jų karjeros etapais, taip pat bendradarbiaujant akademinėms ir neakademinėms organizacijoms Europoje ir už jos ribų.

Įgyvendinant programą „Marie Skłodowskos-Curie veiksmai“ bus prisidedama prie Komisijos politinių prioritetų ir uždavinių, ypatingą dėmesį skiriant Europos žaliajam kursui, skaitmeninei darbotarkei ir stipresnei Europai pasaulyje.

Komisija informuos suinteresuotuosius subjektus ir suinteresuotąsias šalis visame pasaulyje apie programą „Marie Skłodowskos-Curie veiksmai“ ir padės jiems lengviau dalyvauti programoje „Europos horizontas“. Komisija taip pat toliau informuos visuomenę apie teigiamą mokslinių tyrimų projektų, finansuojamų pagal programą „Marie Skłodowskos-Curie veiksmai“, poveikį kasdieniam gyvenimui ir motyvuos mokinius ir studentus apsvarstyti galimybę siekti karjeros mokslo ir mokslinių tyrimų srityse. Be to, ji remis programos „Marie Skłodowskos-Curie veiksmai“ absolventus ir programos „Marie Skłodowskos-Curie veiksmai“ nacionalinių informacijos centrų tinklą.

Asignuotosios pajamos (kilmė, apskaičiuotosios sumos ir atitinkamas pajamų suvestinės straipsnis ar punktas).

ELPA ir EEE

31 568 123 6 6 0 0

Kitos asignuotosios pajamos

13 806 837 6 0 1 0

01 02 02 10 punktas — Veiksmų grupė „Sveikata“

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
650 549 025	328 118 657	620 549 025	328 118 657	680 549 025	343 118 657	650 549 025	328 118 657	675 549 025	328 118 657

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas visų amžiaus grupių piliečių sveikatos ir gerovės gerinimo ir apsaugos veiklai finansuoti. Bus kuriamos naujos žinios, novatoriški sprendimai ir prireikus užtikrinamas lyčių aspekto integravimas, siekiant:

- užkirsti kelią ligoms, jas diagnozuoti, stebėti ir gydyti;
- kurti sveikatos technologijas;
- mažinti pavojų sveikatai;
- apsaugoti gyventojus;
- puoselėti sveikatą ir gerovę, taip pat ir darbo vietoje;
- didinti visuomenės sveikatos sistemų ekonominį efektyvumą, nešališkumą ir tvarumą;
- užkirsti kelią su skurdu susijusioms ligos ir jas gydyti; ir padėti pacientams ir sudaryti jiems sąlygas dalyvauti sveikatos priežiūros procese ir patiems tuo rūpintis.

Asignuotosios pajamos (kilmė, apskaičiuotosios sumos ir atitinkamas pajamų suvestinės straipsnis ar punktas).

ELPA ir EEE

23 029 435 6 6 0 0

Kitos šalys

14 925 267 6 0 1 0

01 02 02 12 punktas — Veiksmų grupė „Sveikata“ — Visuotinės sveikatos EDCTP3 bendroji įmonė

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
144 172 417	72 244 509	139 172 417	72 244 509	144 172 417	72 244 509	144 172 417	72 244 509	144 172 417	72 244 509

Pastabos:

Visuotinės sveikatos EDCTP3 bendroji įmonė padeda įgyvendinti programą „Europos horizontas“, visų pirma veiksmų grupę „Sveikata“. Ji padės rasti naujų sprendimų, kaip sumažinti infekcinių ligų naštą Užsachario Afrikoje, ir sustiprins mokslinių tyrimų pajėgumus, kad Užsachario Afrikoje ir visame pasaulyje būtų pasirengta naujoms infekcinėms ligoms ir į jas reaguojama.

Asignuotosios pajamos (kilmė, apskaičiuotosios sumos ir atitinkamas pajamų suvestinės straipsnis ar punktas).

ELPA ir EEE

5 103 704 6 6 0 0

Teisinis pagrindas:

2021 m. lapkričio 19 d. Tarybos reglamentas (ES) 2021/2085, kuriuo pagal programą „Europos horizontas“ steigiamos bendrosios įmonės ir panaikinami reglamentai (EB) Nr. 219/2007, (ES) Nr. 557/2014, (ES) Nr. 558/2014, (ES) Nr. 559/2014, (ES) Nr. 560/2014, (ES) Nr. 561/2014 bei (ES) Nr. 642/2014 (OL L 427, 2021 11 30, p. 17).

01 02 02 20 punktas — Veiksmų grupė „Kultūra, kūrybiškumas ir įtrauki visuomenė“

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
298 612 665	268 344 237	278 612 665	268 344 237	313 612 665	275 844 237	298 612 665	268 344 237	306 612 665	268 344 237

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas stiprinti demokratines vertybes, įskaitant teisinės valstybės principą ir pagrindines teises, apsaugoti mūsų kultūros paveldą, ištirti kultūros ir kūrybos sektorių potencialą ir skatinti įtraukti bei ekonomikos augimui palankių socialinių bei ekonominių pokyčius, įskaitant migracijos valdymą ir migrantų integraciją.

Šis asignavimas taip pat skirtas lėšų didinimui, kad būtų geriau integruojamas lyčių aspektas.

Asignuotosios pajamos (kilmė, apskaičiuotosios sumos ir atitinkamas pajamų suvestinės straipsnis ar punktas).

ELPA ir EEE

10 570 888 6 600

Kitos šalys

3 754 233 6010

Pagal Finansinio reglamento 15 straipsnio 3 dalį šiam biudžeto punktui galima panaudoti 19 051 698 EUR įsipareigojimų asignavimų sumą, atsižvelgiant į dėl visiškai ar iš dalies neįvykdytų mokslinių tyrimų projektų 2022 m. panaikintus įsipareigojimus.

01 02 02 30 punktas — Veiksmų grupė „Civilinė visuomenės sauga“

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
204 320 873	147 613 948	194 320 873	147 613 948	204 320 873	147 613 948	204 320 873	147 613 948	204 320 873	147 613 948

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas reaguoti į iššūkius, kylančius dėl nuolatinės grėsmės saugumui, įskaitant kibernetinius nusikaltimus, taip pat į gaivalines ir žmogaus sukeltas nelaimes. Pagal šią veiksmų grupę vykdoma mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla bus skirta tik civilinėms reikmėms. Bus siekiama ją koordinuoti su Sąjungos finansuojamais gynybos srities moksliniais tyrimais, kad būtų stiprinama sinergija, pripažįstant, kad yra dvejopo naudojimo technologijų sričių. Reikiamas dėmesys bus skiriamas tam, kaip žmonės supranta ir suvokia saugumą. Saugumo moksliniai tyrimai vykdomi įgyvendinant Romos darbotvarkėje nustatytą įsipareigojimą sukurti saugią ir patikimą Europą, prisidedant prie tikros ir veiksmingos saugumo sąjungos.

Asignuotosios pajamos (kilmė, apskaičiuotosios sumos ir atitinkamas pajamų suvestinės straipsnis ar punktas).

ELPA ir EEE

7 232 959 6 600

Kitos šalys

7 248 257 6010

01 02 02 42 punktas — Veiksmų grupė „Skaitmeninė ekonomika, pramonė ir kosmosas“ — Lustų bendroji įmonė

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
518 806 492	292 802 657	503 806 492	292 802 657	518 806 492	292 802 657	518 806 492	292 802 657	518 806 492	292 802 657

Pastabos:

Lustų bendroji įmonė padės įgyvendinti programą „Europos horizontas“, visų pirma veiksmų grupę „Skaitmeninė ekonomika, pramonė ir kosmosas“, siekiant remti:

- didelio masto pajėgumų stiprinimą investuojant į Sąjungoje sukurtą tarpvalstybinę ir atvirai prieinamą mokslinių tyrimų, plėtros ir inovacijų infrastruktūrą, kad būtų sudarytos sąlygos plėtoti pažangiausias ir naujos kartos puslaidininkinių technologijas, kurios padės sustiprinti Sąjungos pažangiojo projektavimo, sistemų integravimo ir lustų gamybos pajėgumus, be kita ko, daug dėmesio skiriant startuoliams ir veiklą plečiančioms įmonėms;
- bazinės skaitmeninės technologijos apima elektroninius komponentus, jų projektavimą, gamybą bei integravimą į sistemas ir programinę įrangą, kuria nustatomas jų veikimas. Svarbiausias šios partnerystės tikslas – remti visų ekonomikos ir visuomenės sektorių skaitmeninę transformaciją, užtikrinti, kad transformacija būtų naudinga Europai, ir remti Europos žaliąjį kursą.

Asignuotosios pajamos (kilmė, apskaičiuotosios sumos ir atitinkamas pajamų suvestinės straipsnis ar punktas).

ELPA ir EEE

18 365 750 6 6 0 0

Pagal Finansinio reglamento 15 straipsnio 3 dalį šiam biudžeto punktui galima panaudoti 26 059 125 EUR įsipareigojimų asignavimų sumą, atsižvelgiant į dėl visiškai ar iš dalies neįvykdytų mokslinių tyrimų projektų 2022 m. panaikintus įsipareigojimus.

Teisinis pagrindas:

2021 m. lapkričio 19 d. Tarybos reglamentas (ES) 2021/2085, kuriuo pagal programą „Europos horizontas“ steigiamos bendrosios įmonės ir panaikinami reglamentai (EB) Nr. 219/2007, (ES) Nr. 557/2014, (ES) Nr. 558/2014, (ES) Nr. 559/2014, (ES) Nr. 560/2014, (ES) Nr. 561/2014 bei (ES) Nr. 642/2014 (OL L 427, 2021 11 30, p. 17).

Susiję teisės aktai:

2022 m. vasario 8 d. Komisijos pateiktas pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma Europos puslaidininkinių ekosistemos stiprinimo priemonių sistema (Lustų aktas) (COM(2022) 46 *final*).

2022 m. vasario 8 d. Komisijos pateiktas pasiūlymas dėl Tarybos reglamento, kuriuo keičiamos Reglamento (ES) 2021/2085, kuriuo pagal programą „Europos horizontas“ steigiamos bendrosios įmonės, nuostatos, susijusios su Lustų bendrąja įmone (COM(2022) 47 *final*).

01 02 02 50 punktas — Veiksmų grupė „Klimatas, energetika ir judumas“

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
1 288 842 641	942 153 278	1 248 842 641	942 153 278	1 328 842 641	962 153 278	1 288 842 641	942 153 278	1 309 842 641	942 153 278

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas kovai su klimato kaita, stengiantis geriau suvokti jos priežastis, raidą, keliamas grėsmes, poveikį ir su ja susijusias galimybes ir užtikrinant, kad energetikos ir transporto sektoriai mažiau kenktų aplinkai, būtų veiksmingesni, konkurencingesni, pažangesni, saugesni ir atsparesni.

Asignuotosios pajamos (kilmė, apskaičiuotosios sumos ir atitinkamas pajamų suvestinės straipsnis ar punktas).

ELPA ir EEE

45 625 029 6 6 0 0

Kitos šalys

67 766 305 6 0 1 0

Pagal Finansinio reglamento 15 straipsnio 3 dalį šiam biudžeto punktui galima panaudoti 2 464 876 EUR įsipareigojimų asignavimų sumą, atsižvelgiant į dėl visiškai ar iš dalies neįvykdytų mokslinių tyrimų projektų 2022 m. panaikintus įsipareigojimus.

01 02 02 53 punktas — Veiksmų grupė „Klimatas, energetika ir judumas“ — Netaršios aviacijos bendroji įmonė

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
103 994 557	70 949 557	98 994 557	70 949 557	103 994 557	70 949 557	103 994 557	70 949 557	103 994 557	70 949 557

Pastabos:

Europos geležinkelių bendroji įmonė padės įgyvendinti programą „Europos horizontas“, visų pirma veiksmų grupę „Klimatas, energetika ir judumas“. Ji paspartins novatoriškų technologijų (ypač skaitmeninių ir automatizavimo) kūrimą ir diegimą, kad būtų galima sukurti patrauklesnę, patogią naudoti, konkurencingą, įperkama, lengvai prižiūrimą ir veiksmingą Europos geležinkelių sistemą ir pasiekti Europos žaliojo kurso tikslus, pavyzdžiui, didelę dalį iš 75 % keliais vežamų vidaus krovinių vežti geležinkeliais ir vidaus vandenų keliais.

Asignuotosios pajamos (kilmė, apskaičiuotosios sumos ir atitinkamas pajamų suvestinės straipsnis ar punktas).

ELPA ir EEE

3 681 407 6 6 0 0

Teisinis pagrindas:

2021 m. lapkričio 19 d. Tarybos reglamentas (ES) 2021/2085, kuriuo pagal programą „Europos horizontas“ steigiamos bendrosios įmonės ir panaikinami reglamentai (EB) Nr. 219/2007, (ES) Nr. 557/2014, (ES) Nr. 558/2014, (ES) Nr. 559/2014, (ES) Nr. 560/2014, (ES) Nr. 561/2014 bei (ES) Nr. 642/2014 (OL L 427, 2021 11 30, p. 17).

01 02 02 60 punktas — Veiksmų grupė „Maistas, bioekonomika, gamtos ištekliai, žemės ūkis ir aplinka“

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
1 050 696 938	793 950 581	1 050 696 938	793 950 581	1 070 696 938	803 950 581	1 050 696 938	793 950 581	1 061 696 938	793 950 581

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas sukurti žinių bazei ir sprendimams, kuriais siekiama: saugoti aplinką; atkurti, tvariai valdyti gamtos ir biologinius sausumos, vidaus vandenų ir jūrų išteklius, siekiant sustabdyti biologinės įvairovės nykimą; užtikrinti aprūpinimą maistu ir mitybos saugumą visiems, remti perėjimą prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų, efektyvaus išteklių naudojimo ir žiedinės ekonomikos; plėtoti tvarią bioekonomiką.

Ši veikla padės išlaikyti ir stiprinti biologinę įvairovę, užtikrinti ilgalaikį ekosisteminių paslaugų teikimą, pavyzdžiui, prisitaikymą prie klimato kaitos ir jos švelninimą ir anglies dioksido sekvestraciją (tiek sausumoje, tiek jūroje). Ji padės sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų ir kitų teršalų kiekį, atliekas ir pirminės gamybos (sausumos ir vandens), pavojingųjų medžiagų, perdirbimo, vartojimo ir kitos žmogaus veiklos sukeltą taršą. Ši veikla taip pat skatins taikyti dalyvaujamąją veiklą grindžiamus metodus mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje, įskaitant daugiašalį metodą, ir kurti žinių ir inovacijų sistemas vietos, regiono, nacionaliniu ir Europos lygmenimis.

Asignuotosios pajamos (kilmė, apskaičiuotosios sumos ir atitinkamas pajamų suvestinės straipsnis ar punktas).

ELPA ir EEE

37 194 672 6 6 0 0

Kitos šalys

12 889 771 6 0 1 0

01 02 03 01 punktas — Europos inovacijų taryba

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
1 166 817 277	844 837 697	1 166 817 277	844 837 697	1 291 817 277	1 469 837 697	1 166 817 277	844 837 697	1 166 817 277	844 837 697

Pastabos:

Europos inovacijų taryba (EIC) daugiausia dėmesio ketina skirti proveržio ir perversminėms inovacijoms, ypač susikoncentruodama į rinkas kuriančias inovacijas, kartu remdama visų rūšių inovacijas, įskaitant inkrementines inovacijas.

EIC:

- nustato, kuria ir panaudoja visų rūšių didelės rizikos inovacijas, įskaitant inkrementines inovacijas, kuriomis ypač akcentuojamos proveržio, perversminės ir giliųjų technologijų inovacijos, kurios gali tapti rinkas kuriančiomis inovacijomis, ir
- remia greitą novatoriškų įmonių, daugiausia MVL, įskaitant startuolius ir, išskirtiniais atvejais, mažas vidutinės kapitalizacijos įmones, veiklos plėtimą Sąjungos ir tarptautiniu lygmenimis, pradedant nuo idėjų iki įgyvendinimo rinkoje.

Kai aktualu, EIC turėtų prisidėti prie veiklos, kuri remiama pagal kitas programos „Europos horizontas“ dalis, visų pirma pagal II veiklos sritį.

Asignuotosios pajamos (kilmė, apskaičiuotosios sumos ir atitinkamas pajamų suvestinės straipsnis ar punktas).

ELPA ir EEE

41 305 332 6 6 0 0

Kitos šalys

62 182 089 6 0 1 0

01 02 03 02 punktas — Europos inovacijų ekosistemos

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
84 132 515	65 066 252	78 132 515	65 066 252	84 132 515	65 066 252	84 132 515	65 066 252	84 132 515	65 066 252

Pastabos:

Šiuo asignavimu siekiama padėti remti visų rūšių inovacijas, pasiekti visus novatorius visoje Sąjungoje ir jiems suteikti tinkamą paramą, padedant:

- kurti veiksmingą inovacijų ekosistemą Sąjungos lygmeniu;
- skatinti bendradarbiavimą, tinklaveiką ir keitimąsi idėjomis bei žiniomis;
- plėtoti atvirojo inovacijų procesus organizacijose;
- remti nacionalinių, regioninių ir vietos inovacijų ekosistemų finansavimą ir įgūdžius.

Veiklą sudarys ryšių su nacionaliniais ir regioniniais inovacijų srities subjektais užmezgimas ir parama, kuria valstybėms narėms, regionams ir asocijuotosioms šalims padedama įgyvendinti bendras tarpvalstybines inovacijų programas. Tai turėtų būti įgyvendinama užtikrinant sinergiją, *inter alia*, su Europos regioninės plėtros fondo parama inovacijų ekosistemoms ir su pažangiosios specializacijos klausimais susijusioms tarpregioninėms partnerystėms.

Asignuotosios pajamos (kilmė, apskaičiuotosios sumos ir atitinkamas pajamų suvestinės straipsnis ar punktas).

ELPA ir EEE

2 978 291 6 6 0 0

Kitos šalys

3 245 160 6 0 1 0

01 02 03 03 punktas — Europos inovacijos ir technologijos institutas (EIT)

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
409 405 758	409 266 819	394 405 758	409 266 819	409 405 758	409 266 819	409 405 758	409 266 819	409 405 758	409 266 819

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas padengti EIT personalo ir administracinėms išlaidoms, taip pat veiklos išlaidoms, susijusioms su darbo programa, įskaitant EIT paskirtas žinių ir inovacijos bendrijas (ŽIB).

Bendroji EIT misija – paskatinti tvarų Europos ekonominį augimą ir konkurencingumą stiprinant valstybių narių ir Sąjungos inovacinius pajėgumus. Visų pirma EIT stiprina Sąjungos inovacinius pajėgumus ir sprendžia visuomenės uždavinius integruodamas žinių trikampį – aukštąjį mokslą, mokslinius tyrimus ir inovacijas. EIT veikia per savo ŽIB – didelio masto Europos partnerystes, kurios sprendžia konkrečius visuomenės uždavinius, suburdamos švietimo, mokslinių tyrimų ir verslo organizacijas. EIT teikia dotacijas ŽIB, stebi jų veiklą, remia ŽIB tarpusavio bendradarbiavimą, platina rezultatus ir gerosios praktikos pavyzdžius.

Asignuotosios pajamos (kilmė, apskaičiuotosios sumos ir atitinkamas pajamų suvestinės straipsnis ar punktas).

ELPA ir EEE

14 492 964 6 6 0 0

Kitos šalys

4 629 838 6 0 1 0

Teisinis pagrindas:

2021 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/819 dėl Europos inovacijos ir technologijos instituto (OL L 189, 2021 5 28, p. 61).

2021 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2021/820 dėl Europos inovacijos ir technologijos instituto (EIT) 2021–2027 m. strateginės inovacijų darbotvarkės, siekiant skatinti Europos talentus ir pajėgumus inovacijų srityje, kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 1312/2013/ES (OL L 189, 2021 5 28, p. 91–118).

01 03 01 straipsnis — Branduolių sintezės moksliniai tyrimai ir plėtra

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
113 764 360	91 863 251	112 764 360	91 863 251	113 764 360	91 863 251	113 764 360	91 863 251	113 764 360	91 863 251

01 03 02 straipsnis — Branduolių dalijimasis, sauga ir radiacinė sauga (netiesioginiai veiksmai)

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
51 959 861	66 460 535	50 959 861	66 460 535	51 959 861	66 460 535	51 959 861	66 460 535	51 959 861	66 460 535

01 04 01 straipsnis — ITER infrastruktūros statyba, paleidimas ir eksploatavimas — Europos ITER įgyvendinimo ir branduolių sintezės energetikos vystymo bendroji įmonė

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
548 002 426	459 482 428	538 002 426	459 482 428	548 002 426	459 482 428	548 002 426	459 482 428	428 002 426	354 482 428

01 20 01 straipsnis — Bandomieji projektai

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
p.m.	7 623 807	p.m.	7 623 807	6 380 000	10 813 807	p.m.	7 623 807	6 380 000	9 218 807

01 20 02 straipsnis — Parengiamieji veiksmai

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
p.m.	13 136 278	p.m.	13 136 278	18 100 000	22 186 278	p.m.	13 136 278	18 100 000	17 661 278

02 02 02 straipsnis — ES garantija iš fondo „InvestEU“ — Bendro atidėjinių fondo atidėjiniai

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
294 046 000	150 000 000	294 046 000	150 000 000	1 344 046 000	1 200 000 000	294 046 000	150 000 000	294 046 000	150 000 000

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas ES garantijos atidėjiniams ir kitoms išlaidoms, susijusioms su ES garantijos iš „InvestEU“ fondo vykdymu, padengti.

Be to, 2022 m. gauti dviejų valstybių narių (Rumunijos ir Graikijos) įnašai ir papildomi metiniai valstybių narių įnašai padidins atitinkamus šio straipsnio asignavimus.

02 03 01 straipsnis — Europos infrastruktūros tinklų priemonė (EITP) — Transportas

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
1 717 181 785	1 435 000 000	1 717 181 785	1 435 000 000	1 817 181 785	1 485 000 000	1 717 181 785	1 435 000 000	1 747 181 785	1 435 000 000

02 04 06 11 punktas — Puslaidininkiai – Lustų bendroji įmonė

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
400 584 286	206 023 286	380 584 286	206 023 286	413 084 286	212 273 286	400 584 286	206 023 286	400 584 286	206 023 286

Pastabos:

Lustų bendroji įmonė prisideda prie Skaitmeninės Europos programos įgyvendinimo, siekdama remti didelio masto pajėgumų stiprinimą investuojant į Sąjungoje sukurtą tarpvalstybinę ir atvirai prieinamą mokslinių tyrimų, plėtros ir inovacijų infrastruktūrą, kad būtų sudarytos sąlygos plėtoti pažangiausias ir naujos kartos puslaidininkinių technologijas, kurios sustiprins ES pažangiojo projektavimo, sistemų integravimo ir lustų gamybos pajėgumus, be kita ko, daug dėmesio skiriant startuoliams ir veiklą plečiančioms įmonėms.

Lustų bendroji įmonė sutelks Sąjungos, valstybių narių ir trečiųjų valstybių, susijusių su esamomis Sąjungos programomis, taip pat privačiojo sektoriaus išteklius.

Asignuotosios pajamos (kilmė, apskaičiuotosios sumos ir atitinkamas pajamų suvestinės straipsnis ar punktas).

ELPA ir EEE

14 340 917 660 0

Susiję teisės aktai:

2022 m. vasario 8 d. Komisijos pateiktas pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma Europos puslaidininkinių ekosistemos stiprinimo priemonių sistema (Lustų aktas) (COM(2022) 46 *final*).

2022 m. vasario 8 d. Komisijos pateiktas pasiūlymas dėl Tarybos reglamento, kuriuo keičiamos Reglamento (ES) 2021/2085, kuriuo pagal programą „Europos horizontas“ steigiamos bendrosios įmonės, nuostatos, susijusios su Lustų bendrąja įmone (COM(2022) 47 *final*).

02 10 01 straipsnis — Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūra (EASA)

	2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
	Išpareigojim ai	Mokėjimai	Išpareigojim ai	Mokėjimai	Išpareigojim ai	Mokėjimai	Išpareigojim ai	Mokėjimai	Išpareigojim ai	Mokėjimai
02 10 01	41 607 874	41 607 874	41 607 874	41 607 874	41 607 874	41 607 874	44 381 874	44 381 874	44 381 874	44 381 874
Rezervas	2 774 000	2 774 000	1 774 000	1 774 000	2 774 000	2 774 000				
Iš viso	44 381 874	44 381 874	43 381 874	43 381 874	44 381 874	44 381 874	44 381 874	44 381 874	44 381 874	44 381 874

Pastabos:

EASA yra Sąjungos aviacijos saugos agentūra. Jos užduotis – užtikrinti aukščiausią bendrą Sąjungos piliečių saugos lygį, aukščiausią bendrą aplinkos apsaugos lygį, nustatyti bendrą valstybių narių reguliavimo ir sertifikavimo procesą, palengvinti vidaus aviacijos rinkos veikimą ir sudaryti vienodas sąlygas, taip pat bendradarbiauti su kitomis tarptautinėmis aviacijos organizacijomis ir reguliavimo institucijomis.

Pagrindinė EASA veikla apima saugos ir orlaivių naudojimo duomenų rinkimą ir analizę siekiant parengti strateginius veiksmų planus, aviacijos produktų sertifikavimą ir visose aviacijos srityse (projektavimo, gamybos, priežiūros, mokymo, oro eismo valdymo ir kt.) veikiančių organizacijų tvirtinimą, reguliavimo medžiagos, kuria nustatomi bendri Europos aviacijos standartai, rengimą ir veiksmingo tokių standartų įgyvendinimo valstybėse narėse ir Sąjungos kaimyninėse valstybėse, kurios pasirašė Sąjungos aviacijos susitarimus, stebėseną ir patikrinimus.

EASA vykdomos užduotys apima visas Sąjungos aviacijos saugos taisykles ir turi svarbų tarptautinį komponentą, nes EASA teisiškai įgaliota bendradarbiauti su tarptautiniais subjektais, kad būtų pasiektas aukščiausias ES piliečių saugos lygis pasaulyje (pvz., ES saugos sąrašas, trečiųjų valstybių vežėjų leidimai ir techninės pagalbos trečiosioms šalims programų įgyvendinimas). EASA buvo įsteigta 2002 m. ir joje dirba daugiau kaip 800 aviacijos ekspertų bei administratorių, o jos valstybėmis narėmis yra 31 valstybė (27 ES valstybės narės ir Šveicarija, Islandija, Norvegija ir Lichtenšteinas). Ji turi keturis tarptautinius biurus (Monrealyje, Vašingtone, Pekine ir Singapūre). Paprastai jos biudžetą sudaro mokesčiai ir rinkliavos (64 %), Sąjungos subsidija (23 %), paskirtos lėšos (11 %) ir trečiųjų valstybių įnašai (2 %).

Visas Sąjungos įnašas	44 622 554
Iš jo susigrąžinto perviršio suma (6 6 2 pajamų straipsnis)	240 680
I biudžetą įtraukta suma	44 381 874

Asignuotosios pajamos (kilmė, apskaičiuotosios sumos ir atitinkamas pajamų suvestinės straipsnis arba punktas).

ELPA ir EEE

1 592 323 6 600

Teisinis pagrindas:

2018 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1139 dėl bendrųjų civilinės aviacijos taisyklių, ir kuriuo įsteigiama Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūra, iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 2111/2005, (EB) Nr. 1008/2008, (ES) Nr. 996/2010, (ES) Nr. 376/2014 ir direktyvos 2014/30/ES ir 2014/53/ES bei panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 552/2004 ir (EB) Nr. 216/2008 bei Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3922/91 (OL L 212, 2018 8 22, p. 1).

Susiję teisės aktai:

2006 m. liepos 6 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1032/2006, nustatantis automatinių sistemų, kurias skrydžių valdymo tarnybos naudoja keisdamosi skrydžio duomenimis, perduodamos pranešimus, derindamos ir vienos kitai perduodamos skrydžių valdymą, reikalavimus (OL L 186, 2006 7 7, p. 27).

2006 m. liepos 4 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1033/2006, nustatantis bendro Europos dangaus priešskrydinio etapo skrydžių planų procedūrų reikalavimus (OL L 186, 2006 7 7, p. 46).

2007 m. birželio 7 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 633/2007, nustatantis pranešimo apie skrydžio duomenis ir paskaičiuotąjį laiką perdavimo protokolo, naudojamo pranešti, koordinuoti ir perduoti skrydžių valdymui iš vienos skrydžių valdymo tarnybos į kitą, taikymo reikalavimus (OL L 146, 2007 6 8, p. 7).

2009 m. sausio 16 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 29/2009, nustatantis bendro Europos dangus duomenų ryšio paslaugų reikalavimus (OL L 13, 2009 1 17, p. 3).

2009 m. kovo 30 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 262/2009, kuriuo nustatomi suderinto S režimo užklausklio kodų skyrimo ir naudojimo bendrame Europos danguje reikalavimai (OL L 84, 2009 3 31, p. 20).

2010 m. sausio 26 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 73/2010, kuriuo nustatomi bendro Europos dangaus oro navigacijos duomenų ir informacijos kokybės reikalavimai (OL L 23, 2010 1 27, p. 6).

2011 m. lapkričio 3 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1178/2011, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 216/2008 nustatomi su civilinės aviacijos orlaivių įgula susiję techniniai reikalavimai ir administracinės procedūros (OL L 311, 2011 11 25, p. 1).

2011 m. lapkričio 22 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 1206/2011, kuriuo nustatomi bendro Europos dangaus su apžvalga susiję orlaivių atpažinimo reikalavimai (OL L 305, 2011 11 23, p. 23).

2011 m. lapkričio 22 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 1207/2011, kuriuo nustatomi bendro Europos dangaus su apžvalga susiję veikimo charakteristikų ir sąveikos reikalavimai (OL L 305, 2011 11 23, p. 35).

2012 m. liepos 16 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 646/2012, kuriuo nustatomos taisyklės, susijusios su vienkartinėmis ir periodinėmis baudomis pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 216/2008 (OL L 187, 2012 7 17, p. 29).

2012 m. rugpjūčio 3 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 748/2012, kuriuo nustatomos orlaivio tinkamumo skraidyti sertifikavimo, orlaivio ir susijusių gaminių, dalių bei prietaisų aplinkosauginio sertifikavimo, taip pat projektavimo ir gamybinių organizacijų sertifikavimo įgyvendinimo taisyklės (OL L 224, 2012 8 21, p. 1).

2012 m. rugsėjo 26 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 923/2012, kuriuo nustatomos bendrosios skrydžių taisyklės ir veiklos nuostatos dėl oro navigacijos paslaugų ir procedūrų ir iš dalies keičiami Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 1035/2011 ir reglamentai (EB) Nr. 1265/2007, (EB) Nr. 1794/2006, (EB) Nr. 730/2006, (EB) Nr. 1033/2006 ir (ES) Nr. 255/2010 (OL L 281, 2012 10 13, p. 1).

2012 m. spalio 5 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 965/2012, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 216/2008 nustatomi su orlaivių naudojimu skrydžiams susiję techniniai reikalavimai ir administracinės procedūros (OL L 296, 2012 10 25, p. 1).

2012 m. lapkričio 16 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 1079/2012, kuriuo nustatomi bendrame Europos danguje naudojamų kalbinio ryšio kanalų išskirstymo reikalavimai (OL L 320, 2012 11 17, p. 14).

2013 m. birželio 28 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 628/2013 dėl Europos aviacijos saugos agentūros darbo metodų, taikomų atliekant standartizacijos patikrinimus ir vykdant Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 216/2008 nustatytų taisyklių taikymo stebėseną, kuriuo panaikinamas Komisijos reglamentas (EB) Nr. 736/2006 (OL L 179, 2013 6 29, p. 46).

2014 m. vasario 12 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 139/2014, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 216/2008 nustatomi su aerodromais susiję reikalavimai ir administracinės procedūros (OL L 44, 2014 2 14, p. 1).

2014 m. balandžio 29 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 452/2014, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 216/2008 nustatomi su orlaivių naudojimu skrydžiams, vykdomiems trečiųjų šalių vežėjų, susiję techniniai reikalavimai ir administracinės procedūros (OL L 133, 2014 5 6, p. 12).

2014 m. lapkričio 26 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1321/2014 dėl orlaivių nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti ir aviacijos produktų dalių bei prietaisų tinkamumo naudoti ir šias užduotis atliekančių organizacijų bei darbuotojų patvirtinimo (OL L 362, 2014 12 17, p. 1).

2015 m. vasario 20 d. Komisijos reglamentas (ES) 2015/340, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 216/2008 nustatomi su skrydžių vadovų licencijomis ir pažymėjimais susiję techniniai reikalavimai ir administracinės procedūros, iš dalies keičiamas Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 923/2012 ir panaikinamas Komisijos reglamentas (ES) Nr. 805/2011 (OL L 63, 2015 3 6, p. 1).

2017 m. kovo 1 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2017/373, kuriuo nustatomi oro eismo valdymo ir oro navigacijos paslaugų teikėjų, kitų oro eismo valdymo tinklo funkcijų vykdytojų ir tų subjektų priežiūros bendrieji reikalavimai, panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 482/2008, įgyvendinimo reglamentai (ES) Nr. 1034/2011, (ES) Nr. 1035/2011 ir (ES) 2016/1377 ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 677/2011 (OL L 62, 2017 3 8, p. 1).

2018 m. liepos 18 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/1048, kuriuo nustatomi su nustatytų charakteristikų navigacija susiję oro erdvės naudojimo reikalavimai ir veiklos procedūros (OL L 189, 2018 7 26, p. 3).

2019 m. vasario 11 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2019/317, kuriuo nustatoma Bendro Europos dangaus veiklos rezultatų ir mokesčių sistema ir panaikinami įgyvendinimo reglamentai (ES) Nr. 390/2013 ir (ES) Nr. 391/2013 (OL L 56, 2019 2 25, p. 1).

2019 m. kovo 12 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2019/945 dėl bepiločių orlaivių sistemų ir trečiųjų valstybių bepiločių orlaivių sistemų naudotojų (OL L 152, 2019 6 11, p. 1).

2019 m. gegužės 24 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2019/947 dėl bepiločių orlaivių naudojimo taisyklių ir tvarkos (OL L 152, 2019 6 11, p. 45).

2019 m. gruodžio 16 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2019/2153 dėl Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūros renkamų mokesčių ir rinkliavų, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 319/2014 (OL L 327, 2019 12 17, p. 36).

2021 m. liepos 14 d. Komisijos pateiktas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl vienodų sąlygų darniajam oro transportui užtikrinimo pasiūlymas (COM(2021) 561 *final*).

02 10 02 straipsnis — Europos jūrų saugumo agentūra (EMSA)

	2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
02 10 02	87 808 498	87 808 498	87 808 498	87 808 498	87 808 498	87 808 498	88 999 498	88 999 498	88 999 498	88 999 498
Rezervas	1 191 000	1 191 000	691 000	691 000	1 191 000	1 191 000				
Iš viso	88 999 498	88 999 498	88 499 498	88 499 498	88 999 498	88 999 498	88 999 498	88 999 498	88 999 498	88 999 498

Pastabos:

EMSA yra Sąjungos jūrų saugumo agentūra. Ši agentūra yra viena pagrindinių Sąjungos jūrų saugumo tinklo veikėjų; ji visiškai pripažįsta veiksmingo bendradarbiavimo su daugelį skirtingų interesų turinčiais subjektais ir, visų pirma, veiksmingo Sąjungos ir tarptautinių institucijų, valstybių narių valdžios institucijų ir jūrų pramonės atstovų bendradarbiavimo svarbą.

EMSA veikla apima: techninės ir mokslinės pagalbos teikimą valstybėms narėms ir Komisijai, kad būtų galima tinkamai parengti ir įgyvendinti Sąjungos teisės aktus, susijusius su jūrų saugumu, sauga, teršimo iš laivų prevencija ir jūrų transporto sektoriui skirtu administraciniu supaprastinimu; Sąjungos teisės aktų įgyvendinimo stebėseną organizuojant apsilankymus ir patikrinimus; bendradarbiavimo su valstybėmis narėmis ir jų tarpusavio bendradarbiavimo gerinimą; nacionalinių kompetentingų institucijų gebėjimų ugdymą; operatyvinės pagalbos, be kita ko, su laivais, laivų stebėseną ir vykdymu susijusių integruotų jūrų paslaugų plėtojimo, valdymo ir palaikymo pagalbos teikimą; operatyvinės parengties reaguojant į laivų ir naftos bei dujų įrenginių keliamą jūrų taršą, tokios taršos nustatymo ir reagavimo į ją užduočių vykdymą, ir techninės ir operatyvinės pagalbos teikimas trečiosioms šalims Komisijos prašymu.

Visas Sąjungos įnašas	89 752 275
Iš jo susigrąžinto perviršio suma (6 6 2 pajamų straipsnis)	752 777
I biudžetą įtraukta suma	88 999 498

Asignuotosios pajamos (kilmė, apskaičiuotosios sumos ir atitinkamas pajamų suvestinės straipsnis arba punktas).

ELPA ir EEE

3 186 182 6 6 0 0

Teisinis pagrindas:

2002 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1406/2002, įsteigiantis Europos jūrų saugumo agentūrą (OL L 208, 2002 8 5, p. 1).

2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 911/2014 dėl daugiamečio Europos jūrų saugumo agentūros veiksmų reaguojant į laivų ir naftos bei dujų įrenginių keliamą jūrų taršą finansavimo (OL L 257, 2014 8 28, p. 115)..

2016 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/1625, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1406/2002, įsteigiantis Europos jūrų saugumo agentūrą (OL L 251, 2016 9 16, p. 77).

Susiję teisės aktai:

2021 m. liepos 14 d. Komisijos pateiktas pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako kuro naudojimo jūrų transporto sektoriuje, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2009/16/EB (COM(2021) 562 *final*).

02 10 03 straipsnis — Europos Sąjungos geležinkelių agentūra (ESGA)

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
28 564 091	28 564 091	28 064 091	28 064 091	28 564 091	28 564 091	28 564 091	28 564 091	28 564 091	28 564 091

Pastabos:

ESGA prisideda prie tolesnio sienų nevaržomos bendros Europos geležinkelių erdvės kūrimo ir jos efektyvaus veikimo užtikrinant aukštą geležinkelių saugos ir sąveikos lygį ir gerinant geležinkelių sektoriaus konkurencinę padėtį. Visų pirma ESGA prisideda prie Sąjungos teisės aktų įgyvendinimo techniniais aspektais, nustatydama bendrą požiūrį į Sąjungos geležinkelių sistemos saugą ir didindama Sąjungos geležinkelių sistemos sąveikos lygį. Kiti ESGA tikslai – stebėti nacionalinių geležinkelių taisyklių skaičiaus mažinimą siekiant remti nacionalinių institucijų, veikiančių geležinkelių saugos ir sąveikos srityse, veiklą, skatinti procedūrų optimizavimą, stebėti nacionalines saugos institucijas ir notifikuotąsias atitikties vertinimo įstaigas ir administruoti bei nuolat atnaujinti registrus, kurie gyvybiškai svarbūs Europos geležinkelių erdvės veikimui.

Įsigaliojus ketvirtąjį geležinkelių dokumentų rinkinio techniniam ramsčiui, ESGA buvo paskirta Sąjungos institucija, atsakinga už transporto priemonių teikimo rinkai leidimų ir bendrą saugos sertifikatų išdavimą geležinkelio įmonėms, taip pat už Europos geležinkelių eismo valdymo sistemos kelio įrangos projektų tvirtinimą.

Visas Sąjungos įnašas	28 645 912
Iš jo susigrąžinto perviršio suma (6 6 2 pajamų straipsnis)	81 821
Į biudžetą įtraukta suma	28 564 091

Asignuotosios pajamos (kilmė, apskaičiuotosios sumos ir atitinkamas pajamų suvestinės straipsnis arba punktas).

ELPA ir EEE

1 022 594 6 600

Teisinis pagrindas:

2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/59/EB dėl traukinių mašinistų, valdančių lokomotyvus ir traukinius geležinkelių sistemoje Bendrijos teritorijoje, sertifikavimo (OL L 315, 2007 12 3, p. 51).

2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/796 dėl Europos Sąjungos geležinkelių agentūros ir kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 881/2004 (OL L 138, 2016 5 26, p. 1).

2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/797 dėl geležinkelių sistemos sąveikos Europos Sąjungoje (OL L 138, 2016 5 26, p. 44).

2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/798 dėl geležinkelių saugos (OL L 138, 2016 5 26, p. 102).

Susiję teisės aktai:

2018 m. gegužės 2 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/764 dėl Europos Sąjungos geležinkelių agentūrai mokamų mokesčių bei rinkliavų ir jų mokėjimo sąlygų (OL L 129, 2018 5 25, p. 68).

02 10 04 straipsnis — Europos Sąjungos kibernetinio saugumo agentūra (ENISA)

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikymas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
24 676 083	24 676 083	24 676 083	24 676 083	26 233 583	26 233 583	24 676 083	24 676 083	24 676 083	24 676 083

Pastabos:

ENISA įsteigta siekiant sustiprinti Sąjungos, valstybių narių, taigi ir verslo bendruomenės, pajėgumus vykdyti prevencinę veiklą, spręsti tinklo ir informacijos apsaugos problemas ir į jas reaguoti. Siekdama šio tikslo, ENISA ugdys aukštą kompetencijos lygį ir skatins viešojo ir privačiojo sektorių atstovų plataus masto bendradarbiavimą.

ENISA tikslas – pagal kompetenciją teikti pagalbą ir konsultuoti Komisiją bei valstybes nares klausimais, susijusiais su tinklo ir informacijos apsauga, ir padėti Komisijai, šiai to paprašius, atlikti techninį parengiamąjį darbą atnaujinant ir plėtojant Sąjungos teisės aktus tinklo ir informacijos apsaugos srityje.

Visas Sąjungos įnašas	24 953 071
Iš jo susigrąžinto perviršio suma (6 6 2 pajamų straipsnis)	276 988
Į biudžetą įtraukta suma	24 676 083

Asignuotosios pajamos (kilmė, apskaičiuotosios sumos ir atitinkamas pajamų suvestinės straipsnis arba punktas).

ELPA ir EEE

883 404 6 6 0 0

Teisinis pagrindas:

2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/881 dėl ENISA (Europos Sąjungos kibernetinio saugumo agentūros) ir informacinių ir ryšių technologijų kibernetinio saugumo sertifikavimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 526/2013 (Kibernetinio saugumo aktas) (OL L 151, 2019 6 7, p. 15).

02 10 06 straipsnis — Europos Sąjungos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra (ACER)

	2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
	Įsipareigojim ai	Mokėjimai	Įsipareigojim ai	Mokėjimai	Įsipareigojim ai	Mokėjimai	Įsipareigojim ai	Mokėjimai	Įsipareigojim ai	Mokėjimai
02 10 06	17 175 275	17 175 275	17 175 275	17 175 275	17 357 275	17 357 275	17 175 275	17 175 275	17 175 275	17 175 275
Rezervas	1 830 000	1 830 000	1 330 000	1 330 000	1 830 000	1 830 000	1 830 000	1 830 000	1 830 000	1 830 000
Iš viso	19 005 275	19 005 275	18 505 275	18 505 275	19 187 275	19 187 275	19 005 275	19 005 275	19 005 275	19 005 275

Pastabos:

ACER yra nepriklausoma įstaiga ir nešališkas arbitras sprendžiant reguliavimo klausimus, galinti priimti privalomus vykdyti sprendimus dėl Europos energijos vidaus rinkos integracijos tiek elektros energijos, tiek gamtinių dujų srityje ir taip remti Europos žaliąjį kursą ir kurti atsparesnę Europą. ACER taip pat pavesta prižiūrėti didmenines elektros energijos ir dujų rinkas, kad būtų užkirstas kelias manipuliavimui rinka, jis būtų nustatytas ir ištirtas.

Glaudžiai bendradarbiaudama su nacionalinėmis energetikos reguliavimo institucijomis, ACER užtikrina, kad rinkos integracija ir Sąjungos teisės aktų įgyvendinimas vyktų atsižvelgiant į Sąjungos energetikos politikos tikslus ir reguliavimo sistemą.

Visas Sąjungos įnašas	19 482 253
Iš jo susigrąžinto perviršio suma (6 6 2 pajamų straipsnis)	476 978
Į biudžetą įtraukta suma	19 005 275

Asignuotosios pajamos (kilmė, apskaičiuotosios sumos ir atitinkamas pajamų suvestinės straipsnis arba punktas).

ELPA ir EEE

680 389 6 6 0 0

Teisinis pagrindas:

2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1227/2011 dėl didmeninės energijos rinkos vientisumo ir skaidrumo (OL L 326, 2011 12 8, p. 1).

2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/942, kuriuo įsteigiama Europos Sąjungos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra (OL L 158, 2019 6 14, p. 22).

2022 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/869 dėl transeuropinės energetikos infrastruktūros gairių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 715/2009, (ES) 2019/942 bei (ES) 2019/943 ir direktyvos 2009/73/EB bei (ES) 2019/944 ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 347/2013 (OL L 152, 2022 6 3, p. 45).

2022 m. gruodžio 19 d. Tarybos reglamentas (ES) 2022/2576 dėl solidarumo didinimo geriau koordinuojant dujų pirkimą, nustatant patikimus lyginamuosius kainų indeksus ir tarpvalstybinius dujų mainus (OL L 335, 2022 12 29, p. 1).

2022 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamentas (ES) 2022/2578, kuriuo, siekiant apsaugoti Sąjungos piliečius ir ekonomiką nuo pernelyg didelių kainų, nustatomas rinkos koregavimo mechanizmas (OL L 335, 2022 12 29, p. 45).

Susiję teisės aktai:

2020 m. gruodžio 17 d. Komisijos sprendimas (ES) 2020/2152 dėl Europos Sąjungos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūrai mokėtinų mokesčių už informacijos, teikiamos pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1227/2011, rinkimą, tvarkymą, apdorojimą ir analizę (OL L 428, 2020 12 18, p. 68).

2021 m. gruodžio 15 d. Komisijos pateiktas pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl dujų iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir gamtinių dujų vidaus rinkos ir vandenilio vidaus rinkos (nauja redakcija) (COM(2021) 804 *final*).

2021 m. gruodžio 15 d. Komisijos pateiktas pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl energetikos sektoriuje išmetamo metano kiekio mažinimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/942 (COM(2021) 805 *final*).

2023 m. kovo 14 d. Komisijos pateiktas pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Sąjungos elektros energijos rinkos modelio tobulinimo, kuriuo panaikinami reglamentai (ES) 2019/943 ir (ES) 2019/942, taip pat direktyvos (ES) 2018/2001 ir (ES) 2019/944 (COM(2023) 148 *final*).

2023 m. kovo 14 d. Komisijos pateiktas pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Sąjungos apsaugos nuo manipuliavimo didmeninėje energijos rinkoje gerinimo, kuriuo panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1227/2011 ir (ES) 2019/942 (COM(2023) 147 *final*).

02 20 01 straipsnis — Bandomieji projektai

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
p.m.	7 118 805	p.m.	7 118 805	1 790 000	8 013 805	p.m.	7 118 805	1 790 000	7 566 305

02 20 02 straipsnis — Parengiamieji veiksmai

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
p.m.	3 850 330	p.m.	3 850 330	12 000 000	9 850 330	p.m.	3 850 330	12 000 000	6 850 330

03 02 01 01 punktas — Prekių ir paslaugų vidaus rinkos veikimas ir vystymas

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
26 568 000	24 900 000	26 568 000	24 900 000	36 568 000	29 900 000	26 568 000	24 900 000	26 568 000	24 900 000

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas priemonių, kuriomis prisidedama prie vidaus rinkos užbaigimo bei jos veikimo ir vystymo, išlaidoms padengti, įskaitant:

- priemonių, kuriomis siekiama, kad vidaus rinka veiktų veiksmingiau ir kad piliečiams bei įmonėms būtų užtikrinamos plačiausios teisės bei galimybės, atsirandančios atvėrus ir išplėtojus vidaus rinką be sienų, ir kad jie galėtų visapusiškai naudotis šiomis teisėmis bei galimybėmis, išlaidoms, praktinio įgyvendinimo stebėsenos ir vertinimo priemonių, kuriomis siekiama išaiškinti ir padėti pašalinti visas tas teises visapusiškai įgyvendinti trukdančias kliūtis, išlaidoms,
- visapusiškos reguliavimo sistemos taisyklių peržiūros tam, kad būtų atlikti būtini pakeitimai ir bendra veiksmingumo analizė priemonių, kuriomis siekiama užtikrinti tinkamą vidaus rinkos veikimą ir įvertinti bendrą vidaus rinkos poveikį verslui ir ekonomikai, įskaitant duomenų pirkimą ir Komisijos departamentų galimybę naudotis išorės duomenų bazėmis, taip pat planinius veiksmus, kuriais siekiama geriau suvokti, kaip veikia vidaus rinka, ir atsilyginti už aktyvų dalyvavimą vystant vidaus rinkos veikimą, išlaidoms,
- naujų teisės aktų rengimo siekiant užpildyti prekių vidaus rinkos spragas, visų pirma mobiliųjų mašinų srityje, labiau suderinti sektorius „naujojo požiūrio“ direktyvų taikymo srityse, ypač išplėsti „naujojo požiūrio“ taikymą kitiems sektoriams, išlaidoms,
- 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 765/2008, nustatančio su gaminių prekyba susijusius akreditavimo ir rinkos priežiūros reikalavimus ir panaikinančio Reglamentą (EEB) Nr. 339/93 (OL L 218, 2008 8 13, p. 30) V skyriuje nurodytos veiklos, susijusios tiek su akreditavimu, tiek su žymėjimu CE ženklu, išlaidoms,
- 2019 m. kovo 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/515 dėl kitoje valstybėje narėje teisėtai parduodamų prekių abipusio pripažinimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 764/2008, (OL L 91, 2019 3 29, p. 1) 12 straipsnyje nurodytos veiklos išlaidoms,
- veiklos, vykdomos pagal 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2019/1020 dėl rinkos priežiūros ir gaminių atitikties, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2004/42/EB ir reglamentai (EB) Nr. 765/2008 ir (ES) Nr. 305/2011, (OL L 169, 2019 6 25, p. 1) išlaidoms. Tai apima, *inter alia*, Europos Sąjungos gaminių atitikties tinklo veiklą, valstybių narių ir rinkos priežiūros institucijų bendradarbiavimą, sektorių administracinio bendradarbiavimo grupes, Sąjungos masto bendrus rinkos priežiūros institucijų veiksmus, paramą valstybėms narėms įgyvendinant jų rinkos priežiūros strategijas, paramą Sąjungos bandymų įrangos kūrimui, Jungtinio tyrimų centro mokslinę paramą, techninę pagalbą suderintoms techninėms specifikacijoms tikrinti ir plėtoti ir Sąjungos IT priemonėms kurti,
- veiklos, vykdomos pagal 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/858 dėl motorinių transporto priemonių ir jų priekabų bei tokioms transporto priemonėms skirtų sistemų, komponentų ir atskirų techninių mazgų patvirtinimo ir rinkos priežiūros, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 715/2007 ir (EB) Nr. 595/2009 bei panaikinama Direktyva 2007/46/EB, (OL L 151, 2018 6 14, p. 1) išlaidoms, kuri apima, *inter alia*, techninę pagalbą rinkos priežiūros taisyklėms rengti, Sąjungos bandymų įrangos kūrimui remti, Jungtinio tyrimų centro teikiamą mokslinę paramą ir Sąjungos IT priemonių kūrimą,

- Sąjungos gaminius reglamentuojančių teisės aktų įgyvendinimo ir stebėsenos išlaidoms, visų pirma šių aktų:
- 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/33/ES dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su liftais ir liftų saugos įtaisais, suderinimo (OL L 96, 2014 3 29, p. 251),
- 2006 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/42/EB dėl mašinų, iš dalies keičiančios Direktyvą 95/16/EB (OL L 157, 2006 6 9, p. 24),
- 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/425 dėl asmeninių apsaugos priemonių, kuriuo panaikinama Tarybos direktyva 89/686/EEB (OL L 81, 2016 3 31, p. 51),
- 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/34/ES dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su potencialiai sprogioje aplinkoje naudojama įranga ir apsaugos sistemomis, suderinimo (OL L 96, 2014 3 29, p. 309),
- 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/424 dėl lynų kelio įrenginių, kuriuo panaikinama Direktyva 2000/9/EB (OL L 81, 2016 3 31, p. 1),
- 2000 m. gegužės 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/14/EB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių lauko sąlygomis naudojamos įrangos į aplinką skleidžiamą triukšmą, suderinimo (OL L 162, 2000 7 3, p. 1),
- 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/53/ES dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su radijo įrenginių tiekimu rinkai, suderinimo, kuria panaikinama Direktyva 1999/5/EB (OL L 153, 2014 5 22, p. 62),
- 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/30/ES dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su elektromagnetiniu suderinamumu, suderinimo (OL L 96, 2014 3 29, p. 79),
- 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/35/ES dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su tam tikrose įtampos ribose skirtų naudoti elektros įrenginių tiekimu rinkai, suderinimo (OL L 96, 2014 3 29, p. 357),
- 2013 m. lapkričio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/53/ES dėl pramoginių ir asmeninių laivų, kuria panaikinama direktyva 94/25/EB (OL L 354, 2013 12 28, p. 90),
- 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/426 dėl dujinį kurą deginančių prietaisų, kuriuo panaikinama Direktyva 2009/142/EB (OL L 81, 2016 3 31, p. 99),
- 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/68/ES dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su slėginės įrangos tiekimu rinkai, suderinimo (OL L 189, 2014 6 27, p. 164),
- 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/29/ES dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su paprastųjų slėginių indų tiekimu rinkai, suderinimo (OL L 96, 2014 3 29, p. 45),
- 1975 m. gegužės 20 d. Tarybos direktyvos 75/324/EEB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su aerozolių balionėliais, suderinimo (OL L 147, 1975 6 9, p. 40),
- prekių bendrosios rinkos srities Sąjungos teisės aktų, ypač 1998 m. gruodžio 7 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 2679/98 dėl vidaus rinkos funkcionavimo, susijusio su laisvu prekių judėjimu tarp valstybių narių (OL L 337, 1998 12 12, p. 8), 1985 m. liepos 25 d. Tarybos direktyvos 85/374/EEB dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių atsakomybę už gaminius su trūkumais, derinimo (OL L 210, 1985 8 7, p. 29) ir 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/60/ES dėl neteisėtai iš valstybės narės

teritorijos išvežtų kultūros objektų grąžinimo, kuria iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1024/2012, (OL L 159, 2014 5 28, p. 1) įgyvendinimo ir stebėsenos išlaidoms,

- standartų derinimo ir informacinės techninių standartų ir reglamentų sistemos priežiūros ir vystymo, valstybių narių, ELPA valstybių ir Turkijos paskelbtų taisyklių nagrinėjimo ir techninių reglamentų projektų ir susijusių galutinių tekstų vertimo išlaidoms,
- administracinio ir techninio koordinavimo ir bendradarbiavimo tarp paskirtų institucijų finansavimo, subsidijų, kuriomis remiama Europos techninio patvirtinimo organizacija (EOTA) ir Sąjungos svarbos projektai, kuriuos įgyvendina išorės institucijos, išlaidoms,
- Sąjungos teisės aktų, kuriais reglamentuojami medicinos prietaisai, kosmetikos gaminiai, maisto produktai, tekstilės gaminiai, cheminės medžiagos, medžiagų ir mišinių klasifikavimas ir ženklinimas, gera laboratorinė praktika, motorinės transporto priemonės, žaislai, teisinė metrologija, fasavimas ir aplinkos apsaugos kokybė, aerozolių balionėliai ir intelektinė nuosavybė, kūrimo, stebėsenos ir taikymo išlaidoms, taip pat informavimo bei viešumo priemonių, kuriomis didinamas informuotumas apie Sąjungos teisės aktus, išlaidoms,
- Sąjungos teisės aktų, susijusių su 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/125/EB, nustatančios ekologinio projektavimo reikalavimų su energija susijusiems gaminiams nustatymo sistemą (OL L 285, 2009 10 31, p. 10), sritimi, taikymo ir rengimo išlaidoms,
- dalyvavimo derybose dėl sutarčių dėl abipusio pripažinimo ir paramos valstybėms, asocijuotoms pagal Europos sutartis, siekiant padėti joms priimti Sąjungos *acquis*, išlaidoms,
- 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiančio Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiančio Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinančio Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB, (OL L 396, 2006 12 30, p. 1) įgyvendinimo priemonių, ypač tų, kurios buvo nustatytos atlikus 2017 m. REACH REFIT vertinimą, išlaidoms,
- veiksmų, susijusių su tolesniais veiksmais po svarbiausių cheminių medžiagų teisės aktų (išskyrus Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006) tinkamumo patikros (2019 m. birželio 25 d. Komisijos ataskaita (COM(2019) 264) ir su kitais atitinkamais konkrečių Sąjungos cheminių medžiagų teisės aktų vertinimais, išlaidoms,
- viešųjų pirkimų srities nuostatų, visų pirma susijusių su 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/23/ES dėl koncesijos sutarčių suteikimo (OL L 94, 2014 3 28, p. 1), 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB, (OL L 94, 2014 3 28, p. 65), 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/25/ES dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/17/EB, (OL L 94, 2014 3 28, p. 243) ir Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/1780, kuriuo nustatomos viešųjų pirkimų skelbimo standartinės formos ir panaikinamas Įgyvendinimo reglamentas (ES) 2015/1986 (e. formos) (OL L 272, 2019 10 25, p. 7) perkėlimu į nacionalinę teisę (išsamumas ir atitiktis), įgyvendinimo ir stebėsenos išlaidoms,
- veiksmų, susijusių su Direktyvos 2014/60/ES įgyvendinimu, išlaidoms,
- viešąsias sutartis reglamentuojančių nuostatų įgyvendinimo ir stebėsenos, siekiant užtikrinti, kad sutartys veiktų optimaliai ir kad konkursai būtų išties vieši, įskaitant geresnį įvairių tų sutarčių šalių informavimą bei mokymą, išlaidoms; naujų technologijų įvairiose tų sutarčių

įgyvendinimo srityse diegimo ir naudojimo išlaidoms; nuolatinio teisinės ir reguliavimo sistemos pritaikymo atsižvelgiant į pokyčius, susijusius su tomis sutartimis, ypač į rinkų globalizaciją ir esamus arba būsimus tarptautinius susitarimus, išlaidoms,

- užtikrinimo, kad nacionalinės įstaigos, įskaitant peržiūros įstaigas, Sąjungos teisės aktus įgyvendintų ir užtikrintų jų vykdymą panašiu lygmeniu, siekiant kovoti su konkurencijos iškreipimu ir prisidėti prie vienodų sąlygų kūrimo, išlaidoms,
- vidaus rinkos sukūrimo ir valdymo užtikrinimo, ypač kiek tai susiję su įsisteigimo laisve ir laisvu paslaugų judėjimu, profesinių kvalifikacijų pripažinimu ir intelektine nuosavybe, visų pirma prekių ženklais, dizainu, patentais, geografinėmis nuorodomis, komercinėmis paslaptimis ir vykdymo užtikrinimu, išlaidoms, taikomų priemonių vertinimo ir peržiūrų, kuriomis prisidedama prie internetinių paslaugų vidaus rinkos sukūrimo, rengimo (2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/1150 dėl verslo klientams teikiamų internetinių tarpininkavimo paslaugų sąžiningumo ir skaidrumo didinimo (OL L 186, 2019 7 11, p. 57) vertinimo ir peržiūros ir 2018 m. vasario 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/302 dėl nepagrįsto geografinio blokavimo ir kitų formų diskriminavimo dėl klientų pilietybės, gyvenamosios vietos arba įsisteigimo vietos vidaus rinkoje problemos sprendimo, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 2006/2004 ir (ES) 2017/2394 ir Direktyva 2009/22/EB (OL L 60 I, 2018 3 2, p. 1), vertinimo išlaidoms; valstybių narių pastangų pašalinti kliūtis mažmeninių paslaugų vidaus rinkai imantis komunikacijos veiksmų (aukšto lygio konferencija mažmeninės prekybos klausimais) skatinimo išlaidoms, prieigos prie mažmeninės prekybos duomenų siekiant toliau plėtoti politiką išlaidoms,
- kliūčių panaikinimo paslaugų vidaus rinkoje poveikio analizavimo ir po laipsniško pašto paslaugų liberalizavimo taikomų tolesnių priemonių poveikio analizavimo, Sąjungos pašto paslaugų politikos tarptautinių sistemų ir visų pirma Visuotinės pašto sąjungos (VPS) veiklos dalyvių atžvilgiu koordinavimo, bendradarbiavimo su Vidurio ir Rytų Europos valstybėmis, praktinių Bendrojo susitarimo dėl prekybos paslaugomis (GATS) nuostatų taikymo pašto sektoriui padarinių ir dubliavimosi su VPS taisyklėmis išlaidoms,
- veiksmų, susijusių su kūrybos pramone ir jos poveikiu kitiems Sąjungos ekonomikos sektoriams, įskaitant dialogą su tokia pramone, išlaidoms,
- veiksmų, susijusių su 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/1009, kuriuo nustatomos ES tręšiamųjų produktų tiekimo rinkai taisyklės ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 1069/2009 ir (EB) Nr. 1107/2009 bei panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 2003/2003, (OL L 170, 2019 6 25, p. 1) įgyvendinimu ir tolesniu vystymu, išlaidoms,
- veiksmų, susijusių su žiedinės ekonomikos veiksmų plano įgyvendinimu, įskaitant veiksmus, susijusius su tvarių gaminių politikos plėtojimu, pavyzdžiui, papildomų duomenų bazių kūrimu, Sąjungos IT priemonių kūrimu ir Jungtinio tyrimų centro parama, išlaidoms,
- veiksmų, susijusių su baterijų reguliavimo sistemos rengimu ir įgyvendinimu, įskaitant galimybę kurti susijusias IT priemones ir duomenų bazes, išlaidoms,
- veiksmų, susijusių su 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, iš dalies keičiančio ir panaikinančio direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 (OL L 353, 2008 12 31, p. 1) įgyvendinimu ir tolesniu vystymu, išlaidoms,
- veiksmų, susijusių su 2004 m. vasario 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 273/2004 dėl narkotinių medžiagų pirmtakų (prekursorių) (OL L 47, 2004 2 18, p. 1) įgyvendinimu ir tolesniu vystymu, išlaidoms,

- veiksmų, susijusių su 2013 m. birželio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/29/ES dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su pirotechnikos gaminių tiekimu rinkai, suderinimo (OL L 178, 2013 6 28, p. 27) įgyvendinimu ir tolesniu vystymu, išlaidoms,
- veiksmų, susijusių su 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/28/ES dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su civiliniam naudojimui skirtų sprogmenų tiekimu rinkai ir priežiūra, nuostatų suderinimo (OL L 96, 2014 3 29, p. 1) įgyvendinimu ir tolesniu vystymu, išlaidoms,
- veiksmų, susijusių su 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 2003/2003 dėl trąšų (OL L 304, 2003 11 21, p. 1) įgyvendinimu ir tolesniu vystymu, išlaidoms,
- veiksmų, susijusių su 2004 m. vasario 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/9/EB dėl geros laboratorinės praktikos (GLP) tikrinimo ir patikros (OL L 50, 2004 2 20, p. 28) įgyvendinimu ir tolesniu vystymu, išlaidoms,
- veiksmų, susijusių su 2004 m. vasario 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/10/EB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su geros laboratorinės praktikos principų taikymu ir jų taikymo cheminių medžiagų tyrimams patikra, suderinimo (OL L 50, 2004 2 20, p. 44) įgyvendinimu ir tolesniu vystymu, išlaidoms,
- veiksmų, susijusių su 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 648/2004 dėl ploviklių suderinimo (OL L 104, 2004 4 8, p. 1) įgyvendinimu ir tolesniu vystymu, išlaidoms,
- veiksmų, susijusių su strategijos „Cheminių medžiagų strategija tvarumui užtikrinti. Aplinkos be toksinių medžiagų kūrimas“ (COM(2020) 667 *final*) įgyvendinimu, išlaidoms,
- veiksmų, susijusių su 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1223/2009 dėl kosmetikos gaminių įgyvendinimu ir tolesniu vystymu (OL L 342, 2009 12 22, p. 59), išlaidoms,
- aljanso arba pramonės konsorcių paramos struktūros, kuri padėtų rinkai pateikti naujas mažataršes technologijas, sukūrimo išlaidoms,
- veiklos, susijusios su 2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2015/1535, kuria nustatoma informacijos apie techninius reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisyklės teikimo tvarka (OL L 241, 2015 9 17, p. 1), įgyvendinimu, visų pirma susijusios su vertimais, išlaidoms,
- veiklos, susijusios su 1997 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 97/67/EB dėl Bendrijos pašto paslaugų vidaus rinkos plėtros bendrųjų taisyklių ir paslaugų kokybės gerinimo (OL L 15, 1998 1 21, p. 14), asmens duomenų tvarkymo išlaidoms,
- 2018 m. balandžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/644 dėl tarptautinių siuntinių pristatymo paslaugų (OL L 112, 2018 5 2, p. 19) įgyvendinimo išlaidoms,
- veiksmų, susijusių su 2012 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1257/2012, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas kuriant bendrą patentinę apsaugą (OL L 361, 2012 12 31, p. 1), išlaidoms ir
- veiksmų, susijusių su 2012 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1260/2012, kuriuo įgyvendinamas su taikoma vertimo tvarka susijęs tvirtesnis bendradarbiavimas kuriant bendrą patentinę apsaugą (OL L 361, 2012 12 31, p. 89), išlaidoms,
- veiksmų, susijusių su 2023 m. kovo 16 d. pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento dėl priemonių sistemos Europos poveikio klimatui neutralizavimo technologijos

produktų gamybos ekosistemai stiprinti sukūrimo (Poveikio klimatui neutralizavimo pramonės aktas) (COM(2023) 161) įgyvendinimu, išlaidoms.

Asignuotosios pajamos (kilmė, apskaičiuotosios sumos ir atitinkamas pajamų suvestinės straipsnis ar punktas).

ELPA ir EEE

951 134 6 6 0 0

03 02 02 straipsnis — Įmonių, ypač MVĮ, konkurencingumo didinimas ir galimybių patekti į rinkas rėmimas

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
128 361 000	125 000 000	128 361 000	125 000 000	138 361 000	130 000 000	128 361 000	125 000 000	128 361 000	125 000 000

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas įmonių, ypač MVĮ, konkurencingumui ir jų augimui remti.

Įgyvendintos priemonės apima:

- tinklus ir grupes, suburiančius įvairius suinteresuotuosius subjektus, ir paramą strategiškai sujungiant ekosistemas,
- įvairių formų paramą MVĮ, įskaitant socialinės ekonomikos įmones, siekiant skatinti patekimą į rinkas ir pasaulines vertės grandines, verslumą, pramonės modernizavimą ir sektorių konkurencingumą,
- įvairių formų paramą MVĮ, įskaitant socialinės ekonomikos įmones, siekiant įgalinti jų investicijas į žaliąjį ir socialinį tvarumą, kurios naudingos vietos ir regioninei ekonomikos ekosistemai,
- informacijos mainus, sklaidą, informuotumo didinimą ir konsultavimo paslaugas MVĮ konkurencingumui didinti ir padėti joms dalyvauti bendrojoje rinkoje ir kitose rinkose.

Projektais bus siekiama gerinti MVĮ sąlygas ir prisidėti prie palankios verslo aplinkos kūrimo, be kita ko, stiprinant gebėjimus, remiant MVĮ tarptautinimą, pramonės pertvarką, įgūdžių ugdymą ir bendradarbiavimą vertės grandinėje, taip pat padėti didinti jų konkurencingumą ir tvarumą. Jie remsis grupių, verslumo ir verslo rėmimo tinklų teikiamomis paslaugomis.

Be to, bus vykdomi projektai remti Tvarios ir skaitmeninės MVĮ strategijos ir Naujos Europos pramonės strategijos įgyvendinimą, taip pat dabartinius Komisijos prioritetus, įskaitant Europos žaliąjį kursą ir geresnį reglamentavimą.

Taip pat gali būti finansuojami remiamieji veiksmai, tiesiogiai susiję su konkrečių programos tikslų siekimu: susitikimai (įskaitant praktinius mokymus), tyrimai, informavimas bei leidiniai ir dalyvavimas tyrimų grupėse.

Pagrindinė veikla, kurią vykdant remiamasi patvirtinta patirtimi ir sėkmingai pasiekiamos ir remiamos MVĮ, ir toliau išliks svarbiausia.

Europos įmonių tinklas (EIT) bus toliau stiprinamas ir remiamas, ir bus naudojamos jo ekspertinėmis žiniomis siekiant padėti MVĮ padidinti jų konkurencingumą ir plėtoti verslą bendrojoje rinkoje ir už jos ribų. EIT paslaugos bus toliau pritaikomos ir plečiamos, kad atitiktų MVĮ poreikius atsižvelgiant į naujus politikos prioritetus, tokius kaip skaitmeninimas, tarptautinimas, žiedinė ekonomika ir įgūdžiai. EIT padės MVĮ ir veiklą plečiančioms įmonėms suprasti tvarumo klausimus ir parengti strategijas bei verslo planus, skirtus prisitaikyti ir sėkmingai konkuruoti.

Bendros grupių iniciatyvos bus naudojamos kaip strateginė MVĮ konkurencingumo rėmimo ir plėtros priemonė, kurią remis Europos inovacijų grupių bendradarbiavimo platforma ir jos Europos

efektyvaus išteklių naudojimo žinių centras (EREK). Susiedamos specializuotas ekosistemas, grupės atveria MVĮ naujų verslo galimybių ir veiksmingiau integruoja jas į Europos ir pasaulines strategines vertės grandines. Parama bus teikiama tarpvalstybinių partnerystės strategijų rengimui ir bendros veiklos įgyvendinimui, įskaitant tiesioginės paramos teikimą MVĮ, siekiant skatinti pažangiųjų technologijų diegimą, mažo anglies dioksido kiekio technologijų sprendimus ir įgūdžių tobulinimą.

Judumo programa „Erasmus jauniejiems verslininkams“ padeda naujiems verslininkams ar jais tapti siekiantiems asmenims pasisemti verslo ir vadovavimo patirties iš patyrusių kitų valstybių verslininkų ir suteikia galimybę ugdyti verslumo gebėjimus. Ji padeda spręsti nedarbo problemą ir sudaro sąlygas esamoms MVĮ kurti darbo vietas ir didinti apyvartą plečiant ir tarptautinant savo verslą.

Vykdamas paramos sektoriams veiklą ypatingas dėmesys bus skiriamas tvariam turizmui. Sąjunga remia, *inter alia*,

- veiksmus, kuriais siekiama stiprinti turizmo įmonių, visų pirma MVĮ, gebėjimus tokiose srityse kaip tvarumas, skaitmeninimas ir inovacijos,
- veiksmus, kuriais skatinamas tarpvalstybinis turizmo sektoriaus suinteresuotųjų subjektų ir už turizmą atsakingų valdžios institucijų bendradarbiavimas ir tarpusavio mokymasis,
- prognozavimą ir socialinę bei ekonominę analizę, *inter alia*, susijusią su ilgalaikiu turizmo sektoriaus konkurencingumu ir Sąjungos turizmo įmonių skatinimu.

Programa skirta užtikrinti veiksmingą lygių galimybių visiems skatinimą ir lyčių aspekto integravimą į jos veiksmus.

Asignuotosios pajamos (kilmė, apskaičiuotosios sumos ir atitinkamas pajamų suvestinės straipsnis ar punktas).

ELPA ir EEE

4 595 324 6 600

03 02 06 straipsnis — Prisidėjimas siekiant aukšto žmonių, gyvūnų ir augalų sveikatos ir gerovės lygio

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
234 497 000	219 000 000	234 497 000	219 000 000	239 497 000	221 500 000	234 497 000	219 000 000	234 497 000	219 000 000

03 04 01 straipsnis — Bendradarbiavimas mokesčių klausimais (programa „Fiscalis“)

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
38 132 232	30 137 501	34 132 232	30 137 501	38 132 232	30 137 501	38 132 232	30 137 501	38 132 232	30 137 501

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas susitikimų ir panašių *ad hoc* renginių išlaidoms; projektais pagrįsto struktūriško bendradarbiavimo išlaidoms; IT pajėgumų didinimo veiksmų, visų pirma Europos elektroninių sistemų plėtojimo ir veikimo, išlaidoms; žmogiškųjų išteklių kompetencijos ir gebėjimų stiprinimo veiksmų išlaidoms; rėmimo ir kitų veiksmų išlaidoms padengti, įskaitant:

- parengiamąją, stebėsenos, kontrolės, audito, vertinimo ir kitą programos „Fiscalis“ valdymo ir jos tikslų pasiekimo vertinimo veiklą,
- tyrimus,
- ekspertų susitikimus,
- informavimo ir komunikacijos veiklą,

- inovacinę veiklą, visų pirma koncepcijų įrodymo, bandomųjų projektų ir prototipų kūrimo iniciatyvas,
- bendrai plėtojamus komunikacijos veiksmus,
- išlaidas, susijusias su informacinių technologijų tinklais, kuriuose daugiausia dėmesio skiriama informacijos tvarkymui ir keitimuisi ja, įskaitant institucines informacinių technologijų priemones ir kitą techninę bei administracinę pagalbą, kurios reikia programai „Fiscalis“ valdyti,
- visus kitus veiksmus, būtinus programos „Fiscalis“ tikslams pasiekti arba paremti.

Asignuotosios pajamos (kilmė, apskaičiuotosios sumos ir atitinkamas pajamų suvestinės straipsnis ar punktas).

Kitos šalys

239 048 6 0 3 2

Kitos asignuotosios pajamos

253 000 6 0 3 2

03 05 01 straipsnis — Bendradarbiavimas muitinių klausimais (programa „Muitinė“)

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
135 414 000	104 538 141	115 414 000	104 538 141	135 414 000	104 538 141	135 414 000	104 538 141	135 414 000	104 538 141

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas susitikimų ir panašių *ad hoc* renginių išlaidoms; projektais pagrįsto struktūriško bendradarbiavimo išlaidoms; IT pajėgumų didinimo veiksmų, visų pirma Europos elektroninių sistemų plėtojimo ir veikimo, išlaidoms; žmogiškųjų išteklių kompetencijos ir gebėjimų stiprinimo veiksmų išlaidoms; rėmimo ir kitų veiksmų išlaidoms padengti, įskaitant:

- parengiamąją, stebėsenos, kontrolės, audito, vertinimo ir kitą programos „Muitinė“ valdymo ir jos tikslų pasiekimo vertinimo veiklą,
- tyrimus,
- ekspertų susitikimus,
- informavimo ir komunikacijos veiklą,
- inovacinę veiklą, visų pirma koncepcijų įrodymo, bandomųjų projektų ir prototipų kūrimo iniciatyvas,
- bendrai plėtojamus komunikacijos veiksmus,
- išlaidas, susijusias su informacinių technologijų tinklais, kuriuose daugiausia dėmesio skiriama informacijos tvarkymui ir keitimuisi ja, įskaitant institucines informacinių technologijų priemones ir kitą techninę bei administracinę pagalbą, kurios reikia programai „Muitinė“ valdyti,
- visus kitus veiksmus, būtinus programos „Muitinė“ tikslams pasiekti arba paremti.

Asignuotosios pajamos (kilmė, apskaičiuotosios sumos ir atitinkamas pajamų suvestinės straipsnis ar punktas).

Kitos šalys

1 568 344 6 0 3 3

Kitos asignuotosios pajamos

1 963 344 6 0 3 3

03 10 02 straipsnis — Europos bankininkystės institucija (EBI)

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
20 640 431	20 640 431	20 140 431	20 140 431	20 640 431	20 640 431	20 640 431	20 640 431	20 640 431	20 640 431

Pastabos:

Atsižvelgiant į SESV, ypač į jos 114 straipsnį, taip pat į Reglamentą (ES) Nr. 1093/2010, Europos bankininkystės institucija (EBI) – Europos finansų priežiūros institucijų sistemos (EFPIS) dalis. Pagrindinis EFPIS tikslas – užtikrinti, kad būtų deramai įgyvendinamos finansų sektoriui taikytinos taisyklės, siekiant išsaugoti finansinį stabilumą bei užtikrinti pasitikėjimą visa finansų sistema ir pakankamą finansinių paslaugų vartotojų apsaugą.

Visas Sąjungos įnašas	20 774 871
Iš jo susigrąžinto perviršio suma (6 6 2 pajamų straipsnis)	134 440
Į biudžetą įtraukta suma	20 640 431

Be Sąjungos įnašo, EBI pajamas taip pat sudaro valstybių narių nacionalinių valdžios institucijų, kompetentingų prižiūrėti institucijas, įnašai ir ELPA valstybių nacionalinių valdžios institucijų įnašai ir galimi mokesčiai.

Teisinis pagrindas:

2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1093/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos bankininkystės institucija), iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB ir panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/78/EB (OL L 331, 2010 12 15, p. 12).

2022 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/2554 dėl skaitmeninės veiklos atsparumo finansų sektoriuje, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 1060/2009, (ES) Nr. 648/2012, (ES) Nr. 600/2014, (ES) Nr. 909/2014 ir (ES) 2016/1011 (OL L 333, 2022 12 27, p. 1).

Susiję teisės aktai:

2020 m. rugsėjo 24 d. Komisijos pateiktas pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl kriptoturto rinkų, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva (ES) 2019/1937 (COM(2020) 593 final).

03 10 04 straipsnis — Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija (ESMA)

	2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
	Išsipareigojim ai	Mokėjimai	Išsipareigojim ai	Mokėjimai	Išsipareigojim ai	Mokėjimai	Išsipareigojim ai	Mokėjimai	Išsipareigojim ai	Mokėjimai
03 10 04	19 118 832	19 118 832	19 118 832	19 118 832	19 118 832	19 118 832	20 125 832	20 125 832	20 125 832	20 125 832
Rezervas	1 007 000	1 007 000	507 000	507 000	1 007 000	1 007 000				
Iš viso	20 125 832	20 125 832	19 625 832	19 625 832	20 125 832	20 125 832	20 125 832	20 125 832	20 125 832	20 125 832

Pastabos:

Atsižvelgiant į SESV, ypač į jos 114 straipsnį, taip pat į Reglamentą (ES) Nr. 1095/2010, Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija (ESMA) – Europos finansų priežiūros institucijų sistemos (EFPIS) dalis. Pagrindinis EFPIS tikslas – užtikrinti, kad būtų deramai įgyvendinamos finansų sektoriui taikytinos taisyklės, siekiant išsaugoti finansinį stabilumą bei užtikrinti pasitikėjimą visa finansų sistema ir pakankamą finansinių paslaugų vartotojų apsaugą.

Visas Sąjungos įnašas	20 328 887
Iš jo susigrąžinto perviršio suma (6 6 2 pajamų straipsnis)	203 055
Į biudžetą įtraukta suma	20 125 832

Be Sąjungos įnašo, ESMA pajamas taip pat sudaro valstybių narių nacionalinių valdžios institucijų, kompetentingų prižiūrėti finansų rinkos dalyvius, įnašai ir ELPA valstybių nacionalinių valdžios institucijų įnašai ir mokesčiai.

Teisinis pagrindas:

2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1095/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija), iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB ir panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/77/EB (OL L 331, 2010 12 15, p. 84).

2022 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/858 dėl paskirstytojo registro technologija grindžiamoms rinkos infrastruktūroms skirtos bandomosios tvarkos, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 600/2014 ir (ES) Nr. 909/2014 ir Direktyva 2014/65/ES (OL L 151, 2022 6 2, p. 1).

2022 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/2554 dėl skaitmeninės veiklos atsparumo finansų sektoriuje, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 1060/2009, (ES) Nr. 648/2012, (ES) Nr. 600/2014, (ES) Nr. 909/2014 ir (ES) 2016/1011 (OL L 333, 2022 12 27, p. 1).

2023 m. gegužės 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/1114 dėl kriptoturto rinkų, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1093/2010 bei (ES) Nr. 1095/2010 ir direktyvos 2013/36/ES bei (ES) 2019/1937 (OL L 150, 2023 6 9, p. 40–205).

Susiję teisės aktai:

2021 m. lapkričio 25 d. Komisijos pateiktas pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo sukuriamas Europos bendras prieigos punktas, kuriuo užtikrinama centralizuota prieiga prie viešai skelbiamos informacijos, aktualios finansinių paslaugų, kapitalo rinkų ir tvarumo sritims (COM(2021) 723 *final*).

03 10 05 straipsnis — Kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu institucija

	2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
03 10 05	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Rezervas	5 107 785	5 107 785	2 607 785	2 607 785	5 107 785	5 107 785	5 107 785	5 107 785	5 107 785	5 107 785
Iš viso	5 107 785	5 107 785	2 607 785	2 607 785	5 107 785	5 107 785	5 107 785	5 107 785	5 107 785	5 107 785

03 20 01 straipsnis — Bandomieji projektai

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
p.m.	2 721 061	p.m.	2 721 061	6 260 000	5 851 061	p.m.	2 721 061	6 260 000	4 286 061

03 20 02 straipsnis — Parengiamieji veiksmai

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
p.m.	4 995 953	p.m.	4 995 953	5 500 000	7 745 953	p.m.	4 995 953	5 500 000	6 370 953

04 10 01 straipsnis — Europos Sąjungos kosmoso programos agentūra

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
78 463 345	78 463 345	76 463 345	76 463 345	78 463 345	78 463 345	78 463 345	78 463 345	78 463 345	78 463 345

Pastabos:

Agentūros pajamos apima į Sąjungos bendrąjį biudžetą įtrauktą Sąjungos subsidiją, siekiant užtikrinti pajamų ir išlaidų balansą.

Agentūros išlaidos apima personalo, administracines ir infrastruktūros išlaidas, veiklos išlaidas ir išlaidas, susijusias su Saugumo akreditavimo valdybos, įskaitant jai pavaldžius organus, veikla bei Agentūros sudarytomis sutartimis ir susitarimais, siekiant jai padėti vykdyti jai pavestas užduotis.

Visas Sąjungos įnašas	78 620 165
Iš jo susigrąžinto perviršio suma (6 6 2 pajamų straipsnis)	156 820
I biudžetą įtraukta suma	78 463 345

Asignuotosios pajamos (kilmė, apskaičiuotosios sumos ir atitinkamas pajamų suvestinės straipsnis ar punktas).

ELPA ir EEE

2 777 602 6 600

Teisinis pagrindas:

2021 m. balandžio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/696, kuriuo sudaroma Sąjungos kosmoso programa, įsteigiama Europos Sąjungos kosmoso programos agentūra ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 912/2010, (ES) Nr. 1285/2013 bei (ES) Nr. 377/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES (OL L 170, 2021 5 12, p. 69).

2023 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/588, kuriuo nustatoma 2023–2027 m. Sąjungos saugaus junglumo programa (OL L 79, 2023 3 17, p. 1–39).

04 20 skyrius — Bandomieji projektai, parengiamieji veiksmai, prerogatyvos ir kiti veiksmai

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
				16 990 000	8 495 000			16 990 000	4 247 500

Pastabos:

Teisinis pagrindas:

Susiję teisės aktai:

04 20 01 straipsnis — Bandomieji projektai

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
				6 990 000	3 495 000			6 990 000	1 747 500

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas eksperimentinio pobūdžio bandomųjų projektų, skirtų veiksmų įgyvendinamumui ir jų naudingumui patikrinti, vykdymui finansuoti.

Bandomųjų projektų sąrašas pateikiamas šio skirsnio priede „Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai“ (PP 04 skyrius).

Teisinis pagrindas:

Susiję teisės aktai:

2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1) 58 straipsnio 2 dalies a punktas.

04 20 02 straipsnis — Parengiamieji veiksmai

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
				10 000 000	5 000 000			10 000 000	2 500 000

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas SESV ir Euratomo sutarties taikymo srities parengiamųjų veiksmų, skirtų parengti pasiūlymams dėl būsimų veiksmų patvirtinimo, įgyvendinimui finansuoti.

Parengiamųjų veiksmų sąrašas pateikiamas šio skirsnio priede „Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai“ (PA 04 skyrius).

Teisinis pagrindas:

Susiję teisės aktai:

2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1) 58 straipsnio 2 dalies b punktas.

05 02 01 straipsnis — ERPF – Veiklos išlaidos

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
39 103 290 151	5 162 042 041	39 103 290 151	5 162 042 041	39 103 290 151	5 162 042 041	39 092 746 401	5 162 042 041	39 092 746 401	5 162 042 041

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas ERPF paramai pagal investicijų į darbo vietų kūrimą ir ekonomikos augimą tikslą ir pagal Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslą („Interreg“) finansuoti 2021–2027 m. programavimo laikotarpiu.

Jis skirtas šių trijų kategorijų regionams:

- mažiau išsivysčiusiems regionams, kurių BVP vienam gyventojui yra mažesnis kaip 75 proc. Sąjungos BVP vidurkio;
- pereinamojo laikotarpio regionams, kurių BVP vienam gyventojui yra 75–100 proc. Sąjungos BVP vidurkio;
- labiau išsivysčiusiems regionams, kurių BVP vienam gyventojui yra didesnis kaip 100 proc. Sąjungos BVP vidurkio.

Asignuotosios pajamos (kilmė, apskaičiuotosios sumos ir atitinkamas pajamų suvestinės straipsnis ar punktas).

Kitos asignuotosios pajamos

2 260 590 398 610 0

05 02 09 straipsnis — Programa „Europos horizontas“ — Įnašas iš ERPF

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
1 000 000	378 000	1 000 000	378 000	1 000 000	378 000	11 543 750	378 000	11 543 750	378 000

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas programos „Europos horizontas“ ištekliams papildyti, kai valstybė (-ės) narė (-ės) partnerystės sutartyje arba prašyme iš dalies pakeisti programą prašo perkelti iki 5 % pradinio ERPF nacionalinio asignavimo programai „Europos horizontas“ pagal Reglamento (ES) 2021/1060 26 straipsnį. Perkelti ištekliai bus naudojami laikantis programos „Europos horizontas“ taisyklių ir atitinkamos (-ų) valstybės (-ių) narės (-ių) labui.

05 04 01 straipsnis — Finansinė parama, skirta Kipro turkų bendruomenės ekonominei plėtrai skatinti

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
32 316 101	15 000 000	32 316 101	15 000 000	34 316 101	16 000 000	32 316 101	15 000 000	32 316 101	15 000 000

06 04 01 straipsnis — Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonė (EURI) – Periodiniai atkarpos mokėjimai ir išsimokamasis grąžinimas suėjus terminui

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
3 864 000 000		3 291 183 116				3 790 000 000		3 334 000 000	

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas padengti išlaidoms, susijusioms su kapitalo rinkose ir Sąjungos pagal Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonę pasiskolintomis lėšomis.

06 05 01 straipsnis — Sąjungos civilinės saugos mechanizmas

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
230 311 354	211 000 000	230 311 354	211 000 000	250 311 354	221 000 000	230 311 354	211 000 000	240 311 354	221 000 000

Pastabos:

Sąjungos civilinės saugos mechanizmas taikomas visais nelaimių valdymo ciklo etapais: prevencijos, pasirengimo ir reagavimo, o jo geografinė taikymo sritis yra tiek Sąjungos teritorijoje, tiek už jos ribų.

Prevencijos srityje mechanizmu siekiama visų pirma skatinti bendrą prevencijos ir veiksmų, kuriais remiamos ir skatinamos valstybių narių rizikos vertinimo ir rizikos mažinimo pastangos, kultūrą, pvz., dalijantis gerąja patirtimi, renkant ir skleidžiant valstybių narių informaciją apie rizikos valdymo veiksmus, be kita ko, vykdam tarpvalstybinius projektus, tarpusavio peržiūras ir patariamąsias misijas. Pagal mechanizmą taip pat teikiamas finansavimas valstybių narių nelaimių rizikos valdymo strategijoms kurti ir projektams, kuriais pritraukiamos investicijos į nelaimių rizikos valdymą, plėtoti.

Pasirengimo pastangos remiamos visų pirma sutelkiant civilinės saugos pajėgumus Europos civilinės saugos rezervo pavidalu, taip pat Sąjungos lygmeniu didinant papildomus pajėgumus, kurie papildytų nacionalines pastangas (rezervas „rescEU“ ir „rescEU“ pereinamasis etapas). Pasirengimas taip pat gerinamas rengiant Sąjungos masto atsparumo nelaimėms tikslus, mokymus, pratybas, keičiantis geriausios praktikos pavyzdžiais ir ekspertais Europos civilinės saugos žinių tinkle. Be to, pagal mechanizmą remiama nelaimių nustatymo ir ankstyvojo perspėjimo sistemų analizė ir plėtra, skatinama mokslinė analizė ir ekspertų parama.

Dėl tarptautinio aspekto mechanizmas padeda palengvinti bendradarbiavimą su plėtos šalimis ir šalimis pagal Europos kaimynystės politiką nelaimių valdymo srityje, finansuojant projektus, mokymus ir dialogus politikos klausimais.

Kalbant apie reagavimą, mechanizmas per Reagavimo į nelaimės koordinavimo centrą (RNKC) padeda greitai ir veiksmingai dislokuoti nacionalinius pajėgumus, Europos civilinės saugos rezervo modulius ir (arba) savo pajėgumus, taip pat apmokytus ekspertus ir ES civilinės saugos grupes operacijoms valstybėse narėse arba dalyvaujančiose valstybėse ir bet kurioje trečiojoje valstybėje vykdyti. Mechanizmo parama yra finansinė, veiklos ir palengvina koordinavimą.

Šis straipsnis taip pat apima įvairią horizontalią veiklą, kuria remiamas tinkamas mechanizmo veikimas. Tai, be kita ko, komunikacijos veikla, projektai, IT parama operacijoms ir kita veikla, kuria remiamas politikos formavimas, pavyzdžiui, praktiniai seminarai, seminarai, projektai, tyrimai, apklausos, modeliavimas, scenarijų kūrimas ir nenumatytų atvejų planavimas, taip pat audito ir vertinimo išlaidas.

Asignuotosios pajamos (kilmė, apskaičiuotosios sumos ir atitinkamas pajamų suvestinės straipsnis ar punktas).

ELPA ir EEE

8 153 022 6 6 0 0

Šalys kandidatės ir Vakarų Balkanų potencialios šalys kandidatės

815 000 6 1 1 2

06 06 01 straipsnis — Programa „ES – sveikatos labui“

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
726 723 832	652 000 000	726 723 832	652 000 000	746 723 832	662 000 000	726 723 832	652 000 000	726 723 832	652 000 000

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas veiklos išlaidoms, susijusioms su programa „ES – sveikatos labui“ padengti. Šios programos tikslai – apsaugoti Sąjungos piliečius nuo didelių tarpvalstybinių grėsmių sveikatai, gerinti vaistų ir medicinos priemonių, taip pat krizės atveju svarbių produktų prieinamumą, pasiekiamumą ir įperkamumą Sąjungoje ir remti su tokiais produktais susijusias inovacijas; stiprinti sveikatos sistemas ir sveikatos priežiūros darbuotojus, be kita ko, vykdant skaitmeninę transformaciją ir stiprinant integruotą ir koordinuotą valstybių narių darbą, tvariai įgyvendinant geriausią praktiką ir dalijantis duomenimis, ir pagerinti bendrą visuomenės sveikatos lygį.

Programa „ES – sveikatos labui“ siekiama sukurti tvirtą teisinę ir finansinę sveikatos krizių prevencijos, pasirengimo joms ir reagavimo į jas Sąjungoje sistemą. Tokia sistema turi stiprinti nacionalinius ir Sąjungos nenumatytų atvejų planavimo pajėgumus ir suteikti galimybę valstybėms narėms kartu šalinti bendras sveikatai kylančias grėsmes, visų pirma tarpvalstybinio masto grėsmes, kai Sąjungos intervencija gali duoti apčiuopiamos naudos. Programa papildoma valstybių narių sveikatos politika ir, kai taikytina, remiama bendros sveikatos koncepcija, siekiant gerinti sveikatos priežiūros rezultatus, o tai daroma pasitelkiant atsparias, efektyviai išteklius naudojančias ir įtraukias sveikatos sistemas visose valstybėse narėse, užtikrinant geresnę ligų prevenciją ir priežiūrą, sveikatinimą, prieigą, diagnozavimą ir gydymą, įskaitant kovą su vėžiu, taip pat tarpvalstybinį bendradarbiavimą sveikatos srityje. Ši programa taip pat turi apimti neužkrečiamąsias ligas, kurios, kaip paaiškėjo, yra svarbus mirtingumą nuo COVID-19 lemiantis veiksnys.

Asignuotosios pajamos (kilmė, apskaičiuotosios sumos ir atitinkamas pajamų suvestinės straipsnis ar punktas).

ELPA ir EEE

25 726 024 6 6 0 0

Teisinis pagrindas:

2021 m. kovo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/522, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. laikotarpio Sąjungos veiksmų sveikatos srityje programa (programa „ES – sveikatos labui“) ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 282/2014 (OL L 107, 2021 3 26, p. 1).

07 03 01 01 punktas — Asmenų ir grupių mobilumo mokymosi tikslais ir bendradarbiavimo, įtraukties ir teisingumo, meistriškumo, kūrybiškumo ir inovacijų organizacijų ir politikos švietimo ir mokymo srityje lygmeniu skatinimas — Netiesioginis valdymas

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
2 566 731 926	2 498 750 000	2 566 731 926	2 498 750 000	2 656 731 926	2 566 250 000	2 566 731 926	2 498 750 000	2 617 731 926	2 524 750 000

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas programos „Erasmus+“ švietimo ir mokymo srities, kuriai taikomas netiesioginis valdymas, išlaidoms padengti. Juo remiami trys pagrindiniai veiksmai.

1 pagrindinis veiksmas. Mobilumas mokymosi tikslais

Švietimo ir mokymo srityje pagal programą „Erasmus+“ remiami tokie veiksmai: a) aukštųjų mokyklų studentų ir darbuotojų mobilumas mokymosi tikslais; b) profesinio rengimo ir mokymo įstaigų mokinių ir darbuotojų mobilumas mokymosi tikslais; c) bendrojo ugdymo įstaigų mokinių ir darbuotojų mobilumas mokymosi tikslais; d) besimokančių suaugusiųjų švietimo ir suaugusiųjų švietimo darbuotojų mobilumas mokymosi tikslais.

Mobilumą mokymosi tikslais gali papildyti virtualusis mokymasis ir tokios priemonės kaip lingvistinė pagalba, parengiamieji vizitai, mokymai ir virtualusis bendradarbiavimas. Mobilumas mokymosi tikslais gali būti pakeistas virtualiuoju mokymusi tiems asmenims, kurie negali dalyvauti mobilumo mokymosi tikslais programose.

2 pagrindinis veiksmas. Organizacijų ir institucijų bendradarbiavimas

Švietimo ir mokymo srityje pagal programą „Erasmus+“ remiamos bendradarbiavimo ir patirties mainų partnerystės, įskaitant nedidelio masto partnerystes, kuriomis skatinamos platesnės ir įtraukesnės galimybės dalyvauti programoje.

3 pagrindinis veiksmas. Politikos plėtotės ir bendradarbiavimo rėmimas

Švietimo ir mokymo srityje pagal programą „Erasmus+“ remiami tokie veiksmai: a) Sąjungos bendros ir sektorinės politikos darbotvarkių rengimas ir įgyvendinimas švietimo bei mokymo srityse, be kita ko, remiant tinklui „Eurydice“ ar kitoms atitinkamoms organizacijoms savo veikla, ir parama Bolonijos procesui; b) Sąjungos priemonių, kuriomis skatinama kompetencijų, įgūdžių ir kvalifikacijos kokybė, skaidrumas ir pripažinimas; c) politinis dialogas ir bendradarbiavimas su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, įskaitant švietimo bei mokymo srities Sąjungos masto tinklus, Europos ir tarptautines organizacijas; d) priemonės, kuriomis prisidedama prie aukštos kokybės ir įtraukaus programos „Erasmus+“ įgyvendinimo; e) bendradarbiavimas su kitomis Sąjungos priemonėmis ir parama kitų sričių Sąjungos politikai, ir f) informacijos skleidimo ir informuotumo apie Europos politikos rezultatus ir prioritetus ir apie programą „Erasmus+“ didinimo veikla.

Asignuotosios pajamos (kilmė, apskaičiuotosios sumos ir atitinkamas pajamų suvestinės straipsnis ar punktas).

ELPA ir EEE

91 889 003 6 6 0 0

Kitos asignuotosios pajamos

98 012 175 6 1 2 1

07 03 02 straipsnis — Jaunimo mobilumo neformaliojo ir savaiminio mokymosi tikslais ir aktyvaus dalyvavimo ir bendradarbiavimo, įtraukties, kūrybiškumo ir inovacijų jaunimo reikalų srities organizacijų ir politikos lygmeniu skatinimas

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
384 913 639	369 700 000	384 913 639	369 700 000	394 913 639	377 200 000	384 913 639	369 700 000	393 913 639	374 700 000

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas programos „Erasmus+“ jaunimo srities išlaidoms padengti. Juo remiami šie trys pagrindiniai veiksmai:

1 pagrindinis veiksmas. Mobilumas mokymosi tikslais

Jaunimo srityje pagal programą „Erasmus+“ remiami tokie veiksmai: a) jaunimo mobilumas mokymosi tikslais; b) jaunimo dalyvavimo veikla; c) „Discover EU“ veikla ir d) su jaunimu dirbančių asmenų mobilumas mokymosi tikslais;

Tuos veiksmus gali papildyti virtualusis mokymasis ir tokios priemonės kaip lingvistinė pagalba, parengiamieji vizitai, mokymai ir virtualusis bendradarbiavimas. Mobilumas mokymosi tikslais gali būti pakeistas virtualiuoju mokymusi tiems asmenims, kurie negali dalyvauti mobilumo mokymosi tikslais programose.

2 pagrindinis veiksmas. Organizacijų ir institucijų bendradarbiavimas

Jaunimo srityje pagal programą „Erasmus+“ remiami tokie veiksmai: a) bendradarbiavimo ir patirties mainų partnerystė, įskaitant nedidelio masto partnerystę, kuria skatinamos platesnės ir įtraukesnės galimybės dalyvauti programoje „Erasmus+“; b) inovacijų partnerystė, kuria didinamas Europos inovacinis pajėgumas, ir c) patogios naudoti interneto platformos ir virtualiojo bendradarbiavimo priemonės.

3 pagrindinis veiksmas. Politikos plėtotės ir bendradarbiavimo rėmimas

Jaunimo srityje pagal programą „Erasmus+“ remiami tokie veiksmai: a) Sąjungos jaunimo politikos darbotvarkės rengimas ir įgyvendinimas, remiant, priklausomai nuo to, kas aktualu, jaunimo vikio tinklui; b) Sąjungos priemonės, kuriomis skatinama kompetencijų ir įgūdžių kokybė, skaidrumas ir pripažinimas, visų pirma naudojant „Youthpass“; c) dialogas politikos klausimais ir bendradarbiavimas su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, įskaitant jaunimo srities Europos masto tinklus, Europos ir tarptautines organizacijas, ES jaunimo dialogas ir parama Europos jaunimo forumui; d) priemonės, kuriomis prisidedama prie aukštos kokybės ir įtraukaus programos „Erasmus+“ įgyvendinimo, įskaitant paramą tinklui „Eurodesk“; e) bendradarbiavimas su kitomis Sąjungos priemonėmis ir parama kitų sričių Sąjungos politikai, ir f) informacijos skleidimo ir informuotumo apie Europos politikos rezultatus ir prioritetus ir apie programą „Erasmus+“ didinimo veikla.

Asignuotosios pajamos (kilmė, apskaičiuotosios sumos ir atitinkamas pajamų suvestinės straipsnis ar punktas).

ELPA ir EEE

13 779 908 6 6 0 0

Kitos asignuotosios pajamos

14 180 920 6 1 2 1

07 04 01 straipsnis — Europos solidarumo korpusas

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikymas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
136 985 873	128 570 000	136 985 873	128 570 000	138 985 873	129 570 000	136 985 873	128 570 000	136 985 873	128 570 000

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas finansuoti 1) jaunimo dalyvavimą solidarumo veikloje sprendžiant visuomenės uždavinius ir 2) jų dalyvavimą su humanitarine pagalba susijusioje solidarumo veikloje. Juo remiami šie veiksmai:

1. Solidarumo veikla sprendžiant visuomenės uždavinius.

Tais veiksmais visų pirma siekiama padėti stiprinti sanglaudą, solidarumą, aktyvų pilietiškumą ir demokratiją Sąjungoje ir už jos ribų, kartu sprendžiant visuomenės uždavinius, ypač daug dėmesio

skiriant socialinei įtraukčiai ir lygioms galimybėms. Tokią veiklą sudaro: a) savanoriška veikla; b) solidarumo projektai; c) tinklaveikos veikla ir d) kokybės ir paramos priemonės.

2. Su humanitarine pagalba susijusi solidarumo veikla.

Tais veiksmais visų pirma visų pirma siekiama padėti teikti poreikiais grindžiamą humanitarinę pagalbą, kuria siekiama išsaugoti gyvybę, užkirsti kelią žmonių kančioms ir jas palengvinti, išlaikyti žmogaus orumą ir stiprinti pažeidžiamų ar nuo nelaimės nukentėjusių bendruomenių gebėjimus ir atsparumą. Tokią veiklą sudaro: a) savanoriška veikla; b) tinklaveikos veikla ir c) kokybės ir paramos priemonės, ypatingą dėmesį skiriant dalyvių saugai ir saugumui užtikrinti skirtoms priemonėms.

Asignuotosios pajamos (kilmė, apskaičiuotosios sumos ir atitinkamas pajamų suvestinės straipsnis ar punktas).

ELPA ir EEE 287 670 660 0
Kitos asignuotosios pajamos 6 766 644 612 2

07 05 01 straipsnis — Kultūros paprogramė

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
101 802 039	96 050 000	86 802 039	96 050 000	116 802 039	103 550 000	101 802 039	96 050 000	103 802 039	96 050 000

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas kultūros ir kūrybos sektoriams, išskyrus audiovizualinį sektorių (Kultūros paprogramė) pagal programą „Kūrybiška Europa“ finansuoti. Atsižvelgiant į programos „Kūrybiška Europa“ tikslus, Kultūros paprogramės prioritetai yra šie: a) stiprinti tarptautinį bendradarbiavimą ir tarpvalstybinį Europos kūrinių kūrimo, sklaidos ir matomumo aspektą ir kultūros bei kūrybos sektorių veiklos vykdytojų mobilumą; b) didinti prieigą prie kultūros ir dalyvavimą joje ir auditorijos dalyvavimą bei formavimą visoje Europoje; c) skatinti visuomenės atsparumą ir didinti socialinę įtrauktį ir kultūrų dialogą, pasitelkiant kultūrą ir kultūros paveldą; d) didinti Europos kultūros ir kūrybos sektorių pajėgumus, įskaitant tuose sektoriuose dirbančių asmenų pajėgumus, ugdyti talentus, diegti inovacijas, klestėti, kurti darbo vietas ir skatinti ekonomikos augimą; e) stiprinti europinę tapatybę ir Europos vertybes pasitelkiant kultūrinį sąmoningumą, meninį švietimą ir kultūra grindžiamą kūrybiškumą švietime; f) skatinti Europos kultūros ir kūrybos sektorių, įskaitant visuomenines ir labai mažas organizacijas, pajėgumų didinimą, kad jie galėtų veikti tarptautiniu mastu, ir g) pasitelkiant kultūrą prisidėti prie Sąjungos visuotinės tarptautinių santykių strategijos.

Asignuotosios pajamos (kilmė, apskaičiuotosios sumos ir atitinkamas pajamų suvestinės straipsnis ar punktas).

ELPA ir EEE 3 644 513 660 0
Kitos asignuotosios pajamos 627 044 612 3

07 05 02 straipsnis — MEDIA paprogramė

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
178 754 402	207 523 435	153 754 402	207 523 435	178 754 402	207 523 435	178 754 402	207 523 435	178 754 402	207 523 435

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas audiovizualiniam sektoriui pagal programą „Kūrybiška Europa“ (Kultūros paprogramė) finansuoti. Atsižvelgiant į programos „Kūrybiška Europa“ tikslus, Kultūros paprogramės prioritetai yra šie: a) ugdyti talentus, kompetenciją ir įgūdžius ir skatinti tarpvalstybinį bendradarbiavimą, mobilumą ir inovacijas, kuriant ir gaminant Europos audiovizualinius kūrinius, taip skatinant valstybių narių, turinčių skirtingus audiovizualinius pajėgumus, bendradarbiavimą;

b) skatinti Europos audiovizualinių kūrinių sklaidą, propagavimą ir platinimą internete ir kino teatruose Sąjungoje ir tarptautiniu lygmeniu naujoje skaitmeninėje aplinkoje, be kita ko, taikant novatoriškus verslo modelius, ir c) propaguoti Europos audiovizualinius kūrinius, įskaitant paveldo kūrinius, ir remti įvairaus amžiaus auditorijos, visų pirma jaunimo, dalyvavimą ir formavimą visoje Europoje ir už jos ribų.

Tie prioritetai įgyvendinami teikiant paramą Europos kūrinių plėtojimui, gamybai, reklamai, sklaidai ir prieigai prie jų, turint tikslą pasiekti įvairią auditoriją Europoje ir už jos ribų, taip prisitaikant prie naujų rinkos pokyčių ir prisidedant prie 2010 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2010/13/ES dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytų tam tikrų nuostatų, susijusių su audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimu, derinimo (Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva) (OL L 95, 2010 4 15, p. 1) įgyvendinimo.

Nustatant MEDIA paprogramės prioritetus atsižvelgiama į šalių skirtumus, susijusius su audiovizualinio turinio gamyba, platinimu ir prieiga, taip pat į atitinkamų rinkų dydį ir ypatumus.

Asignuotosios pajamos (kilmė, apskaičiuotosios sumos ir atitinkamas pajamų suvestinės straipsnis ar punktas).

ELPA ir EEE

6 399 408 6 6 0 0

07 05 03 straipsnis — Tarpsektorinė paprogramė

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
27 603 081	25 430 875	27 603 081	25 430 875	37 603 081	30 430 875	27 603 081	25 430 875	28 603 081	26 430 875

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas visų kultūros ir kūrybos sektorių veiksmams pagal programą „Kūrybiška Europa“ (Tarpsektorinė paprogramė) finansuoti. Atsižvelgiant į programos „Kūrybiška Europa“ tikslus, Tarpsektorinės paprogramės prioritetai yra šie: a) remti tarpsektorinį tarptautinį politinį bendradarbiavimą, kuris apimtų bendradarbiavimą kultūros vaidmens socialinės įtraukties ir meninės laisvės srityse, skatintų programos „Kūrybiška Europa“ matomumą ir remtų jos rezultatų perkeliamumą; b) skatinti novatorišką požiūrį į turinio kūrimą, platinimą ir propagavimą bei prieigą prie jo kultūros ir kūrybos sektoriuose bei kituose sektoriuose, be kita ko, atsižvelgiant į skaitmeninę pertvarką, apimančią tiek su rinka susijusius, tiek nesusijusius aspektus; c) skatinti tarpsektorinę veiklą, kuria siekiama prisitaikyti prie žiniasklaidos sektoriaus patiriamų struktūrinių ir technologinių pokyčių, be kita ko, stiprinant laisvą, įvairią ir pliuralistinę žiniasklaidos aplinką, kokybišką žurnalistiką ir gebėjimą naudotis žiniasklaidos priemonėmis, be kita ko, skaitmeninėje aplinkoje, ir d) remti Programos centrų steigimą dalyvaujančiose valstybėse bei Programos centrų veiklą ir skatinti tarpvalstybinį bendradarbiavimą bei keitimąsi geriausios praktikos pavyzdžiais kultūros ir kūrybos sektoriuose.

Asignuotosios pajamos (kilmė, apskaičiuotosios sumos ir atitinkamas pajamų suvestinės straipsnis ar punktas).

ELPA ir EEE

988 190 6 6 0 0

Kitos asignuotosios pajamos

47 021 6 1 2 3

07 06 01 straipsnis — Lygybė ir teisės

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
36 019 970	51 815 746	36 019 970	51 815 746	36 019 970	51 815 746	36 019 970	51 815 746	37 519 970	53 315 746

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas lygybės propagavimui ir nelygybės bei diskriminacijos dėl lyties, rasinės ar etninės kilmės, religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos prevencijai bei kovai su jomis ir nediskriminavimo remiantis Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 21 straipsnyje nurodytomis priežastimis principo laikymuisi; visapusiškos politikos, susijusios su moterų, lyčių lygybės, rasizmo ir bet kokios diskriminacijos, vaiko ir neįgalųjų asmenų teisėmis, rėmimui, skatinimui ir įgyvendinimui; Sąjungos piliečio teisių ir teisės į asmens duomenų apsaugą skatinimui ir apsaugos išlaidoms.

Tų tikslų bus siekiama visų pirma remiant šią veiklą: informuotumo didinimą, tarpusavio mokymąsi, analitinę ir stebėsenos veiklą, mokymą ir IRT priemonių kūrimą ir priežiūrą.

Šiuo asignavimu taip pat bus remiamas Europos lygybės įstaigų tinklas („Equinet“).

07 06 02 straipsnis — Piliečių aktyvumas ir dalyvavimas demokratiname Sąjungos gyvenime

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
55 671 418	46 911 774	55 671 418	46 911 774	57 671 418	47 911 774	55 671 418	46 911 774	57 671 418	48 911 774

07 06 03 straipsnis — „Daphne“

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
25 146 868	23 877 030	25 146 868	23 877 030	27 146 868	24 877 030	25 146 868	23 877 030	26 146 868	24 877 030

07 06 04 straipsnis — Sąjungos vertybės

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
88 151 507	86 714 747	88 151 507	86 714 747	90 151 507	87 714 747	88 151 507	86 714 747	88 151 507	86 714 747

07 10 05 straipsnis — Europos lyčių lygybės institutas (EIGE)

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
9 101 373	9 101 373	9 101 373	9 101 373	9 351 373	9 351 373	9 101 373	9 101 373	9 101 373	9 101 373

Pastabos:

Europos lyčių lygybės institutas (EIGE) prisideda prie lyčių lygybės skatinimo, įskaitant lyčių aspekto integravimą į visas Sąjungos ir susijusias nacionalinės politikos sritis, taip pat teikiant techninę pagalbą Sąjungos institucijoms, o ypač Komisijai ir valstybių narių institucijoms, kovoti su diskriminacija dėl lyties ir padėti informuoti Sąjungos piliečius apie lyčių lygybę.

EIGE atlieka, *inter alia*, šias užduotis:

- renka, analizuoja ir skleidžia atitinkamą objektyvią, palyginamą ir patikimą informaciją apie lyčių lygybę, įskaitant mokslinių tyrimų ir geriausios praktikos rezultatus,
- rengia metodus duomenų objektyvumui, palyginamumui ir patikimumui gerinti Europos lygiu, nustatydamas kriterijus, kurie užtikrintų didesnę informacijos nuoseklumą ir atsižvelgtų į lyčių klausimus duomenų rinkimo metu,
- rengia, analizuoja, vertina ir platina metodines priemones, siekdamas paremti lyčių lygybės klausimų integravimą į visas Sąjungos ir susijusias nacionalinės politikos kryptis bei remti lyčių aspekto integravimą visose Sąjungos institucijose ir įstaigose,

- organizuoja ekspertų susitikimus Instituto moksliniams tyrimams remti, skatina mokslo darbuotojų keitimąsi informacija ir skatina į mokslinius tyrimus įtraukti lyčių aspektu grindžiamą požiūrį,
- didina Sąjungos piliečių informuotumą apie lyčių lygybę, skleidžia informaciją apie geriausią praktiką ir užtikrina, kad visuomenei būtų prieinami dokumentacijos ištekliai,
- Sąjungos institucijoms teikia informaciją apie lyčių lygybę ir lyčių aspekto integravimą narystės siekiančiose šalyse ir šalyse kandidatėse.

Visas Sąjungos įnašas	9 349 488
Iš jo susigrąžinto perviršio suma (6 6 2 pajamų straipsnis)	248 115
Į biudžetą įtraukta suma	9 101 373

Teisinis pagrindas:

2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1922/2006, įsteigiantis Europos lyčių lygybės institutą (OL L 403, 2006 12 30, p. 9).

07 10 07 straipsnis — Europos Sąjungos bendradarbiavimo baudžiamosios teisenos srityje agentūra (Eurojustas)

	2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
	Įsipareigojim ai	Mokėjimai	Įsipareigojim ai	Mokėjimai	Įsipareigojim ai	Mokėjimai	Įsipareigojim ai	Mokėjimai	Įsipareigojim ai	Mokėjimai
07 10 07	55 594 172	60 247 172	55 594 172	60 247 172	59 722 172	64 375 172	55 594 172	60 247 172	55 594 172	60 247 172
Rezervas	2 158 000	1 693 000	2 158 000	1 693 000	2 158 000	1 693 000	2 158 000	1 693 000	2 158 000	1 693 000
Iš viso	57 752 172	61 940 172	57 752 172	61 940 172	61 880 172	66 068 172	57 752 172	61 940 172	57 752 172	61 940 172

Pastabos:

Europos Sąjungos bendradarbiavimo baudžiamosios teisenos srityje agentūros (Eurojusto) tikslas – remti ir stiprinti nacionalinių tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo institucijų veiklos koordinavimą ir bendradarbiavimą dėl sunkių nusikaltimų, susijusių su dviem ar daugiau valstybių narių. Ji veikia valstybių narių institucijų prašymu, savo iniciatyva arba Europos prokuratūros prašymu, neviršydamą Europos prokuratūros kompetencijos, ir padeda valstybėms narėms paspartindama savitarpio teisinės pagalbos prašymus, organizuodama koordinuotą požiūrį į operatyvinius veiksmus ir teikdama tiek operatyvinę, tiek finansinę paramą jungtinėms tyrimų grupėms.

Visas Sąjungos įnašas	57 929 612
Iš jo susigrąžinto perviršio suma (6 6 2 pajamų straipsnis)	177 440
Į biudžetą įtraukta suma	57 752 172

Teisinis pagrindas:

2018 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1727 dėl Europos Sąjungos bendradarbiavimo baudžiamosios teisenos srityje agentūros (Eurojusto) ir kuriuo pakeičiamas ir panaikinamas Tarybos sprendimas 2002/187/TVR (OL L 295, 2018 11 21, p. 138).

2022 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/838, kuriuo dėl įrodymų, susijusių su genocidu, nusikaltimais žmoniškumui, karo nusikaltimais ir susijusiomis nusikalstamomis veikomis, išsaugojimo, analizės ir laikymo Eurojuste iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/1727 (OL L 148, 2022 5 31, p. 1).

Susiję teisės aktai:

2021 m. gruodžio 1 d. Komisijos pateiktas Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1727

ir Tarybos sprendimo 2005/671/TVR nuostatos dėl skaitmeninio keitimosi informacija terorizmo byloje (COM(2021) 757 *final*).

2021 m. gruodžio 1 d. Komisijos pateiktas Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo sukurama bendradarbiavimo platforma jungtinių tyrimo grupių veiklai remti ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/1726 (COM(2021) 756 *final*).

07 10 08 straipsnis — Europos prokuratūra

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
64 307 729	64 307 729	64 307 729	64 307 729	81 307 729	81 307 729	66 307 729	66 307 729	70 307 729	70 307 729

Pastabos:

Europos prokuratūra atsako už Sąjungos finansiniams interesams kenkiančių nusikalstamų veikų, numatytų 2017 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2017/1371 dėl kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu baudžiamosios teisės priemonėmis (OL L 198, 2017 7 28, p. 29) ir nustatytų Reglamente (ES) 2017/1939, tyrimą, šių nusikalstamų veikų vykdytojų ir jų bendrininkų baudžiamąjį persekiojimą ir perdavimą teismui. Šiuo atžvilgiu Europos prokuratūra vykdo tyrimus, atlieka baudžiamojo persekiojimo veiksmus ir vykdo prokuroro funkcijas kompetentinguose valstybių narių teismuose, kol byloje priimamas galutinis sprendimas.

Šis asignavimas skirtas Europos prokuratūros įdarbinimo ir su darbuotojais susijusioms išlaidoms, pastatų (įskaitant pastatų saugumą), infrastruktūros ir administracinėms informacinių technologijų išlaidoms (1 ir 2 antraštinės dalys) padengti. Į jį taip pat įtrauktos veiklos išlaidos, susijusios su Europos prokuratūros tyrimų išlaidomis, pagal Reglamento (ES) 2017/1939 91 straipsnio 5 ir 6 dalis, Europos prokuratūros bylų valdymo sistema, Europos prokuratūros centrinio biuro, Europos deleguotųjų prokurorų ir kitų valstybių narių teisminių ir teisėsaugos institucijų IT mainų platforma, kuri yra vienas iš svarbiausių Europos prokuratūros įsteigimo ir gero jos veikimo elementų, ir nuostatomis dėl vyresniųjų Europos prokuratūros darbuotojų apsaugos paslaugų, mokėjimo Europos deleguotiesiems prokurorams ir didelių vertimo Europos prokuratūros operatyviniams poreikiams išlaidų (3 antraštinė dalis).

Visas Sąjungos įnašas	71 888 321
Iš jo susigrąžinto perviršio suma (6 6 2 pajamų straipsnis)	1 580 592
Į biudžetą įtraukta suma	70 307 729

Teisinis pagrindas:

2017 m. spalio 12 d. Tarybos reglamentas (ES) 2017/1939, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas Europos prokuratūros įsteigimo srityje (OL L 283, 2017 10 31, p. 1).

07 10 09 straipsnis — Europos darbo institucija (EDI)

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
48 426 694	35 476 694	48 426 694	35 476 694	49 534 000	36 584 000	48 426 694	35 476 694	48 426 694	35 476 694

Pastabos:

Europos darbo institucijos (EDI) tikslas – padėti užtikrinti sąžiningą darbo jėgos judumą visoje Sąjungoje ir padėti valstybėms narėms ir Komisijai koordinuoti socialinės apsaugos sistemas Sąjungoje. Šiuo tikslu EDI padeda gauti informaciją apie teises ir pareigas, susijusias su darbo jėgos judumu visoje Sąjungoje, ir gauti atitinkamas paslaugas, palengvina ir stiprina valstybių narių veiksmų koordinavimą užtikrinant atitinkamų ES teisės aktų vykdymą visoje Sąjungoje ir sudaro

palankesnes sąlygas suderintiems ir bendriems patikrinimams, tarpininkauja ir padeda rasti sprendimą tarpvalstybinių ginčų tarp valstybių narių atvejais ir remia valstybių narių bendradarbiavimą sprendžiant nedeklaruojamo darbo problemą.

Pagal šį asignavimą finansuojamos priemonės, kurios yra reikalingos EDI užduotims užbaigti, visų pirma:

- palengvinti prieigą prie informacijos ir koordinuoti Europos užimtumo tarnybų tinklą (EURES),
- padėti valstybėms narėms bendradarbiauti ir dalytis informacija siekiant nuosekliai, veiksmingai ir efektyviai taikyti ir vykdyti atitinkamą Sąjungos teisę,
- koordinuoti ir remti suderintus ir bendrus patikrinimus,
- vykdyti tarpvalstybinio darbo jėgos judumo problemų analizę ir rizikos vertinimą,
- padėti valstybėms narėms didinti pajėgumus veiksmingai taikyti ir vykdyti atitinkamą Sąjungos teisę,
- padėti valstybėms narėms spręsti nedeklaruojamo darbo problemą,
- tarpininkauti valstybių narių ginčiuose dėl atitinkamos Sąjungos teisės taikymo.

Visas Sąjungos įnašas	48 426 694
Iš jo susigrąžinto perviršio suma (6 6 2 pajamų straipsnis)	
I biudžetą įtraukta suma	48 426 694

Tėsinis pagrindas:

2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1149, kuriuo įsteigiama Europos darbo institucija, iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 883/2004, (ES) Nr. 492/2011 ir (ES) 2016/589 ir panaikinamas Sprendimas (ES) 2016/344 (OL L 186, 2019 7 11, p. 21).

07 20 01 straipsnis — Bandomieji projektai

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
p.m.	12 094 967	p.m.	12 094 967	9 040 000	16 614 967	p.m.	12 094 967	9 040 000	14 354 967

07 20 02 straipsnis — Parengiamieji veiksmai

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
p.m.	20 162 598	p.m.	20 162 598	16 787 500	28 556 348	p.m.	20 162 598	16 787 500	24 359 473

07 20 04 06 punktas — Konkrečios socialinės politikos srities kompetencijos, įskaitant socialinį dialogą

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
22 221 446	19 500 000	22 221 446	19 500 000	23 221 446	20 000 000	22 221 446	19 500 000	23 221 446	20 000 000

07 20 04 09 punktas — Darbuotojų organizacijų informavimo ir mokymo priemonės

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
22 728 699	21 000 000	22 728 699	21 000 000	23 728 699	21 500 000	22 728 699	21 000 000	23 728 699	21 500 000

08 02 01 straipsnis — Žemės ūkio sektoriaus rezervas

2024 m. biudžeto projektas	2024. Tarybos pozicija	2024. Parlamento pozicija	2024 Patikslintas biudžeto projektas	2024 Taikinimas
450 000 000	450 000 000	450 000 000	530 000 000	516 500 000

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas žemės ūkio sektoriaus rezervui sukurti ir viešosios intervencijos, privataus sandėliavimo ir išskirtinių priemonių išlaidoms padengti pagal Reglamento (ES) 2021/2116 16 straipsnį.

08 02 02 01 punktas — Vaisių ir daržovių sektorius

2024 m. biudžeto projektas	2024. Tarybos pozicija	2024. Parlamento pozicija	2024 Patikslintas biudžeto projektas	2024 Taikinimas
277 000 000	277 000 000	277 000 000	335 000 000	335 000 000

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas nuo 2023 m. sausio 1 d. vaisių ir daržovių sektoriaus intervencinių priemonių išlaidoms padengti pagal Reglamento (ES) 2021/2115 49–53 straipsnius.

08 02 02 02 punktas — Bitininkystės produktų sektorius

2024 m. biudžeto projektas	2024. Tarybos pozicija	2024. Parlamento pozicija	2024 Patikslintas biudžeto projektas	2024 Taikinimas
59 000 000	59 000 000	59 000 000	60 000 000	60 000 000

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas nuo 2023 m. sausio 1 d. bitininkystės sektoriaus intervencinių priemonių išlaidoms padengti pagal Reglamento (ES) 2021/2115 54, 55 ir 56 straipsnius.

08 02 03 01 punktas — POSEI ir mažosios Egėjo jūros salos (išskyrus tiesiogines išmokas)

2024 m. biudžeto projektas	2024. Tarybos pozicija	2024. Parlamento pozicija	2024 Patikslintas biudžeto projektas	2024 Taikinimas
229 000 000	229 000 000	229 000 000	226 000 000	226 000 000

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas padengti tam tikrų atokiausiems Sąjungos regionams ir mažosioms Egėjo jūros saloms pagal reglamentus (ES) Nr. 228/2013 ir (ES) Nr. 229/2013 nustatytų priemonių išlaidoms.

Teisinis pagrindas:

2013 m. kovo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 228/2013, kuriuo nustatomos specialios žemės ūkio priemonės atokiausiems Sąjungos regionams ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 247/2006 (OL L 78, 2013 3 20, p. 23).

2013 m. kovo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 229/2013, kuriuo nustatomos specialios žemės ūkio priemonės mažosioms Egėjo jūros saloms ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1405/2006 (OL L 78, 2013 3 20, p. 41).

08 02 03 04 punktas — Mokykloms skirtos programos

2024 m. biudžeto projektas	2024. Tarybos pozicija	2024. Parlamento pozicija	2024 Patikslintas biudžeto projektas	2024 Taikinimas
180 000 000	180 000 000	185 000 000	180 000 000	180 000 000

08 02 03 06 punktas — Vaisiai ir daržovės

2024 m. biudžeto projektas	2024. Tarybos pozicija	2024. Parlamento pozicija	2024 Patikslintas biudžeto projektas	2024 Taikinimas
710 000 000	710 000 000	710 000 000	715 000 000	715 000 000

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas išlaidoms, susijusioms su Sąjungos vykdomu gamintojų organizacijų veiklos fondų pagal Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 32–38 straipsnius ir Reglamento (ES) 2021/2117 5 straipsnio 4 dalį finansavimu, padengti.

08 02 04 01 punktas — Bazinė pajamų parama tvarumui didinti

2024 m. biudžeto projektas	2024. Tarybos pozicija	2024. Parlamento pozicija	2024 Patikslintas biudžeto projektas	2024 Taikinimas
18 459 500 000	18 459 500 000	18 459 500 000	18 373 500 000	18 282 200 000

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas Reglamento (ES) 2021/2115 III antraštinės dalies II skyriuje numatytos bazinės pajamų paramos tvarumui didinti išlaidoms padengti.

Asignuotosios pajamos (kilmė, apskaičiuotosios sumos ir atitinkamas pajamų suvestinės straipsnis ar punktas).

Kitos asignuotosios pajamos

400 000 000 6 2 0 0

08 02 04 02 punktas — Papildoma perskirstomoji pajamų parama tvarumui didinti

2024 m. biudžeto projektas	2024. Tarybos pozicija	2024. Parlamento pozicija	2024 Patikslintas biudžeto projektas	2024 Taikinimas
3 970 000 000	3 970 000 000	3 970 000 000	3 917 000 000	3 917 000 000

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas Reglamento (ES) 2021/2115 III antraštinės dalies II skyriuje numatytos papildomos perskirstomosios pajamų paramos tvarumui didinti išlaidoms padengti.

08 02 04 03 punktas — Papildoma pajamų parama jauniems ūkininkams

2024 m. biudžeto projektas	2024. Tarybos pozicija	2024. Parlamento pozicija	2024 Patikslintas biudžeto projektas	2024 Taikinimas
654 000 000	654 000 000	694 000 000	650 000 000	670 000 000

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas Reglamento (ES) 2021/2115 III antraštinės dalies II skyriuje numatytos papildomos pajamų paramos jauniems ūkininkams išlaidoms padengti.

08 02 06 01 punktas — Po sprendimų dėl ankstesnių metų sąskaitų patvirtinimo ir atitikties patvirtinimo valstybėms narėms taikomų finansinių pataisų išlaidos

2024 m. biudžeto projektas	2024. Tarybos pozicija	2024. Parlamento pozicija	2024 Patikslintas biudžeto projektas	2024 Taikinimas
248 900 000	248 900 000	248 900 000	250 900 000	250 900 000

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas padengti išlaidoms, atsirandančioms dėl sprendimų dėl sąskaitų patvirtinimo ir atitikties patvirtinimo pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 51 ir 52 straipsnius, kai šie sprendimai palankūs valstybėms narėms.

Šis asignavimas skirtas padengti išlaidoms, atsirandančioms dėl sprendimų dėl metinio finansinio patvirtinimo ir metinio atitikties patvirtinimo pagal Reglamento (ES) 2021/2116 53, 54 ir 55 straipsnius, kai šie sprendimai palankūs valstybėms narėms.

08 05 01 straipsnis — Trečiųjų valstybių vandenyse Sąjungos žvejybos laivais vykdomos žvejybos veiklos valdymo pagrindo nustatymas

	2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
08 05 01	87 321 754	95 768 754	87 321 754	95 768 754	87 321 754	95 768 754	89 881 754	98 328 754	89 881 754	98 328 754
Rezervas	69 410 000	40 810 000	69 410 000	40 810 000	69 410 000	40 810 000	66 850 000	38 250 000	66 850 000	38 250 000
Iš viso	156 731 754	136 578 754	156 731 754	136 578 754	156 731 754	136 578 754	156 731 754	136 578 754	156 731 754	136 578 754

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas išlaidoms, kylančioms iš žuvininkystės susitarimų, dėl kurių Sąjunga derėjosi arba ketina atnaujinti derybas ar iš naujo derėtis su trečiosiomis valstybėmis, padengti.

Be to, Sąjunga gali derėtis dėl naujų partnerystės susitarimų žuvininkystės srityje, kuriuos reikėtų finansuoti pagal šį straipsnį.

Teisinis pagrindas:

2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1380/2013 dėl bendros žuvininkystės politikos, kuriuo iš dalies keičiami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1954/2003 ir (EB) Nr. 1224/2009 bei panaikinami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 2371/2002 ir (EB) Nr. 639/2004 bei Tarybos sprendimas 2004/585/EB (OL L 354, 2013 12 28, p. 22), ypač jo 31 straipsnis.

Priimti reglamentai ir sprendimai dėl susitarimų ir protokolų, susijusių su žuvininkyste, tarp Sąjungos ir toliau išvardytų valstybių vyriausybių sudarymo:

Padėtis (2023 m. rugsėjo mėn.)	Valstybė	Teisinis pagrindas	Data	OL	Trukmė
Laikinai taikomi ar galiojantys susitarimai ir protokolai (ir 2024 m. pagal 08 05 01 straipsnį mokėtina finansinė kompensacija)	Gabonas	Sprendimas (ES) 2021/1116	2021 m. birželio 28 d.	L 242, 2021 7 8	Nuo 2021 06 29 iki 2026 06 28
	Gambija	Sprendimas (ES) 2020/392	2020 m. kovo 5 d.	L 75, 2020 3 11	Nuo 2019 07 31 iki 2025 07 30
	Grenlandija	Sprendimas (ES) 2021/793	2021 m. kovo 26 d.	L 175, 2021 5 18	Nuo 2021 04 22 iki 2025 04 22
	Kiribatis	Sprendimas (ES) 2023/xxx	2023 m. spalio 2 d.	L xxx, 2023 xx xx.	2023 10 02–2028 10 01
	Madagaskaras	Sprendimas (ES) 2023/1476	2023 m. birželio 26 d.	L 182, 2023 07 19	2023 m. liepos 1 d. – 2027 m. birželio 30 d.
	Mauritanija	Sprendimas (ES) 2021/2123	2021 m. lapkričio 11 d.	L 439, 2021 12 8	Nuo 2021 11 16 iki 2026 11 15
	Mauricijus	Sprendimas (ES) 2022/2585	2022 m. lapkričio 8 d.	L 338, 2022 12 30	Nuo 2022 12 21 iki 2026 12 20
	Seišeliai	Sprendimas (ES) 2020/272	2020 m. vasario 20 d.	L 60, 2020 2 28	Nuo 2020 02 24 iki 2026 02 23
Susitarimai ir protokolai, dėl kurių vyks pakartotinės derybos, dėl kurių vyksta derybos arba teisėkūros procedūra (finansinė kompensacija, įtraukta į 30 02 02 straipsnį)	Angola	Naujas susitarimas			
	Žaliasis Kyšulys	Sprendimas (ES) 2019/951	2019 m. gegužės 17 d.	L 154, 2019 6 12	Baigia galioti 2024 05 19
	Kuko Salos	Sprendimas (ES) 2021/2277	2021 m. lapkričio 11 d.	L 463, 2021 12 28	Baigia galioti 2024 12 16
	Dramblio Kaulo Krantas	Sprendimas (ES) 2019/385	2019 m. kovo 4 d.	L 70, 2019 3 12	Baigia galioti 2024 12 31
	Bisau Gvinėja	Sprendimas (ES) 2019/1088	2019 m. birželio 6 d.	L 173, 2019 6 27	Baigia galioti 2024 06 14
	Gvinėja	Sprendimas 2009/473/EB			
	Liberija	Sprendimas (ES) 2016/1062	2016 m. gegužės 24 d.	L 177, 2016 7 1	Nebegaliojantys
	Marokas	Sprendimas (ES) 2019/441	2019 m. kovo 4 d.	L 77, 2019 3 20	Nebegaliojantys
	San Tomė ir Prinsipė	Sprendimas (ES)	2019 m. spalio 24 d.	L 333, 2019 12 27	Baigia galioti 2024 12 18

		2019/2218			
	Senegalas	Sprendimas (ES) 2019/1925	2019 m. lapkričio 14 d.	L 299, 2019 11 20	Baigia galioti 2024 11 17

08 20 01 straipsnis — Bandomieji projektai

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
p.m.	1 954 000	p.m.	1 954 000	8 540 000	6 224 000	p.m.	1 954 000	8 540 000	4 089 000

09 02 01 straipsnis — Gamta ir biologinė įvairovė

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
285 202 126	112 000 000	283 214 626	112 000 000	305 202 126	122 000 000	285 202 126	112 000 000	300 202 126	112 000 000

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas išlaidoms, susijusioms su programos LIFE specialios paprogramės „Gamta ir biologinė įvairovė“ įgyvendinimu, padengti.

Šiuo asignavimu bus remiamas ES biologinės įvairovės strategijos ir 1979 m. balandžio 2 d. Tarybos direktyvos 79/409/EEB dėl laukinių paukščių apsaugos (OL L 103, 1979 4 25, p. 1) bei 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyvos 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22, p. 7) įgyvendinimas. Veiksmai bus susiję tiek su sausumos, tiek su jūros aplinka.

Šis asignavimas apima:

- su gamta ir biologine įvairove susijusių Sąjungos teisės aktų ir politikos tikslų siekimo naujoviškų būdų, metodų ir požiūrių finansavimą, taip pat pagalbą didinant žinių bazę ir taikant geriausią praktiką, be kita ko, remiant tinklą „Natura 2000“,
- atitinkamų su gamtos ir biologinės įvairovės tikslais susijusių Sąjungos teisės aktų ir politikos rengimą, įgyvendinimą, stebėseną, ataskaitų teikimą ir vykdymo užtikrinimą, taip pat su biologine įvairove susijusių Sąjungos išlaidų stebėjimą ir susijusių paramą. Be to, šis asignavimas apima valdymo tobulinimą visais lygmenimis ugdant viešųjų ir privačiųjų subjektų gebėjimus ir įtraukiant pilietinę visuomenę į politikos, susijusios su gamta ir biologine įvairove, formavimo procesą,
- veiksmų, kuriais skatinama plačiu mastu taikyti sėkmingus techninius ir su politika susijusius sprendimus ir (arba) požiūrį, kaip įgyvendinti atitinkamus su gamta ir biologine įvairove susijusius Sąjungos teisės aktus ir politiką, atkartojant rezultatus, integruojant susijusius tikslus į kitų sričių politiką ir viešojo bei privačiojo sektorių praktiką, telkiant investicijas ir gerinat galimybes gauti finansavimą, rėmimą.

Iš šio asignavimo lėšų taip pat gali būti dengiamos išlaidos, susijusios su technine pagalba, skirta projektams atrinkti, stebėti, vertinti ir jų auditui atlikti, taip pat su parama, skirta komunikacijai, IT veiksmams, praktiniams seminarais, konferencijoms ir posėdžiams organizuoti ir kitai valdymo veiklai vykdyti (įskaitant veiklos dotacijomis teikiamą paramą nevyriausybinėms organizacijoms).

Asignuotosios pajamos (kilmė, apskaičiuotosios sumos ir atitinkamas pajamų suvestinės straipsnis ar punktas).

ELPA ir EEE

484 844 6 6 0 0

09 02 02 straipsnis — Žiedinė ekonomika ir gyvenimo kokybė

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
177 796 220	117 871 841	176 561 220	117 871 841	179 796 220	118 871 841	177 796 220	117 871 841	178 796 220	117 871 841

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas išlaidoms, susijusioms su programos LIFE specialios paprogramės „Žiedinė ekonomika ir gyvenimo kokybė“ įgyvendinimu, padengti.

Šios paprogramės tikslas – palengvinti perėjimą prie žiedinės, energiją efektyviai vartojančios ir klimatui atsparios ekonomikos, siekiant saugoti, atkurti ir gerinti aplinkos kokybę.

Pagal šią paprogramę remiami projektai, skirti Europos žaliajam kursui įgyvendinti. Bus vykdomi veiksmai, susiję su perėjimu prie efektyvaus išteklių naudojimo ekonomikos, gamtos išteklių, kaip antai oro, vandens ir žemės, valdymu siekiant nulinės taršos tikslo, aplinkosaugos teisės aktų įgyvendinimo tobulinimu ir gero aplinkos valdymo skatinimu.

Šis asignavimas apima:

- su aplinka susijusių Sąjungos teisės aktų ir politikos tikslų siekimo naujoviškų būdų, metodų ir požiūrių finansavimą, taip pat pagalbą didinant žinių bazę ir taikant geriausią praktiką,
- atitinkamų su aplinka susijusių Sąjungos teisės aktų bei politikos rengimą, įgyvendinimą, stebėseną ir vykdymo užtikrinimą, be kita ko, valdymo tobulinimą visais lygmenimis, visų pirma ugdant viešųjų ir privačiųjų subjektų gebėjimus ir įtraukiant pilietinę visuomenę,
- veiksmų, kuriais skatinama plačiu mastu taikyti sėkmingus techninius ir su politika susijusius sprendimus, kaip įgyvendinti atitinkamus su aplinka susijusius Sąjungos teisės aktus ir politiką, atkartojant rezultatus, susijusius aplinkosaugos tikslus integruojant į kitų sričių politiką ir į viešojo bei privatačiojo sektorių praktiką, telkiant investicijas ir gerinat galimybes gauti finansavimą, rėmimą.

Iš šio asignavimo lėšų taip pat gali būti dengiamos išlaidos, susijusios su technine pagalba, skirta projektams atrinkti, stebėti, vertinti ir jų auditui atlikti, taip pat su parama, skirta komunikacijai, IT veiksams, praktiniams seminarams, konferencijoms ir posėdžiams organizuoti ir kitai valdymo veiklai vykdyti (įskaitant veiklos dotacijomis teikiamą paramą nevyriausybinėms organizacijoms).

Asignuotosios pajamos (kilmė, apskaičiuotosios sumos ir atitinkamas pajamų suvestinės straipsnis ar punktas).

ELPA ir EEE

302 254 6 60 0

09 02 03 straipsnis — Klimato kaitos švelninimas ir prisitaikymas prie jos

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
122 679 608	65 000 000	121 829 608	65 000 000	127 679 608	67 500 000	122 679 608	65 000 000	125 679 608	65 000 000

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas išlaidoms, susijusioms su programos LIFE specialios paprogramės „Klimato kaitos švelninimas ir prisitaikymas prie jos“ įgyvendinimu, padengti.

Pagal šią paprogramę remiama veikla, skirta Europos žaliajam kursui įgyvendinti, visų pirma klimato kaitos švelninimo (šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų mažinimo), prisitaikymo prie klimato kaitos (didesnių pastangų prisitaikyti prie klimato kaitos, stiprinti atsparumą, užtikrinti prevenciją ir pasirengimą) ir gero klimato valdymo skatinimo srityse.

Šis asignavimas apima:

- atitinkamų su klimato politika susijusių Sąjungos teisės aktų bei politikos rengimą, įgyvendinimą, stebėseną ir vykdymo užtikrinimą, be kita ko, valdymo tobulinimą visais lygmenimis, visų pirma ugdant viešųjų ir privačiųjų subjektų gebėjimus ir skatinant pilietinės visuomenės dalyvavimą,

- su klimato politika susijusių Sąjungos teisės aktų ir politikos tikslų siekimo naujoviškų būdų, metodų ir požiūrių finansavimą, taip pat pagalbą didinant žinių bazę ir taikant geriausią praktiką,
- veiksmų, kuriais skatinama plačiu mastu taikyti sėkmingus techninius ir su politika susijusius sprendimus, kaip įgyvendinti atitinkamus su klimato politika susijusius Sąjungos teisės aktus ir politiką, atkartojant rezultatus, integruojant susijusius tikslus į kitų sričių politiką ir į viešojo bei privačiojo sektorių praktiką, telkiant investicijas ir gerinant galimybes gauti finansavimą, rėmimą.

Iš šio asignavimo lėšų taip pat gali būti dengiamos išlaidos, susijusios su technine pagalba, skirta projektams atrinkti, stebėti, vertinti ir jų auditui atlikti, taip pat su parama, skirta komunikacijai, IT veiksams, praktiniams seminarams, konferencijoms ir posėdžiams organizuoti ir kitai valdymo veiklai vykdyti (įskaitant veiklos dotacijomis teikiamą paramą nevyriausybinėms organizacijoms).

Asignuotosios pajamos (kilmė, apskaičiuotosios sumos ir atitinkamas pajamų suvestinės straipsnis ar punktas).

ELPA ir EEE

208 555 6 6 0 0

09 02 04 straipsnis — Perėjimas prie švarios energetikos

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
133 496 971	90 729 000	132 569 471	90 729 000	136 496 971	92 229 000	133 496 971	90 729 000	134 496 971	90 729 000

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas išlaidoms, susijusioms su programos LIFE specialios paprogramės „Perėjimas prie švarios energijos“ įgyvendinimu, padengti.

Jis skirtas finansuoti veiklai, kuria siekiama toliau nurodytų konkrečių tikslų:

- plėtoti, demonstruoti ir skatinti naujoviškus būdus ir metodus Sąjungos aplinkos ir klimato politikos ir teisės aktų tikslams, įskaitant perėjimą prie švarios energijos, siekti ir padėti taikyti su gamta ir biologine įvairove susijusią geriausią patirtį,
- padėti plėtoti, įgyvendinti, stebėti atitinkamus Sąjungos teisės aktus bei politiką ir užtikrinti jų vykdymą, be kita ko, gerinant valdymą ugdant viešųjų ir privačiųjų subjektų gebėjimus ir įtraukiant pilietinę visuomenę,
- skatinti plačiu mastu taikyti sėkmingus techninius ir su politika susijusius sprendimus, kaip įgyvendinti atitinkamus Sąjungos teisės aktus ir politiką, atkartojant rezultatus, integruojant susijusius tikslus į kitų sričių politiką ir į viešojo bei privačiojo sektorių praktiką, telkiant investicijas ir gerinant galimybes gauti finansavimą.

Iš šio asignavimo lėšų taip pat gali būti dengiamos išlaidos, susijusios su technine pagalba, skirta projektams atrinkti, stebėti, vertinti ir jų auditui atlikti, taip pat su parama, skirta komunikacijai, IT veiksams, praktiniams seminarams, konferencijoms ir posėdžiams organizuoti ir kitai valdymo veiklai vykdyti (įskaitant veiklos dotacijomis teikiamą paramą nevyriausybinėms organizacijoms).

Asignuotosios pajamos (kilmė, apskaičiuotosios sumos ir atitinkamas pajamų suvestinės straipsnis arba punktas).

ELPA ir EEE

226 945 6 6 0 0

09 05 skyrius — Inovacijų fondas

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
				1 250 000 000	500 000 000				

09 05 01 straipsnis — Inovacijų fondas – Veiklos išlaidos

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Išpareigojimai	Mokėjimai	Išpareigojimai	Mokėjimai	Išpareigojimai	Mokėjimai	Išpareigojimai	Mokėjimai	Išpareigojimai	Mokėjimai
				1 250 000 000	500 000 000				

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas remti investicijoms į strateginius projektus, apibrėžtus Reglamente (ES) .../... [Poveikio klimatui neutralizavimo pramonės aktas], kurie padeda siekti Reglamente (ES) .../... (STEP reglamentas) nustatytų tikslų dėl poveikio klimatui neutralizavimo technologijų, apibrėžtų Reglamente (ES) .../... [Poveikio klimatui neutralizavimo pramonės aktas].

09 10 02 straipsnis — Europos aplinkos agentūra

	2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
	Išpareigojim ai	Mokėjimai	Išpareigojim ai	Mokėjimai	Išpareigojim ai	Mokėjimai	Išpareigojim ai	Mokėjimai	Išpareigojim ai	Mokėjimai
09 10 02	55 552 106	55 552 106	50 552 106	50 552 106	55 552 106	55 552 106	55 552 106	55 552 106	55 552 106	55 552 106
Rezervas	5 170 438	5 170 438	5 170 438	5 170 438	5 170 438	5 170 438	5 170 438	5 170 438	5 170 438	5 170 438
Iš viso	60 722 544	60 722 544	55 722 544	55 722 544	60 722 544	60 722 544	60 722 544	60 722 544	60 722 544	60 722 544

Pastabos:

Europos aplinkos agentūros misija – teikti Sąjungai ir valstybėms narėms objektyvią, patikimą ir palyginamą informaciją apie aplinkos apsaugą Sąjungos lygmeniu, tokiu būdu padedant joms imtis priemonių, kurios yra reikalingos apsaugoti aplinkai, įvertinti tokių priemonių rezultatams ir informuoti visuomenę.

Visas Sąjungos įnašas	60 974 417
Iš jo susigrąžinto perviršio suma (6 6 2 pajamų straipsnis)	251 873
Į biudžetą įtraukta suma	60 722 544

Asignuotosios pajamos (kilmė, apskaičiuotosios sumos ir atitinkamas pajamų suvestinės straipsnis arba punktas).

ELPA ir EEE	2 173 867 6 6 2
Valstybės kandidatės ir potencialios Vakarų Balkanų valstybės kandidatės	3 127 000

Teisinis pagrindas:

2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 401/2009 dėl Europos aplinkos agentūros bei Europos aplinkos informacijos ir stebėjimo tinklo (kodifikuota redakcija) (OL L 126, 2009 5 21, p. 13–22).

2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 401/2009 ir (ES) 2018/1999 (Europos klimato teisės aktas) (OL L 243, 2021 7 9, p. 1–17).

2022 m. balandžio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2022/591 dėl bendrosios Sąjungos aplinkosaugos veiksmų programos iki 2030 m. (OL L 114, 2022 4 12, p. 22–36).

2023 m. balandžio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/839, kuriuo dėl taikymo srities, ataskaitų teikimo ir atitikties taisyklių supaprastinimo ir valstybių narių 2030 m. tikslų nustatymo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/841 ir dėl stebėsenos, ataskaitų teikimo, pažangos stebėjimo ir peržiūros tobulinimo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/1999 (Tekstas svarbus EEE) (OL L 107, 2023 4 21, p. 1–28).

Susiję teisės aktai:

2022 m. balandžio 5 d. Komisijos pateiktas pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl pramonės įrenginių aplinkosauginių duomenų teikimo ir Pramoninių išmetamųjų teršalų portalo sukūrimo (COM(2022) 157 *final*).

2022 m. birželio 22 d. Komisijos pateiktas pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl gamtos atkūrimo (COM(2022) 304 *final*).

2022 m. spalio 26 d. Komisijos pateiktas pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus, Direktyva 2006/118/EB dėl požeminio vandens apsaugos nuo taršos ir jo būklės blogėjimo ir Direktyva 2008/105/EB dėl aplinkos kokybės standartų vandens politikos srityje (COM(2022) 540 *final*).

2023 m. vasario 14 d. Komisijos pateiktas pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo dėl naujų sunkiųjų transporto priemonių išmetamo CO₂ normų sugriežtinimo ir pareigos teikti informaciją įtraukimo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/1242 (COM(2023) 88 *final*).

09 20 01 straipsnis — Bandomieji projektai

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
p.m.	3 293 368	p.m.	3 293 368	1 000 000	3 793 368	p.m.	3 293 368	1 000 000	3 543 368

09 20 02 straipsnis — Parengiamieji veiksmai

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
p.m.	6 728 316	p.m.	6 728 316	5 000 000	9 228 316	p.m.	6 728 316	5 000 000	7 978 316

10 02 skyrius — Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondas (PMIF)

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
1 496 415 253	1 349 773 000	1 496 415 253	1 349 773 000	1 606 415 253	1 404 773 000	1 496 415 253	1 349 773 000	1 503 915 253	1 354 773 000

Pastabos:

Šio skyriaus asignavimai skirti veiksams, kuriais prisidedama prie veiksmingo migracijos srautų valdymo atsižvelgiant į atitinkamą Sąjungos *acquis* ir laikantis Sąjungos įsipareigojimų dėl pagrindinių teisių, finansuoti.

Pagal Finansinio reglamento 21, 22 ir 24 straipsnius iš trečiųjų valstybių (ELPA valstybių pagal Europos ekonominės erdvės susitarimą, valstybių kandidačių ir, jei taikytina, potencialių Vakarų Balkanų valstybių kandidačių arba kitų trečiųjų valstybių) gauti įnašai už dalyvavimą Sąjungos programose ir bet kurios kitos asignuotosios pajamos, įrašytos pajamų suvestinėje, naudojami atitinkamiems asignavimams pagal šį skyrių teikti ir įgyvendinti.

Susijusios apskaičiuotosios sumos ir atitinkamas pajamų suvestinės straipsnis ar punktas, jei įmanoma, nurodomi atitinkamose biudžeto eilutėse.

Teisinis pagrindas:

2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1060, kuriuo nustatomos bendros Europos regioninės plėtros fondo, „Europos socialinio fondo +“, Sanglaudos fondo, Teisingos pertvarkos fondo ir Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondo nuostatos

ir šių fondų bei Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo, Vidaus saugumo fondo ir Sienų valdymo ir vizų finansinės paramos priemonės finansinės taisyklės (OL L 231, 2021 6 30, p. 159).

2021 m. liepos 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1147, kuriuo nustatomas Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondas (OL L 251, 2021 7 15, p. 1).

2022 m. balandžio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/585, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 514/2014, kuriuo nustatomas Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo ir policijos bendradarbiavimo, nusikalstamumo prevencijos, kovos su juo ir krizių valdymo finansinės paramos priemonės bendrosios nuostatos, Reglamentas (ES) Nr. 516/2014, kuriuo įsteigiamas Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondas ir Reglamentas (ES) 2021/1147, kuriuo nustatomas Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondas (OL L 112, 2022 4 11, p. 1).

Susiję teisės aktai:

2020 m. rugsėjo 23 d. Komisijos pateiktas pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl prieglobsčio ir migracijos valdymo, kuriuo iš dalies keičiama Tarybos direktyva 2003/109/EB ir Reglamento (ES) XXX/XXX [dėl Prieglobsčio ir migracijos fondo] pasiūlymas (COM(2020) 610 *final*).

2020 m. rugsėjo 23 d. Komisijos pateiktas pakeistas pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo Sąjungoje nustatoma bendra tarptautinės apsaugos tvarka ir panaikinama Direktyva 2013/32/ES (COM(2020) 611 *final*).

2020 m. rugsėjo 23 d. Komisijos pateiktas pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl krizinių ir *force majeure* situacijų migracijos ir prieglobsčio srityje (COM(2020) 613 *final*).

2020 m. rugsėjo 23 d. Komisijos pateiktas pakeistas pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl sistemos EURODAC biometriniais duomenimis lyginti sukūrimo siekiant veiksmingai taikyti Reglamentą (ES) XXX/XXX [Prieglobsčio ir migracijos valdymo reglamentas] ir Reglamentą (ES) XXX/XXX [Perkėlimo į ES reglamentas] dėl valstybių narių teisėsaugos institucijų bei Europolo teisėsaugos tikslais teikiamų prašymų palyginti duomenis su sistemos EURODAC duomenimis, siekiant nustatyti trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės tapatybę, ir kuriuo iš dalies keičiami Reglamentas (ES) 2018/1240 ir Reglamentas (ES) 2019/818 (COM(2020) 614 *final*).

10 02 01 straipsnis — Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondas (PMIF)

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
1 496 055 626	1 035 023 000	1 496 055 626	1 035 023 000	1 606 055 626	1 090 023 000	1 496 055 626	1 035 023 000	1 503 555 626	1 040 023 000

10 10 01 straipsnis — Europos Sąjungos prieglobsčio agentūra (EUAA)

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
168 101 176	168 101 176	168 101 176	168 101 176	170 367 676	170 367 676	168 101 176	168 101 176	169 101 176	169 101 176

Pastabos:

EUAA, kuri nuo 2022 m. sausio 19 d. pakeičia Europos prieglobsčio paramos biurą (EASO) ir perima jo funkcijas, veikia kaip prieglobsčio srities kompetencijos centras ir prisideda prie bendros Europos prieglobsčio sistemos tobulinimo palengvinant, koordinuojant ir stiprinant valstybių narių praktinį bendradarbiavimą daugeliu prieglobsčio aspektų. EUAA padeda valstybėms narėms vykdyti savo Europos lygmens ir tarptautinius įsipareigojimus suteikti apsaugą žmonėms, kuriems ji yra būtina, taip pat teikia operatyvinę paramą specifinių poreikių turinčioms valstybėms narėms ir

valstybėms narėms, kurių prieglobsčio ir priėmimo sistemoms tenka ypatingas krūvis. Be to, EUAA teikia faktais grindžiamus duomenis Sąjungos politikos formavimui ir teisėkūrai visose srityse, kurios daro tiesioginį ar netiesioginį poveikį prieglobsčio sistemai.

Visas Sąjungos įnašas	181 677 829
Iš jo susigrąžinto perviršio suma (6 6 2 pajamų straipsnis)	12 576 653
I biudžetą įtraukta suma	169 101 176

Teisinis pagrindas:

2021 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/2303 dėl Europos Sąjungos prieglobsčio agentūros, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 439/2010 (OL L 468, 2021 12 30, p. 1).

11 02 01 straipsnis — Sienų valdymo ir vizų finansinės paramos priemonė

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
997 973 303	398 948 000	997 973 303	398 948 000	1 057 973 303	428 948 000	1 017 832 303	418 807 000	1 020 332 303	418 807 000

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas užtikrinti tvirtą ir veiksmingą Europos integruotą sienų valdymą prie išorės sienų išlaikant laisvą asmenų judėjimą jų viduje, visapusiškai laikantis Sąjungos įsipareigojimų dėl pagrindinių teisių ir taip padedant užtikrinti aukštą saugumo lygį Sąjungoje.

Konkrečiai kalbant, sienų valdymo ir vizų finansinės paramos priemonė (toliau – priemonė) turėtų padėti remti veiksmingą Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų vykdomą Europos integruotą sienų valdymą prie išorės sienų, už kurį bendrai atsakingos Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra ir už sienų valdymą atsakingos nacionalinės valdžios institucijos, siekiant palengvinti teisėtą sienos kirtimą, užkirsti kelią neteisėtai imigracijai bei tarpvalstybiniam nusikalstamumui ir juos identifikuoti bei veiksmingai valdyti migracijos srautus, taip pat remti bendrą vizų politiką, siekiant palengvinti teisėtą keliavimą ir užkirsti kelią migracijos bei saugumo rizikai.

Priemone bus skatinama įgyvendinti Europos integruoto sienų valdymo sistemą ir jos sudedamąsias dalis pagal 2019 m. lapkričio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/1896 dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų, kuriuo panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1052/2013 ir (ES) 2016/1624 (OL L 295, 2019 11 14, p. 1) 3 straipsnį: sienų kontrolę, paiešką ir gelbėjimą vykdant sienų stebėjimą, rizikos analizę, valstybių narių bendradarbiavimą (remiant ir koordinuojant Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūrai). Priemonės lėšomis taip pat bus skatinamas tarpžinybinis bendradarbiavimas, bendradarbiavimas su trečiosiomis valstybėmis, techninės ir operatyvinės priemonės Šengeno erdvėje, susijusios su sienų kontrole ir skirtos tam, kad būtų geriau sprendžiama nelegalios imigracijos problema ir kovojama su tarpvalstybiniu nusikalstamumu, pažangiųjų technologijų naudojimas, kokybės kontrolės ir solidarumo mechanizmai. Be to, priemonė padės gerinti vizų duomenų tvarkymo veiksmingumą, kiek tai susiję su saugumo ir neteisėtos migracijos rizikos nustatymu ir vertinimu, taip pat palengvins vizų procedūras *bona fide* keliautojams. Priemonės lėšomis bus remiamas vizų tvarkymo skaitmeninimas, siekiant prašymus išduoti vizą pateikiančių asmenų ir konsulatų naudai užtikrinti greitas, saugias ir klientams palankias vizų procedūras.

11 10 01 straipsnis — Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra (FRONTEX)

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
824 329 442	824 329 442	804 329 442	804 329 442	824 329 442	824 329 442	824 329 442	824 329 442	809 329 442	809 329 442

Pastabos:

Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra (FRONTEX) skatina, koordinuoja ir plėtoja Europos sienų valdymą atsižvelgdama į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją ir integruoto sienų valdymo koncepciją. Pagrindinės FRONTEX užduotys – koordinuoti valstybių narių bendradarbiavimą išorės sienų valdymo srityje, padėti valstybėms narėms mokyti nacionalinius sienos apsaugos pareigūnus, atlikti rizikos analizes ir vadovautis moksliniais tyrimais, susijusiais su išorės sienų kontrole ir stebėjimu. Be to, FRONTEX padeda valstybėms narėms, kurioms reikia didesnės techninės ir operatyvinės pagalbos prie išorės sienų ir teikia valstybėms narėms reikiamą paramą rengiant bendras grąžinimo operacijas.

Visas Sąjungos įnašas	858 873 136
Iš jo susigrąžinto perviršio suma	49 543 694
Į biudžetą įtraukta suma	809 329 442

Teisinis pagrindas:

2003 m. balandžio 14 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 694/2003 dėl supaprastinto tranzito dokumentų (STD) ir supaprastinto tranzito geležinkelių dokumentų (STGD), numatytų Reglamente (EB) Nr. 693/2003, vienodos formos (OL L 99, 2003 4 17, p. 15).

2004 m. gruodžio 13 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2252/2004 dėl valstybių narių išduodamų pasų ir kelionės dokumentų apsauginių savybių ir biometrikos standartų (OL L 385, 2004 12 29, p. 1).

Protokolas Nr. 19 dėl į Europos Sąjungos sistemą integruoto Šengeno *acquis* (OL C 326, 2012 10 26, p. 290).

2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 656/2014, kuriuo nustatomos išorės jūrų sienų stebėjimo vykdant Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūros koordinuojamą operatyvų bendradarbiavimą taisyklės (OL L 189, 2014 6 27, p. 93).

2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/399 dėl taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Sąjungos kodekso (Šengeno sienų kodeksas) (OL L 77, 2016 3 23, p. 1).

2017 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1370, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1683/95, nustatantis vienodą vizų formą (OL L 198, 2017 7 28, p. 24).

2017 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1954, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1030/2002, nustatantis vienodą leidimų apsigyventi trečiųjų šalių piliečiams formą (OL L 286, 2017 11 1, p. 9).

2018 m. rugsėjo 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1240, kuriuo sukuriamas Europos kelionių informacijos ir leidimų sistema (ETIAS) ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1077/2011, (ES) Nr. 515/2014, (ES) 2016/399, (ES) 2016/1624 ir (ES) 2017/2226 (OL L 236, 2018 9 19, p. 1).

2019 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/817 dėl ES informacinių sistemų sienų ir vizų srityje sąveikumo sistemos sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 767/2008, (ES) 2016/399, (ES) 2017/2226, (ES) 2018/1240, (ES) 2018/1726 ir (ES) 2018/1861 bei Tarybos sprendimai 2004/512/EB ir 2008/633/TVR (OL L 135, 2019 5 22, p. 27).

2019 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/818 dėl ES informacinių sistemų policijos ir teismo bendradarbiavimo, prieglobsčio ir migracijos srityje

sąveikumo sistemos sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) 2018/1726, (ES) 2018/1862 ir (ES) 2019/816 (OL L 135, 2019 5 22, p. 85).

2019 m. lapkričio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1896 dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų, kuriuo panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1052/2013 ir (ES) 2016/1624 (OL L 295, 2019 11 14, p. 1).

2020 m. kovo 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/493 dėl suklastotų ir autentiškų dokumentų internete (FADO) sistemos, kuriuo panaikinami Tarybos bendrieji veiksmai 98/700/TVR (OL L 107, 2020 4 6, p. 1).

2020 m. spalio 26 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2020/1567 dėl finansinės paramos Europos sienų ir pakrančių apsaugos nuolatiniam korpusui kurti pagal Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento (ES) 2019/1896 61 straipsnį (OL L 358, 2020 10 28, p. 59).

2021 m. liepos 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1133, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 603/2013, (ES) 2016/794, (ES) 2018/1862, (ES) 2019/816 ir (ES) 2019/818, kiek tai susiję su prieigos prie kitų ES informacinių sistemų Vizų informacinės sistemos tikslais sąlygų nustatymu (OL L 248, 2021 7 13, p. 1).

2021 m. liepos 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1134, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 767/2008, (EB) Nr. 810/2009, (ES) 2016/399, (ES) 2017/2226, (ES) 2018/1240, (ES) 2018/1860, (ES) 2018/1861, (ES) 2019/817 ir (ES) 2019/1896 ir panaikinami Tarybos sprendimai 2004/512/EB ir 2008/633/TVR siekiant reformuoti Vizų informacinę sistemą (OL L 248, 2021 7 13, p. 11)

11 10 02 straipsnis — Europos Sąjungos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra (eu-LISA)

	2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
11 10 02	234 305 497	226 276 825	234 305 497	226 276 825	235 980 497	227 951 825	234 391 497	226 362 825	234 391 497	226 362 825
Rezervas	24 708 000	24 708 000	24 708 000	24 708 000	24 708 000	24 708 000	4 763 000	4 763 000	4 763 000	4 763 000
Iš viso	259 013 497	250 984 825	259 013 497	250 984 825	260 688 497	252 659 825	239 154 497	231 125 825	239 154 497	231 125 825

Pastabos:

Europos Sąjungos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra (eu-LISA) teikia ilgalaikius sprendimus dėl didelės apimties IT sistemų, kurios yra Sąjungos prieglobsčio, sienų valdymo ir migracijos politikos įgyvendinimo priemonės, operacijų valdymo.

Europos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra (eu-LISA) yra atsakinga už Šengeno informacinės sistemos (SIS II), Vizų informacinės sistemos (VIS) ir *Eurodac* operacijų valdymą. Agentūra taip pat yra atsakinga už Atvykimo ir (arba) išvykimo sistemos (EES), *DubliNet* ir Europos kelionių informacijos ir leidimų sistemos (ETIAS), Europos nuosprendžių registrų informacinės sistemos – trečiųjų šalių piliečiai (ECRIS-TCN), e. teisingumo komunikacijos per internetinius duomenų mainus (e-CODEX) parengimą, plėtojimą ar operacijų valdymą. Europos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra (eu-LISA) taip pat yra atsakinga už naują Sąjungos sienų valdymo ir vidaus saugumo informacinę architektūrą, užtikrinančią Sąjungos didelės apimties informacinių sistemų sąveiką ir gerinančią savalaikį, veiksmingą ir visapusišką keitimąsi informacija su atitinkamomis nacionalinėmis ir Sąjungos institucijomis.

Visas Sąjungos įnašas	265 436 164
Iš jo susigrąžinto perviršio suma	26 281 667
I biudžetą įtraukta suma	239 154 497

Teisinis pagrindas:

2003 m. rugsėjo 2 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1560/2003 nustatantis išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 343/2003, nustatančio valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio vienoje iš valstybių narių pateikto prieglobsčio prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijus ir mechanizmus, taikymo taisykles (OL L 222, 2003 9 5, p. 3).

2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 767/2008 dėl Vizų informacinės sistemos (VIS) ir apsiikeitimo duomenimis apie trumpalaikes vizas tarp valstybių narių (VIS reglamentas) (OL L 218, 2008 8 13, p. 60).

2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 603/2013 dėl *Eurodac* sistemos pirštų atspaudams lyginti sukūrimo siekiant veiksmingai taikyti Reglamentą (ES) Nr. 604/2013, kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai, ir dėl valstybių narių teisėsaugos institucijų bei Europolo teisėsaugos tikslais teikiamų prašymų palyginti duomenis su *Eurodac* sistemos duomenimis ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1077/2011, kuriuo įsteigiama Europos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra (nauja redakcija) (OL L 180, 2013 6 29, p. 1).

2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 604/2013, kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai (nauja redakcija) (OL L 180, 2013 6 29, p. 31).

2017 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/2226, kuriuo sukurama atvykimo ir išvykimo sistema (AIS), kurioje registruojami trečiųjų šalių piliečių, kertančių valstybių narių išorės sienas, atvykimo ir išvykimo bei atsisakymo leisti jiems atvykti duomenys, nustatomos priegios prie AIS teisėsaugos tikslais sąlygos ir iš dalies keičiama Konvencija dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo ir reglamentai (EB) Nr. 767/2008 ir (ES) Nr. 1077/2011 (OL L 327, 2017 12 9, p. 20).

2018 m. rugsėjo 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1240, kuriuo sukurama Europos kelionių informacijos ir leidimų sistema (ETIAS) ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1077/2011, (ES) Nr. 515/2014, (ES) 2016/399, (ES) 2016/1624 ir (ES) 2017/2226 (OL L 236, 2018 9 19, p. 1).

2018 m. rugsėjo 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1241, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 2016/794 siekiant sukurti Europos kelionių informacijos ir leidimų sistemą (ETIAS) (OL L 236, 2018 9 19, p. 72).

2018 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1726 dėl Europos Sąjungos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūros (eu-LISA), kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1987/2006 ir Tarybos sprendimas 2007/533/TVR bei panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1077/2011 (OL L 295, 2018 11 21, p. 99).

2018 m. lapkričio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1860 dėl Šengeno informacinės sistemos naudojimo neteisėtai esančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimui (OL L 312, 2018 12 7, p. 1).

2018 m. lapkričio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1861 dėl Šengeno informacinės sistemos (SIS) sukūrimo, eksploatavimo ir naudojimo patikrinimams kertant sieną, kuriuo iš dalies keičiama Konvencija dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo ir iš dalies keičiamas bei panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1987/2006 (OL L 312, 2018 12 7, p. 14).

2018 m. lapkričio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1862 dėl Šengeno informacinės sistemos (SIS) sukūrimo, eksploatavimo ir naudojimo policijos bendradarbiavimui ir teisminiam bendradarbiavimui baudžiamosiose bylose, kuriuo iš dalies keičiamas ir panaikinamas Tarybos sprendimas 2007/533/TVR ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1986/2006 ir Komisijos sprendimas 2010/261/ES (OL L 312, 2018 12 7, p. 56).

2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/816, kuriuo Europos nuosprendžių registrų informacinei sistemai papildyti sukuriami centralizuota valstybių narių, turinčių informacijos apie priimtus trečiųjų šalių piliečių ir asmenų be pilietybės apkaltinamuosius nuosprendžius, nustatymo sistema (ECRIS-TCN) ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/1726 (OL L 135, 2019 5 22, p. 1).

2019 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/817 dėl ES informacinių sistemų sienų ir vizų srityje sąveikumo sistemos sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 767/2008, (ES) 2016/399, (ES) 2017/2226, (ES) 2018/1240, (ES) 2018/1726 ir (ES) 2018/1861 bei Tarybos sprendimai 2004/512/EB ir 2008/633/TVR (OL L 135, 2019 5 22, p. 27).

2019 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/818 dėl ES informacinių sistemų policijos ir teisminio bendradarbiavimo, prieglobsčio ir migracijos srityje sąveikumo sistemos sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) 2018/1726, (ES) 2018/1862 ir (ES) 2019/816 (OL L 135, 2019 5 22, p. 85).

2021 m. liepos 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1133, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 603/2013, (ES) 2016/794, (ES) 2018/1862, (ES) 2019/816 ir (ES) 2019/818, kiek tai susiję su prieigos prie kitų ES informacinių sistemų Vizų informacinės sistemos tikslais sąlygų nustatymu (OL L 248, 2021 7 13, p. 1).

2021 m. liepos 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1134, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 767/2008, (EB) Nr. 810/2009, (ES) 2016/399, (ES) 2017/2226, (ES) 2018/1240, (ES) 2018/1860, (ES) 2018/1861, (ES) 2019/817 ir (ES) 2019/1896 ir panaikinami Tarybos sprendimai 2004/512/EB ir 2008/633/TVR siekiant reformuoti Vizų informacinę sistemą (OL L 248, 2021 7 13, p. 11).

2022 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/850 dėl tarpvalstybinio elektroninio keitimosi duomenimis teisminio bendradarbiavimo civilinėse ir baudžiamosiose bylose srityje kompiuterinės sistemos (sistemos e. CODEX), kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/1726 (OL L 150, 2022 6 1, p. 1).

2022 m. liepos 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/1190, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/1862, kiek tai susiję su Sąjungos interesams naudingų informacinių perspėjimų dėl trečiųjų šalių piliečių įvedimu į Šengeno informacinę sistemą (SIS) (OL L 185, 2022 7 12, p. 1).

Susiję teisės aktai:

2020 m. rugsėjo 23 d. Komisijos pateiktas iš dalies pakeistas pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl sistemos EURODAC biometriniais duomenimis lyginti sukūrimo siekiant veiksmingai taikyti Reglamentą (ES) XXX/XXX [Prieglobsčio ir migracijos valdymo reglamentas] ir Reglamentą (ES) XXX/XXX [Perkėlimo į ES reglamentas) dėl valstybių narių teisėsaugos institucijų bei Europolo teisėsaugos tikslais teikiamų prašymų palyginti duomenis su sistemos EURODAC duomenimis, siekiant nustatyti trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės tapatybę, ir kuriuo iš dalies keičiami Reglamentas (ES) 2018/1240 ir Reglamentas (ES) 2019/818 (COM(2020) 614 *final*).

2021 m. gruodžio 1 d. Komisijos pateiktas pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo sukurama bendradarbiavimo platforma jungtinių tyrimo grupių veiklai remti ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/1726 (COM(2021) 756 *final*).

2021 m. gruodžio 8 d. Komisijos pateiktas pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl automatinio keitimosi duomenimis policijos bendradarbiavimo srityje („Priumas II“), kuriuo iš dalies keičiami Tarybos sprendimai 2008/615/TVR ir 2008/616/TVR ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) 2018/1726, 2019/817 ir 2019/818 (COM(2021) 784 *final*).

2022 m. balandžio 27 d. Komisijos pateiktas pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo dėl vizų išdavimo procedūros skaitmeninimo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 767/2008, (EB) Nr. 810/2009 ir (ES) 2017/2226, Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1683/95, (EB) Nr. 333/2002, (EB) Nr. 693/2003 ir (EB) Nr. 694/2003 ir Konvencija dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo (COM(2022) 658 *final*).

2022 m. gruodžio 13 d. Komisijos pateiktas pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl išankstinės informacijos apie keleivius (API) rinkimo ir perdavimo siekiant sustiprinti ir palengvinti išorės sienų kontrolę, kuriuo iš dalies keičiami Reglamentas (ES) 2019/817 ir Reglamentas (ES) 2018/1726 ir panaikinama Tarybos direktyva 2004/82/EB (COM(2022) 729 *final*).

2022 m. gruodžio 13 d. Komisijos pateiktas pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl išankstinės informacijos apie keleivius rinkimo ir perdavimo teroristinių nusikaltimų ir sunkių nusikaltimų prevencijos, nustatymo, tyrimo ir patraukimo už juos baudžiamojon atsakomybėn tikslais, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/818 (COM(2022) 731 *final*).

12 02 01 straipsnis — Vidaus saugumo fondas (VSF)

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
312 435 754	175 130 000	312 435 754	175 130 000	312 435 754	175 130 000	312 435 754	175 130 000	319 435 754	182 130 000

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas prisidėti prie aukšto saugumo lygio Sąjungoje užtikrinimo, visų pirma kovojant su terorizmu, radikalėjimu, sunkių formų bei organizuotu nusikalstamumu ir kibernetiniais nusikaltimais, taip pat teikiant pagalbą ir apsaugą nusikaltimų aukoms.

Visų pirma, Vidaus saugumo fondo (VSF) lėšomis siekiama gerinti Sąjungos teisėsaugos institucijų tarpusavio keitimąsi informacija bei keitimąsi informacija jų viduje ir su kitomis kompetentingomis institucijomis bei kitomis atitinkamomis Sąjungos įstaigomis, taip pat su trečiosiomis valstybėmis ir tarptautinėmis organizacijomis, intensyviai Sąjungos teisėsaugos institucijų tarpusavio bei jų viduje ir su kitomis kompetentingomis institucijomis vykdomas tarpvalstybines bendras operacijas, susijusias su tarpvalstybinio pobūdžio sunkių formų ir organizuotu nusikalstamumu, ir remti pastangas stiprinti kovos su nusikalstamumu, be kita ko, terorizmu, ir jo prevencijos pajėgumus, visų pirma užtikrinant glaudesnę valdžios institucijų, pilietinės visuomenės ir privačiojo sektoriaus partnerių bendradarbiavimą valstybėse narėse.

VSF lėšomis visų pirma turėtų būti remiamas policijos ir teisminis bendradarbiavimas ir prevencija sunkaus ir organizuoto nusikalstamumo, neteisėtos prekybos ginklais, korupcijos, pinigų plovimo, prekybos narkotikais, nusikaltimų aplinkai, keitimosi informacija ir prieigos prie informacijos, terorizmo, prekybos žmonėmis, naudojimosi neteisėta imigracija, seksualinio vaikų išnaudojimo, smurto prieš vaikus vaizdų ir vaikų pornografijos platinimo bei kibernetinių nusikaltimų srityse. VSF lėšomis taip pat turėtų būti remiama žmonių, viešųjų erdvių ir ypatingos svarbos infrastruktūros apsauga nuo saugumo incidentų ir veiksmingas su saugumu susijusios rizikos ir

krizių valdymas, be kita ko, plėtojant bendrą politiką (strategijas, politikos ciklus, programas ir veiksmų planus), teisės aktus ir praktinį bendradarbiavimą.

12 10 03 straipsnis — Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centras (ENNSC)

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
32 073 536	32 073 536	25 073 536	25 073 536	32 073 536	32 073 536	32 073 536	32 073 536	32 073 536	32 073 536

Pastabos:

Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centras (ENNSC) teikia Sąjungos ir valstybėms narėms narkotikų problemų Europoje faktinę apžvalgą ir patikimus duomenis, į kuriuos atsižvelgiama narkotikų problemų diskusijose. Jis teikia politikos formuotojams duomenis, kuriais remdamiesi jie rengia kovos su narkotikais įstatymus ir strategijas. Jis taip pat padeda specialistams ir šios srities darbuotojams nustatyti geriausią patirtį ir naujas mokslinių tyrimų sritis. ENNSC daugiausia dėmesio skiria Europai, tačiau taip pat dirba su partneriais kituose pasaulio regionuose ir keičiasi informacija ir praktine patirtimi. Bendradarbiavimas su Europos ir tarptautinėmis organizacijomis kovos su narkotikais srityje taip pat yra labai svarbus siekiant gerinti supratimą apie pasaulinį narkotikų reiškinį.

Visas Sąjungos įnašas	32 131 775
Iš jo susigrąžinto perviršio suma	58 239
Į biudžetą įtraukta suma	32 073 536

Teisinis pagrindas:

2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1920/2006 dėl Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centro (OL L 376, 2006 12 27, p. 1).

Susiję teisės aktai:

2022 m. sausio 12 d. Komisijos pateiktas pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos Sąjungos narkotikų reikalų agentūros (COM(2022) 18 *final*).

13 03 01 straipsnis — Gynybos srities moksliniai tyrimai

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
208 356 372	201 000 000	208 356 372	201 000 000	833 356 372	826 000 000	208 356 372	201 000 000	208 356 372	201 000 000

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas EGF mokslinių tyrimų veiklai, susijusiai su bendradarbiavimu grindžiamais mokslinių tyrimų projektais, mokslinių tyrimų veiklai perversminių gynybos technologijų srityje ir paramos veiksmams, kuriais siekiama kaupti ir gilinti žinias gynybos sektoriuje, finansuoti.

EGF parama teikiama veiksmams, apimantiems tiek naujus produktus ir technologijas, tiek esamų produktų ir technologijų atnaujinimą, su sąlyga, kad atnaujinimo veiksmui atlikti reikalingos jau egzistuojančios informacijos naudojimui neasocijuotoji trečioji valstybė arba neasocijuotosios trečiosios valstybės subjektas netaikytų apribojimo. Reikalavimus atitinkantys veiksmai yra susiję su viena ar daugiau iš toliau nurodytų veiklų:

- veikla, kuria siekiama kurti, stiprinti ir tobulinti žinias, produktus ir technologijas, įskaitant perversmines technologijas, galinčias turėti didelį poveikį gynybos sričiai,
- veikla, kuria siekiama didinti sąveikumą ir atsparumą, įskaitant saugų duomenų generavimą ir mainus, valdyti ypatingos svarbos gynybos technologijas, stiprinti tiekimo saugumą arba sudaryti sąlygas veiksmingai naudoti gynybos produktų ir technologijų rezultatus,

- tyrimais, pavyzdžiui, galimybių studijomis, siekiant ištirti naujų arba patobulintų technologijų, produktų, procesų, paslaugų ir sprendimų įgyvendinamumą, be kita ko, kibernetinės gynybos ir kibernetinio saugumo srityje,
- gynybos produkto, materialaus ar nematerialaus komponento arba technologijos projektavimu ir techninių specifikacijų, pagal kurias sukurtas toks projektas, ir kurios gali apimti dalinius bandymus rizikos mažinimo tikslais, vykdomus pramoninėje arba reprezentatyviojoje aplinkoje, apibūdinimu,
- gynybos produkto, materialaus ar nematerialaus komponento arba technologijos modelio, tinkamo įrodyti to objekto veikimą veikimo aplinkoje (sistemos prototipo), kūrimu,
- gynybos produkto, materialaus ar nematerialaus komponento arba technologijos bandymu,
- gynybos produkto, materialaus ar nematerialaus komponento arba technologijos atitikties reikalavimams kvalifikavimu,
- gynybos produkto, materialaus ar nematerialaus komponento arba technologijos sertifikavimu,
- technologijų arba išteklių, kuriais viso gynybos produktų ir technologijų gyvavimo ciklo metu didinamas jų efektyvumas, kūrimu.

Šis asignavimas taip pat gali būti skirtas padengti išlaidoms, susijusioms su nepriklausomų ekspertų, kurie padeda Komisijai įvertinti pasiūlymus ir patarti arba padėti stebėti finansuojamų veiksmų įgyvendinimą, darbu. Be to, šis asignavimas gali būti naudojamas sklaidos veiklos, derinimo renginių ir informuotumo didinimo veiklos organizavimui finansuoti, visų pirma siekiant atverti tiekimo grandines, kad būtų skatinamas tarpvalstybinis MVI dalyvavimas.

Asignuotosios pajamos (kilmė, apskaičiuotosios sumos ir atitinkamas pajamų suvestinės straipsnis ar punktas).

ELPA ir EEE

7 021 610 6 6 0 0

13 04 01 straipsnis — Karinis mobilumas

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
239 640 880	260 000 000	239 640 880	260 000 000	284 640 880	282 500 000	239 640 880	260 000 000	249 640 880	260 000 000

13 05 01 straipsnis — Sąjungos saugus junglumo programa — Įnašas pagal 5 išlaidų kategoriją

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
96 000 000	110 000 000	86 000 000	110 000 000	96 000 000	110 000 000	96 000 000	110 000 000	96 000 000	110 000 000

13 06 01 straipsnis — Trumpalaikė gynybos srities bendradarbiaujamųjų viešųjų pirkimų priemonė

	2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
	Įsipareigojim ai	Mokėjimai	Įsipareigojim ai	Mokėjimai	Įsipareigojim ai	Mokėjimai	Įsipareigojim ai	Mokėjimai	Įsipareigojim ai	Mokėjimai
13 06 01	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	259 972 301	100 000 000	259 972 301	100 000 000
Rezervas	259 972 301	100 000 000	259 972 301	100 000 000	259 972 301	100 000 000				
Iš viso	259 972 301	100 000 000	259 972 301	100 000 000	259 972 301	100 000 000	259 972 301	100 000 000	259 972 301	100 000 000

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas finansuoti operatyvinio pobūdžio veiksams, konkrečiai tiesiogiai susijusiems su Europos gynybos pramonės stiprinimo naudojantis bendradarbiaujamaisiais viešaisiais pirkimais aktu.

Visų pirma ES finansine parama ir veiksmais, kurių imamasi pagal Europos gynybos pramonės stiprinimo naudojantis bendradarbiaujamaisiais viešaisiais pirkimais aktą, skatinami bendri

valstybių narių ir asocijuotųjų trečiųjų valstybių viešieji pirkimai (apibrėžiami kaip bendradarbiaujamieji viešieji pirkimai, kuriuos bendrai vykdo bent trys valstybės narės ir asocijuotosios trečiosios valstybės) ir teikiama nauda Europos gynybos pramoninei ir technologinei bazei, kartu užtikrinant ES valstybių narių ginkluotųjų pajėgų gebėjimą veikti, tiekimo saugumą ir didesnę sąveikumą.

13 07 01 straipsnis — Gynybos pramonės stiprinimo priemonė

	2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
13 07 01	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	343 000 000	78 500 000	343 000 000	78 500 000
Rezervas	343 000 000	78 500 000	343 000 000	78 500 000	343 000 000	78 500 000				
Iš viso	343 000 000	78 500 000	343 000 000	78 500 000	343 000 000	78 500 000	343 000 000	78 500 000	343 000 000	78 500 000

Pastabos:

Naujas straipsnis

Šis asignavimas skirtas finansuoti operatyvinio pobūdžio veiksams, konkrečiai tiesiogiai susijusiems su Šaudmenų gamybos rėmimo aktu (ASAP) nustatytos Gynybos pramonės stiprinimo priemonės tikslų įgyvendinimu.

Visų pirma, ES finansinė parama ir veiksmai, vykdomi pagal Gynybos pramonės stiprinimo priemonę, padidins Europos gynybos technologinės ir pramoninės bazės (EGTPB) gamybos pajėgumus ir sudarys palankesnes sąlygas investicijoms visoje tiekimo grandinėje. Tai padės sutrumpinti atitinkamų gynybos produktų gamybos pasirengimo laiką ir kartu sudarys palankesnes sąlygas investicijoms, kad EGTPB galėtų gaminti daugiau ir greičiau. Tai taip pat skatins EGTPB atsparumą per tarpvalstybines pramonės partnerystes ir atitinkamų įmonių bendradarbiavimą bendrų pramonės pastangų kontekste.

14 02 01 10 punktas — Pietinės kaimyninės šalys

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
1 630 931 763	761 962 895	1 630 931 763	761 962 895	2 280 931 763	1 086 962 895	1 630 931 763	761 962 895	1 730 931 763	776 962 895

14 02 01 11 punktas — Rytinės kaimyninės šalys

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
622 537 696	416 206 581	622 537 696	416 206 581	1 072 537 696	641 206 581	622 537 696	416 206 581	672 537 696	421 206 581

14 02 01 40 punktas — Šiaurės ir Pietų Amerika

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
326 294 596	160 000 000	326 294 596	160 000 000	336 294 596	165 000 000	326 294 596	160 000 000	326 294 596	160 000 000

14 02 01 50 punktas — „Erasmus+“ — KVTBP „Globali Europa“ įnašas

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
296 666 667	237 550 000	296 666 667	237 550 000	301 666 667	241 300 000	296 666 667	237 550 000	296 666 667	237 550 000

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas pagal KVTBP „Globali Europa“ teikiamai finansinei paramai padengti, siekiant skatinti „Erasmus+“ programos tarptautinį aspektą.

Asignuotosios pajamos (kilmė, apskaičiuotosios sumos ir atitinkamas pajamų suvestinės straipsnis ar punktas).

ELPA ir EEE

10 620 667 6 600

Kitos asignuotosios pajamos

10 944 034 6 500

14 02 02 11 punktas — Pagrindinės teisės ir laisvės — Žmogaus teisės ir demokratija

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
141 009 328	150 000 000	141 009 328	150 000 000	151 009 328	155 000 000	141 009 328	150 000 000	141 009 328	150 000 000

14 02 04 straipsnis — Nauji uždaviniai ir prioritetai

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
1 323 576 300	1 150 000 000	1 323 576 300	1 150 000 000	2 123 576 300	1 550 000 000	1 323 576 300	1 150 000 000	1 323 576 300	1 150 000 000

14 03 01 straipsnis — Humanitarinė pagalba

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
1 569 106 062	1 649 312 168	1 687 006 062	1 747 512 168	2 119 106 062	2 199 312 168	1 569 106 062	1 649 312 168	1 819 106 062	1 809 312 168

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas humanitarinės pagalbos ir pagalbos maisto srityje operacijoms, kuriomis siekiama padėti trečiųjų valstybių žmonėms, nukentėjusiems nuo konfliktų arba gaivalinių ar žmogaus sukeltų nelaimių (karai, kovos protrūkiai ir kt.) ar panašių ekstremaliųjų situacijų, finansuoti, kol bus patenkinti dėl tokių situacijų atsiradę humanitariniai poreikiai.

Šis asignavimas taip pat skirtas padengti visų produktų arba įrangos, reikalingos humanitarinės pagalbos operacijoms įgyvendinti, pirkimo ir pristatymo išlaidoms, įskaitant namų arba prieglaudų statybą nukentėjusių žmonių grupėms, trumpalaikius infrastruktūros ir įrenginių atstatymo ir rekonstrukcijos darbus, išlaidas, susijusias su išorės, užsienio arba vietos personalu, sandėliavimu, tarptautiniu arba nacionaliniu transportavimu, logistine parama ir paramos paskirstymu bei visais kitais veiksmais, kurių tikslas – suteikti galimybes pagalbos gavėjams pasinaudoti pagalba.

Šis asignavimas taip pat gali būti naudojamas padengti bet kokioms kitoms išlaidoms, tiesiogiai susijusioms su humanitarinės pagalbos operacijų, pvz., techninės pagalbos, įgyvendinimu, per nustatytus terminus bei paramos gavėjų poreikius atitinkančiu būdu, atitinkančiu reikalavimą siekti kuo didesnio išlaidų panaudojimo efektyvumo bei užtikrinančiu didesnę skaidrumą.

Asignuotosios pajamos (kilmė, apskaičiuotosios sumos ir atitinkamas pajamų suvestinės straipsnis ar punktas).

Kitos asignuotosios pajamos

8 500 000 3 30,3 3 8,3 3 9,6 501

14 07 01 straipsnis — Makrofinansinės paramos Ukrainai + palūkanų subsidija

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000	p.m.	p.m.	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas finansuoti veiklai, kuria siekiama suteikti su skolinimusi ir skolinimu susijusią palūkanų subsidiją, išskyrus išlaidas, susijusias su išankstiniu paskolos grąžinimu paskolų, teikiamų pagal šį reglamentą, atvejais.

Valstybės narės gali prisidėti prie šios palūkanų subsidijos. Pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 21 straipsnio 2 dalies d ir e punktus šie įnašai sudaro išorės asignuotąsias pajamas.

Asignuotosios pajamos (kilmė, apskaičiuotosios sumos ir atitinkamas pajamų suvestinės straipsnis ar punktas).

Kitos asignuotosios pajamos

700 000 000 5 2 0

Teisinis pagrindas:

2022 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/2463, kuriuo nustatoma paramos Ukrainai teikimo 2023 m. priemonė (makrofinansinė pagalba +) (OL L 322, 2022 12 16, p. 1).

15 02 01 02 punktas — „Erasmus+“ — Įnašas pagal PNPP III

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
62 400 000	53 000 000	62 400 000	53 000 000	67 400 000	56 750 000	62 400 000	53 000 000	62 400 000	53 000 000

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas pagal PNPP III teikiamai finansinei paramai padengti, siekiant skatinti „Erasmus+“ programos tarptautinį aspektą.

Asignuotosios pajamos (kilmė, apskaičiuotosios sumos ir atitinkamas pajamų suvestinės straipsnis ar punktas).

ELPA ir EEE

2 233 920 6 6 0 0

Kitos asignuotosios pajamos

2 301 936 6 5 2 0

15 02 02 01 punktas — Pasirengimas narystei

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
906 128 064	363 696 812	906 128 064	363 696 812	956 128 064	388 696 812	906 128 064	363 696 812	906 128 064	363 696 812

16 04 05 02 punktas — EURI priemonė

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
				3 864 000 000	3 864 000 000				

Pastabos:

Pagal Sprendimo (ES, Euratomas) 2020/2053 5 straipsnio 2 dalį EURI priemonė gali būti mobilizuojama palūkanų ir atkarpos mokėjimų, susijusių su kapitalo rinkose pasiskolintomis lėšomis, išlaidoms finansuoti. Ši biudžeto eilutė pakeičia 06 04 01 eilutę „Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonė (EURI) – Periodiniai atkarpos mokėjimai ir išsimokamasis grąžinimas suėjus terminui“.

Teisinis pagrindas:

2020 m. gruodžio 14 d. Tarybos sprendimas (ES, Euratomas) 2020/2053 dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos, kuriuo panaikinamas Sprendimas 2014/335/ES, Euratomas (OL L 424, 2020 12 15, p. 1).

2020 m. gruodžio 14 d. Tarybos reglamentas (ES) 2020/2094, kuriuo nustatoma Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonė atsigavimui po COVID-19 krizės paremti (OL L 433 I, 2020 12 22, p. 23).

Pasiūlymas dėl Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES, Euratomas) 2020/2093, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiamečių finansinė programa (COM(2023)0337).

20 01 02 01 punktas — Darbo užmokestis ir išmokos — Būstinė ir atstovybės

2024 m. biudžeto projektas	2024. Tarybos pozicija	2024. Parlamento pozicija	2024 Patikslintas biudžeto projektas	2024 Taikinimas
2 553 616 000	2 553 616 000	2 553 616 000	2 549 939 000	2 549 939 000

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas padengti šioms pareigūnų ir laikinųjų tarnautojų, užimančių etatų sąrašė numatytas pareigas, išskyrus trečiosiose valstybėse dirbančius darbuotojus, išlaidoms:

- atlyginimams, išmokoms ir kitiems su atlyginimais susijusiems mokėjimams,
- draudimo nuo nelaimingų atsitikimų ir sveikatos bei kitoms socialinio draudimo įmokoms,
- laikinųjų tarnautojų draudimui nuo nedarbo ir Komisijos mokėjimams laikiniams tarnautojams, kad jie įgytų arba išsaugotų teises į pensiją kilmės valstybėje,
- įvairioms išmokoms ir pašalpoms,
- išmokoms pareigūnams ir laikiniams tarnautojams už pamaininį darbą arba budėjimą darbo vietoje arba namuose,
- išmokoms bandomajam laikotarpiui priimtam pareigūnui, atleidžiamam iš tarnybos dėl akivaizdaus netinkamumo eiti pareigas,
- išmokoms, institucijai nutraukus laikinosios tarnybos sutartį,
- išlaidoms, susijusioms su apsaugos priemonėmis Komisijos atstovybėse Sąjungoje ir Sąjungos delegacijose Sąjungos teritorijoje dirbančių pareigūnų namuose, kompensuoti,
- fiksuoto dydžio išmokoms ir mokėjimams pagal valandinius tarifus už AST kategorijos pareigūnų viršvalandžius, kurių pagal sudarytus susitarimus negalima kompensuoti laisvu laiku,
- korekcinių koeficientų, taikomų pareigūnų ir laikinųjų tarnautojų atlyginimams, ir korekcinių koeficientų, taikomų tarnybinių pajamų daliai, perduamai į kitą nei darbo vietos valstybę, išlaidoms,
- visų atlyginimų tikslinimų per finansinius metus išlaidoms.

Asignuotosios pajamos (kilmė, apskaičiuotosios sumos ir atitinkamas pajamų suvestinės straipsnis ar punktas).

Kitos asignuotosios pajamos

51 247 942 3 2 0 1

Teisinis pagrindas:

Europos Sąjungos pareigūnų tarnybos nuostatai.

Kitų Europos Sąjungos tarnautojų įdarbinimo sąlygos.

20 03 16 01 punktas — Individualių išmokų administravimo ir mokėjimo biuras

2024 m. biudžeto projektas	2024. Tarybos pozicija	2024. Parlamento pozicija	2024 Patikslintas biudžeto projektas	2024 Taikinimas
53 833 100	53 833 100	53 833 100	54 133 100	54 133 100

21 02 01 15 punktas — Kalhemas (Jungtinė Karalystė)

2024 m. biudžeto projektas	2024. Tarybos pozicija	2024. Parlamento pozicija	2024 Patikslintas biudžeto projektas	2024 Taikinimas
—	p.m.	p.m.	—	

30 02 02 straipsnis — Diferencijuotieji asignavimai

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
720 585 677	267 048 376	715 585 677	262 048 376	720 585 677	267 048 376	90 136 376	61 071 376	90 136 376	61 071 376

Pastabos:

Šioje antraštinėje dalyje įrašyti asignavimai skirti tik dviem atvejams: a) kai sudarant biudžetą konkrečiam veiksmui nėra numatytas pagrindinis teisės aktas ir b) kai kyla pagrįstų abejonių, ar asignavimai yra pakankami arba ar bus galima įgyvendinti atitinkamoje biudžeto išlaidų kategorijoje įrašytus asignavimus, laikantis patikimą finansų valdymą atitinkančių sąlygų. Šiame straipsnyje įrašyti asignavimai gali būti panaudoti tik juos perkėlus pagal Finansinio reglamento 31 straipsnyje įtvirtintą procedūrą.

Taikomas šis suskaidymas (įsipareigojimai, mokėjimai):

1.	Straipsnis	02 10 06	Europos Sąjungos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra (ACER)	1 830 000	1 830 000
2.	Straipsnis	03 10 05	Kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu institucija	5 107 785	5 107 785
3.	Straipsnis	07 10 07	Europos Sąjungos bendradarbiavimo baudžiamosios teisės srityje agentūra (Eurojustas)	2 158 000	1 693 000
4.	Straipsnis	08 05 01	Trečiųjų valstybių vandenyse Sąjungos žvejybos laivais vykdomos žvejybos veiklos valdymo pagrindo nustatymas	66 850 000	38 250 000
5.	Straipsnis	09 10 01	Europos cheminių medžiagų agentūra — Aplinkos srities direktyvos ir tarptautinės konvencijos	2 216 153	2 216 153
6.	Straipsnis	09 10 02	Europos aplinkos agentūra	5 170 438	5 170 438
7.	Straipsnis	11 10 02	Europos Sąjungos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra (eu-LISA)	4 763 000	4 763 000
8.	Straipsnis	12 10 01	Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūra (Europolas)	2 041 000	2 041 000
Iš viso				90 136 376	61 071 376

Teisinis pagrindas:

2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1).

30 04 01 straipsnis — Solidarumo ir neatidėliotinos pagalbos rezervas (SEAR)

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
1 301 395 001	1 301 395 001	1 301 395 001	1 301 395 001	2 393 395 001	2 393 395 001	1 301 395 001	1 301 395 001	1 301 395 001	1 301 395 001

S 03 01 09 — Europos Sąjungos kibernetinio saugumo agentūra (ENISA)

Pareigų grupė ir lygis	Europos Sąjungos kibernetinio saugumo agentūra (ENISA)			
	2024		2023	
	Pagal Sąjungos biudžetą leidžiamas pareigybių skaičius		Pagal Sąjungos biudžetą leidžiamas pareigybių skaičius	
	Nuolatiniai etatai	Laikini etatai	Nuolatiniai etatai	Laikini etatai
AD 16				
AD 15		1		1
AD 14				
AD 13		2		2
AD 12		4		4
AD 11		3		2
AD 10		4		4
AD 9		14		11
AD 8		15		25
AD 7		13		10
AD 6		7		4
AD 5				
<i>AD Tarpinis skaičius</i>		63		63
AST 11				
AST 10				
AST 9				
AST 8		3		2
AST 7		2		4
AST 6		7		7
AST 5		4		5
AST 4		2		1
AST 3		1		
AST 2				
AST 1				
<i>AST Tarpinis skaičius</i>		19		19
AST/SC 6				
AST/SC 5				
AST/SC 4				
AST/SC 3				
AST/SC 2				
AST/SC 1				
<i>AST/SC Tarpinis skaičius</i>				
Iš viso		82		82
Bendra suma	82		82	

S 03 01 23 — Europos Sąjungos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra („eu-LISA“)

Pareigų grupė ir lygis	Europos Sąjungos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra („eu-LISA“)			
	2024		2023	
	Pagal Sąjungos biudžetą leidžiamas pareigybių skaičius		Pagal Sąjungos biudžetą leidžiamas pareigybių skaičius	
	Nuolatiniai etatai	Laikini etatai	Nuolatiniai etatai	Laikini etatai
AD 16				
AD 15				1
AD 14		2		1
AD 13		3		3
AD 12		4		4
AD 11		11		11
AD 10		13		12
AD 9		27		22
AD 8		41		38
AD 7		8		11
AD 6		49		46
AD 5		17		20
<i>AD Tarpinis skaičius</i>		<i>175</i>		<i>169</i>
AST 11				
AST 10				
AST 9		1		1
AST 8		5		4
AST 7		8		6
AST 6		12		12
AST 5		10		11
AST 4		15		13
AST 3		2		6
AST 2				
AST 1				
<i>AST Tarpinis skaičius</i>		<i>53</i>		<i>53</i>
AST/SC 6				
AST/SC 5				
AST/SC 4				
AST/SC 3				
AST/SC 2				
AST/SC 1				
<i>AST/SC Tarpinis skaičius</i>				
Iš viso		228		222
Bendra suma	228		222	

S 03 01 24 — Europos Sąjungos prieglobsčio agentūra (EUAA)

Pareigų grupė ir lygis	Europos Sąjungos prieglobsčio agentūra (EUAA)			
	2024		2023	
	Pagal Sąjungos biudžetą leidžiamas pareigybių skaičius		Pagal Sąjungos biudžetą leidžiamas pareigybių skaičius	
	Nuolatiniai etatai	Laikini etatai	Nuolatiniai etatai	Laikini etatai
AD 16				
AD 15		1		1
AD 14				
AD 13		3		3
AD 12		7		5
AD 11		3		3
AD 10		20		17
AD 9		30		23
AD 8		61		70
AD 7		65		68
AD 6		30		26
AD 5		16		20
<i>AD Tarpinis skaičius</i>		236		236
AST 11				
AST 10				
AST 9				
AST 8				
AST 7				
AST 6		5		5
AST 5		32		30
AST 4		58		60
AST 3		33		33
AST 2		7		7
AST 1				
<i>AST Tarpinis skaičius</i>		135		135
AST/SC 6				
AST/SC 5				
AST/SC 4				
AST/SC 3				
AST/SC 2				
AST/SC 1				
<i>AST/SC Tarpinis skaičius</i>				
Iš viso		371		371
Bendra suma	371		371	

S 03 01 28 — Europos Sąjungos bendradarbiavimo baudžiamosios teisenos srityje agentūra (Eurojustas)

Pareigų grupė ir lygis	Europos Sąjungos bendradarbiavimo baudžiamosios teisenos srityje agentūra (Eurojustas)			
	2024		2023	
	Pagal Sąjungos biudžetą leidžiamas pareigybių skaičius		Pagal Sąjungos biudžetą leidžiamas pareigybių skaičius	
	Nuolatiniai etatai	Laikini etatai	Nuolatiniai etatai	Laikini etatai
AD 16				
AD 15				
AD 14		1		1
AD 13		1		1
AD 12		3		2
AD 11		6		7
AD 10		15		14
AD 9		20		23
AD 8		25		24
AD 7		27		26
AD 6		5		4
AD 5		31		23
<i>AD Tarpinis skaičius</i>		<i>134</i>		<i>125</i>
AST 11				
AST 10				
AST 9		1		1
AST 8		1		1
AST 7		1		1
AST 6		17		17
AST 5		53		53
AST 4		36		34
AST 3				
AST 2				
AST 1				
<i>AST Tarpinis skaičius</i>		<i>109</i>		<i>107</i>
AST/SC 6				
AST/SC 5				
AST/SC 4				
AST/SC 3				
AST/SC 2				
AST/SC 1				
<i>AST/SC Tarpinis skaičius</i>				
Iš viso		243		232
Bendra suma	243		232	

S 03 01 31 — Europos prokuratūra

Pareigų grupė ir lygis	Europos prokuratūra			
	2024		2023	
	Pagal Sąjungos biudžetą leidžiamas pareigybių skaičius		Pagal Sąjungos biudžetą leidžiamas pareigybių skaičius	
	Nuolatiniai etatai	Laikini etatai	Nuolatiniai etatai	Laikini etatai
AD 16				
AD 15		1		1
AD 14		1		1
AD 13		23		23
AD 12		3		3
AD 11		2		2
AD 10		9		9
AD 9		8		8
AD 8		17		17
AD 7		40		40
AD 6		34		33
AD 5		9		9
<i>AD Tarpinis skaičius</i>		<i>147</i>		<i>146</i>
AST 11				
AST 10				
AST 9		1		1
AST 8		1		1
AST 7				
AST 6		3		3
AST 5		13		13
AST 4		37		25
AST 3		6		6
AST 2				
AST 1				
<i>AST Tarpinis skaičius</i>		<i>61</i>		<i>49</i>
AST/SC 6				
AST/SC 5				
AST/SC 4				
AST/SC 3		1		1
AST/SC 2		3		3
AST/SC 1				
<i>AST/SC Tarpinis skaičius</i>		<i>4</i>		<i>4</i>
Iš viso		212		199
Bendra suma	212		199	

S 03 01 32 — Europos darbo institucija (ELA)

Pareigų grupė ir lygis	Europos darbo institucija (ELA)			
	2024		2023	
	Pagal Sąjungos biudžetą leidžiamas pareigybių skaičius		Pagal Sąjungos biudžetą leidžiamas pareigybių skaičius	
	Nuolatiniai etatai	Laikini etatai	Nuolatiniai etatai	Laikini etatai
AD 16				
AD 15				
AD 14		1		1
AD 13				
AD 12				
AD 11		5		3
AD 10		1		3
AD 9		5		1
AD 8		14		14
AD 7		8		10
AD 6		18		18
AD 5				2
<i>AD Tarpinis skaičius</i>		52		52
AST 11				
AST 10				
AST 9				
AST 8				
AST 7				
AST 6				
AST 5		2		1
AST 4		12		6
AST 3		1		8
AST 2				
AST 1				
<i>AST Tarpinis skaičius</i>		15		15
AST/SC 6				
AST/SC 5				
AST/SC 4				
AST/SC 3				
AST/SC 2		2		2
AST/SC 1				
<i>AST/SC Tarpinis skaičius</i>		2		2
Iš viso		69		69
Bendra suma	69		69	

O3 01 02 straipsnis — Išorės personalas

2024 m. biudžeto projektas	2024. Tarybos pozicija	2024. Parlamento pozicija	2024 Patikslintas biudžeto projektas	2024 Taikinimas
20 564 000	20 564 000	20 564 000	20 864 000	20 864 000

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas šioms išlaidoms padengti:

- sutartininkų (kaip tai suprantama Įdarbinimo sąlygų IV antraštinėje dalyje) darbo užmokesčiui, institucijos mokamoms socialinio draudimo įmokoms už sutartininkus, kaip apibrėžta IV antraštinėje dalyje, ir tokio personalo darbo užmokesčiui taikomų korekcinų koeficientų išlaidoms,
- (darbo užmokesčio, draudimo ir kt.) išlaidoms, kilusioms sudarius su išorės personalu privatinės teisės sutartis ir įdarbinus agentūros darbuotojus,
- išlaidoms personalui, numatytam paslaugų sutartyse dėl techninio ir administracinio darbo atlikimo, papildomos pagalbos ir intelektinių paslaugų teikimo,
- nacionalinių valstybės tarnautojų ar kitų ekspertų, deleguotų arba laikinai paskirtų dirbti Tarnyboje išlaidoms, taip pat papildomoms išlaidoms, susijusioms su pareigūnų delegavimu į nacionalines valstybės tarnybas arba tarptautines organizacijas,
- visų atlyginimų tikslinimų per finansinius metus išlaidoms.

Asignuotosios pajamos (kilmė, apskaičiuotosios sumos ir atitinkamas pajamų suvestinės straipsnis ar punktas).

Kitos asignuotosios pajamos

4 938 100 3 2 0 2

Teisinis pagrindas:

Komisijos patvirtintos taisyklės, reglamentuojančios paskyrimą, atlyginimus ir kitas finansines sąlygas.

PP 01 23 05 punktas — Bandomasis projektas — Paieškos ir gelbėjimo operacijos naudojantis aviacija ir jūrų transportu

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
p.m.	1 000 000	p.m.	1 000 000	990 000	1 495 000	p.m.	1 000 000	990 000	1 247 500

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas per bandomąjį projektą neįvykdytiems ankstesnių metų įsipareigojimams padengti.

Viena iš specialių GALILEO funkcijų yra paieška ir gelbėjimas. Paieškos ir gelbėjimo paslaugos nuolat plėtojamos siekiant padėti nelaimės ištiktiems žmonėms, tačiau, atsižvelgiant į dabartinę geopolitinę padėtį, jomis Sąjungoje turėtų būti naudojamosi dažniau. Tai galima padaryti pasinaudojant besiformuojančiomis technologijomis, skatinančiomis skaitmeninius ir saugesnius procesus. Pažangi paieškos ir gelbėjimo veikla atvers naujų verslo galimybių, taip pat lems naujus iššūkius, prisidės prie Sąjungos skaitmeninimo, darnumo ir atsparumo uždavinių sprendimo.

Įgyvendinant projektą siekiama:

- konsoliduoti operacijų sąvoką ir padėties nustatymo poreikius, susijusių su paieška ir gelbėjimu;
- apibrėžti pagrindinius uždavinius, kuriuos reikia išspręsti, kad būtų užtikrinta saugi operacija ir stabilus padėties nustatymas;
- nustatyti ir išanalizuoti technines ir reguliavimo kliūtis (pvz., standartų ir reguliavimo trūkumas), pramonės vertės grandinę ir naujus verslo modelius, kurių galėtų atsirasti;
- nustatyti galimus veiksmus valstybių narių, regionų ir vietos lygmenimis siekiant paskatinti verslo plėtrą ir padėti MVĮ įgyvendinti ES kosmoso srities sprendimus, kad ES laivynams (tiek orlaiviams, tiek laivams) būtų pasiūlyti saugesni sprendimai;
- kurti transporto priemonėse montuojamą įrangą, kurioje naudojami GALILEO signalai, kad būtų patenkinti pagrindiniai poreikiai, kurie, naudojant esamą įrangą, iki šiol nebuvo patenkinti, daugiausia dėmesio skiriant GALILEO paieškos ir gelbėjimo paslaugos naudojimui. Pagal šį bandomąjį projektą sukurti įrangos prototipai turėtų būti grindžiami, jei įmanoma, esamais komerciniais standartiniais komponentais;
- įgyvendinti kelias demonstracijas, skirtas komerciniams orlaiviams ir žvejybos laivams. Tikslas – parodyti įgyvendinamumą ir pridėtinę vertę sektoriui, patvirtinti veiklos, kurioje dalyvauja aviacijos ir jūrinių kystės sektoriaus dalyviai bei įvairių šalių kompetentingos institucijos, koncepciją. Parodomuosiuose orlaiviuose ir laivuose įrengiamas bent švyturio radijo prototipas, kurį galima aktyvuoti nuotoliniu būdu naudojant GALILEO signalus ir konkrečius užkoduotus pranešimus;
- prisidėti rengiant naujų standartų projektus, kuriais nustatomi: 1) būtinieji 406 MHz radijo švyturių naudojimo reikalavimai komerciniuose orlaiviuose (ELT-DT) ir žvejybos laivuose (EPIRB), kad juos būtų galima aktyvuoti nuotoliniu būdu, ir 2) būtini bandymai, kurių reikia siekiant patikrinti, kaip laikomasi veiksmingumo reikalavimų, remiant būsima reguliavimo iniciatyva Europoje;
- dalyvauti veikiančiose darbo grupėse, kuriose svarstomi paieškos ir gelbėjimo švyturių sprendimai, įskaitant įvairias viešojo ir privačiojo sektorių platformas, ir apklausti pagrindinius pramonės suinteresuotuosius subjektus, pvz., orlaivių naudotojus, žvejybos laivų asociacijas, laivų operatorius, atitinkamas už paiešką ir gelbėjimą atsakingas jūrų ir aviacijos valdžios institucijas;

– apibendrinti naudotojų reikalavimus ir apibrėžti įrangos (švyturiai) reikalavimus.

Tarptautinė paieškos ir gelbėjimo organizacija „COSPAS-Sarsat“ padeda vidutiniškai kasmet išgelbėti apie 2 000 žmonių. Naudojama įranga (406 MHz radijo švyturys) apima pagrindines privalomas funkcijas perduoti išpėjamąjį pranešimą į palydovus, kurie perduoda informaciją į antžeminę infrastruktūrą. GALILEO jau prisideda – jo palydovai suteikia galimybę naudotis pranešimų persiuntimu, – t.y. bazės ir mobilaus objekto jungties paslauga, antžeminėje infrastruktūroje nustatant švyturio vietą ir aktyvuojant paieškos ir gelbėjimo pajėgas.

Šiuo metu GALILEO suteikia papildomą galimybę, pagrindinis tikslas – aktyvuotam švyturiui suteikti patvirtinimą, vadinamąjį grįžtamąjį jungtį.

Galimybė turėti ryšio kanalą iš GALILEO infrastruktūros į bet kurį pasaulyje esantį švyturį suteiks galimybę vykdyti naujas funkcijas, o viena iš svarbiausių funkcijų yra galimybė prireikus nuotoliniu būdu iš antžeminės infrastruktūros aktyvuoti švyturį.

Komercinės aviacijos sektoriuje buvo atliktas parengiamasis darbas, kurį atlikus paskelbtas minimalusis aviacijos sistemos veikimo standartas (EUROCAE ED-277), ir kuriame aprašytos veiklos procedūros, kurias reikia įdiegti, kad būtų sudarytos sąlygos tokiai raidai. Tačiau kol kas nėra nustatytas minimalusis švyturių veikimo standartas, kuris galėtų būti naudojamas ateityje apibrėžiant reglamentavimą. Iš tiesų, Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūra (EASA), pristačiusi orlaivių sekimo reikalavimus, nurodo, kad nuotolinio švyturio aktyvavimą reikia toliau tobulinti. Orlaivių švyturių standarte (EUROCAE ED-62B) dar nenumatyta galimybė aktyvuoti nuotoliniu būdu.

Kita vertus, nuotolinio švyturio aktyvavimas – tai jūrininkystės sektoriaus dėmesį traukiantis aspektas, visų pirma orientuojamasi į žvejybos laivų sektorių, nes matoma nauda, susijusi su žvejų gyvybių apsaugojimu.

ES palydovų duomenys iš sistemų GALILEO ir EGNOS bus pagrindiniai šios transformacijos veiksniai, nes bus lengviau gauti patikimą ir tikslią padėties nustatymo informaciją, reikalingą spartesnei paieškos ir gelbėjimo veiklai. Sistema GALILEO užtikrins: 1) ryšio kanalą, kad būtų galima aktyvuoti švyturį, ir 2) atstumo matavimo signalus, kad būtų galima pagerinti padėties tikslumą GPS atžvilgiu ir taip greičiau ir tiksliau nustatyti nelaimės ištikto asmens buvimo vietą. Pasinaudojant SBAS (EGNOS – Europa) bus atliekamos papildomos korekcijos, kad, nustačius nelaimės vietą, pvz., atvejais, kai reikia pasinaudoti sraigtasparniu ekstremaliųjų situacijų operacijoms, būtų galima užtikrinti didesnę tikslumą ir nuoseklumą ir taip saugiai įgyvendinti gelbėjimo procesą.

Teisinis pagrindas:

Bandomasis projektas, kaip nustatyta 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1) 58 straipsnio 2 dalyje.

PP 01 24 straipsnis — 2024 m.

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Isipareigojimai	Mokėjimai	Isipareigojimai	Mokėjimai	Isipareigojimai	Mokėjimai	Isipareigojimai	Mokėjimai	Isipareigojimai	Mokėjimai
				5 390 000	2 695 000			5 390 000	1 347 500

Pastabos:

Teisinis pagrindas:

Susiję teisės aktai:

PP 01 24 01 punktas — Bandomasis projektas — Lustų diplomatijos paramos iniciatyva

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
				990 000	495 000			990 000	247 500

Pastabos:

Puslaidininkiai yra šiuolaikinės ekonomikos pagrindas, pagrindinis besiformuojančių technologijų elementas ir svarbiausias geopolitinės konkurencijos veiksnys. Europa negali tapti visiškai savarankiška, tačiau ji priklauso nuo panašiai mąstančių šalių partnerių, kad galėtų įvairinti ir apsaugoti savo puslaidininkių tiekimo grandines, kartu pasinaudodama savo diplomatine galia, kad sušvelnintų krizę ar užkirstų jai kelią ir užsitikrintų strateginį savarankiškumą. JAV jau įsteigė aljansą „Chips4“, kuriame ES nedalyvauja. Jei Europa nori tapti svarbiu lustų vertės grandinės subjektu, ji taip pat turi investuoti į savo lustų diplomatijos konkurencingumą ir užtikrinti, kad ji taptų užsienio politikos pagrindu.

Įgyvendinant šį projektą būtų užmegzti du dvišaliai Europos suinteresuotųjų subjektų ir strateginių partnerių dialogai, siekiant stiprinti koordinavimą ir pasitikėjimo stiprinimą strateginiais, diplomatiniais, prekybos ir saugumo klausimais puslaidininkių ir puslaidininkių technologijų srityje, įskaitant tokias temas kaip apsaugos priemonės, eksporto kontrolė, intelektinės nuosavybės apsauga, tiekimo grandinės saugumas, standartai, sertifikavimas ir žaliosios inovacijos. Jis padėtų geriau suprasti puslaidininkių vertės grandinę ir jos raidą, taip pat stiprinti Europos ekosistemą pasitelkiant tarptautines partnerystes.

Konkretūs šio projekto tikslai yra padėti:

- vykdyti neformaliąją diplomatiją, kad būtų padidintas visų susijusių Europos nevalstybinių puslaidininkių ekosistemos ir šalių partnerių suinteresuotųjų subjektų bendras sutarimas ir koordinavimas, pasitelkiant dialogo darbo kryptį;
- geriau suprasti ir analizuoti veiksnius, turinčius įtakos puslaidininkių vertės grandinei ir jos raidai, atliekant mokslinių tyrimų darbo kryptį;
- skatinti ES ekonominę bazę, konkurencingumą, augimą, standartus ir indėlį į pasaulinę puslaidininkių vertės grandinę bei jos atsparumą šalyse partnerėse, pasitelkiant propagavimo darbo kryptį.

Siekiant šių tikslų, turėtų būti nustatytos trys darbo kryptys, apimančios toliau pateikiamą orientacinį veiklos rūšių sąrašą.

– Dialogas. Pagrindinė šio projekto veikla – organizuoti neformalius konsultacinius susitikimus su pagrindiniais pasauliniais partneriais bendrų arba vienodos linkmės interesų puslaidininkių temomis. Priešingai nei oficialioji diplomatija, kuri jau gali būti vykdoma, neformalioji diplomatija yra neoficiali, joje dalyvauja pramonė ir ją padeda vykdyti pilietinės visuomenės organizacijos. Tai suteikia greitesnius ir neoficialius bendravimo su strateginiais partneriais kanalus.

– Moksliniai tyrimai. Informaciniai pranešimai ir moksliniai tyrimai, kuriais remiamos konsultacijos ir kitos dalyvavimo formos ir kurių metu teikiama informacija, taip pat bendros mokslinių tyrimų iniciatyvos su suinteresuotaisiais subjektais iš šalių partnerių, kad būtų galima teikti informaciją siekiant parengti ir stebėti vertės grandinės pastangas.

– Interesų gynimas. Specialūs informavimo ir viešosios diplomatijos kanalai, skirti skleisti ir propaguoti ES lustų politiką, interesus ir laimėjimus Europoje ir užsienyje, pvz., konferencijose, socialinėje žiniasklaidoje, tradicinėje žiniasklaidoje, rašytiniuose leidiniuose ir kitais kanalais.

Prioritetai ir numatomi rezultatai yra šie:

- stiprinti neformaliąją diplomatiją, Europos koordinavimą, dalyvavimą ir interesų gynimą reguliariai palaikant dialogus ir konsultuojantis su pagrindiniais pasauliniais partneriais bendrų ar vienodos linkmės interesų puslaidininkių temomis;
- didinti sutarimą su šalimis partnerėmis dėl to, kaip padidinti tiekimo grandinės saugumą ir patikimą gamyklų sertifikavimo programą;
- stiprinti įvairių suinteresuotųjų subjektų dalyvavimą ir pasitikėjimo stiprinimą tarp Europos nevalstybinių suinteresuotųjų subjektų puslaidininkių ekosistemoje ir su šalimis partnerėmis;
- skatinti bendradarbiavimą su strateginiais partneriais mokslinių tyrimų ir plėtros bei darbo jėgos plėtojimo srityje;
- didinti ES geriausios patirties sklaidą tiekimo grandinės saugumo, mokslinių tyrimų ir plėtros ar kitose vienodos linkmės interesų srityje;
- remti oficialius vyriausybės neformaliuosius dialogus ir sprendimus, susijusius su atitinkamų pramonės ir pilietinės visuomenės veikėjų puslaidininkių ekosistemoje įžvalgomis, ir teikti jiems informaciją;
- stiprinti ES ir šalių partnerių standartų, politikos ir geriausios praktikos konvergenciją;
- pasiūlyti Europos suinteresuotiesiems subjektams būdus informuoti kitas delegacijas;
- remti Komisijos veiklą ES lustų akto klausimais, visų pirma tarptautinio bendradarbiavimo ir tiekimo bei vertės grandinių aprašo ir stebėsenos srityje;
- remti numatomą ES ekonominio saugumo strategijos veiklą, susijusią su puslaidininkiais ir puslaidininkių technologijomis.

Teisinis pagrindas:

Bandomasis projektas, kaip nustatyta 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1) 58 straipsnio 2 dalyje.

PP 01 24 02 punktas — Bandomasis projektas – Kosmoso sektoriui skirtos aplinkosauginio pėdsako matavimo metodikos parengimas

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
				2 450 000	1 225 000			2 450 000	612 500

Pastabos:

Paskelbusi Europos žaliąjį kursą Europos Komisija nustatė tikslą, kad Europa taptų pirmuoju neutralaus poveikio klimatui žemynu. Siekiama, kad visi ES sektoriai, įskaitant ES kosmoso sektorių, galėtų atlikti šią užduotį. Nors pripažįstama, kad gyvavimo ciklo analizė yra tinkamiausia poveikio aplinkai vertinimo ir veiksmų šioje srityje metodika, šiuo metu nėra bendrai sutartos konkrečioms sektoriams skirtos metodikos, taip pat trūksta duomenų, o standartiniai gyvavimo ciklo analizės poveikio vertinimo metodai neapima kelių svarbių aplinkosaugos aspektų.

Bandomojo projekto tikslas – sukurti kosmoso sektoriui skirtą kosmoso veiklos gyvavimo ciklo analizės metodiką, įskaitant poveikio Žemės aplinkai ypatumus ir poveikį kosmoso aplinkai.

Trys pagrindiniai tokių kosmoso sektoriui būdingų metodikų privalumai yra šie:

- tai leistų palyginti produkto aplinkosauginį veiksmingumą su panašių produktų aplinkosauginiu veiksmingumu Europos rinkoje;
- tai užtikrintų sąžiningą gamintojų konkurenciją ir pagerintų komunikaciją taikant standartizuotą požiūrį į produktų aplinkosauginį veiksmingumą;
- produkto aplinkosauginiu pėdsaku grindžiama metodika padeda suprasti tiekimo grandinę ir išteklių naudojimą, nustatyti jų prioritetus ir juos pagerinti taikant gyvavimo ciklo metodą. Tai galėtų padėti įgyvendinti išteklių taupymo priemonės ir sutelkti dėmesį į tas sritis, kurios daro didžiausią poveikį bendram produktų aplinkosauginiam veiksmingumui.

Kosmoso tiekimo grandinę galima suskirstyti į dvi sritis: atskiriant poveikį Žemės aplinkai ir poveikį kosmoso aplinkai.

Veiklos kosminėje erdvėje poveikis Žemės aplinkai daugiausia susijęs su kosminių sistemų ir paleidimo įrenginių gamyba ir eksploatavimu, paleidimo veikla sistemų išdėstymui orbitoje, kosminių sistemų komponentais, kurie išlieka sugrįžę į atmosferą ir kuriuose yra kuro ir (arba) radioaktyviųjų medžiagų, ir biologiniu pavojumi, kylančiu grąžinus mėginius iš kitų dangaus kūnų tyrinėjimo misijų.

Veiklos kosminėje erdvėje poveikį kosmoso aplinkai lemia kosminių šiukšlių susidarymas dėl kosminių sistemų paleidimo į orbitą (pvz., paleidimo įrenginio viršutinių pakopų, palydovų paleidimo laikiklių, raketinio kuro ir dujų išmetimo į kosmosą) ir (arba) netinkamo kosminių objektų šalinimo pasibaigus jų eksploatavimo laikui (pvz., stovėjimo kosminėse kapinėse orbitoje, kosminių objektų pasyvinimo, kontroliuojamo grįžimo), šiukšlių susiskaidymo ir plitimo dėl aktyvių palydovų ir kosminių šiukšlių (įskaitant neaktyvius palydovus ar jų komponentus) susidūrimų orbitoje ir susidūrimų tarp kosminių šiukšlių objektų, kurie gali sukelti grandininę reakciją ir kitų dangaus kūnų užteršimą dėl vykdomos robotų ir žmonių tyrinėjimo veiklos. Nors aplinkos gyvavimo ciklo analizė kosmoso sektoriuje nėra nauja, šiuo metu turima labai nedaug užtikrintos kokybės ir sąveikių apskaitos duomenų rinkinių. Poveikio vertinimo modeliai šiuo metu neapima kelių potencialiai reikšmingų aplinkosaugos aspektų arba į juos neatsižvelgiama dėl to, kad trūksta informacijos ir (arba) kiekybinio išmetamųjų teršalų įvertinimo. Be to, nėra sutarimo dėl bendrų konkretiems sektoriams taikomų gyvavimo ciklo analizės taisyklių visoje vertės grandinėje ir dėl kosmoso sistemoms, projektams ar programoms skirtų etaloninių sistemų.

Teisinis pagrindas:

Bandomasis projektas, kaip nustatyta 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1) 58 straipsnio 2 dalyje.

PP 01 24 03 punktas — Bandomasis projektas – Vietos ir regionų naujojo europinio bauhauzo visuomeninių projektų skatinimas

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
				1 450 000	725 000			1 450 000	362 500

Pastabos:

Naujasis europinis bauhausas (NEB) yra kūrybiška ir tarpdalykinė iniciatyva, susiejanti Europos žaliąjį kursą su mūsų gyvenamąja erdve ir patirtimi. Ši iniciatyva ragina mus visus įsivaizduoti ir kartu kurti tvarią ir įtraukią ateitį, kuri būtų maloni mūsų akims, mintims ir jausmams.

Vienas iš pagrindinių elementų, susiejančių šį požiūrį su vietos teritorijomis ir partneriais, yra naujojo europinio bauhauzo (NEB) laboratorijos organizavimas. NEB laboratorija yra NEB bendruomenei tarnaujanti bendros kūrybos erdvė, skirta gražiams, tvariams ir įtraukiems projektams, kurie gerina mūsų kasdienį gyvenimą, įgyvendinti. Joje daugiausia dėmesio skiriama žmonių tarpusavio ryšiams, mokymuisi vieniems iš kitų ir dalijimuisi patirtimi.

Kitas svarbus elementas, į kurį verta atkreipti dėmesį, yra NEB kompasas – priemonė, padedanti projektų vykdytojams suprasti, kokių mastu konkretus projektas atitinka NEB metodą. Šia priemone paaiškinama, ką reiškia trys pagrindinės NEB vertybės – tvarumas, įtrauktis ir grožis – skirtinguose kontekstuose ir kaip jas būtų galima integruoti ir derinti su darbo principais – dalyvavimu ir tarpdalykiškumu.

Dėl finansavimo iš įvairių ES programų NEB pradėjo įgyvendinti šiuos pokyčius vietos lygmeniu, tačiau galima nuveikti daugiau. Europos Parlamentas keletą kartų, visų pirma savo pranešime dėl NEB, pabrėžė, kad NEB turėtų būti skirtas specialus finansavimas. Atrodo, kad Europoje nepakanka lėšų mažesniems vietos ir regionų lygmens paramos gavėjams, kuriems sunku gauti ES finansavimą įprastais kanalais.

Taigi šio bandomojo projekto tikslas – skatinti ir remti vietos ir regionų lygmens NEB visuomeninius projektus sudarant palankesnes sąlygas gauti finansinę paramą, ypač mažiesiems projektų vykdytojams. Šio projekto rezultatai ir įgyta patirtis galėtų padėti užtikrinti ilgalaikį NEB finansavimą.

Šiame bandomajame projekte siūlomas visapusiškas požiūris ir du papildomi veiksmai, kuriais propaguojamos NEB pagrindinės vertybės ir principai ir skatinami žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos projektai: NEB finansavimo konsultacijų centro įsteigimas ir NEB laboratorijų kuponų sistemos sukūrimas.

a. A veiksmas – NEB finansavimo konsultacijų centras

NEB novatoriško finansavimo konsultacijų centras ieškotų ir nustatytų NEB reikalavimus atitinkančių vietos projektų finansavimo galimybes, kad šie projektai galėtų gauti pradinį finansavimą. Centras siektų pagreitinti projektų finansavimo, visų pirma filantropinio ir sutelktinio finansavimo, be kita ko, ir finansavimo iš kitų viešųjų bei privačių šaltinių, parinkimo spartą ir veiksmingumą. Pirmuoju šio bandomojo projekto įgyvendinimo etapu galėtų būti vykdoma įvairi veikla, pavyzdžiui:

- interaktyvios IT platformos, kurioje socialinės ekonomikos investuotojai, filantropinės organizacijos ir visi kiti tiek viešojo, tiek privačiojo sektoriaus investuotojai prisistatydami vienodame profilyje informuotų apie savo norą remti centrą, sukūrimas. IT platforma taip pat galėtų apimti sutelktinio finansavimo platformą, tarnaujančią Centro tikslams;

- NEB reikalavimus atitinkančių projektų paraiškų rinkimas ir nagrinėjimas. Projektų paraiškos būtų nagrinėjamos remiantis tam tikrais objektyviais kriterijais, kad būtų užtikrintas suderinamumas su NEB vertybėmis ir tikslais. Centras galėtų teikti konsultacijas ir praktinę patirtį projektų rengėjams, kad būtų galima kuo labiau padidinti galimybes pritraukti privatų finansavimą.

Atsižvelgiant į vidutinės trukmės ir ilgalaikius tikslus, Centras galėtų plėtoti veiklą ir teikti:

- vieno langelio principu veikiančių projektų ir jų rėmėjų klientų aptarnavimo skyrių;

– išsamią ir objektyvią paieškos funkciją investuotojams, kad jiems būtų lengviau rasti jų nuožiūra ir konkrečiame sektoriuje tinkamiausius projektus.

b. B veiksmas – NEB laboratorijų kuponų sistema

NEB laboratorijų kuponų sistemą sudarytų vienkartinės išmokos kuponų forma, kurios būtų skiriamos konkurencingomis ir skaidriomis sąlygomis nedideliams vietos ir regionų valdžios institucijų ir privačiojo sektoriaus organizacijų (ypač MVI ir ne pelno organizacijų) pasiūlytiems visuomeniniams projektams.

Šiais veiksmais siekiama:

- remti NEB vertybių ir pagrindinių principų (tarpdisciplininio, daugiapakopio bendradarbiavimo ir dalyvavimo procesų) diegimą ir įgyvendinimą ir
- remti projektus, kuriuose aiškiai patvirtintas įsipareigojimas laikytis NEB vertybių, skatinant ir remiant NEB bendruomenę.

Kuponų sistema bus siekiama atlyginti tiems subjektams ir projektams, kurie yra tvirtai įsipareigoję įgyvendinti NEB ir kurie dirbs taikydami įtraukų ir daugiapakopį valdymą, daugiausia dėmesio skirdami visuomenės uždavinių sprendimui, atsižvelgiant į NEB vertybes.

Kuponų sistemai bus taikomos nesudėtingos patekimo sąlygos, kad būtų pritrauktos vietos ir regionų valdžios institucijos ir subjektai, kurie paprastai nedalyvauja tokiose priemonėse, ir pagal ją bus finansuojami NEB projektai (pvz., 30 000–50 000 EUR už kuponą), kuriais siekiama ekonomikos atsigavimo, tvarumo ir visuomenės sanglaudos, palengvinant pramonės ir socialinius pokyčius, įskaitant prisitaikymą prie klimato kaitos ir jos švelninimą.

NEB kuponų sistemos įgyvendinimas taip pat galėtų būti susietas su naujojo europinio bauhauzo EIT bendruomenės jau atliktu darbu ir juo grindžiamas.

Pagal šį bandomąjį projektą vykdomą operatyvinę veiklą įgyvendins Europos Komisijos Jungtinis tyrimų centras (JRC), bendradarbiaudamas su Regionų komitetu.

JRC bendradarbiautų su NEB bendruomenės partneriais, NEB EIT bendruomene ir glaudžiai bendradarbiautų su kitomis Komisijos tarnybomis, pavyzdžiui, REGIO GD, BUDG GD ir ECFIN GD.

Teisinis pagrindas:

Bandomasis projektas, kaip nustatyta 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1) 58 straipsnio 2 dalyje.

PP 01 24 04 punktas — Bandomasis projektas – Mokslinių tyrimų talentų išlaikymo Europoje stiprinimas

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
				500 000	250 000			500 000	125 000

Pastabos:

Finansavimo mechanizmų stabilumo didinimas ir terminuotų darbo sutarčių skaičiaus mokslinių tyrimų organizacijose mažinimas yra labai svarbus žingsnis siekiant patrauklesnės karjeros mokslinių tyrimų srityje. 2023 m. liepos 13 d. Europos Komisija pateikė pasiūlymą dėl Tarybos

rekomendacijos dėl Europos mokslinių tyrimų, inovacijų ir verslumo talentų pritraukimo ir išlaikymo Europoje sistemos. Šiuo pasiūlymu nustatoma, kad tam tikras darbdavys su visais savo mokslinių tyrimų srities darbuotojais gali sudaryti ne daugiau kaip vieną trečdalį terminuotų darbo sutarčių, o darbdaviai, kurie jau dirba laikydamiesi šios ribos reikalavimo, skatinami siekti sudaryti dar mažiau terminuotų sutarčių. Šiuo metu apie du trečdaliai universitetų mokslo darbuotojų ir beveik visi doktorantai dirba pagal terminuotas darbo sutartis, todėl tai yra labai plataus užmojo tikslas. Net ir pasiekus šį tikslą daug darbuotojų vis dar dirbs pagal terminuotas darbo sutartis.

Be siūlomos Tarybos rekomendacijos, verta atsižvelgti į Europos bendrosios programos vaidmenį sprendžiant šį Europos mokslinių tyrimų erdvės (EMTE) uždavinį. Programa „Europos horizontas“ yra didžiausia pasaulyje mokslinių tyrimų programa, taigi ji yra pajėgi padėti kurti EMTE, kurios pageidaujame.

Dėl to šio bandomojo projekto tikslai yra:

1. Skatinti organizacijas, kurios įdarbina mokslinių tyrimų srities talentus pagal projektais grindžiamą finansavimą, geriau valdyti savo žmogiškąjį kapitalą pereinant nuo įdarbinimo ir išlaikymo pagal projektus prie tvarių, ilgalaikių mokslinių tyrimų pareigybių ir suteikiant laikiniams darbuotojams reikiamų įgūdžių ir žinių būsimiems projektams ar karjerai toje pačioje organizacijoje.
2. Remti ir skatinti organizacijas aktyviai rengti savo laikinuosius darbuotojus ieškoti tinkamų įsidarbinimo galimybių, kai toje pačioje organizacijoje nėra tolesnio užimtumo pasiūlymų, ir teikti jiems paramą šiuo klausimu.

Siekiant šių tikslų, bandomasis projektas turėtų apimti priemones norint:

1. Visapusiškai suprasti darbdavių metodus, susijusius su darbuotojų atleidimu iš darbo, taip pat nacionalinę praktiką, kad būtų nustatytos sėkmingos strategijos, kurios veiksmingai atgrasytų nuo mokslininkų nedarbo, ypač tų, kurie priklauso nuo projektų finansavimo.
2. Plėtoti ir padaryti prieinamą geriausią praktiką ir priemones, padedančias organizacijoms suteikti savo darbuotojams būtinų įgūdžių ir žinių, kuo labiau sumažinant neigiamą poveikį, kurį sukelia darbo keitimas.
3. Padrąsinti ir skatinti naudotis geriausia praktika ir priemonėmis, kurios padeda organizacijoms suteikti savo darbuotojams būtinų įgūdžių ir žinių, kuo labiau sumažinant neigiamą poveikį, kurį sukelia darbo keitimas, kaip tarpininkavimo strategija, kai negalima pasiūlyti nuolatinių darbo sutarčių.
4. Parengti scenarijus ir įvertinti jų įgyvendinamumą atsižvelgiant į naujas bendrosios programos projektų finansavimo ir sutarčių sąlygas, kad būtų skatinami pageidaujami programos naudos gavėjų įdarbinimo ir išlaikymo praktikos pokyčiai. Pagal šiuos scenarijus taip pat būtų galima įvertinti Europos garantijos, siūlomos viešosioms mokslinių tyrimų organizacijoms, kurios samdo mokslo darbuotojus programos „Europos horizontas“ projektui įgyvendinti pagal sutartį, kuri yra gerokai ilgesnė už projekto vykdymo laikotarpį, pagrįstumą.

Galiausiai, atsižvelgiant į kiekvienos valstybės narės interesą užkirsti kelią mokslo darbuotojų nedarbui, jau egzistuoja nacionalinė praktika. Todėl dar vienas svarbus uždavinys – nustatyti ir palyginti šią nacionalinę praktiką, kad būtų galima nustatyti sėkmingas strategijas, kurios veiksmingai atgrasytų nuo mokslininkų nedarbo, ypač tų, kurie priklauso nuo projektų finansavimo.

Teisinis pagrindas:

Bandomasis projektas, kaip nustatyta 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr.

1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1) 58 straipsnio 2 dalyje.

PP 02 23 05 punktas — Bandomasis projektas — Europos reaktyvinių degalų standartų ir saugos sertifikavimo įstaiga

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	990 000	495 000	p.m.	p.m.	990 000	247 500

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas per bandomąjį projektą neįvykdytiems ankstesnių metų įsipareigojimams padengti.

Šio bandomojo projekto tikslas – skatinti Europos lyderystę ir savarankiškumą aviacijos degalų standartų srityje. Šiuo metu Sąjunga saugumo ir tvarumo sumetimais nustato įvairių rūšių transporto, išskyrus aviacijos sektorių, degalų standartus. Tai kelia sunkumų užtikrinant ir propaguojant Sąjungos interesus, be kita ko, susijusius su internalizavimui technologijų srityje ir tvarumu, taip pat siekiant išvengti kliūčių sertifikavimo srityje bei užtikrinti, kad būtų išlaikytas viešasis interesas.

Siekiant laikytis Europos žaliojo kurso ir Europos klimato teisės akte nustatytų tikslų, įskaitant apskritai transporto sektorių ir konkrečiai aviacijos sektorių, reikia nuolat siekti mažinti esamų ir būsimų reaktyvinių degalų poveikį klimatui bei aplinkai. Iš tiesų, jų sudėtis tiesiogiai atspindės vienam keleiviui per nuvažiuotą kilometrą tenkančiame išmetamo CO₂ kiekyje, tačiau faktiškai ir kitų nei CO₂ išmetamų teršalų kiekyje, kurių poveikis klimatui, Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūros (EASA) vertinimu, yra dvigubai didesnis nei vien tik išmetamų CO₂ teršalų. Nors tvarus aviacijos kuras ir, konkrečiau, sintetiniai degalai padės sumažinti išmetamo CO₂ kiekį, nes jie vis dažniau pakeis tradicinius degalus, pasiūlyme dėl reglamento dėl iniciatyvos „RefuelEU Aviation“ vis dar numatyta, kad dar daugelį metų iškastiniai reaktyviniai degalai sudarys didžiausią aviacinių degalų mišinio dalį. Būtent žibale esančios aromatinės medžiagos ir siera sukelia su CO₂ nesusijusį poveikį ir šį klausimą būtina skubiai spręsti.

Vienas iš apribojimų, su kuriais susiduriama šioje srityje, yra tai, kad dabartinis reaktyvinių degalų standartizavimo procesas vyksta beveik vien tik JAV įsikūrusioje privačioje organizacijoje „ASTM International“, kuri užima beveik monopolinę padėtį. Dėl šios esamos padėties kyla pavojus, kad gali būti vėluojama ir bus trukdoma sparčiai plėtoti ir įsisavinti potencialias inovacijų galimybes reaktyvinių degalų sudėties srityje, įskaitant saugą, su CO₂ nesusijusio poveikio, taršos ir išmetamo CO₂ kiekio mažinimą, kuriomis, kaip tikimasi, bus galima naudotis būsimais metais. Sąjunga turi būti visapusiškai pasirengusi būti savarankiška šioje srityje, kaip ir daugelyje kitų sektorių, kad galėtų atlikti pradininkės vaidmenį. Jungtinė Karalystė taip pat turi aviacinių degalų standartizacijos įstaigą, taigi Sąjunga yra vienintelė, kuri jos neturi, ir tai kenkia jos savarankiškumui.

Todėl, atsižvelgiant į numatomus pokyčius reaktyvinių degalų srityje, įskaitant tolesnius reikalavimus dėl tvaraus aviacijos kuro sertifikavimo pagal iniciatyvą „RefuelEU Aviation“, ir į poreikį skatinti inovacijas nulinės taršos srityje, svarbu užtikrinti strateginį Sąjungos savarankiškumą. Šis bandomasis projektas būtų pirmasis žingsnis siekiant sukurti naudingą priemonę, kuri suteiktų būtinas struktūras, kad Sąjunga galėtų priimti sprendimus dėl aviacinių degalų bei maišymo savybių standartų ir kriterijų. Ypač svarbu būtų pagaliau daryti pažangą mažinant minimalias aromatinių medžiagų ir sieros ribines vertes, skatinti variklių technologijų raidą ir sudaryti sąlygas eksploatuoti lėktuvus naudojant degalus, kuriuos sudarytų tik tvarus aviacijos kuras.

Atsižvelgiant į atitinkamą poveikį aviacijos sektoriaus saugai, būtų naudinga, jei įgyvendinant šį bandomąjį projektą būtų išnagrinėtos Sąjungoje įsisteigusio subjekto galimybės bei jam nustatyti reikalavimai ir šiuo požiūriu nustatyta, kokį vaidmenį šiame procese galėtų atlikti EASA.

Galiausiai akivaizdu, kad šiuo siūlomą bandomuoju projektu yra remiami įvairūs Sąjungos tikslai, įskaitant strateginį savarankiškumą, technologinį pirmavimą, Paryžiaus susitarimo, Europos žaliojo kurso, Europos klimato teisės akto, Darnaus ir išmanaus judumo strategijos, EASA tvarios aviacijos programos, pasiūlymo dėl reglamento dėl iniciatyvos „RefuelEU Aviation“, kuris turėtų būti priimtas ateinančiais mėnesiais, tikslus, ir įvairi kita aviacijos ir pramonės sričių politika. Be to, įgyvendinant šį projektą būtų galima lengvai siekti bendradarbiavimo su tarptautinėmis aviacijos įstaigomis ir iniciatyvomis, kad būtų užtikrintas nuoseklumas ir suderinimas tarptautiniu lygmeniu, nedarant žalos tarptautinei aviacijai, kartu skatinant siekti didesnių saugos ir tvarumo tikslų.

Teisinis pagrindas:

Bandomasis projektas, kaip nustatyta 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1) 58 straipsnio 2 dalyje.

PP 02 24 straipsnis — 2024 m.

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
				800 000	400 000			800 000	200 000

Pastabos:

Teisinis pagrindas:

Susiję teisės aktai:

PP 02 24 02 punktas — Bandomasis projektas — Tarpvalstybinės dviračių juostų infrastruktūros plėtra

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
				800 000	400 000			800 000	200 000

Pastabos:

Dviračiai yra sveika, netarši ir palyginti nebrangi transporto priemonė, galinti sumažinti priklausomybę nuo iškastiniu kuru varomo transporto.

Dviračių transportas didina miesto teritorijų patrauklumą, jį naudojant sukuriami nauja vietos judumo struktūra ir mažinamas eismo intensyvumas.

Naudojimas dviračių transportu pastaruoju metu taip pat padažnėjo dėl iškastinio kuro kainų padidėjimo prasidėjus Rusijos agresijos karui prieš Ukrainą.

Naujų tarpvalstybinių dviračių juostų tiesimas palengvintų transporto galimybių nepriteklių patiriančių piliečių judumą ir kartu paskatintų sėslaus gyvenimo būdo jaunuolius važinėti dviračiu.

Dviračių juostas galima nutiesti nenaudojamų geležinkelių vietose arba, jei įmanoma, jas galima nutiesti pasivaikščiojimų vietose palei vandens telkinius, tose vietose, kurios neprieinamos automobiliams, kad nebūtų trukdoma kelių eismui.

Tačiau, siekiant visapusiškai išnaudoti dviračių transporto potencialą ir tikslą iki 2030 m. padvigubinti dviračiais nuvažiuotų kilometrų skaičių Europoje, svarbu susidaryti geresnį dabartinės padėties valstybėse narėse vaizdą, kad būtų galima atlikti pagrįstą analizę, kiek papildomai reikia dviračių transporto infrastruktūros.

Todėl šis bandomasis projektas padėtų:

- apibrėžti atitinkamų dviračių duomenų rinkimo metodiką ir
- rinkti duomenis apie valstybėse narėse esančios dviračių infrastruktūros kilometrų skaičių, infrastruktūros kokybę ir dviračių transporto dalį.

Pagrindinis tikslas būtų suteikti tvirtą pagrindą vėlesniems vertinimams, kiek reikėtų išplėsti esamą dviračių transporto infrastruktūrą ES.

Teisinis pagrindas:

Bandomasis projektas, kaip nustatyta 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1) 58 straipsnio 2 dalyje.

PP 03 24 straipsnis — 2024 m.

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
				6 260 000	3 130 000			6 260 000	1 565 000

Pastabos:

Teisinis pagrindas:

Susiję teisės aktai:

PP 03 24 01 punktas — Bandomasis projektas – Geriausios praktikos pavyzdžių lyginamasis tyrimas siekiant griežtesnio ES sankcijų vykdymo užtikrinimo

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
				500 000	250 000			500 000	125 000

Pastabos:

Ribojamosios priemonės (sankcijos) yra esminė priemonė siekiant ES bendros užsienio ir saugumo politikos tikslų. Prie šių tikslų priskirta Sąjungos vertybių apsauga, tarptautinės taikos ir saugumo išsaugojimas, demokratijos, teisinės valstybės ir žmogaus teisių stiprinimas ir rėmimas. Sankcijos tebėra pagrindinė ES priemonių rinkinio priemonė, kuria siekiama atgrasyti nuo agresyvaus ir neliberalaus trečiųjų šalių elgesio, užkirsti jam kelią ir jį pasmerkti. Nors sankcijos daro diplomatinę ir ekonominę poveikį tiksliniams režimams, jos taip pat reiškia papildomą darbą nacionalinėms valstybių narių administracijoms, kurios ne visos turi vienodus pajėgumus spręsti sankcijų vykdymo užtikrinimo problemas. Atsižvelgiant į tai, kad nepakankamas sankcijų įgyvendinimas ir nenuoseklumas skirtingose ES jurisdikcijose taip pat kelia pavojų ES finansiniams interesams ir nacionalinėms finansų sistemoms, svarbu užtikrinti, kad ES sankcijos būtų vienodai įgyvendinamos visoje ES. Tai ypač svarbu įgyvendinant ES sankcijas Rusijai, šios sankcijos priimanamos nuo 2014 m. ir papildomos. Turto išaldymo ir areštavimo darbo grupė, įsteigta bendradarbiaujant įvairiems Komisijos generaliniams direktoratams, yra svarbi sankcijų įgyvendinimo priežiūros struktūra.

Tačiau iššūkį kelia tai, kad sankcijos turi būti vienodai įgyvendinamos 27 valstybių narių struktūrose, kurias sudaro kelios nacionalinės kompetentingos institucijos.

Siekiant pažaboti ES sankcijų apėjamą ir padėti valstybėms narėms vykdyti sankcijų įgyvendinimo užduotis, vykdant šį bandomąjį projektą siūloma atlikti geriausios praktikos ir sinergijos pavyzdžių, kurie būtų naudingi ES sankcijų politikai, tyrimą, atsižvelgiant į JAV Užsienio turto kontrolės tarnybos (OFAC) ir Jungtinės Karalystės sankcijų vykdymo užtikrinimo institucijos (OFSI) pavyzdžius. Kadangi OFAC ir OFSI yra centralizuotos įstaigos, kurios prižiūri ir palengvina sankcijų įgyvendinimą visose savo jurisdikcijose, jų pavyzdys galėtų padėti užtikrinti geresnį sankcijų vykdymą visoje ES. Be to, tyrime daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama tam, kaip veikia esama sankcijų vykdymo užtikrinimo įstaigų sistema kiekvienoje ES valstybėje narėje. Tai padėtų nustatyti panašumus, skirtumus, geriausią praktiką ir trūkstamus elementus visose ES jurisdikcijose.

Atsižvelgiant į tai, kad kiekviena valstybė narė paskiria labai skirtingą už ES sankcijų vykdymą atsakingų nacionalinių institucijų grupę ir skaičių (šiuo metu bent 160 oficialiai paskirtų institucijų), būtų naudinga nustatyti, kokių mastu centralizuota sankcijų įgyvendinimo įstaiga būtų naudinga ES sankcijų įgyvendinimui, palyginti su pavienių nacionalinių įstaigų tinklu. Toks tyrimas padėtų nustatyti, kaip būtų galima sumažinti „išvengiamą“ sankcijų apėjamą, kalbant apie turto įšaldymą ir konfiskavimą, vizas ir draudimus keliauti.

Kitas svarbus tyrimo aspektas būtų biudžeto išteklių, skirtų sankcijoms užtikrinti pagal esamą ES sankcijų sistemą, ir OFAC bei OFSI turimų išteklių palyginimas. Ši lyginamoji analizė padėtų įvertinti būtiną biudžeto eilučių, susijusių su ES sankcijų vykdymo užtikrinimu, padidinimą.

Remiantis šiomis išvadomis, tyrime būtų galima nurodyti centralizuoto požiūrio į sankcijų vykdymo užtikrinimą, padedant specialiai institucijai, pridėtinę vertę. Todėl tyrimo rezultatai galėtų būti pagrindas galimam būsimo ES sankcijų įgyvendinimo komiteto sukūrimui ir veikimui. Tyrime taip pat turėtų būti išdėstytos bendradarbiavimo su OFAC ir OFSI sąlygos dabartinėmis aplinkybėmis ir atsižvelgiant į Sankcijų įgyvendinimo komiteto įsteigimą.

Vykdant tyrimą taip pat būtų nustatyti būdai, kaip optimizuoti ir sumažinti administracines ir finansines sankcijų įgyvendinimo išlaidas.

Dabartinėmis aplinkybėmis, kai manoma, kad Rusijos ištekliai sudarysiai jai sąlygas karą vykdyti dar kelerius metus, reikia skubiai užtikrinti maksimalų patvirtintų ES sankcijų taikymą ir užkirsti kelią bet kokiam bandymui jų išvengti. Ši nuostata būtų skubiai įvairiu mastu taikytina ir kitoms ES priimtoms teminėms ir konkrečioms šalims skirtoms sankcijoms.

Teisinis pagrindas:

Bandomasis projektas, kaip nustatyta 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1) 58 straipsnio 2 dalyje.

PP 03 24 02 punktas — Bandomasis projektas – Įmonių ir suinteresuotųjų subjektų įsitraukimas į Europos informacijos apie tvarumą teikimo veiklą

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
				3 240 000	1 620 000			3 240 000	810 000

Pastabos:

Taikant Europos informacijos apie tvarumą teikimo standartus (Direktyva (ES) 2022/2464) turėtų būti pasiekti svarbūs tikslai, kurių siekiama šiais standartais, o įmonėms jie turėtų būti taikomi lengvai, nesukuriant nereikalingų administracinių reikalavimų ir išlaidų. Rengiant Europos informacijos apie tvarumą teikimo standartus reikėtų atsižvelgti į tikslą palengvinti jų įgyvendinimą nuo pat pradžių. Šiuo bandomuoju projektu siekiama sustiprinti tinkamą informacijos apie tvarumą teikimo standartų rengimo procesą atsižvelgiant į šį tikslą.

Tam reikia aktyvaus ekspertų ir vietos suinteresuotųjų subjektų, įskaitant įmonių klientus, tiekėjus, investuotojus, pilietinę visuomenę, socialinius partnerius ir profesines sąjungas, dalyvavimo kuriant Europos informacijos apie tvarumą teikimo standartus. Vykdamas bandomąjį projektą turėtų būti išbandyti novatoriški veiksmai, visų pirma siekiant juos sutelkti didinant informuotumą, juos remti taikant informavimo ir švietimo priemones, o vėliau įtraukti į Europos informacijos apie tvarumą teikimo standartų projektų rengimą. Siekiama tikslo užtikrinti subalansuotą atstovavimą įvairiems ekspertinių žinių šaltiniams ir plačią geografinę pusiausvyrą. Reikėtų nustatyti ir spręsti konkrečius sunkumus, kylančius įmonėms taikant Europos informacijos apie tvarumą teikimo standartus. Įgyvendinant bandomąjį projektą jau turėtų būti suteikta naujų galimybių dalyvauti toliau plėtojant Europos informacijos apie tvarumą teikimo standartus.

Teisinis pagrindas:

Bandomasis projektas, kaip nustatyta 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1) 58 straipsnio 2 dalyje.

PP 03 24 03 punktas — Bandomasis projektas – ES cheminių medžiagų pakeitimo centras – Parama įmonėms, kad jos galėtų pakeisti pavojingų cheminių medžiagų naudojimą bendradarbiaujant, diegiant inovacijas, vykdamas mokslinius tyrimus ir teikiant tiesioginę pagalbą

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
				1 550 000	775 000			1 550 000	387 500

Pastabos:

Galimybė veiksmingai ir efektyviai pakeisti pavojingas medžiagas saugesnėmis alternatyvomis yra neatsiejama ES cheminių medžiagų reglamentų dalis ir labai svarbu siekiant plataus užmojo ES tikslų – užkirsti kelią taršai, apsaugoti biologinę įvairovę ir apsaugoti klimata, įskaitant Cheminių medžiagų strategijos tvarumui užtikrinti tikslus – geriau apsaugoti sveikatą ir aplinką pereinant prie cheminių medžiagų, kurias kuriant atsižvelgiama į saugą ir tvarumą, laipsniškai nutraukiant labai didelį susirūpinimą keliančių cheminių medžiagų (SVHC) naudojimą ir remiant ES kovos su vėžiu planą kuo labiau sumažinant kancerogenų poveikį.

Nors REACH ir kiti ES reglamentai yra labai įkvepiantys ir įtakingi, jais dar nebuvo sudarytos sąlygos plačiai ir sistemingai pakeisti pavojingas medžiagas saugesnėmis cheminėmis medžiagomis ir necheminėmis alternatyvomis. Siekiant užtikrinti, kad ES teisės aktais būtų pasiekti numatyti tikslai, reikia padėti visoms įmonėms ir vertės grandinėms jų pakeitimo metu.

Ypač svarbu sudaryti sąlygas mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVI) pakeisti chemines medžiagas, nes, palyginti su didesniais subjektais, jos turi mažiau galimybių gauti techninių ir finansinių išteklių pakeitimui. Neturėdamos galimybės gauti tinkamos techninės pagalbos, įmonės kovoja su cheminių medžiagų pakeitimu, dėl kurio kyla nepatogumų, kai cheminės medžiagos

naudotojas pakeičia vieną pavojų keliančią savybę turinčią medžiagą tą pačią arba kitą pavojingą savybę turinčią medžiagą, pvz., neurotoksiną pakeičia kancerogenu. Be to, reikia ne tik geriau remti MVI cheminių medžiagų pakeitimą, bet ir padėti įmonėms, esančioms nuodingosios taršos karštuosiuose taškuose ir šalyse, turinčiose mažiau galimybių naudotis techniniais ir finansiniais ištekliais, jei norime skatinti teisingumo ir lygybės principus ir sukurti vienodas sąlygas.

Kai kurios JAV valstijos, neatsižvelgiant į prastą cheminių medžiagų reglamentavimą nacionaliniu lygmeniu, jau sėkmingai rėmė cheminių medžiagų pakeitimą. Masačusetsas, ko gero, turi įtikinamiausią modelį, kuriuo remiantis galima pakeisti pavojingas chemines medžiagas. 1989 m. Masačusetso įstatymų leidėjai įsteigė novatorišką instituciją, kuri padeda nuodingas chemines medžiagas pakeisti saugesnėmis alternatyvomis – Toksinių medžiagų naudojimo mažinimo institutą (TURI). Masačusetso-Lowell'o universitete dirbantys TURI darbuotojai sėkmingai padėjo įmonėms, visų pirma MVI, bendradarbiaujant ir diegiant inovacijas, įskaitant mokslinius tyrimus, ir teikiant tiesioginę techninę ir finansinę pagalbą, pakeisti pavojingas chemines medžiagas saugesnėmis alternatyvomis ir daugiausia dėmesio skyrė alternatyvų, kurios atitiktų naudotojų veiklos rezultatus ir fiskalinius apribojimus, paieškai.

Masačusetse pasiekti rezultatai yra verti dėmesio. 2000–2020 m. laikotarpiu Masačusetso bendrovės toksinių cheminių medžiagų naudojimą sumažino 75 proc., atliekų – 67 proc., o išmetamų teršalų – 91 proc. Konkrečių toksinių cheminių medžiagų naudojimo mažinimas buvo dar labiau pastebimas. Pavyzdžiui, 1990–2020 m. laikotarpiu žinomo kancerogeno (trichloretileno arba TCE) naudojimas ir išsiskyrimas buvo sumažintas atitinkamai 95 ir 97 proc.

Siūlomu bandomuoju projektu būtų parodyta, kad įmanoma įsteigti Europos Sąjungos cheminių medžiagų pakeitimo centrą, kuris, taikydamas TURI modelį, paspartintų toksiškų cheminių medžiagų pakeitimą saugesnėmis alternatyvomis. Siūlome nustatyti vieną ar daugiau labai didelį susirūpinimą keliančių cheminių medžiagų, vietoj kurių ES įmonės, visų pirma MVI, galėtų taikyti saugesnes alternatyvas. TURI modelis jau daug laiko padeda įvairioms pramonės šakoms tirpiklius ir paviršinio aktyvumo medžiagas pakeisti kitomis medžiagomis. Be to, yra sukaupta SUBSPORT ir įvairių nacionalinių pakeitimo centrų ES patirtis. Siūlome pasinaudoti šia patirtimi, padedant pereiti nuo žinomų ir įtariamų pavojingų medžiagų prie mažiau toksiškų alternatyvų pagrindiniuose pramonės ir kituose sektoriuose, pavyzdžiui, tekstilės ir sausojo valymo pramonės šakose.

Šis koncepcijos patikrinimas suteiktų naudingų duomenų šiuo metu vykstantiems svarstymams, susijusiems su pagrindiniais ES politikos tikslais ir teisės aktais, pvz., Cheminių medžiagų strategija tvarumui užtikrinti, medžiagų kūrimu atsižvelgiant į saugos ir tvarumo principus ir REACH reglamento peržiūra. Tai gali paskatinti sukurti ES masto pakeitimo centrų tinklą, kuris padėtų labai didelį susirūpinimą keliančias chemines medžiagas naudojančioms įmonėms rasti ir taikyti saugesnes ir tvaresnes alternatyvas.

Teisinis pagrindas:

Bandomasis projektas, kaip nustatyta 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1) 58 straipsnio 2 dalyje.

PP 03 24 04 punktas — Bandomasis projektas – rankų darbo gaminių populiarinimas ir parama amatininkams

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
				970 000	485 000			970 000	242 500

Pastabos:

Amatininkų gaminiai atlieka svarbų vaidmenį plėtojant regioninį ir vietos turizmą, todėl būtina parengti bandomąjį projektą, pagal kurį būtų remiami amatininkai iš visos Europos Sąjungos, nesvarbu, iš kurios valstybės narės jie yra, įsigyjant reikiamas medžiagas ir kuriant tradicinius rankų darbo gaminius, kurie netiesiogiai pritraukia turistus į atitinkamas vietas ir paskatina ekonomikos augimą.

Rankų darbo produktų, pvz., tautinių drabužių, rankų darbo audinių, molinių indų, porceliano, molio, keramikos, medžio dirbinių ir akmens gaminių, rankdarbių ir įvairių tradicinių džemų, gamybos skatinimas prisideda prie Europos vertybių išsaugojimo, tačiau kartu prie darbo vietų kūrimo, visuomenės vystymosi ir investicijų pritraukimo. Šiuo bandomuoju projektu bus teikiamos finansinės paskatos amatininkams, kad jie būtų skatinami toliau laikytis tradicijų ir tęsti saugomos geografinės nuorodos (SGN) produktų gamybą.

Be to, bandomuoju projektu taip pat bus skatinami jauni amatininkai, pavyzdžiui, puodžiai, akmentašiai, medžio drožėjai ir kiti tautodailininkai, imtis ir pradėti kurti tradicinius gaminius ir bus sudaroma naujų galimybių bendradarbiauti su kitais tautodailės bendraminčiais iš kitų ES regionų. Bandomasis projektas taip pat gali paskatinti didesnę socialinę sanglaudą ir skurdesnių vietovių plėtrą ES.

Teisinis pagrindas:

Bandomasis projektas, kaip nustatyta 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1) 58 straipsnio 2 dalyje.

PP 04 skyrius — Kosmosas

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
				6 990 000	3 495 000			6 990 000	1 747 500

PP 04 24 straipsnis — 2024 m.

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
				6 990 000	3 495 000			6 990 000	1 747 500

PP 04 24 01 punktas — Bandomasis projektas — ES kosmoso duomenų integravimas siekiant paremti ES nelaimių valdymo planą

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
				1 790 000	895 000			1 790 000	447 500

Pastabos:

ES kosmoso programos komponentai stiprina Europos Sąjungos gebėjimą veikti visais nelaimių rizikos valdymo etapais. Nelaimių rizikos valdymo ciklo metu galutiniai naudotojai ne visada atsižvelgia į taikomas programas, kuriose naudojami palydoviniai duomenys. Visų pirma prevencijos ir atkūrimo etapais palydovų taikomosios programos nėra visapusiškai išnaudojamos. Požiūris į ES kosmoso duomenų panaudojimą nelaimių valdymui yra nevienodas ir labai skiriasi visoje ES. Akivaizdu, kad ES nelaimių valdymo planas yra būtinas siekiant:

- užtikrinti, kad visuomenė būtų atsparesnė ir sumažinti tiek gaivalinių, tiek žmogaus sukeltų nelaimių poveikį jai;
- gerinti supratimą apie nelaimes, taip pat gerinti pasirengimą, reagavimą į nelaimes ir atkūrimą po nelaimės;
- nustatyti nuoseklų požiūrį į nelaimių valdymą visoje ES, naudojantis kosminėmis technologijomis.

ES nelaimių valdymo plane nustatyti pagrindiniai naudojimo atvejai:

- naudoti naujus GALILEO autentiškumo požymius (OSNMA) – naujus, Europos padėties nustatymo sistemos proveržio požymius, kuriais didinamas pasaulinės palydovinės navigacijos sistemos (GNSS) signalų patikimumas. Ši paslauga suteikia autentiškumo patvirtinimo mechanizmą, leidžiantį atvirųjų paslaugų naudotojams patikrinti, ar navigacijos duomenys gauti iš „Galileo“ ir ar jie kokiu nors būdu nebuvo pakeisti. Ši paslauga mažina dabartines grėsmes GNSS paslaugai, pvz., signalų klastojimą (t. y. falsifikaciją) arba trikdymą (dėl trukdžių), nes tai gali turėti pražūtingą poveikį naudotojams arba taikomosioms programoms;
- valdyti ir (arba) diegti GALILEO įspėjimo apie nepaprastąsias situacijas palydovinę paslaugą (EWSS) – pagal pareikalavimą transliuojamą pavojaus signalą ir susijusias gaires, siunčiamas palydovų pranešimuose užkoduotai zonai, kurios gali pasiekti nukentėjusius gyventojus per kelias minutes. Ši nemokama pasaulinė paslauga yra nepriklausoma nuo antžeminių mobiliojo ryšio tinklų, atspari sunaikinimui žemėje, papildo esamas sistemas ir apima įvairių rūšių pavojus;
- naudotis saugiomis palydovinio ryšio paslaugomis (GOVSATCOM/IRIS2 paslaugų perėmimas), nes nustatyta, kad civilinė sauga yra viena iš pagrindinių naudotojų bendruomenių, kadangi nelaimės atveju antžeminės telekomunikacijos paprastai nėra prieinamos;
- sertifikuoti programos „Copernicus“ vaizdus. „Copernicus“ vaizdai, gaunami iš palydovų „Sentinel“ ir (arba) dalyvavimo misijų, galėtų būti sertifikuojami ir naudojami žemėlapių rengimui geoerdvinės žvalgybos ir sprendimų priėmimo tikslais;
- prireikus pasinaudoti sėkminga programos „Copernicus“ ekstremaliųjų situacijų valdymo paslauga (EMS) ir apie ją informuoti, pasitelkiant jos nusistovėjusias procedūras, nes tai yra įgyta patirtis, kuria grindžiamas informuotumas ir naudotojų pritraukimas visuose ES kosmoso programos komponentuose.

Kliūtys, trukdančios nustatyti ES nelaimių valdymo planui skirtus kosmoso srities sprendimus

- Pagrindinė problema plačiai naudoti palydovinius nelaimių valdymo sprendimus yra reguliavimas ir procedūros, nes visoje ES trūksta nuoseklumo valdymo, politikos, teisėkūros ir reguliavimo sistemos srityse. Be to, trūksta akredituotų kosminių produktų ir paslaugų.
- Dar vienas iššūkis naudoti palydovinius sprendimus yra techninis, nes sudėtinga naudotojų poreikius paversti techninėmis specifikacijomis ir (arba) trūksta tinkamos infrastruktūros, sunku suprasti, kaip techniškai naudoti paslaugą.
- Reikalingi standartai, kurie padėtų pramonei (imtuvų gamintojams, platformų integratoriams) gaminti ir sertifikuoti naudotojų terminalus, kurie naudotųsi pirmiau minėtomis paslaugomis.
- Reikia plėtoti geriausią praktiką ir mokymo medžiagą, kuri gali padėti integruoti OSNMA ir (arba) EWSS į naudotojų įrangą ir masinę rinką.
- Ekonominiai iššūkiai, susiję su duomenų ir (arba) sprendimo sąnaudomis, dažnai yra kliūtis integracijai.

– Privatusis sektorius mažai dalyvauja teikiant pagrindines paslaugas civilinei saugai ir valdžios institucijoms, todėl mažiau naudojasi palydovinėmis taikmenomis nelaimių rizikos valdymo tikslais.

– Reikia geriau informuoti viešąjį sektorių apie GALILEO, „Copernicus“ ir GOVSATCOM paslaugų, taip pat integruotų kosminių technologijų potencialą, kad būtų galima priimti sprendimus ir plėtoti politiką bei reguliavimą.

Igyvendinant projektą būtų siekiama:

– nustatyti ir išanalizuoti technines ir reguliavimo kliūtis (pvz., nėra atnaujintų ir naujų standartų ir reguliavimo sistemos), pramonės vertės grandinę ir naujus verslo modelius, kurių galėtų atsirasti remiant ES nelaimių valdymo planą;

– parengti veiksmų gaires tiek nacionaliniu, tiek ES lygmeniu, kad būtų palengvintas palydovinių paslaugų integravimo kelias, t. y. rasti būdų, kaip pagerinti palydovinių paslaugų prieinamumą nelaimių valdymo tikslais;

– teikti mokymus nacionalinėms civilinės saugos institucijoms, kaip naudoti ES kosmoso komponentus, siekiant juos populiarinti ir integruoti į vietos avarines procedūras. Skatinti mąstyseną, pagal kurią būtų svarstoma galimybė naudotis naujomis nelaimių valdymo planui skirtomis kosmoso ypatybėmis ir tai, kaip privačios įmonės galėtų teikti esmines paslaugas civilinės saugos ir valdžios institucijoms. Remti vyriausybės požiūrį į paslaugų skaitmeninimą;

– indėlio rengiant naujų standartų, kaip sertifikavimo priemonių, projektus, kuriuose būtų apibrėžti 1) būtinieji eksploatavimo reikalavimai, susiję su naujų GALILEO funkcijų OSNMA, EWSS ir „Copernicus“ EMS naudojimu, ir 2) būtinį bandymą, kurių reikia norint patikrinti veiklos rezultatų atitiktį, siekiant paremti būsimas ES reguliavimo iniciatyvas dėl ES nelaimių valdymo plano.

Teisinis pagrindas:

Bandomasis projektas, kaip nustatyta 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1) 58 straipsnio 2 dalyje.

PP 04 24 02 punktas — Bandomasis projektas – Novatoriškos diegiamos antenos

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
				1 450 000	725 000			1 450 000	362 500

Pastabos:

Antenos yra pagrindinis palydovų elementas, leidžiantis jiems rinkti ir perduoti duomenis: jos yra svarbios visų rūšių palydovams, t. y. kariniams ir civiliniams palydovams, stebėjimo ir telekomunikacijų palydovams, ir gali būti naudojamos ne tik kosmoso, bet ir kituose sektoriuose.

Pagrindinės diegiamų antenų problemos yra i) reikalingų medžiagų kiekis, įskaitant medžiagas, kurių vertės grandinės Europoje nėra savarankiškos, ii) daug energijos suvartojantis jų struktūros gamybos būdas didelių energijos kainų ir žaliosios pertvarkos laikais, taigi ir iii) didelės jų gamybos sąnaudos.

Todėl šiuo bandomuoju projektu siūloma mokslinius tyrimus nukreipti į medžiagų kiekio mažinimą, perdirbamų medžiagų naudojimą ir pramoninį prototipų kūrimą, taip pat atsižvelgiant į pakartotinio naudojimo orbitoje ir (arba) perdirbimo galimybes vėlesniame etape.

Teisinis pagrindas:

Bandomasis projektas, kaip nustatyta 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1) 58 straipsnio 2 dalyje.

PP 04 24 03 punktas — Bandomasis projektas – Mobiliosios reaguojančios paleidimo sistemos

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
				1 950 000	975 000			1 950 000	487 500

Pastabos:

Kad Europoje bet kuriuo metu būtų užtikrinta garantuota galimybė naudotis kosmosu pagal poreikius, reikalinga ES sistema, galinti suteikti reaguojančią prieigą prie kosmoso.

Maži paleidimo įrenginiai gali pasiūlyti šią paslaugą ir idealiai tinka gynybos ir saugumo tikslais, prireikus naudojant mobiliąsias paleidimo aikšteles. Tai yra strategiškai svarbu ir išplečia prieigos prie kosmoso rinką įmonėms. Palydovų operatoriai turi ribotas paleidimo galimybes ir vis dažniau naudojami JAV pasiūla. Siekiant išsaugoti ir sustiprinti savarankišką ES prieigą prie kosmoso, labai svarbu sugrąžinti Europos institucinius ir komercinius klientus į ES paleidimo paslaugų rinką, kuri gali būti įgyvendinta teikiant tinkamą, lanksčią ir specialią pasiūlą. ES labai mažai nuveikta siekiant įgyvendinti reaguojančią prieigą prie kosmoso pajėgumų pasitelkiant perversmines technologijas. Šią veiklą būtina remti, kad būtų galima pasivyti kitas šalis.

Reikia išanalizuoti tokių ES reaguojančių paleidimo sistemų pajėgumų įgyvendinimą ir išnagrinėti jų poveikį prieigos prie kosmoso rinkai.

Pagal šį projektą siūloma atlikti tyrimą, kuriame būtų nustatytas ES reaguojančių kosmoso sistemų poreikis, be kita ko, saugumo ir gynybos tikslais, siekiant paskatinti paleidimo paslaugų paklausą ir geriau valdyti pasiūlą. Be to, atliekant tyrimą bus parengtas komercinių ir institucinių suinteresuotųjų subjektų, kuriems tokia paslauga būtų naudinga, sąrašas ir galimas vaidmuo, taip pat numatoma būsima galima speciali Sąjungos kosmoso iniciatyva saugumo ir gynybos srityje, nustatant susijusius tikslus ir diegimo sistemą.

Teisinis pagrindas:

Bandomasis projektas, kaip nustatyta 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1) 58 straipsnio 2 dalyje.

PP 04 24 04 punktas — Bandomasis projektas – Nauja atsparios ir savarankiškos prieigos prie kosmoso Europoje vizija

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
				1 800 000	900 000			1 800 000	450 000

Pastabos:

Prieiga prie kosmoso yra esminis kosmoso ekosistemos katalizatorius ir nepakeičiamas elementas, be kurio kosmoso politika neegzistuoja. Kaip primenama 2023 m. ES kosmoso strategijoje saugumo ir gynybos srityje+, labai svarbu užtikrinti Europos nepriklausomos kosmoso infrastruktūros diegimą ir atsparumą, be kita ko, siekiant paleisti būsimus palydovus ir palydovų spiečius, papildyti, pakeisti ir atnaujinti kosmoso komponentus.

Šiuo metu ES neturi savarankiškų paleidimo pajėgumų Sąjungos kosmoso programoms ir kitoms iniciatyvoms įgyvendinti. Rusijos karinė agresija Ukrainoje pablogino dabartinę padėtį Europoje ir sustiprino poreikį didinti Europos prieigos prie kosmoso atsparumą, gebėjimą reaguoti ir universalumą.

Siekiant spręsti šį uždavinį ir atsižvelgiant į veiksmus, pasiūlytus Kosmoso strategijoje saugumo ir gynybos srityje, šiame projekte siūloma atlikti tyrimą, kuriuo būtų prisidėta prie bendros vizijos po 2030 m., kad būtų padidintas ES kosmoso infrastruktūros atsparumas užtikrinant savarankišką ES prieigą prie kosmoso. Tokia vizija turėtų remti ES užmojus prieigos prie kosmoso srityje ir padėti pasirengti naujiems veiksams kitoje DFP.

Projektas bus įgyvendinamas dviem etapais:

1. Lygiagretūs pramoninių koncepcijų tyrimai (ne daugiau kaip trys):

– kiekviename tyrime bus pristatyta ES savarankiškos, reaguojančios ir universalios prieigos prie kosmoso koncepcija, atitinkanti prieinamą (institucinę ir komercinę) rinką, be kita ko, atsižvelgiant į Europos saugumo ir gynybos poreikius;

– tada kiekvienai siūlomai koncepcijai bus parengtos aukšto lygio technologijų veiksmų gairės tiek antžeminiam, tiek kosmoso segmentui.

2. Pagrindinė ataskaita dėl bendros koncepcijos:

– naujame tyrime bus analizuojamos pradinės pramonės koncepcijos ir parengta bendra sintezė siekiant nustatyti bendrus poreikius ir parengti rekomendacijas dėl bendros vizijos (po 2030 m.), kartu su atitinkamomis technologijų veiksmų gairėmis dėl savarankiškos, reaguojančios ir universalios ES prieigos prie kosmoso.

Teisinis pagrindas:

Bandomasis projektas, kaip nustatyta 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1) 58 straipsnio 2 dalyje.

PP 07 23 02 punktas — Bandomasis projektas — Geriausios praktikos iš patirties, susijusios su darbo laiko organizavimu ir sutrumpinimu Europoje, dokumentavimas

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	1 500 000	750 000	p.m.	p.m.	1 500 000	375 000

Pastabos:

„Ar 4 dienų darbo savaitė gali išspręsti kai kurias aktualiausias XXI-ojo amžiaus darbo pasaulio problemas?“. Šis klausimas buvo iškeltas 2023 m. sausio 19 d. Davose vykusioje podiumo diskusijoje. Be kitų nurodytų pranašumų, Nyderlandų darbo ministrė Karien van Gennip paaiškino, kad, užuot daugumai moterų dirbus 3 dienas, o daugumai vyrų – 5 dienas [Nyderlanduose], 4 dienų

darbo savaitė greičiausiai užtikrintų geresnę pusiausvyrą. „Bloomberg“ atkreipė dėmesį į podiumo diskusijos išvadą, kad 4 dienų darbo savaitė gali būti išeitis, siekiant išvengti profesinio perdegimo ir padidinti produktyvumą. 2021 m. Ispanijos vyriausybė nusprendė pradėti eksperimentą su savanorių bendrovėmis, siekdama išbandyti poveikį darbo vietų kūrimui, gyvenimo kokybei ir darbo našumui, kai pereinama prie 4 dienų darbo savaitės. Ispanija nėra išimtis – diskusijos stiprėja keliose šalyse, kurios susiduria tiek su įdarbinimo sunkumais daugelyje veiklos sektorių, tiek su tebesitęsiančiu masiniu nedarbu.

Taigi šio bandomojo projekto tikslas – surinkti duomenis apie konkrečią darbo laiko sutrumpinimo ir reorganizavimo patirtį, kad būtų galima įvertinti pranašumus ir trūkumus ir pateikti šiuos duomenis socialiniams partneriams.

Turėtų būti užtikrinta tinkama pusiausvyrą tarp mokslinių tyrimų veiklos finansavimo pagal bandomąjį projektą ir komunikacijos veiklos finansavimo.

Mokslinių tyrimų finansavimas turėtų sudaryti sąlygas išsamiai apžvelgti literatūrą apie darbo laiko sutrumpinimo ekonominį, socialinį poveikį ir poveikį aplinkai. Komunikacijos veiklai ir renginiams skiriamas finansavimas nebus didesnis nei mokslinių tyrimų veiklai skiriamas finansavimas, o prioritetas – numatyti pakankamai lėšų kokybiškiems moksliniams tyrimams. Padidinus lėšų sumą bus galima skirti didelį papildomą biudžetą mokslinių tyrimų veiklai ir galbūt papildomiems mokslinių tyrimų rezultatams gauti, jei išvadose bus nustatyta, kad reikia papildomų rezultatų.

Kadangi keturių dienų darbo savaitė gali reikšti iš esmės skirtingą politiką ir praktiką, vykdant bandomąjį projektą bus nagrinėjami skirtingi praktikos ir politikos modeliai, aiškiai atskiriant skirtingus modelius, pvz., (1) keturių dienų darbo savaitė, gerokai sutrumpinant darbo valandas (pvz., 32 valandos per savaitę, kai vidurkis yra 38 valandos per savaitę, kaip antai 1997 m. nustatyta Prancūzijoje priėmus vadinamąjį Robieno įstatymą), kuriant darbo vietas ir mažinant individualius atlikto darbo tikslus, (2) keturių dienų darbo savaitė, gerokai sutrumpinant darbo valandas, tačiau nemažinant individualių atlikto darbo tikslų ir nesiekiant tikslo kurti darbo vietas (pavyzdžiui, kaip pastaraisiais metais daug kartų išbandyta dirbant keturių dienų trukmės darbo savaitę Airijoje ir Ispanijoje), ir mažesniu mastu, nes tai iš tikrųjų nėra darbo laiko trumpinimo politika *per se*, (3) keturių dienų darbo savaitė, gerokai nesutrumpinant darbo valandų (pvz., vyriausybės politika ir neseniai atlikti bandymai Belgijoje ir Prancūzijoje).

Vykdant komunikacijos veiklą pagal bandomąjį projektą bus tinkamai atspindėti mokslinių tyrimų rezultatai, pavyzdžiui, numatomas darbo laiko trumpinimo poveikio ekonominiams ir socialiniams rezultatams mastas. Remiantis bandomojo projekto mokslinių tyrimų išvadomis, daugiausia dėmesio bus skiriama įvairių darbo laiko trumpinimo ir keturių dienų darbo savaitės politikos priemonių pranašumams ir galimiems trūkumams.

Be to, atsižvelgiant į skirtingą praktiką ir išsamų vyriausybės politikos, kuri daro įtaką įmonių darbo laiko trumpinimo praktikai ir skirtingoms teisinėms sistemoms kiekvienoje valstybėje narėje, aprašą, tiek socialiniams partneriams, tiek politikos formuotojams bus rengiamos konsultacijos, kaip įgyvendinti novatoriškas darbo laiko organizavimo formas.

Įmonių, kurios išbandė naują darbo laiko organizavimą, tikslai yra labai skirtingi:

- geresnis profesinės veiklos ir šeiminio gyvenimo suderinimas,
- įdarbinimo sektoriuose, kuriuose patiriama įdarbinimo sunkumų, palengvinimas,
- darbo sąlygų pagerinimas,
- darbuotojų sveikatos gerinimas ir jų streso mažinimas,
- palankesnių sąlygų ilgesnei karjerai sudarymas,
- naujų darbo vietų kūrimas,

- amžiaus piramidės įmonėje atjauninimas,
- reikalavimus atitinkančių organizacijų įgyvendinimas ir visų darbuotojų atsakomybės didinimas (atsižvelgiant į tai, kad vadovai paprastai dirbtų mažiau, o tai suteikia galimybę padidinti visiems darbuotojams tenkančią atsakomybę),
- galimybės mokytis visą gyvenimą (ypač MVĮ) didinimas,
- dažnesnis naudojimas brangiausiomis mašinomis, taip pat atidarymo klientams valandinės amplitudės didinimas.

Pirmaisiais 2023 bandomojo projekto įgyvendinimo metais turėjo būti gauti 12–15 atvejų tyrimų rezultatai. Tolesniuose projekto etapuose reikėtų padidinti atvejų tyrimų skaičių, kad būtų galima atlikti pakankamą papildomų atvejų tyrimų skaičių siekiant užtikrinti mokslinių tyrimų reprezentatyvumą, įtraukiant bendrovių atvejų tyrimus įvairiose valstybėse narėse, sektoriuose ir įvairaus dydžio įmonėse, siekiant suteikti pagrindą, kuris galėtų būti naudingas socialiniam dialogui skatinti ir kuris būtų prieinamas socialiniams partneriams, jei jie norėtų įtraukti šią temą į būsimas derybas.

Kokie yra šios patirties rezultatai? Kokių būta laimėjimų? Kokių būta nesėkmių?

Šis bandomasis projektas padės parengti išsamų eksperimentų, susijusių su naujomis darbo laiko organizavimo formomis, vertinimą, taip pat aprašyti skirtingą praktiką ir skirtingas esamas teises darbo laiko organizavimo sistemas visose valstybėse narėse. Ši tema kartais gali sukelti socialinę įtampą kai kuriose šalyse. Šis vertinimas, pagrįstas konkrečia įvairių sektorių (MVĮ ir didelių įmonių, viešojo ir privačiojo sektorių, socialinės ekonomikos ir t. t.) patirtimi, prireikus galėtų paskatinti pragmatišką ir ramesnį darbdavių, darbuotojų ir kitų suinteresuotųjų subjektų dialogą. Iš tiesų ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas naujų darbo laiko organizavimo formų poveikiui, atsižvelgiant į iššūkių paženklinatą Europos ekonomikos konkurencingumą pasaulyje. Bandymų dirbti keturias dienas per savaitę rezultatų analizė taip pat padės ES sustiprinti aštuntąjį Europos socialinių teisių ramsčio principą. Socialinis dialogas ir darbuotojų dalyvavimas, žinoma, atsižvelgiant į tai, ar socialiniai partneriai norėtų įtraukti šias išvadas į savo prioritetus.

Kad vertinimas būtų prieinamas socialiniam dialogui, jis bus pristatytas socialiniams partneriams ir sprendimus priimančioms asmenims įvairios mokomosios medžiagos forma, t. y. kaip ataskaita ir jos santrauka, infografikai ir lankstinukai, taip pat vaizdo įrašai, tinklalaidės ir kt. Komunikacijos veikla turėtų būti grindžiama moksliniais tyrimais, atliktais vykdant bandomąjį projektą. Tarpinės bandomojo projekto išvados, pagrįstos vykdomu darbu, bus paskelbtos jau 2024 m., o galutiniai rezultatai, kuriems taip pat bus skirtas didelis prašomas papildomas finansavimas, ir papildoma atvejų tyrimų analizė bus baigti 2025 arba 2026 m.

Šio bandomojo projekto poveikis bus vertinamas pagal mokslinių tyrimų rezultatų kokybę, pvz., atvejo tyrimo įrodymų kokybę, tolesnę mokslinių tyrimų veiklą, kuria bus remiamasi rengiant galutinę mokslinių tyrimų ataskaitą, galutinės ataskaitos kokybę ir komunikacinės medžiagos, pagrįstos šiuo tyrimu, kokybę, taip pat bus skirta pakankamai išteklių užtikrinti, kad šios įvairios mokslinių tyrimų išvados ir remiantis išvadomis parengta mokomoji medžiaga pasiektų plačią auditoriją. Siekiant, kad išvados būtų prieinamos socialiniams partneriams, politikos formuotojams ir vykdant viešus debatus visoje Europoje, labai svarbu, kad biudžetas, numatytas ataskaitos rezultatų perdavimui plačiajai visuomenei patogiausiu būdu, taip pat šiems konkrečioms tikslams skirtas biudžetas, būtų tinkamai finansuojamas.

Be abejo, papildomas biudžetas taip pat turėtų būti skirtas mokslinių tyrimų rezultatų skelbimo galutinės mokslinių tyrimų ataskaitos forma išlaidoms finansuoti.

Siekiant, kad mokslinių tyrimų rezultatai būtų įtraukti į galutinę ataskaitą ir kad jie būtų sugretinti su įvairių suinteresuotųjų subjektų patirtimi, remiantis atvejo tyrimo įrodymais su įvairiais

suinteresuotaisiais subjektais (pvz., darbdaviais, darbuotojais, profesinių sąjungų nariais, sprendimus priimančiais asmenimis, akademinės bendruomenės atstovais) bus rengiamos diskusijos dėl mokslinių tyrimų išvadų projekto. Skirtingose valstybėse narėse turėtų vykti įvairios diskusijos skirtingais teminiais klausimais, kad būtų galima aptarti kuo daugiau konkrečių vietos ir (arba) nacionalinių aplinkybių. Įvairiuose renginiuose atskirose valstybėse narėse gali būti aptariami tokie skirtingi temos aspektai, kaip poveikis lyčių lygybei, mokymuisi visą gyvenimą, darbuotojų (psichikos) sveikatai, laikinojo nedarbingumo atostogoms, išėjimo iš darbo rodikliams ir t. t.

2021 m. Komisija ir Tarybai pirmininkavusi Portugalija inicijavo Europos kovos su benamyste platformą, siekdamas remti nuolatinis politikos formuotojų ir socialinių subjektų mainus, kad būtų skleidžiama ir propaguojama geroji patirtis, didinamas informuotumas apie ES finansavimo galimybes ir viešinama padaryta pažanga. Be to, 2025 arba 2026 m. šis bandomasis projektas turėtų sudaryti galimybę apsvastyti, ar reikėtų kurti Europos platformą, skirtą naujoms darbo laiko organizavimo formoms, kurių tikslas – skatinti perėjimą prie visiško užimtumo, kovoti su mažų garantijų darbu ir užtikrinti nuolatinės galimybes mokytis bei darbuotojų gerovę, ir ar ši platforma būtų naudinga. Konkretus šio pirmojo žingsnio siekiant galimos naujos Europos platformos rezultatas galėtų būti galimybių dokumentas, kuriame būtų nagrinėjama galima veiklos, kurią galėtų vykdyti hipotetinė platforma, aprėptis ir rūšys.

Tai papildys galimus papildomus mokslinių tyrimų veiklos rezultatus.

Teisinis pagrindas:

Bandomasis projektas, kaip nustatyta 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1) 58 straipsnio 2 dalyje.

PP 07 23 03 punktas — Bandomasis projektas — Parama sporto priemonėmis – neatidėliotini sporto veiksmai, skirti jaunimui

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikininimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
p.m.	1 260 000	p.m.	1 260 000	2 000 000	2 260 000	p.m.	1 260 000	2 000 000	1 760 000

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas per bandomąjį projektą neįvykdytiems ankstesnių metų įsipareigojimams padengti.

Šio bandomojo projekto tikslas – susidarius humanitarinei krizei, pavyzdžiui, karui, sukurti neatidėliotinas sporto programas, kad būtų lengviau įveikti traumas, prisitaikyti prie naujos aplinkos ir užmegzti ryšius su laikinai priimančiomis bendruomenėmis.

Vykdamas sporto veiklą ir intervencijas, šiuo bandomuoju projektu daugiausia dėmesio bus skiriama vaikų ir jaunimo integracijos į bendruomenę skatinimui. Asmenys, dalyvaudami sporto užsiėmimuose, pagerins savo psichinę gerovę ir galiausiai taps pasirengę prisitaikyti prie savo naujos aplinkos. Sportas, galintis suburti žmones, padės bendrauti su priimančiąja bendruomene, lengviau integruotis į švietimo sistemą arba patekti į darbo rinką.

Siekiant geriausių rezultatų, tos programos turėtų būti organizuojamos vietos ir mėgėjišku lygmeniu, daugiausia pasitelkiant mėgėjiško sporto klubus. Veikla, žaidimai ir sportas turi būti rengiami taip, kad būtų pasiekti konkretūs socialiniai ir psichosocialiniai tikslai. Jie turi būti pritaikyti pagal amžių, kultūriškai tinkami ir juos organizuojant turi būti atsižvelgiama į lyčių vaidmenis konkrečioje bendruomenėje. Remdamiesi dalyvių turimais fiziniais gebėjimais patyrę

treneriai padės jiems jaustis patogiai, skatindami juos naudotis jau turimais įgūdžiais. Todėl būtų svarbus ir būtinas mėgėjiško sporto klubų ir centrų, galinčių teikti socialinę, psichologinę ar pedagoginę paramą, bendradarbiavimas. Į šį projektą taip pat būtų įtrauktos sporto federacijos, daugiausia kaip tarpininkės. Be to, šio pasiūlymo tikslas – paskatinti kitus sporto klubus kurti paramos programas skelbiant ir propaguojant patirtį bei gerąją praktiką.

Pagrindinė tikslinė grupė – vaikai ir jaunimas, nukentėję nuo humanitarinių krizių ir masinės migracijos procesų karo sąlygomis. Šis bandomasis projektas taip pat paskatintų įtraukti į viešąją erdvę ir skatintų skirtingų etninių grupių kultūrų ir tradicijų mainus.

Teisinis pagrindas:

Bandomasis projektas, kaip nustatyta 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1) 58 straipsnio 2 dalyje.

PP 07 23 04 punktas — Bandomasis projektas — Europos Sąjunga – žiniasklaidos laisvės centras

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
p.m.	1 500 000	p.m.	1 500 000	2 940 000	2 970 000	p.m.	1 500 000	2 940 000	2 235 000

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas per bandomąjį projektą neįvykdytiems ankstesnių metų įsipareigojimams padengti.

Neišprovokuotas ir nepagrįstas Rusijos karas Ukrainoje, vėlesnis nepriklausomos žiniasklaidos panaikinimas Rusijoje ir platesnė geopolitinė padėtis prie mūsų sienų, įskaitant tai, kad Baltarusija per pastaruosius kelerius metus visiškai sunaikino nepriklausomą žiniasklaidą, suteikia unikalią galimybę ir atsakomybę Sąjungai imtis vadovaujamojo vaidmens siekiant apsaugoti žiniasklaidos pliuralizmą ir nepriklausomybę platesniame regione.

Nepaisant išorės ir vidaus iššūkių spaudos laisvės srityje, Sąjunga tebėra saugiausia vieta pasaulyje žiniasklaidai ir žurnalistams atlikti savo darbą. Atsižvelgiant į tai, kad saviraiškos laisvė yra viena iš pagrindinių Sąjungos vertybių, Sąjunga turi galimybę tapti pagrindiniu tu, kurie siekia saviraiškos laisvės ir demokratijos, centru.

Nepriklausomi žurnalistai ir visos naujienų redakcijos iš Rusijos ir Baltarusijos jau pabėgo arba persikėlė į Europos Sąjungos valstybes. Jie tikisi tęsti savo kovos už demokratiją savo gimtosiose šalyse darbą, tačiau iš saugios erdvės Sąjungoje, kurioje jiems nekyla brutalių represijų, atsakomųjų veiksmų ir neišvengiamo įkalinimo už tiesos skelbimą pavojus. Sykiu turime remti Ukrainos žiniasklaidą ir jos darbuotojus, atvykusius į Sąjungą kartu su augančiu karo pabėgėlių iš Ukrainos skaičiumi.

Šios žiniasklaidos organizacijos tuoj pat patiria išteklių, kad galėtų tęsti savo veiklą, trūkumą, taip pat joms kyla sunkumų kuriant perspektyvius verslo modelius dėl didėjančio Rusijos ir Baltarusijos informavimo ir fizinės erdvės uždarymo ir suvaržymų, taip pat atsižvelgiant į tai, kad dėl karo apskritai sumažėjo žmonių perkamoji galia. Kitaip nei sprendimai ekstremaliosios situacijos atveju, kai panašiai mąstantys partneriai atlieka svarbų vaidmenį sprendžiant dideles finansines ir išteklių problemas, susijusias su žiniasklaidos perkėlimu į Sąjungą, per pirmuosius mėnesius, šiuo bandomuoju projektu siekiama pasiūlyti nuspėjamą paramos mechanizmą, pagal kurį būtų teikiama pagrindinė parama, inovacijų ir vystymosi galimybės ilguoju laikotarpiu.

Šio bandomojo projekto tikslas – skatinti nukentėjusių šalių pliuralistinės žiniasklaidos aplinkos išsaugojimą, be kita ko, kai žurnalistai ir žiniasklaida dirba tremtyje. Platesnis tikslas – užtikrinti, kad Europa taptų saugesne, padedant šių šalių tautoms įgyvendinti jų demokratinis siekius, kuriuos įgyvendinant nepriklausoma žiniasklaida atlieka nepakeičiamą vaidmenį.

Bandomojo projekto tikslas – išnagrinėti tikslus paramos poreikius ir vėliau teikti tinkamą paramą nepriklausomai žiniasklaidai ir žurnalistams iš Ukrainos, Rusijos ir Baltarusijos, kurie persikėlė ir dirba iš valstybių narių. Tuo tikslu planuojama atlikti šiuos veiksmus:

- ištirti ir nustatyti nepriklausomų naujienų redakcijų ir profesionalių žurnalistų, kurie perkėlė savo veiklą, poreikius ir problemas;
- keliose valstybėse narėse sukurti paramos tinklus, kad būtų teikiama prie poreikių pritaikyta parama naujienų redakcijoms ir žurnalistams tremtyje. Apskritai parama dėmesys būtų sutelktas į pagalbą diegiant perspektyvius verslo modelius ir novatoriškus techninius bei turinio formato sprendimus, kad būtų galima pasiekti auditoriją (įskaitant asmenis, kurie gali turėti ribotą prieigą prie interneto ir kitų išteklių), taip pat siekti sinergijos ir skatinti dalijimąsi geriausia patirtimi bei tinklų kūrimą (ypač tarp tremtyje esančių žiniasklaidos priemonių), sykiu užtikrinant žiniasklaidos nepriklausomumą ir skatinant pliuralizmą.

Teisinis pagrindas:

Bandomasis projektas, kaip nustatyta 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1) 58 straipsnio 2 dalyje.

PP 07 24 straipsnis — 2024 m.

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
				2 600 000	1 300 000			2 600 000	650 000

Pastabos:

Teisinis pagrindas:

Susiję teisės aktai:

PP 07 24 01 punktas — Bandomasis projektas – Techninės priemonės Rusijos namų ūkiams teikti patikimą informaciją

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
				2 600 000	1 300 000			2 600 000	650 000

Pastabos:

Atsižvelgiant į brutalią V. Putino invaziją į Ukrainą, daugybę karo nusikaltimų, mirtinus išpuolius prieš Ukrainos ligonines, gimdymo skyrius, branduolinės energetikos objektus, moteris ir vaikus, daugeliui mūsų akivaizdus vienas dalykas: jei tik Rusijos gyventojai galėtų sužinoti tiesą apie tai, kas vyksta, padėtis galbūt pasikeistų.

Nepriklausoma Rusijos žiniasklaida pademonstravo didelį atsparumą nuo tada, kai persikėlė į ES ir kaimynines šalis. Skaičiai rodo gebėjimą nuolat pasiekti auditoriją. Transliacijos internetu kartais gali prasiskverbti per Kremliaus užkardą, tačiau jas taip pat galima lengvai užblokuoti, kaip

dažniausiai daroma tada, kai transliacijos sėkmingai vyksta. Nuo karo pradžios Rusijos ryšių sergėtojas „Roskomnadzor“ užblokavo arba ištrynė daugiau kaip 138 000 interneto svetainių, įskaitant „BBC World Service“. Dabar plačiai naudojami „YouTube“ ir „Telegram“ kanalai alternatyvioms naujienoms Rusijoje skleisti, tačiau vyriausybė gali lengvai blokuoti šiuos kanalus. Todėl svarbu turėti alternatyvių ryšių formų, nesusijusių su internetu teikiamomis galimybėmis.

Televizija yra veiksmingiausia Rusijos propagandos priemonė. Daugelyje programų propaguojamos nusikalstamos idėjos, pavyzdžiui, Ukrainos žmonių genocidas, Vakarų politikų žudymas, branduolinio karo normalizavimas, Ukrainos vaikų žudymas ir kt. Apklausos rodo, kad 69 proc. Rusijos gyventojų mieliau renka tradiciniais kanalais transliuojamas naujienas ir yra linkę nuolat žiūrėti televiziją. Šiuo metu nėra jokios didesnės transliavimo platformos, kad Rusijoje būtų galima išgirsti pliuralistines nuomones. 41 proc. Rusijos namų ūkių naudoja palydovinį ryšį kaip pagrindinę televizijos priėmimo formą. Numatoma, kad iki 2025 m. šis skaičius išaugs iki 48 proc. (Omdia 2021).

Palydovinė televizija yra silpnoji Kremliaus žiniasklaidos izoliavimo priemonių dalis ir ją dar reikia veiksmingai išnaudoti alternatyviam žinių siuntimui užtikrinti. Kaip matyti iš Denis Diderot komiteto atliktų tyrimų, daug palydovų virš Rusijos priklauso Vakarų bendrovėms, įskaitant kai kurias populiariausias palydovų pozicijas. Dėl šių pajėgumų susibūrė uždara vaizdo transliacijų auditorija su atitinkamais techniniais parametrais ir jie gali būti naudojami siekiant Rusijos gyventojams pateikti alternatyvias žinias ir opozicijos žiniasklaidos priemones.

Projekto tikslas – suteikti prieigą prie šiuo metu neprieinamos techninės platformos, televizijos, kuri yra mėgstamiausias Rusijos gyventojų būdas žiūrėti naujienų programas. Tai gali būti daroma dviem būdais:

- į tradicinę televizijos kanalų formatą įtraukiant nepriklausomos žurnalistikos turinį;
- teikiant iki 25 naujų ir esamų kanalų (radijo ir televizijos) palydovinę transliaciją Rusijos rinkoje.

Organizacija „Žurnalistai be sienų“ ir jos partneris Denis Diderot komitetas atliko išsamią galimybių studiją, po kurios patvirtinta techninė galimybė platinti tokį turinį Rusijos namų ūkiams. Pirmaujančios Rusijos nepriklausomos žurnalistikos platformos, įskaitant „Meduza“, „Echo Moskwy“ ir „Holod Media“, yra labai suinteresuotos pristatyti savo medžiagą Rusijos gyventojams. Be to, Vokietijos nacionalinis transliuotojas „Deutsche Welle“ patvirtino, kad norėtų sukurti televizijos kanalą, kuriame būtų naudojamas būtent turinys rusų kalba. Prie šios iniciatyvos prisijungs ir kiti kanalai. Palydovų bendrovės išreiškė susidomėjimą transliavimo projektu ir yra pasirengusios suteikti pajėgumų.

Projektas padės užtikrinti, kad išeivijoje dirbantys nepriklausomi žurnalistai turėtų techninių priemonių pristatyti savo darbą Rusijos auditorijai per palydovinę televiziją. Taip bus sukurtos techninės priemonės, kuriomis šie žurnalistai galės veiksmingai naudotis transliuodami savo turinį Rusijoje. Įgyvendinant šį projektą ne tik nepriklausomų žurnalistų, bet ir tarptautinių kanalų sukurtas turinys bus pakoreguotas ir pristatytas Rusijos žmonėms, kurie gyvena visiškai neturėdami prieigos prie pliuralistinės informacijos. Šiuo projektu nesiekama kurti jokio turinio ar finansiškai remti žurnalistų.

Esama daug galimybių bendradarbiauti kalbant apie jau vykdomą bandomąjį projektą „Žiniasklaidos laisvės centras“ (BP 07 23 04), kuriuo daugiausia dėmesio skiriama nepriklausomos Rusijos žiniasklaidos finansinių ir valdymo pajėgumų stiprinimui. Dabartinis pasiūlymas dėl bandomojo projekto yra papildomo pobūdžio, nes jame daugiausia dėmesio skiriama techniniams pajėgumams skleisti ne tik per žiniasklaidos centrus sukurtą turinį, bet ir analizuoti tarptautines naujienas Rusijoje.

Rusija savo informacijos platinimo per televiziją aparatą naudoja kaip ginklą, o Vakarai iki šiol iš esmės nebandė Rusijos Federacijai suteikti prieigą prie nemokamos informacijos. Vykdamas projektą gali būti suteikta vilties ir atskleista tiesa milijonams Rusijos žmonių.

Teisinis pagrindas:

Bandomasis projektas, kaip nustatyta 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1) 58 straipsnio 2 dalyje.

PP 08 24 straipsnis — 2024 m.

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
				8 540 000	4 270 000			8 540 000	2 135 000

Pastabos:

Teisinis pagrindas:

Susiję teisės aktai:

PP 08 24 01 punktas — Bandomasis projektas — Ūkio struktūros ir organizacijos: ES žemės ūkio modelio tendencijos, apibrėžtis ir apsauga

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
				750 000	375 000			750 000	187 500

Pastabos:

Ūkių skaičiaus mažėjimas ypač pastebimas žvelgiant į smulkius ūkius (mažesnius nei 2 ha). Tuo pačiu metu padidėjo didesnių ūkių (100 ha ar daugiau) skaičius, nors absoliutus skaičius tebėra ribotas. Dėl struktūrinių ir organizacinių pokyčių kyla daug klausimų dėl BŽŪP struktūros ir įgyvendinimo, kuriuos reikia išnagrinėti atsižvelgiant į BŽŪP po 2027 m.:

- Kokios tendencijos stebimos skirtingose valstybėse narėse ir sektoriuose, atsižvelgiant į ūkių struktūrą, įskaitant valstiečius, užimtumo žemės ūkyje tipą ir ūkių organizacijas, taip pat atsižvelgiant į amžių, lytį ir išsilavinimą, ūkių kapitalizacijos lygį, ypač mechanizacijos ir (arba) skaitmeninimo srityje, ir teisinės formas valstybėse narėse?
- Kokią įtaką BŽŪP, naudodama įvairius įrankius priemones ir priemones, turėjo Europos žemės ūkio struktūrų ir organizacijų plėtrai?
- Kaip nauji darbo organizavimo ir kapitalo paskirstymo būdai gali padėti išspręsti ūkininkų kartų kaitos uždavinį (arba jo neišspręsti)?
- Koks turi būti esamų priemonių ir (arba) naujų įrankių ir priemonių pritaikymas ir (arba) apribojimas, siekiant paremti nustatytus ūkio ekonominių tikslų įgyvendinimo būdus, kartų kaitą ir šeimos ūkininkavimo modelio bei smulkiojo ūkininkavimo (vadinamieji valstiečiai) apsaugą.

Šiuo bandomuoju projektu siekiama prisidėti prie bendro BŽŪP apmąstymo tiek atsižvelgiant į jos dabartinį įgyvendinimą, tiek į jos peržiūrą po 2027 m. Numatyta, kad ši iniciatyva truks bent dvejus metus (2024 ir 2025 m.).

Teisinis pagrindas:

Bandomasis projektas, kaip nustatyta 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1) 58 straipsnio 2 dalyje.

PP 08 24 02 punktas — Bandomasis projektas – Energetikos pertvarkos žvejybos sektoriuje skatinimas

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
				2 200 000	1 100 000			2 200 000	550 000

Pastabos:

Aplinkybės

Klimato kaita verčia kiekvieną ekonomikos sektorių prisitaikyti ir mažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį. Žvejybos sektorius taip pat turi stengtis sumažinti savo anglies pėdsaką. Be to, dėl iškastinio kuro kainų nepastovumo ir padidėjimo, kurio priežastis – Rusijos karinės agresija prieš Ukrainą, atsiranda netikrumas ir mažėja žvejybos įmonių pelningumas. Žvejybos laivų kuro nebegalima gaminti vien tik iš iškastinio kuro. 2023 m. vasario 21 d. Komisijos komunikate dėl ES žvejybos ir akvakultūros sektoriaus energetikos pertvarkos (COM/2023/100) teigiama, kad „labai svarbu skatinti naujų ir esamų technologijų bandymus ir mokslinį pagrindimą, kad jas būtų galima taikyti žvejybos [...] sektoriuje“, taip pat teigiama, kad „Komisija atliks ES masto tyrimą dėl esamų technologijų, skirtų energetikos pertvarkai žvejybos ir akvakultūros sektoriuje, ir atitinkamų jų kaštų ir naudos“. Atsižvelgiant į tai, pasiūlymas dėl bandomojo projekto, kuri vykdant būtų kuriamas parodomasis žvejybos laivas, kuriuo bandomos naujoviškos varomosios technologijos, yra svarbus.

Europos žvejybos laivynas senėja; žvejybos laivų energinis naudingumas nėra patenkinamas. Finansuojant parodomąjį žvejybos laivą būtų sudarytos sąlygos plėtoti inovatyvias žvejybai pritaikytas varomąsias technologijas. Siekiama išbandyti įvairias korpuso konstrukcijas, varomąsias technologijas ir laive naudojamos energijos formas, kuriomis mažinamas išmetamas ŠESD kiekis, palyginti su šiandien žvejų naudojamomis varomosiomis priemonėmis, ir išplėsti žvejams siūlomas galimybes taupyti energiją ir inicijuoti žvejybos laivų energetikos pertvarką.

Parodomasis žvejybos laivas, kuriuo bandomos naujoviškos varomosios technologijos

Bandomojo projekto tikslas būtų finansuoti parodomąjo žvejybos laivo modifikavimą, remiantis bandymo įgyvendinamumo ir apimties vertinimu ir šiam projektui skirtu biudžetu.

– Bandymo įgyvendinamumo ir apimties vertinimas.

– Įvertinus bandymo įgyvendinamumą ir apimtį bus nustatytos žvejybos laivo charakteristikos (korpuso konstrukcija, varomosios technologijos ir laive naudojamos energijos formos). Šiame vertinime taip pat bus nustatyti įvairūs reikalingi modifikuoto laivo bandymų tipai.

Remiantis galimybių vertinimu, bus atliekami bandymai siekiant nustatyti, kiek laivas sutaupo energijos, jo saugą ir aplinkosauginį veiksmingumą naudojant skirtingus žvejybos įrankius ir esant įvairioms oro sąlygoms.

– Papildoma informacija

Siekiama patikrinti vienos ar kelių varomųjų priemonių, kuriomis galima gerokai sumažinti skirtingų tipų žvejybos įrankius naudojančio laivo išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ir energijos suvartojimą, suderinamumą. Projekto vadovas (viešasis arba privatusis subjektas) turi pasiūlyti tinkamiausius derinius.

Bandomasis projektas turėtų suteikti žvejams galimybę dalyvauti visuose bandomojo projekto etapuose ir teikti grįžtamąją informaciją. Komisija taip pat galės stebėti įvairius bandymų etapus. Kai bus pasiekti bandomojo projekto tikslai, projekto vadovas turi pasiūlyti laivo „raison d'être“, pavyzdžiui, juo naudojantis viešinti bandomojo projekto rezultatus keliaujant po Europos žvejybos uostus arba kad laivas taptų mokomuoju laivu jauniems žvejams visoje ES.

Šis laivas jokių būdu neturėtų būti žvejybos pastangų didinimo priemonė, o naudojamas tik bandymams. Dėl laivo teisinio statuso jokiais aplinkybėmis negali būti leidžiama juo naudojantis iškrauti profesionalios žvejybos produktų arba ateityje jį paversti žvejybos laivu. Įgyvendindama šį bandomąjį projektą, Komisija patikslins reikalavimus, kad būtų išvengta bet kokios galimybės laivą paversti komerciniu žvejybos laivu.

Teisinis pagrindas:

Bandomasis projektas, kaip nustatyta 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1) 58 straipsnio 2 dalyje.

PP 08 24 03 punktas — Bandomasis projektas — Mūsų jūrų gelbėjimas – Europos jūrose išmestų šaudmenų pavojaus mažinimas

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
				5 590 000	2 795 000			5 590 000	1 397 500

Pastabos:

Į jūros dugną išmetami nesprogę šaudmenys kelia vis didesnę susirūpinimą Europoje ir už jos ribų, visų pirma vidaus ir kontinentinio šelfo jūrose. Po praėjusio šimtmečio pasaulinių karų į Europos jūras buvo išmesta tonos pavojingų įprastinių šaudmenų ir šiandien jie kelia pavojų jūrų gyvūnijai ir jūrininkams. Išmesti šaudmenys kelia grėsmę žmonių gyvybei ir jūrų aplinkai, o tai kelia pavojų ne tik žvejybai ir laivybai, bet ir jūros energetikos, akvakultūros, laivybos, turizmo ir kitų mėlynosios ekonomikos sektorių bei giliavandenės ekonominės veiklos plėtrai.

Praėjusiais metais poreikis kurti tinkamas ir efektyviausias technologijas tapo dar aktualesnis atsižvelgiant į Rusijos Federacijos vykdomą karą Ukrainoje. Dėl agresyvių veiksmų Juodojoje ir Azovo jūrose šie vandenys bus pilni nuskendusiu laivų ir raketų liekanų, išmestų šaudmenų ir kitų pavojingų objektų, kurie pakenks povandeninei aplinkai ir kels grėsmę pakrančių bendruomenėms.

ES turi didelę išminavimo visame pasaulyje patirtį, nes vykdo operacijas Balkanuose, Afrikoje ir Azijoje. Kalbant apie Europos jūras, ES turi remtis šia patirtimi ir atitinkamai prisitaikyti, ypač atsižvelgdama į dabartinę grėsmę Europos jūrose ir Ukrainos stojimą į Europos Sąjungą.

Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta pirmiau, būtina skubiai plėtoti technologijas ir remti konkrečią veiklą, susijusią su išmestų šaudmenų ir įprastinių ginklų šalinimu iš jūrų.

Šio bandomojo projekto tikslas – technologijų ir konkrečių priemonių kūrimas:

– parengti, plėtoti ir išbandyti jūroje saugiomis sąlygomis (ne karo baseinuose) aplinkai nekenkiančius, visapusiškiausius ir veiksmingiausius metodus ir konkrečias priemones, skirtas

praeityje išmestų įprastinių šaudmenų šalinimui ir sunaikinimui; ši technologija ir sukurtos priemonės turėtų būti prieinamos pagal pareikalavimą per trumpą mobilizacijos laiką;

– įvertinti, ar ši technologija ir konkrečios priemonės gali būti toliau naudojamos siekiant panaikinti Rusijos agresijos prieš Ukrainą Juodojoje ir Azovo jūrose padarinius;

– toliau stiprinti koordinavimą ir suinteresuotųjų subjektų dalyvavimą, didinti informuotumą ir dalytis geriausia patirtimi.

Teisinis pagrindas:

Bandomasis projektas, kaip nustatyta 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1) 58 straipsnio 2 dalyje.

PP 09 24 straipsnis — 2024 m.

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
				1 000 000	500 000			1 000 000	250 000

Pastabos:

Teisinis pagrindas:

Susiję teisės aktai:

PP 09 24 01 punktas — Bandomasis projektas – ES CCUS observatorija

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
				500 000	250 000			500 000	125 000

Pastabos:

Tikėtina, kad ateinančiais dešimtmečiais anglies dioksido surinkimo, naudojimo ir saugojimo (CCUS) veikla ES labai išaugs ir turi būti vykdoma atsargiai siekiant optimalaus poveikio klimatui.

Šiuo bandomuoju projektu siekiama išbandyti ES CCUS observatorijos, atsakingos už konkrečių pramonės įrenginių išmetamo CO₂ surinkimo, transportavimo ir saugojimo stebėseną, ataskaitų teikimą ir tikrinimą, formatą.

Kadangi šiuo bandomuoju projektu siekiama nedideliu mastu išbandyti Europos observatorijos veikimą, pirmiausia siūloma, kad stebėsenos, ataskaitų teikimo ir tikrinimo veikla apimtų tik cemento gamyklas ir atliekų deginimo įrenginius, kuriuose yra anglies dioksido surinkimo įrenginių.

Jei bandomasis projektas bus sėkmingas, jis galėtų tapti svarbiausia nuolatinės ES CCUS observatorijos žinių, duomenų ir geriausios praktikos struktūra, skirta visai anglies dioksido valdymo vertės grandinei.

Bandomojo projekto galimi rezultatai:

– pasiūlyti CCUS projektų poveikio ir jų indėlio į ES poveikio klimatui neutralumą vertinimo sistemą;

- teikti ataskaitas apie ES CCUS projektų bazę ir numatomą jų poveikį išmetamam anglies dioksido (CO₂) kiekiui, ekonomikai ir visuomenei (dvi metinės pažangos vertinimo ataskaitos bandomojo projekto įgyvendinimo laikotarpiu);
- pasiūlyti žinių ir geriausios praktikos mainų platformą, kuri būtų lengvai prieinama visiems CCUS projektams;
- organizuoti renginius, įskaitant uždaras diskusijas su sprendimus priimančiais asmenimis, ir viešus renginius, skirtus CCUS technologijoms propaguoti;
- pateikti pasiūlymą dėl nuolatinės ES CCUS observatorijos.

Teisinis pagrindas:

Bandomasis projektas, kaip nustatyta 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1) 58 straipsnio 2 dalyje.

PP 09 24 02 punktas — Bandomasis projektas — Galimybių studija siekiant sukurti modelį, pagal kurį Europos Sąjungoje būtų visapusiškai apmokestinama prekių ir paslaugų žala aplinkai

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
				500 000	250 000			500 000	125 000

Pastabos:

Mokesčių taikymas vartotojų elgsenai pakeisti yra labai svarbus kovojant su klimato kaita ir mažinant poveikį aplinkai. Galimybių studijos tikslas – nustatyti modelį, pagal kurį būtų apskaičiuojamos produktų ir paslaugų daromos žalos aplinkai finansinės išlaidos ir taip padedama nustatyti tinkamą jiems taikytiną mokesčio tarifą. Šis modelis turėtų būti daug platesnis nei dabartinė Energijos mokesčių direktyva, kurioje dėmesys skiriamas tik energetikos produktams.

Taikant šį modelį turėtų būti derinamos esamos ES pripažintos metodikos, pagal kurias apskaičiuojamos apytikrės finansinės išlaidos, susijusios su žalos aplinkai, kurią sukelia konkrečių produktų ar paslaugų kūrimas, naudojimas ir šalinimas, kompensavimu. Taip būtų užtikrinama, kad galutiniam produkto ar paslaugos naudotojui būtų taikomas principas „teršėjas moka“.

Modelis, be kita ko, galėtų būti grindžiamas produkto aplinkosauginio pėdsako ir organizacijos aplinkosauginio pėdsako metodais (aplinkosauginio pėdsako metodas), kuriais vertinamas ir kodifikuojamas produktų ir organizacijų aplinkosauginis veiksmingumas per visą jų gyvavimo ciklą. Šie metodai yra moksliškai pagrįsti vertinimo metodai, dėl kurių susitarta tarptautiniu lygmeniu. Jie apima 16 poveikio aplinkai rūšių, įskaitant klimato kaitą, ir poveikį vandeniui, orui, ištekliams, taip pat žemės naudojimo ir toksiškumo poveikį. Jie yra visuotinai taikomi, taip pat esama atskirų modelių, skirtų atitinkamai produktams ir organizacijoms. Juos ES patvirtino Komisijos rekomendacijoje dėl aplinkosauginio pėdsako metodų naudojimo. Pavyzdžiui, Europos aplinkos agentūra ėmėsi veiksmų, kad kiekybiškai įvertintų įvairių teršalų finansines sąnaudas.

Šioje galimybių studijoje turėtų būti atsižvelgta į Aplinkos generalinio direktorato vykdomo tyrimo dėl principo „teršėjas moka“ ir dėl aplinkai kenksmingų subsidijų išvadas. Šios išvados galėtų būti informatyvios rengiant lyginamuosius standartus arba nustatant minimalius mokesčių tarifus aplinkai kenksmingiems produktams ir paslaugoms.

Galiausiai siūloma galimybių studija neturėtų apimti energijos mokesčių, atsižvelgiant į Taryboje ir Parlamente vykstančias derybas dėl pasiūlymo peržiūrėti Energijos mokesčių direktyvą.

Teisinis pagrindas:

Bandomasis projektas, kaip nustatyta 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1) 58 straipsnio 2 dalyje.

PA 01 23 01 punktas — Parengiamieji veiksmai — Energiją gaminančių vartotojų saugykla — Energiją gaminančių vartotojų veiksmų raidos stebėsena visoje Sąjungoje

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
p.m.	2 500 000	p.m.	2 500 000	2 500 000	3 750 000	p.m.	2 500 000	2 500 000	3 125 000

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas per parengiamuosius veiksmus neįvykdytiems ankstesnių metų įsipareigojimams padengti.

Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvos (ES) 2018/2001 (RED II) ir Elektros energijos direktyvos (ES) 2019/944 nuostatos dėl vartotojų įgalėjimo yra vienos iš novatoriškiausių Švarios energijos dokumentų rinkinio nuostatų. Jomis valstybės narės įpareigojamos sudaryti sąlygas paklausos atsakui pasitelkiant agregavimą arba dinamiškos elektros energijos kainos sutartis, kurti lankstaus tiekimo vietos rinkas, taip pat patvirtinti galimybių atveriančias sistemas (bendrai veikiantiems) gaminantiems vartotojams arba aktyviesiems vartotojams ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos bei piliečių energetikos bendrijoms. Tomis nuostatomis siekiama įgalinti vartotojus veikti vietos lygmeniu atitinkamose energijos rinkose, suteikiant jiems galimybę vykdyti įvairią novatorišką veiklą, pavyzdžiui, (kolektyvinį) pasigamintos energijos vartojimą, kaupimą, dalijimąsi energija, tarpusavio mainus ir lankstumo paslaugų teikimą. Tokia veikla daro įtaką naujiems verslo modeliams ir gali ekonomiškai efektyviai bei veiksmingai paspartinti perėjimą prie atsinaujinančiųjų išteklių energijos, kartu užtikrinant saugią prieigą prie įperkamos energijos vietos lygmeniu su sąlyga, kad ji vykdoma taip, kad vartotojai nebūtų susaistomi su izoliuotu pasigamintos energijos vartojimu dėl to, kad nėra daugiau galimybių, pavyzdžiui, įgyvendinant numanomas (kainų signalai pasitelkiant pagal laiką diferencijuotus tinklo tarifus ir dinaminės kainodaros sutartis) arba aiškias (pasiūlymu grindžiamos lankstaus tiekimo rinkos) paskatas, kurios leistų jiems sąveikauti su vietos sistema ir įgyvendinti energijos vartojimo efektyvumo priemones. Be to, decentralizuotas atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginių pobūdis suteikia galimybę demokratizuoti Europos energetikos sistemą sudarant sąlygas ES piliečiams tapti aktyviais ir prisiimti atsakomybę už energetikos pertvarką.

Daug valstybių narių vis dar atsilieka nuo visapusiško minėtų nuostatų perkėlimo į nacionalinę teisę, o tai turi neigiamų pasekmių kalbant apie nenuoseklų Sąjungos teisės taikymą ir galimybę naudotis tomis pačiomis vartotojų teisėmis visoje Sąjungoje. Be to, kai kuriose valstybėse narėse pradėtos kurti naujos individualaus ar kolektyvinio pasigamintos energijos vartojimo ne tik pastatų ir bendrijos lygmeniu sistemos, kurios šiuo metu neįtrauktos į Švarios energijos dokumentų rinkinį. Tos kitų rūšių kolektyvinių veiksmų iniciatyvos galėtų padėti sumažinti energijos nepriteklių, suteikti Sąjungos piliečiams daugiau galimybių imtis veiksmų energetikos srityje ir daugiau investuoti į atsinaujinančiųjų išteklių energiją, taip pat padėti užtikrinti reikiamą lankstumą, kad būtų sudarytos sąlygos ekonomiškai efektyviam perėjimui prie didesnės elektrifikacijos ir atsinaujinančiais ištekliais grindžiamos energetikos sistemos.

Rusijai įsiveržus į Ukrainą ir padidėjus poreikiui užtikrinti Sąjungos energetinę nepriklausomybę, taip pat Komisijai paskelbus komunikatą dėl plano „REPowerEU“, pagal kurį numatoma sparčiau didinti saulės energijos ir šilumos siurblių naudojimą, ir atsižvelgiant į raginimą didinti paklausos atsaką bei lankstumą, itin svarbu tinkamai ir sparčiau perkelti tas nuostatas į nacionalinę teisę ir remti naujus bei besiformuojančius verslo modelius, kad būtų išnaudotas visas vietos atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos lankstumo potencialas aktyviai dalyvaujant piliečiams. Ukrainos karas taip pat išryškino Europos bendruomenių teritorijų atsparumo poreikį ir paskatino keletą savivaldybių bei regionų plėtoti gyventojų disponuojamus vietos išteklius.

Energiją gaminančių vartotojų saugykla turėtų atlikti šias pagrindines funkcijas:

- i) stebėti ir nustatyti individualaus ir kolektyvinio pasigamintos energijos vartojimo sistemas, skiriant ypatingą dėmesį piliečių dalyvavimo lygiui, ir sudaryti sąlygas pasigamintos energijos vartojimo sistemoms bei numanomam ir aiškiam paklausos atsakui Sąjungoje¹;
- ii) rinkti ir analizuoti duomenis apie vienodas sąlygas, susijusias su piliečių dalyvavimu vykdant numanomą ir aiškų paklausos atsaką, be kita ko, susijusį su matavimo reikalavimais, įtrauktomis ir (arba) pripažintomis turto rūšimis bei turto prieinamumu;
- iii) nustatyti besiformuojančią atsakomybę ir verslo modelius (įskaitant tarpusavio keitimąsi, vietos lankstumo paslaugas, dalijimąsi energija, bendrijos saugyklos) bei pasiūlymus, susijusius su integruotomis į tinklą energiją gaminančių vartotojų sistemomis, taip pat stebėti užtikrinamą naudą piliečiams, sistemai ir plačiajai visuomenei²;
- iv) nustatyti geriausios praktikos pavyzdžius ir kliūtis siekiant parengti, plėtoti ir remti į tinklą integruotas ir efektyvias energijos vartojimo energiją gaminančių vartotojų sistemas, kuriose užtikrinamas aukštas piliečių dalyvavimo lygis ir nauda (įskaitant į esamus Sąjungos teisės aktus neįtrauktas sistemas)³;
- v) teikti vietos valdžios institucijoms, piliečiams, įmonėms ir bendrijoms gaires dėl į tinklą integruotų ir efektyvias energijos vartojimo energiją gaminančių vartotojų sistemų kūrimo, suteikiant jiems technologinių, finansinių ir administracinių sprendimų modelius.

Saugykloje surinkti duomenys būtų labai svarbus informacijos šaltinis ES institucijoms, politikos formuotojams, nacionalinėms, regioninėms bei vietos valdžios institucijoms. Tokie duomenys būtų tinkami naudoti esamose ir būsimose politikos priemonėse. Jie padėtų plėtoti į tinklą integruotus individualius ir kolektyvinius energiją gaminančių vartotojų veiksmus taip, kad būtų optimizuotas atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimas, sumažintos bendros energetikos pertvarkos išlaidos, taigi ir vartotojų sąskaitos už energiją. Tai atitinka Energetikos sistemos integravimo strategiją ir komunikatą „REPowerEU“ dėl elektros energijos rinkos struktūros. Be to, saugykla galėtų padėti informuoti valstybes nares, kurios vis dar susiduria su sunkumais siekdamos tinkamai įgyvendinti pirmiau nurodytas nuostatas iki 2025 m., ir ja būtų prisidėta persvarstant arba tobulinant šiuo metu neįtrauktų sistemų reglamentavimo sistemą Sąjungos ir nacionaliniu lygmenimis.

Kita vertus, saugykla galėtų būti puikus praktinės patirties šaltinis MVĮ, vietos valdžios institucijoms, piliečiams ir jų asociacijoms, norintiems imtis individualių ar kolektyvinių veiksmų ir dalyvauti lankstaus tiekimo rinkose, visų pirma valstybėse narėse, kurios neturi išplėtotos reglamentavimo sistemos arba turi mažai patirties, susijusios su geriausia praktika.

Saugykla galėtų tapti svarbiu informacijos šaltiniu siekiant stebėti pažangą piliečių skatinamų lankstumo paslaugų ir privačių investicijų į perėjimą prie atsinaujinančiųjų išteklių srityse, taip pat siekiant pripažinti kitų rūšių kolektyvinių veiksmų iniciatyvas, susijusias su tinklui palankiu pasigamintos energijos vartojimu ne tik energetikos bendrijose, o tai sumažintų paskatas

---

¹ Remiantis individualaus ir kolektyvinio pasigamintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos vartojimo reglamentavimo sistemų ES valstybėse narėse apžvalga sudarant konkrečią sutartį pagal preliminarąją sutartį su keliais tiekėjais ENER/2020/OP/0021, kuri bus sudaryta 2023 m.

² Integruotos į tinklą sistemos – energiją gaminančių vartotojų sistemos, kuriomis reaguojama į rinkos signalus ir tinklo poreikius vykdant numanomą (kainos signalai) arba aiškų (dalyvavimas lankstaus tiekimo rinkose) paklausos atsaką.

³ Remiantis individualaus ir kolektyvinio pasigamintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos vartojimo reglamentavimo sistemų ES valstybėse narėse apžvalga sudarant konkrečią sutartį pagal preliminarąją sutartį su keliais tiekėjais ENER/2020/OP/0021, kuri bus sudaryta 2023 m.

komerciniams ir pramonės subjektams „pasisavinti“ atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir piliečių energetikos bendrijas siekiant vykdyti novatorišką veiklą.

Teisinis pagrindas:

Parengiamieji veiksmai, kaip nustatyta 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1) 58 straipsnio 2 dalyje.

PA 01 23 02 punktas — Parengiamieji veiksmai — Europos stipendijų programa tyrėjams, kuriems gresia pavojus

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	6 000 000	3 000 000	p.m.	p.m.	6 000 000	1 500 000

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas per parengiamuosius veiksmus neįvykdytiems ankstesnių metų įsipareigojimams padengti.

Įgyvendinant šiuos parengiamuosius veiksmus bus parengta Europos stipendijų programa, skirta pažeidžiamiesiems tyrėjams remti. Visų pirma įgyvendinant parengiamuosius veiksmus bus parengta stipendijų gavėjų atrankos procedūra (vertinant jų riziką ir skiriant jiems stipendijas) ir stipendijų gavėjų bei priimančiųjų institucijų Sąjungoje derinimo procedūra. Taip pat reikėtų apsvarstyti, kokių mastu procedūros turėtų būti diferencijuojamos pagal prašymo geografinę kilmę. Įgyvendinant šiuos veiksmus bus svarstomi visų Sąjungai nepriklausančių valstybių prašymai. Reikėtų atsižvelgti į patirtį, įgytą įgyvendinant palyginamas nacionalines ir NVO programas, taip pat patirtį, įgytą įgyvendinant veiksmus „MSCA4Ukraine“ (programos „Marie Skłodowskos-Curie veiksmai“ dalį, skirtą Ukrainai).

Be to, siekiant patvirtinti nustatytas procedūras, pagal bandomąjį projektą bus skiriamos stipendijos dviejų krypčių pažeidžiamiesiems tyrėjams (kiekvienoje kryptyje numatyta 15 visiškai finansuojamų vietų):

- 1 kryptis: skubus pažeidžiamų tyrėjų (nedalyvaujančių pabėgėlių procese) įdarbinimas;
- 2 kryptis: pabėgėlių tyrėjų ir pažeidžiamų kandidatų, nedalyvaujančių pabėgėlių procese, tolesnis įdarbinimas.

Siekiant užtikrinti papildomą Sąjungos pridėtinę vertę ir Europos komandos veiksmų sinergiją, įgyvendinant parengiamuosius veiksmus bus sukurtas metodas, kuriuo valstybės narės būtų skatinamos rengti savo programas, ir metodas, kuriuo kuo labiau būtų didinamas nacionalinio ir Europos finansavimo poveikis koordinuojant pagal įvairias programas vykdomus veiksmus.

Šie parengiamieji veiksmai grindžiami politikos rekomendacijomis, parengtomis vykdant programos „Horizontas 2020“ dalies „Marie Skłodowskos-Curie veiksmai“ projektą „Inspireurope“.

Teisinis pagrindas:

Parengiamieji veiksmai, kaip nustatyta 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES)

Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1) 58 straipsnio 2 dalyje.

PA 01 23 04 punktas — Parengiamieji veiksmai — Paramos piliečių vadovaujamiems renovacijos projektams tarnyba

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
p.m.	2 500 000	p.m.	2 500 000	2 500 000	3 750 000	p.m.	2 500 000	2 500 000	3 125 000

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas per parengiamuosius veiksmus neįvykdytiems ankstesnių metų įsipareigojimams padengti.

Šiais parengiamaisiais veiksmais tęsiamas bandomasis projektas PP012102, kuriam patvirtinimas buvo suteiktas dvejus metus iš eilės ir kuriuo siekiama padėti įveikti finansines, teises ir technines kliūtis piliečių vadovaujamiems renovacijos projektams. Juo numatoma sukurti specialią Sąjungos paramos tarnybą, skirtą piliečių energetikos bendrijoms ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos bendrijoms – naujiems subjektams, numatytiems Sąjungos teisės aktuose ir galintiems paskatinti piliečius dalyvauti įvairiuose ekologinės pertvarkos veiksmuose, įskaitant renovacijos projektus. Kuriant tokią tarnybą galėtų būti remiamasi kooperatinių bendrovių, kurios sėkmingai susieja projektus kaimynystės mastu, patirtimi. Paramos tarnyba siektų stiprinti bendrijų kūrimą, plėsti ir kartoti sėkmingas programas. Veikla turėtų apimti:

1. platformą, skirta dalytis patirtimi ir modeliais, siekiant sukurti stiprią bendrijos dinamiką ir Europos piliečius įtraukti į integruotą pastatų renovaciją bei atsinaujinančiųjų išteklių naudojimą (pasitelkiant energetikos bendrijų priemonę);
2. paramą investicijų planų rengimui, nes finansavimo galimybių nustatymas yra pagrindinis elementas kuriant projektų bazes; bendrumų paiešką siekiant plėtoti piliečių vadovaujamus projektus; modelių, kuriais remiama renovacija pasinaudojant atsinaujinančiais ištekliais, kūrimo tyrimą;
3. įrodymus ir rodiklių teikimą, kad esamos energetikos bendrijos būtų geriau informuotos apie energetinės renovacijos vertę;
4. techninę pagalbą ir konsultacijas piliečių grupėms, esamoms bendrijų organizacijoms bei vietos valdžios institucijoms, kad būtų sukurtos piliečių energetikos bendruomenės ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos bendrijos, sprendžiančios pastatų renovacijos, galimybės įsigyti būstą ir energijos nepritekliaus klausimus;
5. Švarios energijos dokumentų rinkinio nuostatų, susijusių su piliečių energetikos bendrijomis ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos bendrijomis, griežto perkėlimo į nacionalinę teisę stebėseną ir paramą jam, nes tai turėtų būti galimybė valstybėms narėms stiprinti piliečių vaidmenį energetikos pertvarkos procese.

Bandomojo projekto tikslas – mokyti bei konsultuoti atsinaujinančių išteklių bendrijas ir piliečių energetikos bendrijas teritorijų pertvarkos kūrimo ir įgyvendinimo procese.

Teisinis pagrindas:

Parengiamieji veiksmai, kaip nustatyta 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1) 58 straipsnio 2 dalyje.

PA 01 24 straipsnis — 2024 m.

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
				7 100 000	3 550 000			7 100 000	1 775 000

Pastabos:**Teisinis pagrindas:****Susiję teisės aktai:**

PA 01 24 01 punktas — Parengiamieji veiksmai — Europos viešųjų paslaugų laisvoji ir atviroji programinė įranga (FOSSEPS 2)

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
				2 500 000	1 250 000			2 500 000	625 000

Pastabos:

Vykdam dabartinį Europos viešųjų paslaugų (EPS) laisvosios ir atvirosios programinės įrangos (FOSS) bandomąjį projektą FOSSEPS ne tik gerokai išplėtota Europos masto bendradarbiavimo atvirojo kodo srityje idėja, bet ir imtasi 3 konkrečių veiksmų: i) parengtas viešojo administravimo institucijoms skirtas pirmasis Europos atvirojo kodo sprendimų katalogas, ii) nustatyta ypatingos svarbos programinė įranga, naudojama teikiant Europos viešąsias paslaugas, ir iii) sudaryta Europos viešųjų paslaugų naudotojų grupė atvirojo kodo klausimais.

Visos Europos gebėjimas strategiškai naudoti ir praktiškai diegti laisvąją ir atvirąją programinę įrangą yra strategijų, kuriomis siekiama užtikrinti skaitmeninį savarankiškumą, didesnį skaitmeninių rinkų konkurencingumą, inovacijas ir kibernetinį saugumą, pagrindinis elementas. Pradinis bandomasis projektas yra labai sėkmingas. Darbas dar nebaigtas ir toliau domimasi kiekvienu iš trijų projekto ramsčių. Toliau išvardyti trys veiksmai grindžiami ankstesniais laimėjimais ir siūlomi pagrindiniai veiksmai, kurių būtų imtasi centralizuotai vykdant parengiamuosius veiksmus ir kartu siekiant patenkinti su Europos viešosiomis paslaugomis susijusius reikalavimus.

i) Europos taikomųjų programų katalogas

Jau žinome, kad pakartotinai naudojant nacionaliniuose kataloguose išvardytas atvirojo kodo taikomas programas sutaupoma laiko ir lėšų. Todėl galime manyti, kad, sukūrus visapusiškai veikiantį Europos atvirojo kodo sprendimų katalogą, būtų sutaupyta labai daug lėšų. Įgyvendinant parengiamąjį projektą sukurtą pirminį taikomųjų programų katalogo pradinį perspektyvų produktą reikės gerokai išplėsti vykdant parengiamuosius veiksmus, kad būtų galima integruoti daugiau valstybių narių duomenų, nors tie duomenys vis tiek būtų jų nacionaliniuose kataloguose (bendrojo duomenų rinkimo metodas). Tiesą sakant, daugelis valstybių narių dar neturi atvirojo kodo programinės įrangos sprendimų katalogų, o tos, kurios juos turi, susiduria su techniniais sunkumais koordinuodamos savo darbą. Reikia dėti daugiau pastangų siekiant atsižvelgti į skirtingus valstybių narių naudojamus duomenų standartus ir padėti valstybėms narėms kurti labiau apgalvotus įrašus į savo nacionalinius katalogus ir savo ruožtu – į Europos taikomųjų programų katalogą. Šiais parengiamaisiais veiksmais bus siekiama gauti informaciją apie atvirojo kodo sprendimus bent iš 14 valstybių narių (50 proc.) atliekant standartizavimo ir propagavimo darbą, užtikrinant geresnę komunikaciją ir parodant, kad galima sutaupyti daug lėšų. Kiekvienos išvardytos taikomosios programos duomenų turinį reikia suderinti, kad naudotojų paieškos pateiktų prasmingus rezultatus ir užtikrintų naudingą lyginamąjį turinį. Be to, pirminio bandomojo projekto pradiniam perspektyviam produktui taip pat reikia lėšų nuolatinei besiplečiančio Europos taikomųjų programų katalogo

priežiūrai užtikrinti. Be katalogo tobulinimo pagal bandomąjį projektą, dalį finansavimo turime skirti nacionaliniams katalogams pagerinti ir jų suderinamumui su Europos katalogu užtikrinti.

ii) Ypatingos svarbos programinės įrangos aprašas

Bandomasis projektas ne tik pelnė pagyrų už tai, kad išsprendė šią didelę vadinamąją tiksniškos bombos problemą (pvz., neseniai kilusi „Log4J“ problema), bet ir parodė, kad Europos viešųjų paslaugų srityje labai trūksta žinių apie ypatingos svarbos programinę įrangą. Vykdamas bandomąjį projektą užtikrintas šis informuotumas, tačiau informuotumo nepakanka, nes Europos viešųjų paslaugų srityje trūksta priemonių ypatingos svarbos programinei įrangai nustatyti. Todėl akivaizdu, kad vien Europos viešųjų paslaugų tarnybos negali pačios spręsti šio klausimo. Galiausiai joms reikia įrankių, kad būtų galima sukurti programinės įrangos medžiagų žiniaraštį (SBOM) kiekvienai jų naudojamai programinei įrangai. Tai dar viena priežastis, dėl kurios ES institucijos ir Europos viešųjų paslaugų tarnybos turi sutelkti savo išteklius projektui, pagal kurį ir toliau būtų identifikuojama ir nustatoma ypatingos svarbos programinė įranga. Todėl reikia bendradarbiauti su kitais pramonės subjektais, kad būtų toliau dedamos šios pastangos. Žiniaraščio taikymo sritis turėtų būti išplėsta, kad būtų galima plačiau naudoti laisvąją ir atvirąją programinę įrangą viešojo administravimo institucijose, taip pat pardavėjams, teikiantiems programinės įrangos sprendimus viešajam sektoriui. Rengiant žiniaraštį FOSSEPS komanda, bendradarbiaudama su laisvosios ir atvirosios programinės įrangos subjektais, kurie šiuo metu ją prižiūri, turėtų parengti ES masto nustatytos programinės įrangos techninės priežiūros strategiją. Ši rizikos mažinimo strategija ir jos finansavimas bus parengti bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis. Šiuo veiksmu galiausiai siekiama, kad valstybės narės bendradarbiaudamos ir savarankiškai didintų savo gebėjimus nustatyti ypatingos svarbos programinę įrangą ir sumažinti bet kokią galimą kibernetinio saugumo riziką. Individualus dėmesys turėtų būti skiriamas ypatingos svarbos programinės įrangos sprendimų tvarumo mechanizmui nustatyti. Tai sustiprins ir išplės dabartinę viešųjų paslaugų atvirųjų šaltinių ekspertų centrų veiklą valstybėse narėse ir Komisijoje, pasinaudojant finansavimu pagal parengiamuosius veiksmus.

iii) Europos bendradarbiavimas atvirojo kodo srityje

Šie parengiamieji veiksmai bus grindžiami bandomojo projekto metu pradėtu pirminiu darbu, siekiant paskatinti Europos viešųjų paslaugų tarnybas sudaryti atvirojo kodo tinklą arba naudotojų grupę. Vykdamas parengiamuosius veiksmus aktyviai dalyvaus visų valstybių narių Europos viešųjų paslaugų tarnybos siekiant stiprinti šio tinklo ekspertines žinias, kad jis galėtų plėstis ir pritraukti naujų narių. Vienas iš galimų praktinių šio padidinto pajėgumo, kuris turi būti parengtas vykdamas parengiamuosius veiksmus, rezultatų – rasti būdų, kaip valstybių narių viešųjų paslaugų atvirojo kodo kompetencijos centrams sutelkti savo išteklius, kad jie galėtų bendrai pagerinti esminių atvirojo kodo komponentų tvarumą ir valdymą. Ši iniciatyva leis Europos viešųjų paslaugų tarnyboms spręsti savo atvirojo kodo klausimus ir kartu pateikti sprendimus, taigi šioje srityje tapti skaitmeniniu požiūriu nepriklausomomis ir kartu puoselėti mažų atvirojo kodo subjektų Europos atvirojo kodo ekosistemą.

iv) Atvirojo kodo kibernetinis saugumas ir tvarumas

Europos viešųjų paslaugų sistemoje reikia atlikti bendrai naudojamos atvirojo kodo programinės įrangos saugumo ir tvarumo analizę. Vykdamas parengiamuosius veiksmus bus parengta nemažai atlygio už surastus riktus programų ir hakatonų, kad būtų nustatyti ir ištaisyti kritiniai elementai ir siekiant padėti užtikrinti, kad ypatingos svarbos programinė įranga taptų tvaresnė, tobulinant ir (arba) stiprinant bazinę programinę įrangą. Tokia veikla taip pat padės skatinti atvirojo kodo naudojimą ES.

v) Viešųjų tarnybų sukurtos programinės įrangos ir (arba) joms sukurtos programinės įrangos pakartotinio naudojimo skatinimo strategijų apibrėžimas

Visų pirma šiuo veiksmu bus skatinamas pakartotinis programinės įrangos naudojimas, pasitelkiant įvairias paskatas (apdovanojimus) rengiant konkursus, siekiant teikti ne tik finansinius prizus, bet ir praktinę paramą (pvz., konsultavimą, kūrimą, paramą testavimui) ir padėti šioms viešųjų paslaugų tarnyboms spręsti programinės įrangos problemas, trukdančias kitoms kitų valstybių narių viešojo administravimo institucijoms naudotis jų sprendimais (pvz., tarptautinimas ir lokalizavimas, integracija ir pritaikymas prie individualių poreikių ir t. t.).

Teisinis pagrindas:

Parengiamieji veiksmai, kaip nustatyta 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1) 58 straipsnio 2 dalyje.

PA 01 24 02 punktas — Parengiamieji veiksmai – DVT įgyvendinimas ES regionuose – nuo stebėsenos iki veiksmų

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
				1 800 000	900 000			1 800 000	450 000

Pastabos:

Nors padaryta tam tikra pažanga siekiant darnaus vystymosi tikslų (DVT), Europoje kyla daug iššūkių, susijusių su jų stebėseną ir veiksmingu įgyvendinimu, nes tiek tarp valstybių narių, tiek ES regionų esama akivaizdžių skirtumų.

Tai ypač svarbu atsižvelgiant į poreikį DVT lokalizuoti skirtingais subnacionaliniais lygmenimis, siekiant užtikrinti, kad juos įgyvendinant būtų atsižvelgiama į vietos iššūkius ir tikslus.

Vienas iš pagrindinių DVT stebėsenos ir įgyvendinimo uždavinių yra integruotos ir nuoseklios politikos, kurioje atsižvelgiama į tikslų ir su jais susijusių uždavinių tarpusavio sąsajas, kūrimas ir plėtojimas. Kitos problemos – nepakankamas finansavimas, nepakankami duomenys ir stebėsenos mechanizmai, taip pat skirtingi instituciniai gebėjimai Europos regionuose.

Siūlomais parengiamaisiais veiksmais siekiama suteikti informacijos ES, nacionalinės ir regioninės politikos formavimo procese pateikiant konkrečias rekomendacijas dėl aspektų, susijusių su DVT stebėseną ir įgyvendinimu regionų lygmeniu, remiantis bandomojo projekto „Darnaus vystymosi tikslų stebėseną Sąjungos regionuose. Duomenų spragų užpildymas“ (2022 m. BP) rezultatais, įskaitant bendrai parengtą rodiklių ir duomenų rinkinį.

Siūlomais parengiamaisiais veiksmais siekiama sukurti reguliarios regioninės pažangos, padarytos siekiant DVT, stebėsenos mechanizmą. Taikant šį mechanizmą bus renkami, analizuojami ir aiškinami regioniniu lygmeniu (NUTS2) parengti rodikliai.

Veiksmai turi būti įgyvendinti per dvejus metus.

Siūlomi veiksmai, kurių reikia imtis parengiamiesiems veiksams įgyvendinti:

– išplėsti bandomojo projekto „Darnaus vystymosi tikslų stebėseną Sąjungos regionuose. Duomenų spragų užpildymas“ (2022 m. BP) regioninių rodiklių rinkinį, atsižvelgiant į visus DVT tikslus (nuo 55 iki 169);

– patvirtinti regioninių rodiklių rinkinį atliekant plataus masto apklausą, skirtą Europos regionams;

– nustatyti ir platinti DVT stebėsenai skirtų Europos regioninių rodiklių, rinkinį, įtraukiant naujausius duomenis;

- bendradarbiauti su nacionalinėmis statistikos sistemomis sistemingo regioninių DVT duomenų rinkimo ir sklaidos srityje;
- suformuoti išvadas kaip papildomas ir kompromisu grindžiamas sąsajas politikos veiksmams, kuriais siekiama darnaus vystymosi tikslų subnacionaliniu lygmeniu;
- išbandyti įvairių dabartinių Europos politikos sričių (žaliojo kurso, Europos sanglaudos politikos, bendros žemės ūkio politikos) papildomumą siekiant tam tikrų DVT regionų lygmeniu;
- parengti EK skirtas politikos rekomendacijas, kaip Europos regionai turėtų užtikrinti DVT stebėseną ir ką DVT sąsajos reiškia politikos formavimo veiksmams.

Teisinis pagrindas:

Parengiamieji veiksmai, kaip nustatyta 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1) 58 straipsnio 2 dalyje.

PA 01 24 03 punktas — Parengiamieji veiksmai – Regioninių inovacijų partnerystės

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
				1 000 000	500 000			1 000 000	250 000

Pastabos:

1. Regioninių inovacijų partnerystės: politikos aktualumas ir tolesni veiksmai

Inovacijos yra ypač svarbus veiksnys, padedantis siekti Sąjungos politikos tikslų, visų pirma žaliosios pertvarkos ir skaitmeninės transformacijos, taip pat atviros strateginio savarankiškumo ir darnaus vystymosi tikslų. Inovacijos taip pat yra labai svarbios siekiant didinti Europos konkurencingumą, stiprinti atsparumą strateginėse srityse bei mažinti priklausomybę ir pažeidžiamumą, atsiradusius dėl pastarojo meto krizių.

Dideli gamybos ir vartojimo modelių pokyčiai lėmė perėjimą prie naujos žaliosios energetikos sistemos dėl visur paplitusių skaitmeninių technologijų, taip pat COVID-19 krizės iššūkių ir Rusijos agresijos prieš Ukrainą pasekmių, todėl reikia plataus užmojo investicijų į inovacijas. Tačiau mažai tikėtina, kad daugiau investuojant į esamos padėties išlaikymą bus pasiekta realių pokyčių rezultatų.

Naujoje inovacijų politikoje turi būti atsižvelgiama į dvi svarbias išankstines sąlygas: prasmingą vietos ir regionų suinteresuotųjų subjektų, įskaitant piliečius, įmones, žinių institucijas ir vietos valdžios institucijas, dalyvavimą; ir pokyčius skatinančias sisteminio lygmens inovacijas, kurios daro įtaką, be kita ko, pramonės, klimato, užimtumo ir socialinei politikai ir ją įkvepia. Taip pat turi būti atsižvelgiama į dabartinį Jungtinio tyrimų centro (JRC) GD modeliavimo darbą regionų ekonomikos įvairinimo diegiant naujas technologijas srityje, kuriame daroma išvada, kad toks įvairinimas turi didesnę potencialą atokesniems ir mažiau išsivysčiusiems regionams nei labiau išsivysčiusiems regionams, kurie turėtų sutelkti dėmesį į novatoriškesnes inovacijų galimybes.

Europos Komisija ir Europos regionų komitetas 2022 m. inicijavo regioninių inovacijų partnerystes (PRI). Regioninių inovacijų partnerystės metodas buvo patvirtintas 2022 m. liepos mėn. Komisijos priimtoje Naujojoje Europos inovacijų darbotvarkėje.

Regioninių inovacijų partnerystės – tai atsakas į Europos žaliojo kurso raginimą skubiai spręsti precedento neturintį klimato kaitos iššūkį ir neatidėliotiną poreikį pasiekti atvirą strategiją

savarankiškumą bei užtikrinti, kad Europa klestėtų ateities žaliajoje ir skaitmeninėje ekonomikoje, kartu stiprinant socialinę ir teritorinę sanglaudą pasaulinės daugialypės krizės sąlygomis.

Regioninių inovacijų partnerystės parengė JRC, jos grindžiamos teigiama pažangiosios specializacijos strategijų įgyvendinimo patirtimi ir jomis siekiama spręsti finansavimo priemonių ir politikos susiskaidymo įvairiose teritorijose bei regioninių ir (arba) nacionalinių ir ES iniciatyvų nesuderinamumo problemą, kartu nagrinėjant naujus metodus, kuriais siekiama suvienyti vyriausybių ir suinteresuotųjų subjektų pastangas, plėtoti partnerystes ir didinti poveikį.

Jau parengtas pirmasis Regioninių inovacijų partnerysčių vadovas (angl. „PRI Playbook“), kuris buvo pasiūlytas bandomajame projekte dalyvaujančioms teritorijoms, siekiant padėti įgyvendinti bandomuosius veiksmus.

2022 m. gegužės 17 d. prasidėję vienerių metų trukmės regioninių inovacijų partnerysčių bandomieji veiksmai apima 74 teritorijas ir jais siekiama dviejų pagrindinių tikslų. Pirmasis pagrindinis tikslas – išsamiai įvertinti ir toliau plėtoti vadovą, taigi ir visą regioninių inovacijų partnerysčių koncepciją. Antrasis – pradėti didinti bandomųjų teritorijų matomumą ir bendrai plėtoti jų galimybes kurti tinklus ir inicijuoti tarpregioninį bendradarbiavimą klausimais, kuriais būtų remiami būsimi regioniniai inovacijų slėniai pagal naująją Europos inovacijų darbotvarkę, bendras ES misijų susiejimas vietos lygmeniu, tarpregioninis bendradarbiavimas naujų tvarių vertės grandinių srityje, bendradarbiavimo kompetencijos plėtojimas ar kitos teritorijoms svarbiausios sritys.

2. Parengiamieji veiksmai, susiję su regioninių inovacijų partnerystėmis: tikslai, aprėptis ir veikla

Remiantis tuo, kas išdėstyta pirmiau, parengiamaisiais veiksmais būtų siekiama:

- išplėsti regioninių inovacijų partnerysčių eksperimentą įtraukiant daugiau teritorijų nei tos, kurios dalyvauja pradiniuose veiksmuose,
- išbandyti regionines inovacijų partnerystes kaip jungtį tarp vietos pažangiosios specializacijos strategijų ir ES prisitaikymo prie klimato kaitos misijos įgyvendinimo regionuose ir bendruomenėse,
- remti teritorijų dalyvavimą naujose ES vertės grandinėse, susijusiose su dvejetainės žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos įgyvendinimu,
- įvertinti ilgalaikį regioninių inovacijų partnerysčių gyvybingumą,
- didinti jų politinę trauką,
- remti regioninių inovacijų partnerysčių koncepcijos diegimą ir įgyvendinimą remiant ES pramonės, sanglaudos ir mokslinių tyrimų bei inovacijų politiką,
- prireikus susieti regionines inovacijų partnerystes su NEB metodu,
- spręsti mažesnių ir (arba) mažiau novatoriškų bendruomenių ir teritorijų uždavinius ir tenkinti jų poreikius, kad būtų sumažinta inovacijų atotrūkio ES didėjimo rizika,
- sukurti regioninių inovacijų partnerysčių specialistų bendruomenę.

Tėisinis pagrindas:

Parengiamieji veiksmai, kaip nustatyta 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1) 58 straipsnio 2 dalyje.

PA 01 24 04 punktas — Parengiamieji veiksmai – Startuolių kaimų forumas ir kaimo inovacijų slėniai

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Isipareigojimai	Mokėjimai	Isipareigojimai	Mokėjimai	Isipareigojimai	Mokėjimai	Isipareigojimai	Mokėjimai	Isipareigojimai	Mokėjimai
				1 800 000	900 000			1 800 000	450 000

Pastabos:

- Išanalizuoti startuolių kaimų atvejų tyrimus;
- parengti galutinę ataskaitą su politinėmis rekomendacijomis, kurios būtų paskelbtos viešame renginyje.

Nėra teisinio pagrindo išsamiam rodiklių ir parametų, susijusių su inovacijų diegimu ir ypač inovatyviu verslumu kaimo vietovėse, rinkimui, trūksta tinkamų duomenų ir statistinių duomenų, taip pat mažai įrodymų apie tai, kaip startuoliai gali atsirasti ir sėkmingai augti kaimo vietovėse. Todėl reikia stiprinti ir plėsti žinių bazę, kad politikos veiksmai būtų grindžiami moksline parama.

Be to, dabartinėje plačioje ES politikos programų, skirtų kaimo vietovėms, sistemoje nenumatyta konkrečių veiksmų, kuriais būtų apjungiamos inovacijos, startuoliai ir verslumas. Kaimo vietovėse vykdančią įvairių sričių politiką (kaimo plėtros politika, regioninė politika, mokslinių tyrimų ir inovacijų politika) imamasi įvairių atitinkamų veiksmų, tačiau nėra sintezės, todėl reikia rasti jungiamuosius taškus ir parengti atitinkamas rekomendacijas, kad būtų užpildyta ši spraga, kai ateityje bus taikomos priemonės.

Teisinis pagrindas:

Parengiamieji veiksmai, kaip nustatyta 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1) 58 straipsnio 2 dalyje.

PA 02 24 straipsnis — 2024 m.

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Isipareigojimai	Mokėjimai	Isipareigojimai	Mokėjimai	Isipareigojimai	Mokėjimai	Isipareigojimai	Mokėjimai	Isipareigojimai	Mokėjimai
				12 000 000	6 000 000			12 000 000	3 000 000

Pastabos:

Teisinis pagrindas:

Susiję teisės aktai:

PA 02 24 01 punktas — Parengiamieji veiksmai – Aviacijos aplinkosauginis ženklavimas II

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Isipareigojimai	Mokėjimai	Isipareigojimai	Mokėjimai	Isipareigojimai	Mokėjimai	Isipareigojimai	Mokėjimai	Isipareigojimai	Mokėjimai
				3 000 000	1 500 000			3 000 000	750 000

Pastabos:

Europos Komisijos MOVE GD buvo pavesta įgyvendinti Europos Parlamento bandomąjį projektą „Aviacijos aplinkosauginis ženklavimas“. Šis bandomasis projektas taip pat tapo Komisijos Darnaus ir išmanaus judumo strategijos (COM(2020)789), pateiktos 2020 m. gruodžio mėn., dalimi pagal 5 pavyzdinę iniciatyvą „Anglies dioksido apmokestinimas ir geresnės paskatos naudotojams“. Kaip

Europos Parlamento bandomojo projekto rezultatų dalis, 2022 m. IV ketvirtį buvo užbaigtas ženklų demonstravimas kartu su koncepcijos patikrinimo ataskaita, kuri turėjo būti pateikta 2023 m. I ketvirtį. Pagal bandomąjį projektą atliktas darbas aiškiai parodė, kad aviacijos ženklinimo sistema yra techniškai ir praktiškai įgyvendinama.

Pagrindinis aviacijos aplinkosauginio ženklinimo sistemos tikslas – sumažinti aviacijos aplinkosauginį pėdsaką sudarant palankesnes sąlygas vartotojams rinktis tvaresnius sprendimus, remiantis patikima, suderinta ir prieinama informacija. Svarstoma taikyti holistinį požiūrį, atsižvelgiant į pagrindinius aviacijos sistemos elementus, pavyzdžiui, skrydžių veiksmingumą, įskaitant papildomą informaciją apie orlaivių technologiją, tokiu būdu skatinant aviacijos pramonę mažinti savo poveikį aplinkai, atsižvelgiant ir į jau turimus sprendimus, ir į ateities technologijas.

Vykdamas bandomąjį projektą buvo parengtos metodikos ir atitinkamos skaitmeninės platinimo sistemos, nustatant orlaivių ir oro vežėjų veiklos ir naudojamos orlaivių technologijos vertinimo techninius kriterijus, laikantis Europos Komisijos parengtos taikytinos politikos, iniciatyvų ir metodikų. Projektui vadovauja Komisijos tarpžinybinė grupė, vadovaujama Mobilumo ir transporto GD, dalyvaujant atitinkamiems generaliniams direktoratams: ENV, CLIMA, DEFIS, ENER, GROW, JUST ir JRC.

Be to, projekte numatytas platus suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas, kuriame dalyvauja pagrindiniai aviacijos pramonės (daugiau nei 25 oro transporto bendrovės, variklių ir orlaivių gamintojai, oro uostai) bei kelionių sektoriaus veikėjai („Amadeus“, „Google“, „Skyscanner“, „Travalyst“), valstybės narės ir NVO (UECNA, BEUC, T+E).

Remiantis teigiamais rezultatais, gautais vykdant bandomąjį projektą, tolesni parengiamieji veiksmai leistų toliau plėtoti projektą siekiant tiesioginės naudos Europos piliečiams, suteikiant galimą teisinį pagrindą. Šiuo atžvilgiu tikimasi tolesnio darbo siekiant išnagrinėti galimybę į ženklinimo vertinimo metodą įtraukti su CO₂ nesusijusį aviacijos poveikį klimatui, atliekant gyvavimo ciklo vertinimą, kuris leistų palyginti transporto rūšis, taip pat mokslinį darbą, kurio reikia siekiant suderinti metodikos neatitikimus. Atsižvelgiant į tai, kad ženklinimu siekiama pateikti bendrą aviacijos poveikio aplinkai vertinimą, turėtų būti atliktas išsamus vertinimas, siekiant parengti papildomus naudojimo atvejus, apimančius oro navigacijos paslaugų teikėjų, oro transporto bendrovių ir orlaivių gamintojų aplinkosauginio skaidrumo metodus.

Teisinis pagrindas:

Parengiamieji veiksmai, kaip nustatyta 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1) 58 straipsnio 2 dalyje.

PA 02 24 02 punktas — Parengiamieji veiksmai — Tvarių aviacinių degalų parduodamų sertifikatų sistemos sukūrimas

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
				3 000 000	1 500 000			3 000 000	750 000

Pastabos:

Parengiamaisiais veiksmais siekiama sukurti ES aviacijos sektoriui skirtą parduodamų sertifikatų sistemą, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos ekonomiškai efektyviam tvarių aviacinių degalų paskirstymui ir platesniam naudojimui Sąjungos rinkoje, atskiriant tvarių aviacinių degalų pirkimą nuo jų fizinio pristatymo ir naudojimo. Sukūrus skaidrius pasiūlos ir (arba) paklausos signalus

įvairių rūšių tvarių aviacinių degalų parduodamų sertifikatų sistemoje, kaip nustatyta reglamente dėl iniciatyvos „ReFuelEU Aviation“, būtų ekonomiškai efektyviu būdu sustiprinta tvarių aviacinių degalų gamybos rinka, užtikrinant didžiausią naudą aplinkai, kartu išsaugant Europos aviacijos sektoriaus konkurencingumą ir vienodas sąlygas degalų tiekėjams ir orlaivių naudotojams. Šiais veiksmais daugiausia dėmesio turi būti skiriama sistemos, kurioje nauda aplinkai derinama su ekonominiais poreikiais, kūrimui.

Siūlomi veiksmai bus vykdomi toliau nurodytais etapais.

1. Esamos teisės aktų sistemos analizė, įskaitant atitinkamas Direktyvos 2009/28/EB (Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvos), Direktyvos 2003/87/EB (ES ATLPS), reglamento dėl iniciatyvos „ReFuelEU Aviation“ ir visų kitų atitinkamų teisės aktų nuostatas. Tokia analizė turėtų suteikti pagrindą gerai veikiančiai ES lygmens parduodamų sertifikatų sistemai, kuri:

– užtikrintų atitiktį Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvai ir reglamentui dėl iniciatyvos „ReFuelEU Aviation“, taip pat sudarytų palankesnes sąlygas teikti paraiškas pagal ES ATLPS dėl tinkamos sertifikatų, išduotų susijusioms šalims remiantis Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvos tvarumo patikromis, apyvartos;

– atitiktų konkretaus tvarkaraščio, atitinkančio įsipareigojimus pagal reglamentą dėl iniciatyvos „ReFuelEU Aviation“, degalų tiekėjų Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvos atitikties ciklą ir orlaivių naudotojams taikomą ES ATLPS atitikties ciklą.

2. Parduodamų sertifikatų sistemos IT struktūros projektavimas, tinkamai atsižvelgiant į esamą Sąjungos duomenų bazę pagal Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvą. Sistemos struktūroje turėtų būti pateikti veiksmingi sprendimai, kaip užkirsti kelią pažeidimams ir sukčiavimui, taip pat kaip pašalinti galimą dvigubo skaičiavimo riziką.

3. Sukurtos parduodamų sertifikatų sistemos įgyvendinimas pasirinktuose ES oro uostuose, atsižvelgiant į oro eismą, galimą tvarių aviacinių degalų pasiūlą ir paklausą ir tinkamai atsižvelgiant į geografinę pusiausvyrą ES, galbūt įtraukiant Frankfurto prie Maino tarptautinį oro uostą, Charles'o de Gaulle'io tarptautinį oro uostą, Henri Coandă tarptautinį oro uostą, Humberto Delgado oro uostą, Cristiano Ronaldo tarptautinį oro uostą, Leonardo da Vinci tarptautinį oro uostą, Varšuvos Šopeno oro uostą, Maljorkos Palmos oro uostą ir Stokholmo Arlandos oro uostą. Toks bandomasis įgyvendinimas turėtų kuo geriau atitikti pirmąjį tikslą, nustatytą pasiūlyme dėl reglamento dėl iniciatyvos „ReFuelEU Aviation“.

Teisinis pagrindas:

Parengiamieji veiksmai, kaip nustatyta 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1) 58 straipsnio 2 dalyje.

PA 02 24 03 punktas — Parengiamieji veiksmai — Skrydžių viršutinėje oro erdvėje ES reguliavimo sistemos parengimas

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
				2 000 000	1 000 000			2 000 000	500 000

Pastabos:

Kaip rodo neseniai parodė virš JAV ir Kanados oro erdvės perskridusio Kinijos oro baliono pavyzdys, skrydžiai viršutinėje oro erdvėje, t. y. didesniame nei 20 km aukštyje, jau vykdomi ir

kelia gyvybiškai svarbių problemų. Europos Komisija parengė „Skrydžių viršutinėje oro erdvėje veiksmų planą“, kuriame nagrinėjami su šių operacijų plėtojimu Europos Sąjungoje susiję reguliavimo klausimai ir rekomenduojama imtis tolesnių veiksmų. Šiais veiksmais siekiama geriau suprasti šias būsimas skrydžių viršutinėje oro erdvėje operacijas ir su jomis susijusius iššūkius, kad būtų parengta ir tinkama ES reglamentavimo sistema, ir juos sudaro:

- studijos ir moksliniai tyrimai,
- saugumo, aplinkos ir kibernetinio saugumo vertinimai,
- bandomosios reglamentavimo aplinkos koncepcijos kūrimas siekiant paspartinti pramonės bandymus ir pavyzdines technologijas.

Bendras Europos Komisijos MOVE GD tikslas šioje srityje būtų sudaryti sąlygas saugiam, patikimam, veiksmingam ir tvariam skrydžių viršutinėje oro erdvėje įgyvendinimui Europoje ir prisidėti prie visuotinio požiūrio kūrimo pasitelkiant ICAO, nustatant tvirtą Europos poziciją.

Parengiamieji veiksmai leistų įgyti daugiau žinių apie šias būsimas operacijas ir jų aplinką, pasirengti būsimoms reguliavimo iniciatyvoms ir sukurti naudingą ekosistemą, kuria būtų remiami pramonės pokyčiai. Dėl pripažintos patirties ir kompetencijos aviacijos ir kosmoso srityse Europa galėtų atlikti vadovaujamą vaidmenį šiame būsime pramonės sektoriuje. Taip pat bus svarbu užtikrinti, kad būtų tinkamai atsižvelgiama į saugumo ir gynybos aspektus siekiant apsaugoti suverenitetą Europos oro erdvėje.

Pagrindiniai parengiamųjų veiksmų tikslai būtų remti šių krypčių EK MOVE GD veiksmus:

- pradėti apie sąlygų dideliame aukštyje, darančių poveikį skrydžiams ir orlaiviuose esantiems asmenims, (oro sąlygų, medicininių reikalavimų, spektro, stebėjimo, ryšių, varymo ir t. t.) mokslinius tyrimus,
- remti pramonės plėtrą, pavyzdžiui, taikant specialias sertifikavimo sąlygas ir apribotą bandomąją reglamentavimo aplinką,
- atlikti teisinius ir norminius vertinimus (įskaitant poveikio saugai ir aplinkai vertinimus), taip pat trūkumų analizę,
- išnaudoti sinergiją su kitomis ES politikos sritimis (kosmoso, gynybos, saugumo, junglumo ir kt.),
- užtikrinti regioninę ir pasaulinę sąveiką, visų pirma per ICAO,
- gilinti Europos praktinę patirtį ir didinti informuotumą.

Siūloma nustatyti, kad bandomųjų veiksmų trukmė būtų dveji metai, t. y. 2024–2025 m. Tada siūlomų veiksmų ir pirmųjų bandymų bei demonstracijų Europoje rezultatais bus paremtas reglamentavimo sistemos kūrimas nuo 2026 m. Reikia 2 mln. EUR, kad būtų atsižvelgta į įvairius pirmiau pasiūlytus veiksmus.

Teisinis pagrindas:

Parengiamieji veiksmai, kaip nustatyta 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1) 58 straipsnio 2 dalyje.

PA 02 24 04 punktas — Parengiamieji veiksmai — Tvaraus naujoviško oro transporto II centras

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
				2 000 000	1 000 000			2 000 000	500 000

Pastabos:

Europos Komisijos Mobilumo ir transporto GD buvo pavesta įgyvendinti Europos Parlamento bandomąjį projektą PP 02 22 02 „Išsamus vietos judumo mieste naudojant oro transportą ekosistemų kūrimo Europoje vadovas. Naujoviško oro transporto centras“.

Šis bandomasis projektas yra Komisijos bepiločių orlaivių strategijos 2.0 (COM 2022 652), pateiktos 2022 m. lapkričio 29 d. kaip 7 pavyzdinis veiksmas, dalis. Įgyvendinimas pradėtas tą patį mėnesį, siekiant iki 2023 m. pabaigos pateikti pirmąją platformos versiją bandymams.

Bendras tikslas – sudaryti sąlygas saugiai, patikimai, veiksmingai ir tvariai įgyvendinti naujoviško oro transportą Europoje, kaip numatyta bepiločių orlaivių strategijoje 2.0, sukuriant interaktyvią interneto platformą (Naujoviško oro transporto centrą), skirtą naujoviško oro transporto ekosistemoms.

Bandomuoju projektu šiuo metu:

- registruojami naudotojų poreikiai naujoviško oro transporto ekosistemoje,
- nustatomos funkciniai ir techniniai reikalavimai,
- nustatoma duomenų struktūra,
- apibrėžiamas pradinį sistemos turinį, susijęs su sauga, privatumu, keliamu triukšmu ir tvarumu.

Projektui vadovauja Mobilumo ir transporto GD. Be to, į projektą įtrauktas visapusiškas suinteresuotųjų subjektų valdymas (naujoviško oro transporto centro darbo grupė) su pagrindiniais naujoviško oro transporto ekosistemos dalyviais (veiklos vykdytojais, gamintojais, oro uostais, vertikalųjų skrydžių operatoriais, nacionalinėmis institucijomis ir savivaldybėmis).

Remiantis teigiamais projekto rezultatais ir pradiniais suinteresuotųjų subjektų darbo grupės atsiliepimais, tolesni parengiamieji veiksmai leistų toliau plėtoti projektą siekiant tiesioginės naudos Europos piliečiams ir besiformuojančiai naujoviško oro transporto pramonei. Europa atlieka vadovaujamą vaidmenį šioje būsimoje pramonėje. Naujoviško oro transporto centras gali padėti išlaikyti šį pavyzdį, sudarydamas sąlygas sklandžiam įgyvendinimui visais ekosistemos lygmenimis.

Pagrindiniai parengiamųjų veiksmų tikslai yra šie:

- išplėsti sistemos prieinamumą ir funkcijas įtraukiant kitas savivaldybes ir kitus naudojimo būdus,
- didinti EASA ir nacionalinių aviacijos institucijų sąveiką,
- didinti sinergiją su kitomis ES iniciatyvomis, pvz., CIVITAS (miesto, apgyvendinimo, tvarumo, t. y. Europos Komisijos vykdoma miestų tinklo ir judumo mieste programa ES ir už jos ribų), SESAR projektais.
- apibrėžti naujoviško oro transporto centro teisinį pagrindą kaip bendradarbiavimo ekosistemoje priemonę, padedančią laikytis bepiločių orlaivių ir vertikaliojo kilimo ir tūpimo elektrinių orlaivių naudojimo taisyklių, taip pat saugos, aplinkos, kibernetinių ir triukšmo klausimų.

Siūloma nustatyti, kad parengiamųjų veiksmų trukmė būtų 3 metai, kad būtų galima pasinaudoti didelio matomumo renginiais (pvz., 2026 m. Milano žiemos olimpinėse žaidynėse) ir į sistemą integruoti išmoktas pamokas. Reikia 2 mln. EUR, kad būtų galima integruoti įvairias gaires ir informaciją, taip pat toliau plėtoti skaitmeninį pagrindą.

Teisinis pagrindas:

Parengiamieji veiksmai, kaip nustatyta 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1) 58 straipsnio 2 dalyje.

PA 02 24 05 punktas — Parengiamieji veiksmai – Europos žalioji skaitmeninė koalicija imasi veiksmų

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
				2 000 000	1 000 000			2 000 000	500 000

Pastabos:

Europos žalioji skaitmeninė koalicija imasi veiksmų

Dvejopa žalioji skaitmeninė pertvarka nustatyta kaip prioritetinė politikos sritis siekiant tiek ES žaliojo kurso, tiek ES skaitmeninės strategijos tikslų, kaip nurodyta komunikate „Europos skaitmeninės ateities formavimas“, Deklaracijoje dėl skaitmeninių teisių ir principų ir Skaitmeninio dešimtmečio politikos programoje.

Pasinaudojant skaitmeniniais sprendimais galima 20 proc. sumažinti pasaulyje išmetamą ŠESD kiekį, jei jie tinkamai parengti, naudojami ir valdomi. Veiksmai, kurių reikia imtis siekiant išnaudoti šį potencialą:

i) parengti parametrus, kuriais remiantis kiekybiškai įvertinamas grynas skaitmeninimo poveikis, ir gaires siekiant kuo labiau padidinti skaitmeninį įgalinimą, t. y. būtų moksliskai pagrįsti parametrai, skirti skaitmeninimo poveikiui aplinkai įvertinti. Tokie parametrai yra labai svarbūs siekiant toliau plėtoti gaires dėl nuoseklaus žaliųjų skaitmeninių sprendimų plėtojimo, įgyvendinimo ir valdymo, kad būtų kuo labiau padidinta tvarumo nauda ir kuo labiau sumažintas neigiamas (grįžtamasis) poveikis;

ii) priimti ir naudoti šiuos parametrus ir gaires visuose mūsų ekonomikos sektoriuose. Itin svarbūs mūsų ekonomikos sektoriai, vykdam skaitmeninimą, bus remiami parengiant jų sektoriui pritaikytas gaires, kaip diegti žaliuosius skaitmeninius sprendimus. Parametrai bus naudojami siekiant kiekybiškai įvertinti naudą (pvz., išvengtą išmetamųjų teršalų kiekį), kad šiuos sektorius būtų galima remti, atsižvelgiant į jų numatytą nulinio grynojo teršalų kiekio trajektoriją, ir atitinkamai būtų galima pranešti apie pažangą. Specialios ES masto programos, pavyzdžiui, Skaitmeninio dešimtmečio politikos programa, taip pat padės plačiu mastu diegti tvarius skaitmeninius sprendimus ir infrastruktūrą ES valstybėse narėse ir remti šiuos veiksmus tinkamai keliant darbo jėgos kvalifikaciją;

iii) remiantis didelio masto tokios naudos įrodymais, siekiant paremti finansų sektorių ir viešuosius pirkimus, reikia atitinkamai parengti aiškius ir nuoseklius PVRR ir tvaraus tokių žaliųjų skaitmeninių sprendimų finansavimo parametrus, taip pat žaliųjų viešųjų pirkimų kriterijus. Šie parametrai taip pat bus naudingi itin svarbioms ES programoms ir iniciatyvoms, pavyzdžiui, priemonei „NextGenerationEU“ ir Skaitmeninio dešimtmečio politikos programai.

Kalbant apie pirmąjį i) punktą, 2021 m. Europos Parlamentas, atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio mėn. Tarybos išvadą dėl skaitmeninimo naudos aplinkai, ėmėsi iniciatyvos ir paprašė EP bandomojo projekto. Europos Komisija priėmė šį pasiūlymą ir pradėjo įgyvendinti dvejų metų EP bandomąjį projektą „Europos žalioji skaitmeninė koalicija“, projektas startavo 2021 m. gruodžio mėn. viduryje. Šio bandomojo projekto tikslas – padėti Žaliosios skaitmeninės koalicijos, kurią

2021 m. kovo mėn. inicijavo Komisijos narys T. Breton, nariams. T. y. parengti mokslškai pagrįstas vertinimo metodikas (parametrai, PVRR), kad būtų galima kiekybiškai įvertinti grynąjį skaitmeninių sprendimų poveikį aplinkai, ir parengti gaires itin svarbių ekonomikos sektorių suinteresuotiesiems subjektams, kad metodai būtų nuosekliai taikomi. Metodika, kuri bus grindžiama tarptautiniais ir Europos standartais, taip pat gairės turėtų būti parengtos iki 2023 m. pabaigos arba 2024 m. pradžios. Europos žaliąją skaitmeninę koaliciją sudaro 37 didelės IRT bendrovės, 45 MVĮ ir daug remiančių partnerių.

EP parengiamaisiais veiksmais „Europos žalioji skaitmeninė koalicija imasi didelio masto veiksmų“ (Europos žaliosios skaitmeninės koalicijos parengiamieji veiksmai), kurių prašyta imtis, siekiama atsižvelgti į ii) ir iii) punktus ir išplėsti Europos žaliosios skaitmeninės koalicijos veiklą, kad į ją būtų įtraukti energetikos, transporto, statybos, žemės ūkio ir kitų svarbių sektorių subjektai, diegsiantys skaitmeninius sprendimus pagal Europos žaliosios skaitmeninės koalicijos parengtas gaires, ir stebėti naudą taikant Europos žaliosios skaitmeninės koalicijos parengtus standartizuotus metodus.

Visų pirma vykdant šiuos parengiamuosius veiksmus bus:

1. bendradarbiaujama su ne mažiau kaip 30 svarbių sektorių subjektų, pavyzdžiui, svarbiais ES ekonominės veiklos vykdytojais pirmiau minėtuose sektoriuose, siekiant plačiu mastu diegti patikrintus skaitmeninius sprendimus (paremiant, t. y. parengiant konkrečioms sektoriams skirtas gaires) ir nuosekliai stebėti tokio skaitmeninio grynąjį poveikį aplinkai. Europos žaliosios skaitmeninės koalicijos parengiamaisiais veiksmais bus siekiama užtikrinti, kad sumažintas kiekis siektų bent 1 gigatoną CO₂ ekvivalento (užtikrinama skaitmeniniu būdu), ir idealiu atveju tai padaryti iki Europos žaliosios skaitmeninės koalicijos parengiamųjų veiksmų pabaigos;
2. bendradarbiaujama su finansų įstaigomis tarptautiniu, nacionaliniu, regioniniu ir (arba) vietos lygmenimis, kad būtų patvirtinti paprasti PVRR, kurie leistų tvariai finansuoti skaitmeninimą, kuris, kaip įrodyta, daro teigiamą poveikį aplinkai ir klimatui;
3. parengti ir aiškūs bei paprasti techniniai kriterijai ir tikrinimo metodai, kaip pasiūlymas dėl ES taksonomijos, kai bus peržiūrimas deleguotasis aktas dėl klimato kaitos švelninimo, ir bus remiamas ES masto žaliųjų viešųjų pirkimų kriterijų rengimas;
4. bendradarbiaujama vykdant panašias ir viena kitą papildančias iniciatyvas, pavyzdžiui, „Digital with Purpose“ ir CODES, kad ateityje būtų užtikrintas šių Europos žaliosios skaitmeninės koalicijos bandomųjų veiksmų tęstinumas, tvarumas ir visuotinis poveikis;
5. bendradarbiaujama su vietos bendruomenėmis ir valdžios institucijomis, siekiant įdiegti parametrus ir metodiką vietos lygmeniu.

Šie Europos žaliosios skaitmeninės koalicijos parengiamieji veiksmai apims ne tik IRT ir vertikaliosios pramonės suinteresuotuosius subjektus, bet ir MVĮ, vietos ir regionų politikos formuotojus, profesines organizacijas ir aplinkosaugos NVO. Bus sukurta patikima bendradarbiavimo aplinka, kurioje bus vertinami ir stebimi įsipareigojimai ir jų įgyvendinimas, dalijamasi gerąja patirtimi ir sudaryta galimybė įtraukti kitus sektorius ir regionus visame pasaulyje. Remiantis bandomuoju projektu, iš parengiamųjų veiksmų biudžeto bus finansuojamas sekretoriatas, atsakingas už parengiamųjų veiksmų įgyvendinimą. Būtų idealu veiklos tęstinumą užtikrinti su dabartiniu sekretoriatu, ypač jei konkursinę sutartį būtų galima pratęsti parengiamosios veiklos laikotarpiui.

Aukšto lygio renginiai bus organizuojami vykdant Europos žaliosios skaitmeninės koalicijos bandomuosius veiksmus, globojant Europos Komisijai ir Europos Parlamentui ir bendradarbiaujant su vietos partneriais. Jie gali vykti skirtingose valstybėse narėse, daugiausia dėmesio skiriant pagrindinėms politikos sritims, susiejančioms Europos žaliąjį kursą su naujomis ES skaitmeninėmis ir pramonės strategijomis. Renginiai turėtų būti transliuojami internetu, siekiant užtikrinti plačią

auditoriją ir prieinamumą kuo didesniai Europos piliečių skaičiui. Renginių rezultatai padėtų formuoti ir vertinti politiką ES ir už jos ribų.

Teisinis pagrindas:

Parengiamieji veiksmai, kaip nustatyta 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1) 58 straipsnio 2 dalyje.

PA 03 24 straipsnis — 2024 m.

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
				5 500 000	2 750 000			5 500 000	1 375 000

Pastabos:

Teisinis pagrindas:

Susiję teisės aktai:

PA 03 24 01 punktas — Parengiamieji veiksmai – Mažosios mažmeninės prekybos Europos sostinės sukūrimas

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
				3 000 000	1 500 000			3 000 000	750 000

Pastabos:

Veiksmais siūloma sukurti Europos mažosios mažmeninės prekybos sostinę, grindžiamą Europos pažangiojo turizmo sostinės modeliu. Ši idėja buvo pateikta peticijoje Europos Parlamentui ir jai vieningai pritarė Peticijų komitetas.

Veiksmų tikslas – skatinti mažosios mažmeninės prekybos vertę ir vertinimą ir prisidėti prie kolektyvinio informuotumo apie jos ekonominę svarbą vietos bendruomenėms, visų pirma užimtumo požiūriu, taip pat jos, kaip miesto ir kaimo vietovių socialinės struktūros dalies, esminį vaidmenį. Jais taip pat siekiama akcentuoti mažosios mažmeninės prekybos vaidmenį išsaugant europinį gyvenimo būdą ir ES miestų ir kaimo bendruomenių modelį, formą ir esmę ir parodyti, kad mažoji mažmeninė prekyba yra svarbi europinės tapatybės dalis.

Veiksmų tikslas – ne tik didinti informuotumą, bet ir imtis veiksmų, kurie turėtų ilgalaikį poveikį. Veiksmais turėtų būti skatinamas mažųjų mažmeninių prekybos įmonių skaitmeninimas. Šie veiksmai turėtų sudaryti sąlygas mažosioms mažmeninės prekybos įmonėms naudotis skaitmeninėmis priemonėmis vykdant savo veiklą, taip pat plėtojant įmonių tarpusavio santykius ir santykius su klientais. Veiksmais taip pat turėtų būti remiama žaliaji mažosios mažmeninės prekybos pertvarka. Visais šiais aspektais Mažosios mažmeninės prekybos Europos sostinės sukūrimas turėtų papildyti Europos Komisijos iniciatyvą „#RevitaliseRetail“. Platesniu mastu Mažosios mažmeninės prekybos Europos sostinės projektu atsižvelgiama į didėjančią poreikį spartinti žaliąją ir skaitmeninę ES ekonomikos pertvarką, didinti ES ekonomikos atsparumą ir remti jos konkurencingumą.

Mažosios mažmeninės prekybos Europos sostinės vardas būtų periodiškai suteikiamas vienam ar keliems Europos miestams. Bus parengtos išsamesnės atrankos proceso sąlygos.

Teisinis pagrindas:

Parengiamieji veiksmai, kaip nustatyta 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1) 58 straipsnio 2 dalyje.

PA 03 24 02 punktas — Parengiamieji veiksmai – Suderinta priešgaisrinė statistika kaip visos Europos priešgaisrinės saugos veiksmų stiprinimo priemonė

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
				1 500 000	750 000			1 500 000	375 000

Pastabos:

Gaisrų aukos sudaro apie 2 proc. žuvusiųjų per nelaimingus atsitikimus ES (Komisijos tyrimas pagal Reglamentą Nr. 305/2011/ES dėl gaisruose statybos produktų sukeltų dūmų toksiškumo). Komisijos tyrime nustatyta didelė priešgaisrinės saugos ir gaisrų aukų pastatuose duomenų spraga ir ES duomenų rinkimo metodikos trūkumas. Sąžininga ir saugi apstatyta aplinka yra vienas iš 2023 m. kovo mėn. Komisijos pristatyto statybos pertvarkos plano sudedamųjų dalių, pripažįstant naujų rūšių arba gaisro riziką, kurią kelia naujos medžiagos, produktai ir technologijos, naudojamos žaliajai ir skaitmeninei pertvarkai. Priešgaisrinė sauga taip pat yra svarbus renovacijos bangos aspektas, kuriam nuo 2018 m. taikoma Pastatų energinio naudingumo direktyva (Direktyva (ES) 2018/844). Duomenų trūkumas yra kliūtis sėkmingai politikai, todėl 2022 m. užbaigus bandomąjį projektą „EU FireStat“ įveiktas pirmas svarbus etapas sprendžiant šią problemą. Šis parengiamųjų veiksmų pasiūlymas yra sėkmingo bandomojo projekto „EU FireStat“, kuriuo siekiama įgyvendinti ES suderintą požiūrį į priešgaisrinę statistiką, tęsinys.

Įgyvendinant bandomąjį projektą „EU FireStat“ („EU FireStat“ – Duomenų spragų šalinimas ir pasirošimas visos Europos priešgaisrinės saugos veiksmams – www.eufirestat-effectis.com) buvo galima pasiekti visus numatytus ir labai pageidaujamus tikslus:

apžvelgti vartojimus terminus ir ES valstybių narių surinktų duomenis, susijusius su gaisrais,

pasiūlyti bendrą terminiją ir metodą būtiniams duomenims kiekvienoje ES valstybėje narėje rinkti, siekiant gauti prasmingus duomenų rinkinius (remiantis standartizuotais terminais ir apibrėžtimis).

Parengtą pasiūlymą dėl suderinto ES priešgaisrinės statistikos rinkimo metodo remia visi ES gaisrininkai ir atitinkamos ne mažiau kaip 19 valstybių narių institucijos, pareiškusios susidomėjimą jo įgyvendinimu.

Parengiamaisiais veiksmais siekiama padėti šioms institucijoms išbandyti praktinį įgyvendinimą ir paruošti dirvą visapusiškam metodo diegimui ir veiksmingam duomenų rinkimui ES lygmeniu. Tai leis nustatyti geriausias ES piliečių priešgaisrinės saugos gerinimo priemones ir politiką, atsižvelgiant į skirtingas ES ir nacionalines politikos sritis (ES valstybėse narėse vis dar kasmet užregistruojama apie 5 000 mirčių ir daugybė sužalojimų per pastatų gaisrus).

Parengiamaisiais veiksmais taip pat bus galima remti Europos Komisijos valdomos Informacijos apie gaisrus mainų platformos (FIEP) darbą, kad būtų dalijamasi patirtimi, žiniomis ir geriausios praktikos pavyzdžiais gerinant apstatytos aplinkos saugą visoje Europoje, ir remti Komisijos valdomo Europos civilinės saugos žinių tinklo darbą, kad visos ES valstybės narės ir ES nepriklausančios šalys, dalyvaujančios ES civilinės saugos mechanizme, dalytųsi žiniomis.

Pagal parengiamuosius veiksmus bus finansuojama techninė parama valstybėms narėms, kurios bando įgyvendinti ES priešgaisrinės apsaugos metodiką, analizuoti įgytą patirtį ir galimus metodų patobulinimus, taip pat kurti duomenų rinkimo ir konsolidavimo priemonės. Vykdamas parengiamuosius veiksmus bus pateiktos rekomendacijos dėl:

galutinės ES suderintos metodikos,
metodikos diegimo visose ES valstybėse narėse,
duomenų konsolidavimo ir tvarkymo ES lygmeniu.

Parengiamuosius veiksmus įgyvendins Europos Komisija, galbūt padedant išorės rangovams, valstybių narių vyriausybėms agentūroms, mokslinių tyrimų įstaigoms ir atitinkamiems suinteresuotiesiems subjektams.

Teisinis pagrindas:

Parengiamieji veiksmai, kaip nustatyta 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1) 58 straipsnio 2 dalyje.

PA 03 24 03 punktas — Parengiamieji veiksmai — Turizmo ekosistemos I turizmo žinių centro ir Turizmo duomenų erdvės įgūdžių tobulinimas ir perkvalifikavimas

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
				1 000 000	500 000			1 000 000	250 000

Pastabos:

2021 m. kovo mėn. Europos Parlamento priimtame pranešime dėl ES tvaraus turizmo strategijos parengimo prašoma sukurti ES turizmo duomenų erdvę, kuri taip pat minima Komisijos parengtoje Turizmo pertvarkos trajektorijoje.

Atsižvelgiant į parengiamuosius veiksmus „Tourism of Tomorrow Lab“ (parengiamieji veiksmai 032205), kuriuos 2021 m. Turizmo darbo grupė pateikė 2022 m. biudžetiniams metams, šiais parengiamaisiais veiksmais siekiama padėti turizmo valdymo organizacijoms, MVĮ ir kitiems turizmo suinteresuotiesiems subjektams visapusiškai dalyvauti rengiant turizmo duomenų erdvę ir turizmo žinių centrą, palengvinant jų prieigą sukuriant įvairias priemones. Šiame projekte taip pat atsižvelgiama į turizmo ekosistemos įgūdžių partnerystę.

Europos Parlamentas ši tikslą taip pat laiko pirmuoju būsimos Europos turizmo agentūros įgyvendinimo etapu.

Atsižvelgiant į tai, šiais parengiamaisiais veiksmais siekiama:

1. parengti gaires, kaip dalyvauti turizmo žinių centro ir turizmo duomenų erdvės veikloje ir kaip jais naudotis.

Teisinis pagrindas:

Parengiamieji veiksmai, kaip nustatyta 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES)

Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1) 58 straipsnio 2 dalyje.

PA 04 skyrius — Kosmosas

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
				10 000 000	5 000 000			10 000 000	2 500 000

PA 04 24 straipsnis — 2024 m.

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
				10 000 000	5 000 000			10 000 000	2 500 000

PA 04 24 01 punktas — Parengiamieji veiksmai – Padėti iš esmės keičiančios inovacijos, skirtos Europos paleidimo sprendimams

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
				5 000 000	2 500 000			5 000 000	1 250 000

Pastabos:

Šiais veiksmais siekiama remti greitą padėtį iš esmės keičiančių inovacijų, kurios gali radikaliai pakeisti prieigos prie kosmoso ateitį ir padidinti Europos kosmoso pramonės konkurencingumą, kūrimą. Prieiga prie kosmoso yra neatsiejama kosmoso ekosistemos dalis, be kurios nėra ES kosmoso politikos, kuria remiama daug politinių prioritetų.

Tikimasi, kad parengiamaisiais veiksmais visų pirma bus siekiama:

– sudaryti sąlygas kurti padėtį iš esmės keičiančias Europos paleidimo sprendimų inovacijas, kartu taikant inovatyvų įgyvendinimo metodą, remiant įvairius technologinės plėtros ciklus ir parodant norą konkrečiai naudoti šias technologijas būsimuose paleidimo įrenginiuose.

– sudaryti palankesnes sąlygas pramonės iniciatyvai siūlyti perversmines technologijas. Pramonė turėtų pasiūlyti novatoriškus sprendimus, siekiant pigesnės, tvaresnės, lankstesnės ir atsparios prieigos prie kosmoso. Tai turėtų būti padaryta sutelkiant dėmesį į plataus užmojo inovacijas (o jų dar nėra) ir neapsiribojant naujausiais technikos laimėjimais prieigos prie kosmoso srityje.

Parengiamieji veiksmai turėtų būti įgyvendinami taikant laipsnišką požiūrį skelbiant kvietimus dalyvauti konkurse ir pradedant nuo koncepcijos patikrinimo etapo 2024 m.

Šiuo pirmuoju etapu Europos Komisija turėtų paskelbti atvirą kvietimą teikti paraiškas, siekiant identifikuoti kandidatus ir skirti dotacijas, kad būtų galima atlikti kiekvienos iš penkių perversmingiausių ir padėti iš esmės keičiančių inovacijų koncepcijos patikrinimo tyrimą.

Vėliau 2025 m. būtų galima apsvarstyti galimybę imtis tolesnių parengiamųjų veiksmų, kad būtų atrinktos trys geriausios ankstesniame etape nustatytos inovacijos ir skiriamos dotacijos jų technologinei plėtrai.

Šiuo metu nėra specialios ES programos, skirtos prieigai prie kosmoso, ir nenumatyta ją rengti. Tam tikra su prieiga prie kosmoso susijusi veikla, kuria remiami moksliniai tyrimai ir inovacijos, įgyvendinama pagal Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų programą. Tačiau šiais veiksmais neremiamas visas prieigos prie kosmoso technologinės plėtros ciklas.

Kelių technologijų konkuravimas užtikrintų pridėtinę vertę, nes tai padėtų kurti ir brandinti perversmingiausias technologijas per visą kūrimo ciklą iki pat skrydžio modelio pristatymo. Tai nėra įmanoma pagal dabartinę programą „Europos horizontas“ arba kosmoso programas. Galiausiai

taip būtų sudarytos sąlygos galimai būsimai specialiai prieigai prie kosmoso programai arba specialiam komponentui pagal būsimą ES kosmoso programą, nustatant, kad prieiga prie kosmoso yra pagrindinis ES prioritetas, naudingas tiek ES instituciniams, tiek komerciniams naudotojams.

Teisinis pagrindas:

Parengiamieji veiksmai, kaip nustatyta 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1) 58 straipsnio 2 dalyje.

PA 04 24 02 punktas — Parengiamieji veiksmai – Novatoriški naudotojų terminalai saugiai Europos palydovinio ryšio paslaugai

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
				5 000 000	2 500 000			5 000 000	1 250 000

Pastabos:

Šiuo veiksmu siekiama sudaryti sąlygas laiku įdiegti IRIS² ir GOVSATCOM teikiamas kosmoso saugaus junglumo paslaugas, kad būtų užpildyta ES pramonės pajėgumų spraga kurti našius, pigius ir saugius palydovinius naudotojų terminalus.

Šiuo metu ES įgyvendina priemones, kuriomis siekiama vyriausybėms ir piliečiams užtikrinti saugų junglumą per palydovinį ryšį pagal Sąjungos saugaus junglumo programą (IRIS²) ir Kosmoso programos GOVSATCOM komponentą. Šios paslaugos bus grindžiamos naujos kartos pažangiausiasiais palydovais, naudojant orbitas, dažnius ir signalų charakteristikas, kurių Europos pramonės subjektai dar nenaudojo. Todėl veiksmingas tokių paslaugų naudojimas priklauso nuo to, ar greitai bus užtikrintas paslaugų gavėjų terminalų ir imtuvų, atitinkančių tokias charakteristikas, prieinamumas. Tokie terminalai ir imtuvai yra ypač svarbūs besiformuojančioms palydovinio ryšio paslaugoms, suteikiančioms galimybę derinti antžeminius ir palydovinio ryšio pajėgumus, pavyzdžiui, automobilių sektoriuje.

Todėl šių parengiamųjų veiksmų tikslas – užtikrinti galimybę konkurencingai pramonei kurti terminalus, kuriuos būtų galima parduoti minimaliomis papildomomis pastangomis, sudarant sąlygas gamybai ir patekimui į rinką naudojant atvirusius standartus.

Visų pirma, vykdant parengiamuosius veiksmus bus padedama įmonėms pasiekti brandą ir turėti tvirtą verslo planą, kad būtų galima sukurti našius, pigius ir saugius palydovinius naudotojų terminalus. Tokie terminalai galėtų:

- integruoti įvairias sistemas ir orbitas, įskaitant geostacionarius palydovus žemojoje Žemės orbitoje (LEO) ir vidutinėje Žemės orbitoje (MEO);
- naudoti IRIS² dažnius (įskaitant Ka-gov);
- būtų pritaikytos IRIS² teikiamoms komercinėms ir vyriausybėms paslaugoms;
- integruoti antžeminius tinklus, 5G standartus ir galbūt daiktų interneto taikomas programas;
- pasiūlyti išsisinius sprendimus;
- įdiegti visas IRIS² saugias funkcijas.

Jei parengiamieji veiksmai bus sėkmingi pirmaisiais metais, jie turėtų būti įgyvendinami laipsniškai skelbiant kvietimus dalyvauti konkurse trimis etapais:

- 2024 m.: 5 mln. EUR – koncepcijos patikrinimo ir veiklos modelio plėtojimo etapui;
- 2025 m.: 10 mln. EUR – prototipo technologinės plėtros ir kvalifikavimo etapui;
- 2026 m.: 10 mln. EUR – pramoninio plėtojimo ir komercinio prototipo etapui.

Vykdam parengiamuosius veiksmus, naudos gavėjai visų pirma būtų ES galutinės grandies pramonė, įskaitant naujojo kosmoso sektoriaus veikėjus, pvz., MVĮ ir startuoliai.

Teisinis pagrindas:

Parengiamieji veiksmai, kaip nustatyta 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1) 58 straipsnio 2 dalyje.

PA 07 22 01 punktas — Parengiamieji veiksmai – Europos viešojo erdvė: naujas internetinės žiniasklaidos pasiūlymas jauniems europiečiams

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
p.m.	8 100 000	p.m.	8 100 000	9 000 000	12 600 000	p.m.	8 100 000	9 000 000	10 350 000

Pastabos:

Šis asignavimas skirtas per parengiamuosius veiksmus neįvykdytiems ankstesnių metų įsipareigojimams padengti.

Parengiamaisiais veiksmais bus užpildyta dabartinė jaunųjų europiečių informavimo apie Europą spraga – bus sukurta tikra tarpvalstybinė viešosios žiniasklaidos erdvė ir geriau perteikiamas bendrystės jausmas, kuris yra Europos tapatybės pagrindas, atspindėtas bendroje kultūroje, panašiam gyvenimo būde ir bendrose vertybėse. Esama politika iš esmės orientuota į sunkioje padėtyje esančio žiniasklaidos sektoriaus, kurį labai paveikė COVID-19 pandemija, rėmimą ir skaitmeninę transformaciją. Būsimo Žiniasklaidos laisvės akto tikslai apima žiniasklaidos nepriklausomumo ir įvairovės stiprinimą. Tačiau šiuo metu teikiama ribota parama žiniasklaidos erdvių, kuriose vyksta Europos viešieji mainai, plėtimuisi, nepaisant jų svarbos ir išbandytų perspektyvių iniciatyvų trūkumo.

Siekiant pritraukti jaunus europiečius, kad jie puoselėtų Europos idėjas ir vertybes, ir siekiant iš tikrųjų suteikti galių Europos piliečiams pasitelkiant skaitmenines platformas, vykdam parengiamuosius veiksmus bus remiamos kurojamos internetinės erdvės, kuriose bus renkamas mąstyti skatinantis žurnalistinis turinys jų kasdienybei aktualiomis temomis, įgalinant juos palyginti perspektyvas iš visos Europos ir aptarti bei atrasti, kaip jų interesai susiję su jaunųjų europiečių interesais kitose valstybėse narėse.

Turinyje atsispindės temos, kurios akivaizdžiai aktualios jauniems europiečiams, pavyzdžiui, švietimas ir įgūdžiai, COVID-19 pandemijos pasekmės, lytis ir įvairovė, taip pat tvarumas bei klimato kaita, Europos taikos ir saugumo architektūra, užsienio politika ir demokratija, ir jos bus susietos su kontekstu, kad taptų įtikinamos ir patrauklios tikslinei grupei. Europos perspektyva bus kuriama lyginant ir priešpriešinant įvairių regioninę patirtį ir požiūrius Europos masto svarbos klausimais. Tikslas – nagrinėti aktualias Europos masto svarbos temas ir kartu suteikti forumą, kuriame būtų galima pasidalyti vietos išvalgomis, suteikiant jauniems naudotojams galimybę tvirtai susisiekti su turiniu. Vykdam parengiamuosius veiksmus ypač daug dėmesio bus skiriama

nekosmopolitinei auditorijai ir mažiau galimybių turintiems jaunesiems europiečiams jų gimtąja kalba.

Ši plataus užmojo europinė ir daugiakalbė iniciatyva sustiprins esamus parengiamuosius veiksmus, kuriais skatinamos atviros, tikros, išsamios ir konstruktyvios jaunų europiečių diskusijos internete ir realiame gyvenime apie dabartinį ir būsimą gyvenimą Europoje. Skaitmeninėse platformose naudojant novatoriškus formatus ir visų pirma siekiant didinti informuotumą apie Europos vizijas ir realijas bei labiau įtraukti europiečius į Europos vertybių ir idėjų puoselėjimą, šiais veiksmais bus prisidedama prie aktyvesnės pilietinės visuomenės. Veiksmų planu, skirtu žiniasklaidos ir audiovizualinio sektorių gaivinimui ir pertvarkai remti, be kita ko, siekiama skatinti bendradarbiavimą grindžiamą ir tarpvalstybinę žurnalistiką, remiantis gerosios patirties šioje srityje dalijimusi ir tinklaveika. Parengiamieji veiksmai yra labai naudingi siekiant to tikslo, nes jais remiama tokia geriausia praktika, susijusi su tarpvalstybiniu bendradarbiavimu ir inovacijomis žiniasklaidos sektoriuje.

Šiais parengiamaisiais veiksmais, kurie atitinka daug Sąjungos tikslų ir remiasi esamomis iniciatyvomis, bus užpildyta spraga – bus ryžtingai remiamas Europos viešasis sektorius, skatinant inovacijas Europos žiniasklaidos erdvėje, kad užsimegztų ilgalaikės diskusijos dėl Europos jaunimo bendros ateities.

PA 07 23 01 punktas — Parengiamieji veiksmai — Europos faktų tikrintojų tinklas, skirtas kovoti su dezinformacija

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Isipareigojimai	Mokėjimai	Isipareigojimai	Mokėjimai	Isipareigojimai	Mokėjimai	Isipareigojimai	Mokėjimai	Isipareigojimai	Mokėjimai
p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	1 637 500	818 750	p.m.	p.m.	1 637 500	409 375

Pastabos:

Šių parengiamųjų veiksmų tikslas – toliau teikti Europos faktų tikrinimo organizacijoms konkretų išteklių rinkinį, kuris galėtų padėti joms nustatyti dezinformacijos kampanijas interneto platformose bei naudojantis naujomis besiformuojančiomis technologijomis ir tas kampanijas demaskuoti, nes jos kelia vis didesnių problemų Europos demokratijoms. Šių parengiamųjų veiksmų taikymo sritis turėtų būti plati ir jais daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama visoms dezinformacijos kampanijoms, kurios daro poveikį viešajai nuomonei, tačiau ypač toms, kuriose daugiausia dėmesio skiriama klimato ir aplinkos klausimams, nelaimėms ir kitoms kylančioms krizėms. Pasiūlymas ir toliau bus grindžiamas kitų iniciatyvų, kuriomis skatinamas faktų tikrinimo organizacijų bendradarbiavimas Europoje, pavyzdžiui, naujojo Europos faktų tikrinimo standartų tinklo (EFCSN, kuris yra vykdomo bandomojo projekto CNECT/2020/3029907 „Socialinės žiniasklaidos sąžiningumas“, dalis), bandomojo projekto „Europos naratyvo observatorija“ (CNECT/2022/5162608) ir Europos skaitmeninės žiniasklaidos observatorijos darbo (EDMO-Smart 2019/1087), rezultatais. Vykdam projektą daugiausia dėmesio bus skiriama faktų tikrinimui, susijusiam su dabartinėmis ir būsimomis kylančiomis krizėmis, kurias patiria ES, pavyzdžiui, dezinformacija apie klimato kaitą ir karą Ukrainoje. Be to, vykdam šiuos parengiamuosius veiksmus ypač daug dėmesio taip pat turėtų būti skiriama tyrimams ir moksliniams tyrimams dėl to, kaip dezinformacijai skleisti galima naudoti naujas besiformuojančias technologijas, pavyzdžiui, pokalbių robotus ir kitą generacinį dirbtinį intelektą, įskaitant didelės apimties kalbų modelius. Be to, šiais parengiamaisiais veiksmais turėtų būti siekiama suteikti išteklių, kuriuos naudojant Europos faktų tikrintojai galėtų apriboti galimą neigiamą generacinio dirbtinio intelekto modelių, skleidžiančių dezinformaciją, poveikį.

Projektas neturi apsiriboti tokiais lengvai paneigiamais teiginiais, kaip „klimato kaitos nėra“, kurie vis labiau tampa likutiniais, ir sutelkti dėmesį į sudėtingesnius naratyvus, kurių daugėja, pavyzdžiui, dezinformaciją apie ES, pagrindinius politikos veikėjus Europos ir nacionaliniu lygmenimis,

siūlomus sprendimus (ypač tuos, kuriuos vykdo asmenys, dėl kurių keičiasi įpročiai) arba apie tai, kad juos pagrindžiantis mokslas yra nepatikimas.

Pasiūlymu turėtų būti siekiama sutelkti dėmesį į Europos faktų tikrinimo bendruomenės vidutinės trukmės ir ilgalaikius poreikius ir į jo išteklius bei priemonių rinkinius turėtų būti įtraukta pastarojo meto nacionalinių ir Europos Parlamento rinkimų patirtis.

Pasiūlymu bus siekiama:

- toliau vertinti Sąjungos faktų tikrintojų iššūkius ir poreikius, kad būtų beveik tikruoju laiku demaskuojamos dezinformacijos kampanijos, reaguojama į krizes apskritai ir renkama informacija apie pastarojo meto krizes;
- įvertinti dabartinę ir būsimą dezinformacijos grėsmę, kylančią dėl generacinio dirbtinio intelekto, įskaitant rinkoje esančius pokalbių robotus, be kita ko, sutelkiant dėmesį į tai, kaip asmenys, organizacijos ar užsienio valstybės gali pasinaudoti didelės apimties kalbų modeliais, ir t. t.;
- suteikti faktų tikrintojams papildomų priemonių rinkinius – išteklių rinkinius, kurie galėtų padėti jiems stiprinti savo gebėjimus skubiai ir beveik tikruoju laiku imtis veiksmų dėl dezinformacijos kampanijų, taip pat padidinti jų pasirengimą krizėms ir reagavimą į jas;
- pateikti papildomą mokymo medžiagą ir kursus apie veiksmingą komunikaciją krizės atveju;
- pateikti papildomų gairių, kaip greitai sukurti ekspertų ir specialistų bendruomenę dezinformacijos ir krizės tema;
- remtis turimų faktų tikrinimo tinklų Sąjungoje apžvalga ir prisidėti prie išteklių, padedančių veiksmingai jais pasinaudoti krizės atveju;
- remtis esamomis vizualizacijomis ir kitomis techninėmis priemonėmis, pvz., rodančiomis dezinformacijos plitimą žemėlapyje, kurios gali būti parengti naudoti elementai, integruojami į faktų tikrintojų interneto svetaines ir komunikacijos priemonės (tinkamai atsižvelgiant į esamas priemonės ir vengiant dubliavimosi);
- nuolat išbandyti išteklių rinkinį su Europos faktų tikrintojų grupe, naudojant demaskuotų dezinformacijos kampanijų ir ankstesnių krizių pavyzdžius;
- suteikti faktų tikrintojams išteklių, kurie padėtų sumažinti dezinformacijos grėsmes, kylančias dėl generacinio dirbtinio intelekto ir didelės apimties kalbų modelių;

Teisinis pagrindas:

Parengiamieji veiksmai, kaip nustatyta 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1) 58 straipsnio 2 dalyje.

PA 07 24 straipsnis — 2024 m.

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
				6 150 000	3 075 000			6 150 000	1 537 500

Pastabos:

Teisinis pagrindas:

Susiję teisės aktai:

PA 07 24 01 punktas — Parengiamieji veiksmai — Europos žurnalistikos ir žiniasklaidos laisvės festivalis

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Isipareigojimai	Mokėjimai	Isipareigojimai	Mokėjimai	Isipareigojimai	Mokėjimai	Isipareigojimai	Mokėjimai	Isipareigojimai	Mokėjimai
				3 000 000	1 500 000			3 000 000	750 000

Pastabos:

Naujos technologijos smarkiai ir nuolat keičia nuomonės formavimo dinamiką bei žiniasklaidos aplinką. Nors jos suteikia galimybę platesnei auditorijai lengvai platinti viešojo intereso informaciją ir taip puoselėti pliuralizmą, informacijos kūrimo, paieškos ir platinimo internete būdas taip pat gali padidinti poliarizaciją, nes asmuo domisi naujienomis, šaltiniais ir idėjomis, kurie atitinka tai, kam jis teikia pirmenybę. Be to, kartu su pelno siekiančiomis platformomis, kurios dalijasi duomenimis vien dėl komercinių priežasčių, jos gali labai sumažinti galimybę susitikti ir diskutuoti ginant priešingus požiūrius, todėl gali kelti pavojų etiškai žurnalistikai, žiniasklaidos pliuralizmui ir pačiai Europos demokratijai.

Tuo pačiu metu ES žurnalistai ir kiti žiniasklaidos veikėjai susiduria su smurtu, dideliais grasinimais, priekabiavimu ar viešu gėdinimu daugiausia dėl to, kad jų tyrimo veikla yra ginami visuomenės interesai nuo piktnaudžiavimo valdžia, korupcijos, žmogaus teisių pažeidimų ar nusikalstamos veiklos. Europos Tarybos Žurnalistikos apsaugos ir žurnalistų saugumo platformos duomenimis, valstybės subjektai įvykdo daugiau kaip pusę smurto prieš žiniasklaidos specialistus išpuolių.

Stebime dezinformacijos ir propagandos, sparčiai plintančios internetu ir kitomis žiniasklaidos priemonėmis, bangą. Atsižvelgiant į socialines ir politines pasekmes, kaip niekad svarbu, kad mūsų piliečiai būtų kritiškai tiek žiniasklaidos, tiek socialinių tinklų naudotojai ir pripažintų žurnalistikos, kaip demokratijos pagrindo, svarbą. Būtina investuoti pakankamai finansinių išteklių į žiniasklaidą ir skaitmeninį raštingumą, taip pat į bendrų ES strategijų rengimą, kartu su žurnalistais, akademine visuomene, tarptautinėmis ir pilietinės visuomenės organizacijomis, kad piliečiai ir interneto naudotojai galėtų atpažinti abejotinus informacijos šaltinius, žinoti apie juos, pastebėti tyčia klaidinančią turinį bei propagandą ir juos atskleisti.

Pasiūlymu dėl Europos žurnalistikos ir žiniasklaidos laisvės festivalio siekiama sustiprinti dialogą, bendradarbiavimą ir partnerystę Europos Sąjungoje, visų pirma tarp žurnalistų, žiniasklaidos priemonių, pilietinės visuomenės organizacijų ir žiniasklaidos priemonių naudojimo raštingumo specialistų, daugiausia dėmesio skiriant svarbiausiems mūsų laikų klausimams. Europos žurnalistikos ir žiniasklaidos laisvės festivalis turėtų tapti veiksminga priemone siekiant sudaryti palankesnes sąlygas žiniasklaidos specialistams iš visos Europos keistis informacija ir proga didinti informuotumą apie vertingą, bet sudėtingą žurnalistų darbą bei spaudos laisvės pažeidimus Europos Sąjungoje. Festivalyje ypač daug dėmesio turėtų būti skiriama žurnalistų vaidmeniui ir darbui ir turėtų būti suteikta galimybė apsvastyti sąlygas, kuriomis žurnalistai atlieka savo kasdienį darbą, daug dėmesio skiriant psichologiniams ir fiziniams aspektams, taip pat reguliavimo sąlygoms.

Šiuo metu nepaprastai svarbi yra didesnė ES parama, ypač atsižvelgiant į neseniai pateiktą pasiūlymą dėl reglamento, susijusį su Europos žiniasklaidos laisvės aktu, siekiant skatinti žiniasklaidos pliuralizmą ir remti naujienų žiniasklaidos sektorių jam vykdant sudėtingą perėjimo procesą skaitmeninėje aplinkoje.

Iki to laiko, kai vyks festivalis, Europos žiniasklaidos laisvės aktas turėtų būti priimtas, todėl festivalis būtų pirmoji proga aptarti šio konkretaus teisės akto poveikį kartu su įvairiausiais subjektais, kuriems taikoma galiojanti reguliavimo sistema, atstovais. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, stabili finansinė parama šiam projektui, kaip parengiamiesiems veiksams, leistų panaudoti visą pasiūlymo potencialą ir pasiekti rezultatus, kurių tikimasi, žiniasklaidos sektoriaus, visų pirma žurnalistų, naudai.

Teisinis pagrindas:

Parengiamieji veiksmai, kaip nustatyta 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1) 58 straipsnio 2 dalyje.

PA 07 24 02 punktas — Parengiamieji veiksmai – Europos naratyvų observatorija kovai su dezinformacija

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
				3 150 000	1 575 000			3 150 000	787 500

Pastabos:

Dezinformacija, nepasitikėjimas ir poliarizacija Europos Sąjungai kelia vis daugiau politinių ir saugumo problemų, o padėtis dar pablogės, kai bus pradėtos taikyti naujos DI priemonės, kuriomis galės lengvai naudotis didesnė auditorija. Norint užtikrinti veiksmingą visuomenės veikimą, ypač krizės laikotarpiu, nepaprastai svarbus yra informacijos prieinamumas ir kokybė. Šiuo metu visuomenėje, ypač socialiniuose tinkluose, plinta daug melagingos informacijos. Viena iš pagrindinių kovos su melagingomis naujienomis strategijų yra demaskavimas, t. y. tokių naujienų paneigimas pateikiant faktus ir patvirtintas teorijas. Deja, esamos demaskavimo strategijos pasirodė esančios labai neveiksmingos, visų pirma dėl to, kad jos nedaro poveikio asmenims, kurie tvirtai tiki melaginga informacija.

Tyrimai patvirtina, kad „Twitter“, „YouTube“, „Facebook“ ir kiti įtakingi socialiniai tinklai labai stiprina tarptautinę dezinformacijos tinklą (Smith ir Graham, 2019). Šie veikėjai, pasinaudodami baime ir chaosu, skleidami melagingas naujienas bei neteisingai aiškindami duomenis, yra kaip niekad stiprūs (Fernández-Luque ir Bau, 2015). Vis dėlto socialiniai tinklai – tai ne tik naujos dezinformacijos skleidimo priemonės, bet ir puikus kovos su ja ginklas.

Naujausių tyrimų duomenys patvirtina, koks svarbus yra naratyvų vaidmuo formuluojant faktus ir informaciją rinkinyje, kuris galėtų būti lengvai platinamas visuomenėje, ir kaip naratyvų nagrinėjimas gali iš esmės padėti geriau suprasti, kaip idėjos sklinda socialiniuose tinkluose ir kodėl kai kurios idėjos yra paveiklesnės nei kitos. Kaip matyti iš bandomojo projekto, šios metodikos naudojimas siekiant suprasti informacijos srautą ir tai, kaip naratyvai įgyja pagreitį ir ima plisti, yra patikimas moksliškai pagrįstas požiūris, kuris turi būti integruotas rengiant politikos veiksmus visuomenę labai poliarizuojančiais klausimais ir komunikacijos veiklą, siekiant informuoti visuomenę ir užkirsti kelią dezinformacijai bei klaidingai informacijai. Ypač pažymėtinas ryšys tarp padidėjusios poliarizacijos naratyvo bendruomenėje ir dezinformacijos plitimo greičio bendruomenės viduje.

Įgyvendinant parengiamuosius veiksmus bus remiama Europos naratyvų observatorija, kuri stebės ir analizuos, kaip kuriami ir skleidžiami nauji naratyvai Europos viešajame diskurse, perpras emocines vertybes, kuriomis grindžiami sėkmingi naratyvai, nustatys šaltinius ir pagrindinius

veikėjus, aktyviai dalyvaujančius skleidžiant šiuos naratyvus, ir parengs rekomendacijas dėl veiksmingos komunikacijos bei politikos.

Naratyvo supratimo ir analizės naudojimas nėra naujas reiškinys, jį, pavyzdžiui, labai sėkmingai naudojo Nelsonas Mandela naikindamas atotrūkį ir ugdydamas supratimą apartheidinėje Pietų Afrikoje, o Europos naratyvų observatorija užtikrina, kad ši analizė bei supratimas būtų plačiau prieinami, nes ji suteikia objektyvų esamų naratyvo bendruomenių žemėlapi ir iš esmės padeda geriau suprasti, kodėl tam tikrose bendruomenėse vyrauja tam tikri įsitikinimai, taigi bus sukurtos palankesnės sąlygos veiksmingai komunikacijai ir sudaryta kliūčių dezinformacijos skleidimui.

Parengiamieji veiksmai bus grindžiami pagal bandomąjį projektą jau sukurtais suinteresuotųjų subjektų ir veikėjų, pavyzdžiui, žurnalistų, DI ekspertų ir pagrindinių faktų tikrintojų bendruomenių, pvz., Europos skaitmeninės žiniasklaidos stebėjimo centro, politikos formuotojų ir politikos veikėjų, tinklais darbo sesijose, kuriose būtų siekiama nustatyti esančius naratyvus ir parengti naujus naratyvus, skirtus kovoti su melagingomis naujienomis ir dezinformacija, ir taip išplėsti mokslinių tyrimų infrastruktūros sritis. Jie taip pat toliau bus grindžiami politikos formuotojams ir pagrindiniams suinteresuotiesiems subjektams skirtomis priemonėmis, susijusiomis su tuo, kaip Europos naratyvų observatorijos įžvalgos gali padėti performuluoti klausimus taip, kad būtų sumažinta diskusijų poliarizacija ir kad naratyvo bendruomenės ne taip greitai priimtų dezinformaciją.

Remdamasi pagal bandomąjį projektą atliktu darbu, observatorija stiprintų esamą metodiką, kad būtų plečiamos analizuojamos sritys ir kalbos, galėtų sukurti tvirtesnes priemones, skirtas padėti pagrindiniams suinteresuotiesiems subjektams, įskaitant žurnalistus, faktų tikrintojus ir politikos formuotojus, panaudoti observatorijos įžvalgas kovojant su dezinformacija bei poliarizacija viešajame diskurse. Pagal dabartinę metodiką pirmiausia nustatomi dominuojantys naratyvai, derinant natūraliosios kalbos apdorojimą ir labiau tradicinius kokybinės naratologijos metodus. Tuomet observatorija, naudodamasi sudėtingų sistemų mokslu, nustato dinamiką, kaip skleidžiami ir plėtojami naratyvai ir kaip sąveikauja naratyvo bendruomenės. Tai leidžia tikruoju laiku pamatyti, kaip plečiasi naratyvo bendruomenės, kurie naratyvai stiprėja ir įsitvirtina ir kaip naudojama dezinformacija šioje sudėtingesnėje aplinkoje. Trečiasis metodikos elementas suteikia galimybę įvertinti gilesnes koreliacijas ir modelius, kuriuos galima pastebėti, kad būtų galima juos išsamiau suprasti.

Numatoma, kad bandomojo projekto etapu bus galima visapusiškai naudotis šiomis priemonėmis: skubaus įspėjimo sistema, kovos su dezinformacija ir poliarizacija vadovais ir žurnalistų, faktų tikrintojų bei suinteresuotųjų subjektų mokymais geresnio naratyvų observatorijos įžvalgų panaudojimo tema. Įgyvendinant parengiamuosius veiksmus šios priemonės būtų plečiamos ir būtų nagrinėjamos dirbtinio intelekto teikiamos galimybės siekiant toliau tobulinti priemonių rinkinį ir analizę. Kaip ir Europos žiniasklaidos observatorija, Europos naratyvų observatorija, stebėdama šimtus tūkstančių naudotojų ir naratyvų įvairiomis kalbomis, temomis ir įvairiose platformose, kasdien teikia analizę, kaip naratyvai ir naratyvo bendruomenės plinta ir vystosi. Siekiama, kad tai būtų priemonė, padedanti įveikti nesusipratimus tarp poliarizuotų bendruomenių ir mažinti dezinformacijos plitimą. Tai gali būti ypač svarbu pasaulyje, kuriame dirbtinis intelektas sparčiai plečiasi ir kelia dar didesnę grėsmę tinkamai mūsų žiniasklaidos ekosistemos būklei.

Pavyzdžiui, Naratyvų observatorijos iki šiol atliktas darbas bandomojo projekto etapu rodo pasaulinės pandemijos ir karo Ukrainoje poveikį naratyvams klimato tema. Observatorija, glaudžiai bendradarbiaudama su plačia suinteresuotųjų subjektų bendruomene (įskaitant žurnalistus, faktų tikrintojus ir klimato kaitos srityje dirbančias organizacijas), siekia suteikti įvairių priemonių ir paslaugų, kad būtų kovojama su dezinformacijos apie klimato kaitą sklaidą dirbant su naratyvais. Naratyvų observatorija yra papildoma labai naudinga Europos kovos su dezinformacija ir poliarizacija priemonių rinkinio priemonė.

Ludwig Wittgenstein yra pasakęs, kad pasaulis, kurį matome, apibrėžiamas mūsų pasirinktais žodžiais, kurie suteikia jam prasmę. Taigi pasaulis yra toks, kokį mes jį padarome.

Remiantis vykdant bandomąjį projektą jau atliktu darbu, įskaitant esamas su konkrečiu klausimu susijusias observatorijos sritis (įskaitant klimato kaitą, COVID ir migraciją), išbandytą metodiką, suinteresuotųjų subjektų, žurnalistų ir faktų tikrintojų tinklą ir turimų priemonių rinkinį, įgyvendinant parengiamuosius veiksmus toliau bus koordinuojami veiksmai su kitais esamais Europos projektais ir infrastruktūra, be kita ko, Europos skaitmeninės žiniasklaidos stebėjimo centru ir „SoBigData++“, siekiant užtikrinti, kad nebūtų dubliuojamos pastangos ir kad būtų skiriami ištekliai tiriamajam ir mokslinių tyrimų darbui remti ir turimai infrastruktūrai bei techninei paramai panaudoti. Projektu būtų remiami nacionalinio ir daugianacionalinio lygmens veiksmai, kuriais daugiausia dėmesio būtų skiriama dezinformacijos kampanijų nustatymui ir analizei. Parengiamųjų veiksmų rezultatais galėtų pasinaudoti kiti Europos ir nacionaliniai projektai ir jais būtų užtikrinta, kad būtų keičiamasi geriausios praktikos pavyzdžiais bei rekomendacijomis dėl veiksmingos komunikacijos. Vykdant parengiamuosius veiksmus taip pat bus toliau sudaromos sąlygos naudotis sąveikiomis duomenų bazėmis, kuriose naudotojai ir atitinkami suinteresuotieji subjektai gali susipažinti su tyrimų dėl naratyvų išvadomis ir rekomendacijomis.

Teisinis pagrindas:

Parengiamieji veiksmai, kaip nustatyta 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1) 58 straipsnio 2 dalyje.

PA 09 24 straipsnis — 2024 m.

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
				5 000 000	2 500 000			5 000 000	1 250 000

Pastabos:

Teisinis pagrindas:

Susiję teisės aktai:

PA 09 24 01 punktas — Parengiamieji veiksmai — ES biologinės įvairovės stebėsenos centras

2024 m. biudžeto projektas		2024. Tarybos pozicija		2024. Parlamento pozicija		2024 Patikslintas biudžeto projektas		2024 Taikinimas	
Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimai	Mokėjimai
				5 000 000	2 500 000			5 000 000	1 250 000

Pastabos:

Parengiamųjų veiksmų tikslas – remti ES biologinės įvairovės stebėsenos tinklo koordinavimo centro kūrimą ir diegimą.

Biologinė įvairovė yra nepaprastai svarbi žmonių gerovei ir sveikai planetai. Tačiau dabar ji nyksta greičiau nei bet kuriuo kitu žmonijos istorijos etapu. Biosfera keičiama precedento neturinčiu mastu, todėl blogėja ekosistemų būklė ir mažėja ekosistemų funkcijų srautas, nuo kurių priklauso mūsų egzistavimas. Šį padėties blogėjimą lemia antropogeniniai veiksniai, t. y. žemės ir jūros naudojimas, tiesioginis organizmų naudojimas, klimato kaita, tarša ir svetimų rūšių invazija. Reikia imtis skubių veiksmų, kad jie būtų sušvelninti ir kad biologinė įvairovė vėl galėtų atsigauti.

Siekdamos pažaboti pasaulio biologinės įvairovės nykimo kreivę, 2022 m. gruodžio mėn. beveik 200 šalių vadinamojoje Kunmingo ir Monrealio pasaulinėje biologinės įvairovės strategijoje susitarė dėl naujų biologinės įvairovės tikslų ir uždavinių. ES yra tvirtai įsipareigojusi rodyti pavyzdį. Pasaulinė sistema yra gerai suderinta su 2030 m. ES biologinės įvairovės strategija ir kitomis pagrindinėmis Europos žaliojo kurso pavyzdinėmis iniciatyvomis.

Biologinės įvairovės politikos sistemų įgyvendinimas turi būti gerai stebimas, kad būtų užtikrintas veiksmingas tikslų ir uždavinių siekimo pažangos stebėjimas. Griežta politikos stebėseną labai priklausys nuo to, ar reguliariai ir dažnai bus teikiami kokybiški duomenys ir informacija, grindžiami sistemingu biologinės įvairovės stebėjimu vietoje ilgą laiką. Šiuo metu ES taip nėra. Trūksta kokybiškų ir prieinamų biologinės įvairovės duomenų tinkamu erdvės ir laiko mastu, todėl atsiranda didelių žinių spragų. Nors tai aiškiai rodo prastą biologinės įvairovės būklę ES, turimų duomenų nepakanka, kad būtų galima kaupti praktines žinias – žinias, kurios sudaro sąlygas ekonomiškai efektyviu būdu ir skirtingu erdvinio mastu plėtoti ir taikyti tikslingus veiksmus biologinės įvairovės nykimo veiksniams šalinti.

Be to, biologinės įvairovės duomenis padrikai renka įvairiausios nevyriausybinių organizacijos, valdžios institucijos, mokslinių tyrimų tinklai ir privatusis sektorius, daugiausia poveikio aplinkai vertinimo tikslais. Dauguma biologinės įvairovės stebėjimo programų neturi reikiamos erdvinės ir laiko analizės, kad būtų galima įvertinti rūšių ir buveinių būklę tendencijas bei jų priklausomybę nuo joms daromo neigiamo poveikio. Be to, nėra bendro tikslo ar suteiktų įgaliojimų, taikomų visiems duomenų rinkimo, tvarkymo, modeliavimo ir naudojimo subjektams. Todėl taip pat reikia pasinaudoti mokslo pažanga ir suburti valstybes nares, suinteresuotuosius subjektus, įvairias institucijas ir kitas organizacijas ar iniciatyvas, kad būtų stiprinamos dabartinės pastangos ir parengtas struktūrizuotas ir ekonomiškai efektyvus ES lygmens požiūris į biologinės įvairovės stebėjimą.

Vadovaujantis ES biologinės įvairovės strategija įsteigtas Biologinės įvairovės žinių centras, kurio tikslas – organizuoti ir sutelkti turimas žinias sistemingai stebint politikos įgyvendinimą. Tačiau ES lygmeniu nėra specialaus mechanizmo ar instrumento, skirto kokybiškų duomenų, kuriais grindžiama žinių apie biologinę įvairovę bazė, rinkimui ir naudojimui koordinuoti ir skatinti, taip pat gairėms ir mokymams apie naudotinus parametrus teikti. Tai yra didelė kliūtis siekiant veiksmingai įgyvendinti ES biologinės įvairovės strategiją iki 2030 m. ir ES įsipareigojimus pagal pasaulinę biologinės įvairovės strategiją, visų pirma siekiant jos integravimo tikslų.

Labiau nei bet kada anksčiau ES turi dėti daugiau pastangų didindama biologinės įvairovės stebėsenos pajėgumus. Pirmųjų žingsnių imtasi įgyvendinant programos „Horizontas 2020“ projektą „EuropaBON“. Veiksmams siūloma kurti Europos biologinės įvairovės stebėsenos tinklą, skirtą Europos biologinės įvairovės ir ekosistemų būklei ir tendencijoms stebėti. Buvo nustatyta: pagrindiniai naudotojų poreikiai, ii) pagrindinės įgyvendinamos stebėsenos iniciatyvos, iii) minimalus pagrindinių biologinės įvairovės kintamųjų, kurie turi būti stebimi, sąrašas ir iv) spragos ir kliūtys, kurios vis dar trukdo sklandžiai ir veiksmingai rinkti ir analizuoti biologinės įvairovės duomenis Europoje. Be duomenų spragų, dar viena didelė kliūtis yra esamų duomenų naudojimas, kuris nėra maksimaliai išnaudojamas. Dabartinių biologinės įvairovės duomenų srautų integravimas į visus kintamuosius ir realijas yra nepakankamas. Atitinkamos institucijos dažnai neturi pažangaus statistinio apdorojimo ir (arba) modeliavimo techninių įgūdžių tokiai integracijai koordinuoti. Tik pusėje pagal projektą „EuropaBON“ įvertintų stebėsenos programų duomenų srautai (iš dalies) automatizuojami ir derinami, taip pat tik pusė jų turi pakankamai duomenų pagrindiniams biologinės įvairovės kintamiesiems nustatyti. Įgyvendinant projektą „EuropaBON“ taip pat rengiamas vadinamojo ES lygmens koordinavimo centro projektas; šis centras padėtų pašalinti nustatytus trūkumus, taip pat įgyvendinti stebėsenos tinklą.

„EuropaBON“ veikla yra sveikintinas žingsnis šalinant trūkumus, susijusius su aukštos kokybės biologinės įvairovės duomenų rinkimo užtikrinimu ES. Tačiau Europos Komisija neplanuoja jokių aiškių tolesnių veiksmų, kad galėtų ją įgyvendinti testuodama ir išbandydama savo rezultatus kartu su valstybėmis narėmis ir išnagrinėtų koordinavimo centro ir (arba) virtualios platformos įsteigimo galimybes. Veiksmus planuojama užbaigti 2023 m., todėl labai svarbu užtikrinti, kad 2024 m., įgyvendinant šiuos bandomuosius veiksmus, būtų laiku imtasi plataus užmojo tolesnių veiksmų siekiant rasti konkrečių sprendimų ir užtikrinti, kad būtų turima tinkamų duomenų ES biologinės įvairovės strategijos įgyvendinimui įvertinti.

Vykdant parengiamuosius veiksmus bus atsižvelgiama į neatidėliotiną poreikį koordinuoti, integruoti, suderinti ir stiprinti biologinės įvairovės duomenų rinkimą ir analizę, kad būtų galima pagrįsti politikos formavimą vietos, nacionaliniu, Europos ir tarptautiniu lygmenimis. Vykdant veiksmus daug dėmesio bus skiriama biologinės įvairovės kintamųjų, tiesiogiai taikomų politikos ir sprendimų priėmimo procese, rinkinio įgyvendinimui. Tai apims gebėjimų stiprinimą, įskaitant profesionalias taksonomines žinias ir piliečių mokslines žinias.

Veiksmams bus prisidedama prie visos duomenų ir žinių grandinės plėtojimo, remiantis tiesiogine stebėseną ir skaidriais moksliniais metodais, ir bus parodyta investicijų į aiškią prieigą prie biologinės įvairovės duomenų ir jų koordinavimą pridėtinė vertė. Jie padės patikimiau įgyvendinti viešąją politiką ir atlikti jos poveikio vertinimą, taip pat pašalinti kai kurias kliūtis investuotojams ir įmonėms nustatyti, kokie kapitalo srautai yra palankūs gamtai.

Siekama išnaudoti visą su biologine įvairove susijusių duomenų Europoje potencialą: a) sujungiant, papildant, įgalinant ir koordinuojant esamas stebėjimo sistemas, b) prilyginant ir suderinant ES, nacionalinius ir vietos duomenis, c) padedant kurti naujas (standartizuotas) stebėsenos sistemas duomenų spragoms užpildyti.

Konkrečiai parengiamaisiais veiksmais bus remiama ši veikla:

- ES biologinės įvairovės stebėsenos tarnybos, kurioje būtų numatytos svarbios funkcijos ir paslaugos, siūlomos pagal projektą „EuropaBON“, bandymas ir testavimas remiantis esamomis institucijomis, jas sujungiant ir stiprinant, taip prisidedant prie Jungtinių Tautų konferencijoje biologinės įvairovės klausimais (15-ojoje JT bendrosios klimato kaitos konvencijos šalių konferencijoje (CBD COP15)) patvirtintos Pasaulinės biologinės įvairovės žinių rėmimo tarnybos (PBIŽRT) plėtojimo;
- darbo srautų, kuriais būtų teikiami suderinti ES masto biologinės įvairovės duomenys, būtini politikai svarbiems rodikliams kurti (plg. ES rodiklių suvestinė ir pasaulinė Kunmingo ir Monrealio pasaulinės biologinės įvairovės strategijos stebėsenos sistema), įgyvendinimas;
- techninės pagalbos, susijusios su biologinės įvairovės stebėsenos tinklo, pasiūlyto pagal projektą „EuropaBON“, įgyvendinimu, teikimas valstybėms narėms ir indėlis kuriant Pasaulinę biologinės įvairovės žinių rėmimo tarnybą;
- biologinės įvairovės stebėsenos gebėjimų stiprinimas rengiant mokymus taksonomijos ekspertams ir stiprinant piliečių mokslo tinklus (kartu su PBIŽRT).

Greta „EuropaBON“, šie parengiamieji veiksmai taip pat bus grindžiami kitais atitinkamais programos „Horizontas“ projektais, taip pat Parlamento bandomuoju projektu „Drugelių Europoje vertinimas“ ir parengiamaisiais veiksmais „ES apdulkintojų stebėseną ir rodikliai“ bei prisidės prie jų įgyvendinimo. Jie bus įgyvendinami glaudžiai bendradarbiaujant su Biologinės įvairovės žinių centru ir Europos aplinkos agentūra.

Teisinis pagrindas:

Parengiamieji veiksmai, kaip nustatyta 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1) 58 straipsnio 2 dalyje.
